

კვირის პალიტრა

№ 7 (467) ◆ 16 - 22 თებერვალი. 2004 წ. ◆ ფასი 50 თეთრი ◆ დაარსებულია 1995 წ.

„ჩვენ გმლოვ იმ მოგაუთხოვია, რომ წავიდა არ მოვიწოდოთ“ **გვ.3**

„დღეს უკვე შეძლია იმის თქმა, რომ საკმაოდ დიდი და სერიოზული პროცესია წამოწყებული და მიუხედავად ამის ვინმემ, თუნდაც ძალიან დიდი ძალის მქონემ, ხელი შეუშალოს პოეტის ენაზე რომ გითხრათ, ჩვენ დღეს „ფლემ-როიალი“ გვიჭირავს... თუმცა, სიფხიზლე და დასაბუთი ბრძოლა მაშინაც კი საჭიროა, როდესაც მომგებიანი კარტი გაქვს ხელში.“

„კარგი გიქი იყავი, უარი გეთქვა პრეზიდენტის დაგვიხედავ“

თბილისელთა აღშფოთებას განსაკუთრებით სპორტის სასახლის მიმდებარე ქუჩაზე მშენებარე მრავალსართულიანი კორპუსები იწვევს. ერთ-ერთი მათგანის აივნები ისე ახლოსაა სასახლესთან, რომ ნებისმიერი რანვის სიგრძეზე მსტომელს არ გაუჭირდება აივნიდან სპორტის სასახლის სასურავზე გადახტომა(!). როდესაც თბილისურ ზაფხულში სპორტის სასახლის სასურავი გაეგარაგდება, იოლი წარმოსადგენია, რა დღეში ჩავარდებიან მოზინადრენი...

რა განწყობა დაეუფლებათ თბილისში საერთაშორისო შეჯიბრებებზე ჩამოსულ სპორტსმენებს, რომლებიც სპორტის სასახლის მიმდებარე ტერიტორიას დაათვალიერებენ(!).

გვ.11
ვის ეგვიმებოდა „სმირნაზე“ „არქიმენისსეკციის“ უფროსის მოადგილე. „თბილისში ამენებული საცხოვრებელი კორპუსების ნახევარი მაინც სამართალდამცველთა პაგრონაჩით არის ამენებული.“

PARIS MATCH **რას წერენ ჩვენზე:**

Micha et Sandra LES KENNEDY DU CAUCASE

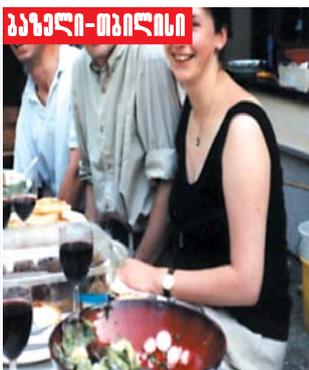
გვ.14,27 **მიუა და სანდრა**
კავკასიელი კენადები

ქონსგანგონი გაესასურლია: „აოლიგიკაჟი ჩათვის ბაჟალი-თილისი“ **გვ.7**

გენიშველოვანი ფიზიკალი ჩაალიზი

მსკლუზიკი ინგაჟიუ – უსკლუზი და უპოკაჟი პოკაჟი

ეს ჩვენელი საქართველო, წმინდა ონტოლოგიური თვალსაზრისით, ძღწევადა ელემენტარული ამქვეყნიური მოვალეობების პატიოსანი შესრულებით... მე ვუთხარებუ ზანერს, ცნობილ თანამედროვე ფილოსოფოსს, რომ დღევანდელი პოლიტიკა ობტინატური სტრატეგია ვერ იქნება, სადაც იმ შედეგს მიიღებთ, რომლის მიღებაც გსურთ.

„საკრძალურო შეთანხმების“ კანონი შესაქლოვ, გოკრძალ გაპოიჩენონ საპარტალაქსაჟე ოკრძალეჟეჟე“ **გვ.5,13**

„ძალზე მაღალი თანამდებობის პირებს უნდა მოეთხოვოთ პასუხი უუნარო, კორუმპირებული ხალხის დანიშვნისთვის“

ვანტანგ რაზმაჟე

ალო, „ჩვენ გისვენთ!“

მასობრივი თვალთვალი „კანონიერი ქურდების“ წინააღმდეგ **გვ.5**

„უაბოროტო ბალანსების დრო ჯარ არ მოსულა“ **გვ.6,7**

საშხადრო თვაჟაჟე: **ჩაპოკრაჟი ერაჟილან**

სალაჟ პუსეინის დაქაჟაჟი აჟაჟიჟალაჟს ქართველეჟიჟ უსაჟაჟოკლან **გვ.9**

როგორ მსახურობენ ქართველი მესანგრეები ერაჟში...

სასაჟაჟოკლი

გვარდი 17-20

აჟის შჟიჟ ავკოშაჟი ხელში აჟან აშოჟა

„სამივენნი ვეცინოდით, მაგრამ ეშმაკი იქვე ყოფილა ჩასაფრებული“

კიტოვანი და სხვებიც ითხოვნენ ბინის შტურმით აღებას... ეს ესმოდათ ბანდიტებსაც... საიდანაც რკინის ტყვიავაჟუტარი ფარი მოათრეს... შერე ბინაში გაზის გაშვებას აპირებდნენ, მაგრამ ესეც გაღაჟიჟერეს. **გვ.10**

თქვენ გაეოჟნეჟიანი გჟითსჟელი გრკანდებოთ!

ახალი პოპარკი სივრცე

სახელმწიფო კანცელარიაში მინისტრთა კაბინეტის ფორმირება დასრულდა. ახალი მინისტრების კანდიდატურები პარლამენტისგან ხელდასმის ელიან, რის შემდეგაც საქართველოს ახალი პრეზიდენტი ახალი მთავრობის წევრად თვითა ახალი საქართველოსთვის დანიშნებს მუშაობას. პრემიერ-მინისტრ ზურაბ აფხაძის თქმით, გუნდში ყველა პროფესიონალია. ისინი ქვეყნის აღმშენებლობაზე პასუხისმგებლობას თანაბრად გადანაწილებენ. ახალი მინისტრების სია ასეთია: პრემიერ-მინისტრი ზურაბ აფხაძე; თავდაცვის მინისტრი გელა ბეჟუაშვილი; უშიშროების მინისტრი ზურაბ აფხაძე; ეკონომიკის მინისტრი ირაკლი რევაიაშვილი; განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი კახა ლომთაძე; გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრი თამარ ლბანიძე; ენერჯეტიკის მინისტრი ნიკა გილაური; საგარეო საქმეთა მინისტრი თედო ავალიანი; ინფრასტრუქტურისა და განვითარების მინისტრი თამარ სულაშვილი; იუსტიციის მინისტრი გიორგი მამუკაშვილი; კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრი გიორგი გაბაშვილი; ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრი თეო აფხაძე; სოფლის მეურნეობის მინისტრი დავით შერვაშიძე; შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი გივი წერეთელი. აფხაძის განცხადებით, გაუქმდა სახელმწიფო მინისტრის ერთი მოადგილე პოსტი და დანიშნება ოთხი სახელმწიფო მინისტრის: თამარ ბურუაშვილი, გივი ხაინდრავა, გუგუშვილი და გურამ აბასაძე. ახალი მინისტრები პრემიერს გაეცნა და, რომ მუშაობის დაწყებისთანავე წარუდგინონ წინადადებები და სავსებით განვიხილონ ის, რის მიხედვითაც ცნობა თავიანთი ქონების, სახლების, საბანკო ანგარიშების შესახებ. და თუ ექვს თვეში მათი მოქმედებით დასუსტდებიან განიხილავთ და განიხილავთ ამ საკვებზე. ამგვარი გაფრთხილებებითა და დავალებებით ახალი მთავრობა სტარტზე დგება — მართალი, რომელიც ამგვარად შიმში იქნება, ამ დღეებში დაიწყება.

იკავალი რააკანო

მიზელი სააკაშვილმა და ზურაბ აფხაძემ მთავრობის ახალ შემადგენლობას პირველი დავალებები უკვე მისცეს. კრიტიკულად ვითარების დარეგულირება, კონგრესისგან ნიშნავდება ბრძოლა, სადაცდასახლ რეფორმების განხორციელება, ძლიერი შეიარაღებული ძალები და არაორღონიერული ნაბიჯები ავსაზოთთან მიმართებაში, დაახლოებით ასეთია მინისტრთა კაბინეტის ამოცანა ნუსხა. თუმცა უშთავრები ამოცანა საქართველოს ეკონომიკურ განვითარებაზე უნდა გახდეს. ენერჯეტიკის ახალი მინისტრი ნიკა გილაურის აზრით, საქართველოში ყოველ გადამხდელ მოსახლეს ელექტროენერჯის მინიმუმ 24-საათიანი გრავიტი უნდა ჰქონდეს. როგორ ამბობს ამ საყოველთაო იცენტის რეალობაზე ქვეყნის, ამაზე გილაური ჯერჯერობით, არაფერს ამბობს. სიყვარული აფხაზეთთან — ეს არის სახელმწიფო მინისტრის გოვა ხაინდრავა სამოქმედო დავის, რამდენად მოახერხებს აფხაზეთთან სიყვარულს ხაინდრავა, ამას გვიჩვენებს, აფხაზეთი ეს ახალი მინისტრები მხოლოდ უნდაპირული განცხადებით შემოვიყვანოთ და გულმოდგინედ ინიშნავთ უნდაცნო ხელისუფლის დავალებებს, რომელთა შესრულებლობას სააკაშვილს, მისევე თქმით, სიკვდილი ურჩევნია. პრეზიდენტის შუგულობით, ეკონომიკა ყველაზე პრირიტული მთავრობის ისეა დარჩენილი, სააკაშვილსა და აფხაძის მიერ დადასტურებული სახელმწიფო განვითარების 5-წლიანი გეგმა აუცილებლად შესრულდეს.

„პოპარკი სივრცე“

„საქართველოსთან ყველაფერზე შეიძლება შეთანხმება“, — ასეთ მრავალმნიშვნელოვან განცხადებას აკეთებს რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი ქართველ კოლეგასთან შეხვედრის შემდეგ. თბილისისა და მოსკოვის ოფიციალური წრეებში კი „პოლიტიკური ყინულის დამბლაზე“ აღაპარკადუნენ. თუმცა, ჯერჯერობით, ეს თეორია და მის პრაქტიკულად განხორციელებას აუცილებლად გამოუწვევან ხელისშემშლელი, რომელთა გააქტიურებას საგარეო ურთიერთობების განხორციელება მოსალოდნელია. ამ დროისთვის პუტინის თბილისში ელანს მიხედა სააკაშვილმა მოსკოვში ყოფნისას მასთანხმდებ უკვე დაუთვრა პუტინის ხავერდთან სეზონზე, ნიშნად იმისა, რომ მარტში რუსეთის საარსებო ფუნქციონირებას არჩევნებზე მის გამარჯვებაში ეჭვი არ ეპარება. მისივე უნდა შედგარი იქნება უფრო რადიკალური, პრეტენზიული, საქმიანი, მრავალფეროვანი, მაგრამ საჭიროა, ხავერდთანვე იყოს. აღბათ, პუტინი შემოდგომამდე გადამწყვეტს, უახსოვს თუ არა იმევე ყველა სააკაშვილის სანდოებებს განვიხილო ხელს. მანამდე კი საქართველოს პრეზიდენტი ამერიკული კოლეჯის სწავლება 25 თებერვლისათვის ვაშინგტონში დაგეგმილი შეხვედრას ამერიკა ურჩევს. პუტინსავე განსხვავებით იოლად მიიღებს გადაწყვეტილებებს, რადგან ამერიკა ჯერჯერ არ არის და იგი ყოველთვის მზადაა მეგობრობისათვის, რომელიც სასურველია საქართველოსა და რუსეთს შორისაც დამყარდეს.

ჩაიკოი თილისო...

„ჩაიკოი თილისო, სამან კრწანისის რეზიდენცია გამოიყვინა, აივანზე სუფრის გაგვიღო და ერთი კაუჭად ვიჭიკოვებ“, — ასე განცხადება თბილისში პრეზიდენტი მიხედა სააკაშვილი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ლიდერს, ასლან აბაშიძეს, რომელსაც ტყუპთა, დღემდე გამოკვლევა შეადარდნას კუჭის დროიდალი შვიი — თბილისში ჩვეს ლიკვიდაცისა გვეგვიანდა და უსაფრთხოების მინიშნით თბილისის ავლით მოგასურვოს მსოფლიოში. როგორც ჩანს, სააკაშვილმა გადამწყვიტა, დაარღვიოს მოსკოვიდან ჩამოსვლის შემდეგ მისი აჭარაში ვიზიტის შესახებ აბაშიძისთან დადებული პირობა და აჭარის ლოს დედაქალაქში ეპატიებება. სააკაშვილი აცხადებს, რომ კარგი იქნება, თუ ბაბონი ასლანი აქტიური მონაწილეობას მიიღებს თბილისში გამართულ ლინსიტებებში და საერთაშორისო პოლიტიკური საკითხების მოსაგებებლად უსაფრთხოდ უფრო ხშირად იღოს. როგორც უკუთარებში ამბობენ, პრეზიდენტი აჭარის ლიდერის უფუხეციოდ გადავლახვას არ ამბობს და თავის გამოჩენის შესაძლებლობას ალყებს, რათა ავტონომიის მეთაურის აბნადიანი პოსტის გარეშე დარჩენის შემთხვევაში, აბაშიძე ახალ თანამდებობაზე დაინიშნოს, თუნდაც ელანდ რომელიმე ევროპულ ქვეყანაში. თუმცა, ეს უსაფრთხოდ გარავიდა, ფაქტი კი ის არის, რომ სააკაშვილი აბაშიძისთან ნიშნადებულად დაპირისპირებას აღარ ამბობს და მასთან ურთიერთობის ისეთ პოლიტიკას მინდობას, უფრო შვილის მოსაურველებლად გარჯილ შიშობს რომ შევედრება. რამდენად გააბარებლეს ეს მეთოდი, 28 მარტამდე გამოწინდება, მანამდე კი ისეც ძალში რჩება კითხვა: ჩაიკოი თუ არა აბაშიძე თბილისში სააკაშვილთან თუნდაც ჭიჭის შეხვედრას შეეძლებოდა.

ახსენავს ახლი ანხი

მოსკოვში ვიზიტის დროს სააკაშვილის განცხადებამ, რომ აფხაზეთის თავის ავანგარდს სარკოზიმო ტერიტორიების და თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის წარმომადგენლებს საბრძანო ტერიტორია, თვითმართვია აფხაზ ხელისუფალი მოითმინება დააკარგინა და სააკაშვილის გაკარგება დაიწყო, სოხუმის ხელისუფლების საგარეო უწყისის ხელმძღვანელი სერჯეი შამბა სააკაშვილის ცილისწამებასა და რუსეთისა და აფხაზეთის შორის შერღლის გაღვივებაში დებს ბრალს და ამავე დროს მიესალმება რუსეთისა და საქართველოს პრეზიდენტების მიერ მოსკოვში აფხაზეთთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს. „აფხაზეთი მხარე კმაყოფილია იმ ფაქტით, რომ სააკაშვილი და პუტინი 2003 წლის მარტში სოჭში მიღწეული შეთანხმების რეალიზაციას შეთანხმდნენ“, — აცხადებს შამბა და ნარბიშვილივით ამტკიცებს, რომ თუ აქამდე სოჭის შეთანხმების მიხედვით აფხაზეთის სარკინიგზო მოწვევით არ აღდგა, ენერჯეტიკის სარეაბილიტაციო სამუშაოები არ დაიწყო და დფინილია დაბრუნება არ მოხდა, ეს მხოლოდ და მხოლოდ ქართველი მხარის ბრალი ყოფილა. შამბას მტკიცებით, საქართველოს ახალი პრეზიდენტი „აფხაზეთის დისკრედიტაციას“ ცდილობს და სოხუმში არჩინებას შეეცდებოდა, რეპორტირებ ინტერესების გამტარებელ კანდიდატურას ეჭებს. რომლის აფხაზეთის ხელისუფლებაში მოსახლება ქართველი მხარე აცხადებენ გაკეთების, მათ შორის, ძალის გამოყენებასაც არ მოერიდებოდა. შამბა ქართველი მხარის მიმართ ნაყენებულ ბრალდებებს შიშვედ უახსოვლ ტრეპს კითხვებს, თუ როდის დამთავრდება გალის რაიონის დაბალი ზონის სოფლებში ქართველი მოსახლეობის დევნა და სად იმყოფება გატაცებული დათი ბაძალა.

იი თუ ვიი თიისი

ცესკოს თავმჯდომარე ზურაბ ჩაიბარაშვილი აჭარის ლიდერს ასლან აბაშიძეს 14 თებერვლის დახურულ კარს მიღეს საუბრა. ჩაიბარაშვილმა სამსახურთან დაილოდა აცხადებო ისინი სახის შეხვედრა უნდა და უარყო გატაცებული ხმა, თითქმის ლაპარაკი ამომრჩეველთა სიგებზე მიმდინარეობდა. გატაცებობის ცენტრსა და აჭარის შორის კვლავ ამომრჩეველთა სიგებთან ინფერს, ჩაიბარაშვილის თქმით, საპარლამენტო არჩევნები რეგისტრირებული ამომრჩეველთა სიგებთან ჩატარდება — აჭარაში სულ 80.000 ამომრჩეველია რეგისტრირებული. თუმცა, აჭარის ხელმძღვანელთა ამტკიცებს, აჭარაში 300.000 ამომრჩეველია და სიგებ კვლავ ზუსტდებოა.

განსახილავს პიპარკი თილისო რააკანო

ხანგრძლივი ემიგრაციის შემდეგ თბილისში დაბრუნდა რაჩა-ლუშუბის ყოფილი ვიცე-პრემიერი, ექსპრეზიდენტი ზვიად გამსახურდიას მოძღვარი ამპროსი ქათამაძე, რომელმაც საქართველო 1991-92 წლების მოვლენების შემდეგ დატოვა. ამპროსი ქათამაძე თბილისის ობს დროს ბოლო წუთებამდე პარლამენტის ბუნებრივი იმყოფებდა თავის სულიერ შვილთან, ზვიად გამსახურდიასთან ერთად. საქართველოს დატოვების შემდეგ კი იგი 12 წლის მანძილზე რუსეთის აფხაზეთს თავს. თბილისში დაბრუნებული მოძღვარი ამბობს, რომ ახალი ხელისუფლების იმედი აქვს და მთელ მსოფლიოში განხვედ ქართველებს მოუწოდებს, დადოვნდეს საზღვრებს. მამა ამპროსი საქართველოში დაბრუნების შესახებ გადაწყვეტილება 11 იანვარს მიიღო, როცა საქართველოს ახალ პრეზიდენტს შეხვდა.

ოკავალი... აკავაიათი პოპარკი

შიდა ქართლის გუბერნატორმა და მხარის მალგანმა, 14 თებერვალს, გორის რაიონში ჩატარებული ოპერატიული ღონისძიებების შედეგად სოფელ მერეთში თევზის შესაბოლი კუსტარული სააქირე აღმოჩინეს. ურგნეთის პარპარული შემეღილი ორკვლედი შესილვა მერამ გორგებულ საცხოვრებელი სახლის ეზოში მდებარე საბანკო ოთახში ხდებოდა. თუმცა, სახლის პატრონის განცხადებით, თევზის დანაშაულის მისი ნათესავი ირაკლი მერეულა იქი ახდენდა. „ეს არის სისხლის სამართლის დანაშაული. როგორც ხედავთ, აქ კუსტარულია, ყოველგვარი პირობების დაცვის გარეშე, საპირფარეოსის გვერდით ხდებოდა თევზის შემოღობა, აღნიშნული თევზი კი შემდეგმ სარეაბილიტაციო კვლავ იყიდებოდა. აქედან გამომდინარე, ადგილი შესაძლებელია ამ თევზით მოწოდების არა მარტო გორის რაიონის, არამედ ყველა იმ ადგილის მცხოვრებნი, სადაც აღნიშნული თევზის რეალიზაცია ხდებოდა. ჩვენი ინფორმაციით, შემოღობილი თევზი მოწოდების რამდენიმე ფაქტი უკვე დაფიქსირდა“, — განაცხადა პრეზიდენტის რწმუნებულმა შიდა ქართლი მხიელ ქარელმა.

თილისო განაწავს პაპიკავა

ავტომობილებით მოგზავრება დიღობის ავტომობილების მიმდებარე ტერიტორია განაკეტებს. მათი პრეტესტი გამოიწვია გენერალური პროკურორის განაწავრებლობამ დაგზავრება 18 მანქანის დასაბრუნების შესახებ. ოფიციალური ცნობით, განუგებელი მანქანების რიცხვი 18 მანქანა აღწევს. ავტომობილებით მოგზავრება განცხადებით, მათ მიმართ ნაყენებული ბრალდებები უსაფუძვლოა. „ჩვენ ხელს გვეკვება დოკუმენტები, რომელთა თანახმად განაწავბა ოფიციალურად გაეკვება დოკუმენტები, სამართალდაცველები კი ავტოკიტევენ, რომ დოკუმენტები ყალბია და განიხილეს. თავიდან უნდა გაეკეთებოდა ვინაიზალოვრებს იმ თანხებ, რომელიც სახელმწიფო დანესტებულაში გადავიხიდა. თუ იქ ვილაჯ ვიქის იქველად, რა ჩვენი ბრალია“, — აცხადებენ სამპრეტესტი აქციის წარმომადგენლები, რომლებიც დახმარებას ახლანგრად იურისტთა ასოციაციის სთხოვენ. თუ პროკურორის მხრიდან ზნოლა გარკვევად, ავტომობილებით მოგზავრები და განუგებლობა „შერაცხული“ ავტომანქანების მქოლები პარლამენტის წინ დართომსმტბანაინი სამპრეტესტი აქციით იმეკრებიან. ასლან-გაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენელთა თქმით, აუცილებელია გარკვევს, ვინ არცვლდა სამართლებრივ ნორმებს ავტომანქანების ვითომდა განაწავების დროს და მერე მოხდეს შესაბამისი რეაგირება. მქოლების თქმით, პროკურორის განკარგულების აღსრულება განუგებელი მანქანების დასაბრუნების შესახებ დღეს იმ ხალხის მონაწილეობითაც ხდება, ვინც ცტრა ხისი ნის ყალბ დოკუმენტებს გასცემდა.

კოვავილით პიის

„ახალი მემარჯულებების“ რიცხვში, როგორც ჩანს, ვერუსის მსგავსი რაღაც შეჭრა, რომლის შეწყობის შემთხვევაში „აფდემოვი“ პოლიტიკოსები ინტერესს კრავებს და საქმიანობს სხვა სფეროში აფხაზინებს. „ახალი მემარჯულების“ კიდევ ერთი ცნობილი სახე, დავით კოვავილი პარლამენტის დატოვების ამბობს და აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღების მიზეზად კერძო სექტორში საქმიანობის გარკვევებს ასახელებს. მისით თქმით, იგი კერძო სექტორში კომლუტანტად მიდის და პოლიტიკას უნდა ჩამოშორდეს. „არის სერვიოული პროექტი, რომლის განხორციელებაშიც უნდა მივიღო მონაწილეობა და ძალა მოესალმე ამ ასპარეზზე“, — აღნიშნა კოვავილიმ და ახსენებულად არ გამოიხილა, რომ შესაძლოა, პოლიტიკით დაბრუნების სურვილი კვლავაც გაურწმდეს, რის გამოც იგი პარტიის დატოვებას არ ამბობს. დავით კოვავილით მერეცა უკვან განქრიალის შემდეგ, ვინაა „ახალი მემარჯულებები“ პოლიტიკოსადმი ინტერესს გაუწვლდა. ლეკურული ინფორმაციით, კოვავილითის შერდებს ეს სია კიდევ გაიზრდება, თუმცა, არაფერს ამბობენ იმაზე, თუ ვინ იქნება შემდეგი.

გაიკათათ უსაუტოროვის პაპარკი

უსაფრთხოების კამპიების გარეშე საქართველოს გზებზე ავტომანქანების გადაადგილება 2004 წლის 1-ლი სექტემბრამდე მჭირი დაგეგმვდა. საგზაო პოლიციის უფროსის შალვა ოგაბიძის განცხადებით, ამ დროისათვის უკვე დაწესებული იქნება ჯარიმის ოდენობა. როგორც ირცელება, ახალ ინიციატივას მხარს უჭერს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე. ოგაბიძის თქმით, საგზაო პოლიციასა და მოსახლეობას შორის ახალი ურთიერთობები უნდა დამყარდეს. ჩვენი უმთავრესი ამოცანაა, არა კონფრენტული საგზაო ნიშნების შექვეყნა, არამედ იმ დამოკიდებულების შექვეყნა, რომელიც მოსახლეობას ავტონომიურობის მიმართ აქვს. ის დრო, როცა გზებზე ფულის არცაა სისხეგატურ სახისათა ატარება, ისტორიის ჩამადრდა, აცხადებს ოგაბიძე. ოპონენტების აზრით კი, საგზაო პოლიციის უფროსის ტრანზაქციონალიზაცია. თუ ოგაბიძე მინიმალური ხელფასის მქონე საგზაო პოლიციელებს არაფერით ანელებებს გამოიყვანს, იმავეს შეძლებს, კუხინიო სამარის გარეშე გაასწავლოს, — ხუმრობენ კულუარებში და საგზაო პოლიციის ზეგს იმედგარეობებს უწინანამომხეველები, თუ საკუთარი ხელეკეთების ხელფასების გრადამზე არ იზრდებიან.

პუთიკავ პაპარკი

ყოფილი რუსული სამხედრო ბაზაზე კიდევ ერთი ტრავიკული შემთხვევა მოხდა. 15 თებერვალს, ვაზიანის სამხედრო ნაწილთან ახლოს, 50 წლის დურსენ ბაირამოვი გაურკვეველი ტიპის ასუსტებულ მოწოდებლობაზე აფეთქდა. იგი სხეულის მიმედ ნუბანებით რაიონულ საავადმყოფოში მოათავსეს. ვაზიანის სამხედრო პოლიგონზე ბოლო ზაზიანი ადამიანების აფეთქების რამდენიმე ათეული შემთხვევა დაფიქსირდა. უკონტროლოების გამო არ არის გამოჩენილი მსგავსი უბედური შემთხვევა კვლავაც განმეორდეს.

თილისო ახისკავის გაკავა

უკანონო ვიზიტებისგან თბილისის გამწმენის პროექსი გრძელდება. 15 თებერვალს, დედაქალაქის ადმინისტრაციულ ინსპექციამ გაკავაპურთალოს რაიონში 40-მდე ვიზიტორი აღო. ქალაქის სასამართლოს შესაბამისი ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფის შემდეგ კიდევ ათეული შემთხვევა ჩადგეული ვიზიტორის აღება იგეგმება. დედაქალაქის მოსახლეობა კმაყოფილია ხელისუფლების მხრიდან თბილისის გარეგნულ იერსებზე ზრუნვით. თუმცა ნუხან, რომ სასურველი პროცესების შესახებაც ამიერიდან უფრო შორს მოუწვეთ სიარული.

კოვავი პაპი გაკავალი პოსკოვი

მოსკოვში ერთ-ერთი უდიდესი აკვავარკის სახარაიის ჩამორჩევის შემდეგაც ოცნე მჭირ ადამიანი დაიღუპა. მათ შორის, რამდენიმე ბავშვიცაა. „ტრანსალპარკის“ გუმბალი 14 თებერვალს, მოსკოვის დროით საღამოს 8 საათზე ჩამოიგრა, როდესაც დარბაზში ნათესავდ ადამიანი იმყოფებოდა. შუშისა და ბეტონის კონსტრუქციის ხუნარევიდან დაბოჟიკვებულად გამოსვლა მხოლოდ რამდენიმე ათეულმა ადამიანმა შეძლო. ფეხშიშველი, საცურაო კოსტიუმების აზარა დარჩენილი ადამიანები პირდაპირ მიწის ნამსხრევლებზე გარბოდნენ. საგარეოდ, გარდაცვლილია შორის ერთი ქართველი მანდილოსანიც არის. სამსველო საშუალოებს 20-იანი ყინვა აფერხება. ტრავიკების მიზეზი ჯერჯერობით არ არის დადგინილი. თვითმხლეველების თქმით, მონოლითური გუმბალი პირდაპირ აუზებზე ჩამოინარდა. ტრავიკების გამოწვევი მიზეზების ძიების საქმეს მოსკოვის პროკურორი ანატოლი ზუვეი ხელმძღვანელობს. საუცხვავაშვილი ხელმძღვანელია დაკავითა. ოფიციალური პირების მიერ გაკეთებული კომენტარით, მოსკოვის მასშტაბით, ეს ყველაზე დიდი ტექნიკოგორი კატასტროფაა. გაურკვეველად ინფორმაციის თანახმად, სახარაიის ჩამორჩევა ოდესღაც დამა საფრამა გამოიწვია. სექცესასურველების აზრით, ტრავიკები გამოიწვია იცხა, რადგან ჩამორჩევაზე აფეთქება არ დაფიქსირებულა. ტრავიკების გამოწვევი მიზეზების შესახებ სხვადასხვა ვერსია არსებობს. შესაძლოა, ჩამორჩეული გუმბალი კონსტრუქცია შესწმენების მიერ ზუსტად არ იყო გათვლილი. აკვავარკი 2002 წელს ააკო თურქულმა ფირმამ მშენებლობა სულ 30 მრედ ლაირი დაჯდა. აკვავარკს ყოველდღიურად დაახლოებით 2000-მდე ადამიანი ვიზიტორები მოდებოდა.

ახალი „ალ-პაპა“ აღოსავლითი

ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებში ახალმა თანამშრომელმა ტელეკომპანია დაიწყო მასწავლობა. „პი-ბი-სის“ მიერ გავრცელებული ცნობით, ახალ ტელეკომპანია „ალ-პაპა“ ეწოდება, რაც თავისუფალს ნიშნავს. მას აშშ-ის ხელისუფლება აფინანსებს. ტელეკომპანია ბუეკებში 60 მლდ დოლარს აღემატება. „ალ-პაპა“ გადაცემებს ანარპოებს ვანიტერინიდან. მისი ოციანი რამდენიმე ქვეყნის დედაქალაქში გათავსდება. ტელეკომპანიის ხელმძღვანელების მტკიცებით, „ალ-პაპა“ მასობრივი ინფორმაციის ასოსულურად დაწოვევების საშუალებაა. აშშ-ის პრეზიდენტი გორჯ ბუშმა კი განაცხადა, რომ ახალი ტელეკომპანის ამოცანაა დაუბრუნდეს იმ მტრულ პროპაგანდას, რომელმაც რუსულიმანერ საწყაროში ფირი ნალკაა. ერთ-ერთი პირველი პროგრამა, რომელიც ახალი არხის ეთერი გადმოცემა, პრეზიდენტი ბუშთან ინტერვიუ იქნება, სადაც იგი ახსნის, თუ რატომ თვლის აუცილებლობად თავისუფლებისა და დემოკრატიის გავრცელებას მთელ ახლო აღმოსავლეთში. ტელეკომპანია „ალ-ჯაზირის“ განცხადებით კი, წარმოუდგენელია ამერიკულ ხელისუფლებას მერ დაინარსებულმა „ალ-პაპარ“ დამოუკიდებელის და თავისუფლების სახელით იარსების. „ალ-პაპა“ „ალ-ჯაზირის“ კონკურენტიცაა.

სტრუქტურა

ახალ საქართველოს ახალი ხელისუფლება ჰყავს — მათი უმრავლესობა „პოპულარულ-დასულიანი“ და ახალგაზრდობის მიუხედავად, საკმაოდ მდიდარი ბიოგრაფია (როგორც მოკლედ იტყვიან, „სიცი“) აქვს. თუმცა, ერთი ბიოგრაფია და მეორე — გამარჯბეულ დარგის ფეხზე დაყენება. მათ წინამორბედებს ხომ ცდა არ დაუტლიათ — რისი წაღვეს შეიძლება, შინ წაიღეს, რისივცა — გააუფეს...

ისიც აღანიშნავია, რომ ამ ახალგაზრდებს „წინა ცხოვრებაში“ სოროსისა და სხვა საერთაშორისო ფონდებიდან ერთობ შთაბეჭდილებით ანაზღაურებაც ჰქონდათ, რასაც ქართველ ჩინოსანზე ჯერჯერობით ვერ ვიტყვით. თუმცა, როგორც მომაკლავ პრემიერ-მინისტრი აცხადებს, ახალგაზრდობის მინისტრებს ხელფასის ისევე სოროსი და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციები გადაუხდიან...

სგათა შორის, უზრუნველყავს მიერ მთავრობის წარდგენილი, ჯერ კიდევ მოსკოვში ვიზიტისას, საავსოვლობა ხელისუფლებამ ახალგაზრდული ძალების საქართველოს და მნიშვნელობის გაუფეს ხაზი. თუმცა ისიც დაუთითო — მთავრობა საბავშვო ბაღად არ უნდა გადაგვიტოვოთ. თავისთავად ის, რომ საქართველოში საზღვარგარეთიდან ახალგაზრდობა დაბრუნდა, ცუდი ნამდვილად არ უნდა იყოს; მაგრამ ამან, შესაძლოა, ერთგვარ „საზოგადოებრივ კომპლექსსაც“ დაუდოს სათავე — საქართველოში განათლების მიღება უზრუნველყოფის საქმედ ჩათვალის და ისედაც გაპარტახებული განათლებისა და მეცნიერების სისტემა კიდევ უფრო განიანადებს — ყოველგვარი დაფინანსებისა და გრანტების მიღება ორივე მათგანი პირველ რიგში ხომ კადრებსა და კონტინენტს ყურნობს. თუ ხელისუფლებაში დანიშნულების გარანტიად უცხოეთში მიღებული განათლება იქცა, ახალგაზრდობა აქ სწავლა-მოღვაწეობაზე ხელს ჩაიქნევს და მქსიმიზალურად ცდებდა, საზღვარგარეთ გადანიშნოს. საზოგადოებისგან მოულოდნელად, პოსტრევილიტერი რიპრესიები ერთგვარი, სულელცივის ნიშნით ერთგვარადა — ზოგიერთი მინისტრი მის სამინისტროში არსებული კანონდარდებზედის ცხვიმი გაამწყსეს, ზოგიერთი კი — შრომსებში. თუმცა, როგორც ჩანს, ახალ ხელისუფლებას ერთ-ერთად უყვარდა და, მით უმეტეს, ძალიან უყვებდნენ დაჯერებისა და არეულობების შეშინება არანაირად არ აძლევს ხელს. გასულ კვირაში დაჯერებული ტელევიზორებულ ალბათ კიდევ ერთი შეკითხვა გაურწმუნდა — იცოდა თუ არა ელფარი შევარდნამე ლურწმინის დაჭედება. ყოველ შემთხვევაში, მიხილ სააკაშვილს ეს რომ ძალიან კარგად ესწრება, ურწმუნობების თანდასწრებით მის მიერ ახალი კანონების „ათვისებისას“ გამოჩნდა. თავისთავად ცხვიმი, რომ უშუალოდ დაჯერებული ლურწმინის მოსახლეობის თვამით კიდევ ერთხელ დადასტურა ახალგაზრდა პრეზიდენტის უშუალოდა. საერთაშორისო საზოგადოება საქართველოს მიმართ თავის უზომო კეთილგანწყობის ინარჩუნებს — თბილისისკენ კვლავაც მოედინება დახმარებისა და კრედიტების მიღებით დასავლელი ექსპერტები უფრო და უფრო ხშირად დახმარებენ საქართველოს ნატიში გავერებაზე, თუმცა ჯერჯერობით ქართული გარის რეგორმირებაზე ჰქონდა არ დაყვებოდა — კვლავაც გაურკვეველი რჩება, არმია მთლიანად საკონტრაქტო სისტემაზე უნდა გადავიდეს, თუ განვედებს შენარჩუნებს. ერთი მხრივ, საკონტრაქტო არმიის შენახვას დიდი ფული სჭირდება. თუმცა, განვედებს რომ არადაცხადი სახსარი უნდა, ამაზე ჩვენი ჩვეულებრივი გარისკავების გარეგნობა და ყარაჩეობა მტყვევდება...

განვიღო კვირაში განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, პოლიტოლოგისთან ერთად, უწინარესად, სამხედრო სფეროში ჩახედული რესპონდენტი შევარჩიეთ — ჩვენს თავისთავად ის, რომ საქართველოში სამხედროგარეთიდან ახალგაზრდობა დაბრუნდა, ცუდი ნამდვილად არ უნდა იყოს; მაგრამ ამან, შესაძლოა, ერთგვარ „საზოგადოებრივ კომპლექსსაც“ დაუდოს სათავე — საქართველოში განათლების მიღება უკიდრეპეტივი საქმედ ჩათვალის და ისედაც განაზრგახებული განათლებისა და მეცნიერების სისტემა კიდევ უფრო განიანადებს — ყოველგვარი დაფინანსებისა და გრანტების მიღება ორივე მათგანი პირველ რიგში ხომ კადრებსა და კონტინენტს ყურნობს.

რეალობასა და მომავალზე გენერალური შეტების სტრატეგიული დაგეგმარებისა და შეიარაღებული კონფლიქტის მოთვარი სამხრეთკავკასიის უსტრისი აქხა პაპინობაში აკვლავებდა.

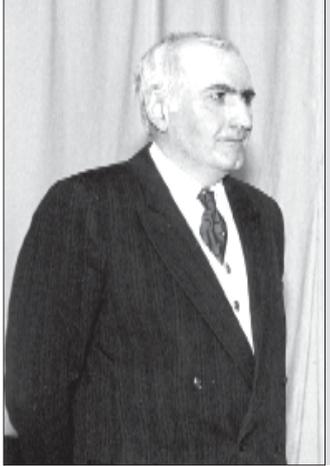
— რეკოლეუციის შემდეგ ახალგაზრდობის თანამდებობის პოზია შერჩევის სამ კრიტერიუმს — პატრიონების, რეპუტაციისა და კომპეტენტურობის, შეიძლება ითქვას, რომ ბოლო სტეპმენტი გამოაკლავს, რადგან ახალზე რომ არაფერა უყვარდა, მინუს ტრენებდა და საკვანძო სამსახურების უფროსებსად ისეთი პარტია დიპლომნი, მინამდე წარმოადგენს რომ არ პერმინობს და სტერეოტუპი.

— საკითხისმი მთლად უპნიშტურად განწყობილი ნამდვილად არ ვა — თუნდაც იმ იტომ, რომ ზოგიერთი მათგანი ჩემი სტუდენტ-

„ჩვენ გხოლოდ ის მოკავთხოვავ, რომ ნახავს არ მოვიდოვო“

თუ ხელისუფლებაში დაწინაურების გარანტიად უცხოეთში მიღებული განათლება იქცა, ახალგაზრდობა აქ სწავლა-მოღვაწეობაზე ხელს ჩაიქნევს და მქსიმიზალურად ეცდება, საზღვარგარეთ გააღწიოს

ტი იყო და მით შემართებს კარგად ვიწნობ. სხვათა შორის, თავის დროზე ზვიდა გამახსურდნისავე ანალოგიურ ბრალდებაზე უყენდენენ — გამოცდილი კადრებზე უარი თქვა და სტრატეგიული დარგები არაკომპეტენტურ პირებს ჩააბარო. მაგრამ ხომ დავტვი იყო, რომ მამინდელი კადრების გამოცდილება,

„დღეს უკვე მე მიძლია იმის თქმა, რაც ძალიან მათეცბდა გასულ თვეებში — ბალტიისპირეთის, პოლონეთისა და უნგრეთის, ასევე ჩვენი შავი ზღვისაზეული მეგობარი ქვეყნების წარმომადგენლები საქართველოს ნატოში გაწევრების თვის ისე აქტიურებით, რომ თვითსტრუქტურებში მით შემყურეს, ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, თვალზე ცრემლი მომაღდა. საკმაოდ დიდი და სერიოზული პროცესია წამოწყებული და მეუჭევაბა, ამას ვინმემ, თუნდაც ძალიან დიდი ძალის მქონემ, ხელი შეუშალს. პოქების ვინაზე რომ გითხრად, ჩვენ დღეს „ფლემ-რობილი“ გვიჭირავს.“

თუნდაც უახლესი წარსულის გათვალისწინებით, უფრო ანტიგამოცდილად იყო. ამ შემთხვევაში უმთავრესი მინც, ადამიანის ფასეულობები და საქმეთიან დამოკიდებულება. სხვა დახარჩენი ქი დროთა განმავლობაში მცხად და მათ-დამი დაქვემდებარებული დარგის წარმატებით მართვას თავს აუცილებლად გაართობდა. რასაკვირველია, რაღაც დაბრუნება შეიძლება წარმოიშვას, მაგრამ მე, ყოველ შემთხვევაში, ეს ნაკლებად მაიღველებს, რადგან გადაუჭრელი და მიუღწეველი — სერიოზისა და მონდომების შემთხვევაში არაფერი იქნება.

— თუმცა სეროლოგიის წინამძღვრების გადაღება მათ მიერ მოუხერხდა — ამო თუ იმ უწყებებში სომ მხოლოდ მინისტრები არ იყვნენ — ნელბის, უფრო სწორად თაბილულები მინისტრე ქართულ სამინისტროებს ში, შეიძლება ითქვას, რომ მათი უფრო კანონიერება მათი გამოავარება ნადა გათვალისწინება მათი გამოავარება ნადა ან მათ ინტრიგებთან ბრძოლა ახალგაზრდა კადრებს, რომლებშიც მათგარი გამოადლება ძირითადად ერთ-ერთი კურო, არაკორუმპირებულ სტრუქტურებში მიიღეს?

— ამ კითხვაზე პასუხად ცნობილი ამერიკელი პოლიტოლოგის, კავკასიისა და მცირე აზიის საკითხთა ექსპერტის, ჩარლზ ფრებქსის განცხადებას მოვიყვანო — ახალი ქართული ხელისუფლების ჩამოყალიბების პროცესში ყველაზე დიდი დაწამული მხოლოდ დიდი ტანადი სომეხები და დახარჩენი ჩინოსნების ხელუფლებლად დატოვება იქნებო, რადგან მთავარი პრობლემა სწორედ საშუალო რაოდენობაში მდგომარეობს. რასაკვირველია, ასე ერთი ხელის დაკვირთი ყველა დარგის განმეწდა და იქ ახალი, თანაც კვალდისციფური კადრების მოზიდვა ძალიან ძვირი იქნება, მაგრამ აქვე სათანადო გეგმავლობის დაცვაა საჭირო. ჩვენს სინამდვილეში,

დღეს სრული სიმძლავრით უნდა ჩაერთოს ახალი სახელმწიფოებრიობის შექნებაში. ამისთვის ქი ძალიან მარტივი და უბრალო რამ არის საჭირო: ხელისუფლებამ, უპირველესად, ნათლად და კონკრეტულად უნდა დაგვიხასოს, თუ როგორი ქვეყნის აშენება აქვს განზრახული და როგორ...

— რეკოლეუციამ და მას მოყვალად პროცესებში ამერიკის აქტიურობამ საზოგადოებაში საკმაოდ საუფრულონო შედეგებს დააძვეურა იმის თაობაზე, რომ საქართველოს და, აქედან გამომდინარე, კავკასიის ხაეროში პოლიტური ორიენტაციის საკითხი ერთ-ერთად და საშუალოდ ამერიკისა და ევროპას სასარგებლოდ გადაწყდა. თუმცა პრეზიდენტის მიერ მოსკოვში გატარებული მეგობრული განცხადებებისა და საზღვარი ბაზრის განცხადებების დაკავშირებით რუსების გაგვიტყობის გამო, ცრება არ იყოს, დაბნეულობაც წარმოიშვა — სომ არ არის საშუალებად, საქართველო კვლავც ორი გლობალის სათანადო „პარაზიტ“ იქნეს? ალბათ სიმბოლოურია ისიც, რომ ქართული ამერიკის ველაზე საუკეთესო — კომარის ბატალიონები — ამერიკულად არიან განკრიანობა, თუმცა რუსულ იარაღს ატარებენ...

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— მოგესმენებათ, მე სამხედრო პირი ვარ. როგორც ვენერალური მტარის ერთ-ერთი მთავარი სამმართველი უფროსი, პრეზიდენტის — უახლესი მთავარსარდლის განცხადების განხილვისთანავე, ჩემგან, ეს არაკორექტული იქნებოდა...

— რაც შეეხება თქვენს უშუალოდ საქმიანობას რეკოლეუციის შემდეგ უფრო და უფრო აქტიურობის სივება საქართველოს შეიარაღებული ძალების ინტეგრირება ევროატლანტიკურ სფეროში. როგორ წარმოადგინათ ქართული არმიის მომავალი — ის მთლად საკონტრაქტო სამსახურებ უნდა გადავიყვანო თუ განვევბაც შენარჩუნებდა?

— ცოტა შორიდან დავიწყებ: ეროვნული მოძრაობის გათვალისწინებით დიდი აქტიურობა იყო ახტილი იმასთან დაკავშირებით, უნდა აშენებულიყო თუ არა საერთაშორისო აქტიურობის ელექტროსაბაგური. მასოსეს, მამინ ახალგაზრდობა და მათ შორის მეც, მოყოთხოვით, რომ ეს საკითხი ჯერ ენერგეტიკოსებს და ეკოლოგებს უშესწავლიათ და გადაწყვეტილება მხოლოდ მათ დეტალურად ახალიზე დაყრდნობით მიიღონ. გვიდაც წლები და მიზეზი, რომ ენერგეტიკოსები და სხვა სპეციალისტები აქ არაფერი უშუმი იყვნენ. უპირველესი გადაწყვეტილება ხალხს უნდა მიეღო — სჭირდებოდა თუ არა მას აქტიურობის ელექტროსაბაგური; და თუ სჭირდებოდა, რის ფასად, ახალიგური მეგობარობა გახლავთ საზღვარი ძალეშიც. ჩვენი, სამხედროების, გადაწყვეტილება საკითხი არანაირად არ არის, თუ როგორი არმია უნდა ჰყავდეს საქართველოს. ასეთი დაკვეთა ხელისუფლებისგან, პოლიტიკიდან უნდა წამოვიდეს, რომელიც ხალხის აზრის გათვალისწინებით იქნება ჩამოყალიბებული. ჩვენი მოვალეობა კი მხოლოდ და მხოლოდ ამ დაკვეთის შესრულებაში გამოიხატება. გაუკეთე-

ბელი არაფერა — მთავარი — სერიული და პოლიტიკური ნება. მეორე მხრივ, მეტად ძნელი სათქმელია, თუ როგორი სისტემა უკეთესი. ესაზნეოთ, მაგალითად, სრული საკონტრაქტო სისტემა მოქმედებს, გერმანიაში კი — განვევბია. ვერანე იტყვიან, რომ ესაზნეო გერმანიაზე უკეთესი არმია ჰყავს, ან გერმანია ეკონომიკურად ესაზნეოთ გაჭირვებულია... როგორიც იქნება საზოგადოებისა და, შესაბამისად, ხელისუფლების დაკვეთა, სამხედროები ისეთი არმიის შექმნაზე ვიმუშავებთ.

შერწყმეთ, თუ ამ საკითხს საქართველოში სამხედროები გადაწყვეტენ, შედეგი ცუდი იქნება, რადგან ყველგან, სადაც ამას სამხედროები აკეთებენ, ცუდად აკეთებენ. ჩვენ ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გავმეჯნოთ სამხედროები პოლიტიკოსებისგან. პირველად მხოლოდ მეორის ნება-სურვილი უნდა განახორციელოს...

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

— რაც უკეთესა უკანასკნელ მოსაზრებას, ასეთივე სიმბოლოებით იყო დატვირთული სულ რამდენიმე წლის წინ უნგრეთის, პოლონეთისა და ჩეხეთის არმიებიც. როდესაც ეკონომიკურად მომძლავრდნენ, ამ ქვეყნების შეიარაღება ნატოს სტანდარტზე გადავიდა. სხვათა შორის, ამ ქვეყნებში საბჭოთა სახმედრო მრეწველობა გაცილებით მძლავრად იყო განვითარებული, ვიდრე ჩვენთან. მათი ვითი მჭკვა და ყველანაირი რესურსები გამოიყენეს იმისთვის, რომ ეს მრეწველობა დახვეწილ სტანდარტებზე გადასულიყო. ჩვენც იგივე უნდა ვაძრებო. თუ შეიძლება უარი ვთქვათ იმ ძალად ტვირთობებზე, რაც საბჭოთა რუსეთის საქართველოში დარჩა — ტანკარმონტი იქნება და, თვითონ ინტენსივობები თუ სხვა ქარხნის და დაქმნულებსა. უბრალოდ, არ უნდა ვიქნეთ და ყველავის ერთდროულად შე მოვიდნობით. ადრე თუ გვიან რუსეთის ბაზზეც გავა და ეს თავისთავად, შეუქვეყნო არქოსია. სგათა

თეთრი კაზანი, შავი კალმე...

იღებს რაიმეს თუ არა. ესეც საკმარისია, რომ სულერი სიმშვიდით იცხოვროს", — ამბობდა ცნობილი ქართველი რეჟისორი და მწერალი რეზო გაბრიაძე.

დომიტრი ბათიაშვილისთვის ამქვეყნიურ პატივზე მთავარი ყოველთვის სხვა იყო და ამ „მთავარზე“ იგი კინოთი გვესაუბრება. ჟურნალისტიკითან საუბარიც უჭირს, თავს არიდებს. ტელეკამერების წინ მისი ვაჟი — ირაკლი ბათიაშვილი უფრო სწორად დგას, ვიდრე თავად.

„მაშინ მხოლოდ ერთი კაცი დადიოდა თბილისში თეთრი კაშვითი და შავი კალმითი — დიმა ბათიაშვილი“, — იხსენებდნენ მეგობრები.

სალამოზე მოსულ რეჟისორს ისევე შავი პალტო ეცვა, თეთრი კაშვი ეკეთა და გაცილებით უფრო სვედიანი იყო, ვიდრე ასეთ შეხედურებზე არიან ხოლმე.

სალამო დაუგეგმავი და გულწრფელი იყო, ამიტომაც რასაც ისინებდნენ, ბუნებრივად და შინაურულად გვიამბობდნენ...

— დიმა ჩემი უსაყვარლესი მეგობარია, — თქვა მერაბ კოკოშვილმა, — უსათუოდ უნდა აღვნიშნო ის, რაც ყველაზე მეტად მიყვარს მის ფილმებში. ხომ გახსოვთ, როგორ ფილმებს იღებდნენ საბჭოთა წლებში, როგორ პატივსივრცად მიუყვებოდნენ მათი პერსონაჟები. დიმა ბათიაშვილმა მიპატიჟა იმ დროისთვის წარმოუდგენელი რამეს — პერსონაჟთა უბრალო, ადამიანურ მუცხველებს. ამისთვის კიდევ ერთხელ მინდა გადავუხადო მადლობა.

როცა დომიტრი ბათიაშვილის ფილმებიდან კადრები უჩვენებს, დარბაზში მეჭურჭლე ტყუილ გახსნა.

რეჟისორი დარცხვენელი წამოდგა და გულწრფელი სინანულით თქვა: — ნუგავი ამას დედამეტი მისწერებოდა... და მაღალი, ძალიან დასწრავს თავისი ფილმის პერსონაჟს...

სანაპირო რესტავაციის თაობაზე

ამბობენ, შენობებსაც ადამიანებივით, საკუთარი ზედ-იღბალი აქვოთ. თუ ეს ასეა, საკმაოდ მძიმე თვის-სწრაჟი რუსთაველის თეატრს: ჯერ 1949 წელს ხანძარმა კინალამ გაანადგურა, მერე 1991 წლის სამოქალაქო ომის ქარცხენები მოკვდა... უახლოესად ბუნებრივად მისი ბედი გაჰმოიცილებოდა არ იყო ტაშის რიტმულ რეჟონას დაბზარა მისი კედლები... და სწორედ მაშინ, როცა პირველი გარემონტებული შენობა უნდა ჩაებარებინათ მშენებლებს, ისევ ხანძარი 9 თებერვალს თბილისელები თავზარდამცემმა ამბავმა შეერა — რუსთაველის თეატრი ინფის... კიდევ კარგი, ყველაფერი ისე დაბთავდა, როგორც 1949 წელს, იოლად „გადავრჩით“

„კვირის პალიტრა“ რუსთაველის თეატრის დირექტორს **ზინა იმეზანაძე** დაუკვირდა:

— ზარალი დაახლოებით 100.000 ლარის ოდენობითაა, — გვითხრა ბატონმა გიამ, — ხანძრის მიზეზი გათბობის გაყვანილობასთან დაკავშირებული შესადგმული სამუშაოები გახდა. ძვირად ღირებული აპარატურა, რომელიც სპორტულ დარბაზში იყო, გადაარჩა. დაინდა მხოლოდ შენობის სახურავის ნაწილი, ნყალმა და-ზიანა ოთახებიც და იატაკი.

— მსახიობების მონაწილეობდნენ ხანძრის ჩაქრობაში? — არა, ახლოს არ მიუშვეთი. ხანძარს მხოლოდ მეხანძრეები აქრობდნენ. მათ კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს, რომ უსწლოდ, ცარიელი ხელებითაც შეუძლიათ გმირობა ჩაიდინონ.

— უსწლოა რატომ ახსენებ? — იმიტომ ვახსენე, რომ თეატრში სარეჟონტო სამუშაოები მიმდინარეობს, იცვლება სახანძრო სისტემა, ამიტომ იგი წყლისგან მთლიანად იყო დაცლილი. სახანძრო მანქანას წყალი უნდა აეღო რუსთაველის თეატრის ახლოს, ან რუსთაველის პროსპექტზე მაინც. პიდრანტი კი არსად აღმოჩნდა. მეხანძრეებს წყლის ამოქაჩვა მტკვრიდან და ოპერის თეატრის პიდრანტიდან მოუ-

მომზადდა ლელა ჯიფაშვილმა

„სულ პირთხები და პირთხები...“ ანუ საკუთარი თავი თვითონ დავიცვათ!

იქნებ თუ არა ვირთხები ჩვენი სახლების მოზინდარებები, ამაზე კამათი აღარც ღირს. რასაკვირველია! მაგრამ საკამათო ის არის, რომ მღრღნელები, რომლებიც კომუნისტურ სახელმწიფოში საშინო ინფიცირების გადამტანებად ითვლებოდნენ, ახლა იმდენად „უსაფრთხო“ ცხოველებად ჩავთვალეთ, „თავის ჭკუაზე“ არიან მიშვებული. ისინი დაშლილი გინომიზმი ყველაგან, საავადმყოფოებიდან დაწყებული — საცხოვრებელი სახლებით დამთავრებული. მიხატვას ვირთხის დაგვნილი ქალი, რომელსაც გამძლეობით განთქმული კბილების ნაკვლევი სამუდამო შიშად და ქიმიური შრატების აღწერად რეაქციად დაუჯდა. ვირთხები ვაკეში, კავსაძის ქუჩაზე, პირდაპირ კორუსში დაესხნენ თავს ბავშვს „მშვიდობიანად მოსიყრევებს“ ხომ რამდენსაც გნებავთ, იმდენს ნახათ. ტყუილია, სადღინფეციო სამსახურები აღარ გვაქვს... მხოლოდ თბილისში ამ სამსახურის უამრავი შშს არსებობს. გარდა ამისა, ისევე ძველად იღებოდა დას „საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკისა და სსრკ-ის“ დერატიზაციისა და სანქცირაციის სპეციალური ენდოქრინოლოგიის ცენტრში“. ამ გაუგებარი სახელწოდებიდან ის დაგადინე, რომ ცენტრს არა მარტო მღრღნელები, არამედ კოლო-ბუ-ზების განადგურებაც ევალებოდა. რაკვი სასმასხურის არსებობს, ესე იგი, პასუხიც ვიღაცას მოგიხოვება. გრძელი სახელწოდებით რომ არ დაგაბნეოთ, ამ სამსახურის დეზბაზად მოიცხენებთ. მისი დირექტორი **შარბამ ლიპარტაშვილი** ასე მსჯელობს საკმაოდ უხედავად დეზბაზის შერობის შესახებ:

— ჩვენი შენობა, სხვა სადგურებთან შედარებით, ბევრად უკეთესია. თბილისში 28 ლიცენზირებული შშს მუშაობს. მარტო ვაკე-საბურთალოს რაიონში — ექვსია.

— ეს ის შემთხვევაა, როცა როგორცაა მუშაობს ხარისხს არ განსაზღვრავს? — ეს ორგანიზაციები მხოლოდ ნაწილობრივ გვეორიონებიან. ასე რომ, მათ მუშაობაზე პასუხს არ ვაგებთ. მათ არ აქვს უფლება მღრღნელებთან საბორძდელად გამოიყენონ ადამიანის ჯანმრთელობისთვის საშიში წამლები. სხვა შემთხვევაში ისინი დალოცვდნენ მოქმედებენ. მათთან ხელშეკრულებას დებენ რაიონული გამგებები, უხიდან ფულს, მაგრამ კაცმა არ იცის, რა კეთდება.

— არა მერაბ, რამე ვთქვათ დეზბაზის წყველ შეზამფავაში,

ვირთხებს ეს არ „ეტყობა“.
უხედავად თქვენთან რატომ არ დებენ გამგებები ხელშეკრულებას?
— იმიტომ, რომ ჩვენი მომსახურება უფრო ძვირია, ვიდრე რაიონული ობიექტებისა.

— **მიან რამდენია თქვენ ფისი?**
— 1 კვ-ზე 1,5 თეთრიდან იწყება და წელიწადში ერთი ოჯახისთვის 24 ლარამდე ადის.

— **თუ ხარისხიანად მოგესახურებით, არა მგონია, ამ ფაგარს ვინმე უარი თქვას, მაგრამ ხანდახან მგონი ადრესი იცის თქვენი არსებობის შესახებ. სად შეიძლება შეფიქრით მღრღნელებთან საბორძდელი ხარისხიან საშუალება, რომ თანდავ მოგვაროთ ამ პრობლემა?**

— ხარისხიან ნამალს რიგობი მოქალაქე ვერ ამოიცნობს. ქალაქის ბედიც მანუშებს. საერთოდ, ამ შერივ, მიეღ რესპუბლიკაში კატასტროფული მდგომარეობაა, თბილისში უარესია, მაგრამ რა იქნა? ადრე სახელმწიფოებში იყო ჩვენსა და მისასხილობის შორის შუამავალი, ახლა კი გაუქმებულია. სწორად არ მიმართა, ჩვენმა თანამშრომლებმა იარე და აკონტროლონ დაბინძურებული კერები. ეს რესპუბლიკის სანქცირაციის ინსპექციის ევალება. ბუნებრივად ქალაქის სადღინფეციო სამსახურის აქვს ხელშეკრულება დადებულა.

— **სამსახურად, ჩვენში ყველა ერთმანეთს აბარებს პასუხისმგებლობას, ამასობაში გამოუსწორებელ შედეგამდე მივდივართ...**
— შე რა ექნა? თუ ვინმე დადებს ჩემთან ხელშეკრულებას, ხარისხიანი მომსახურების გარანტიას კილევი... აი, ასეთი გახლავთ ამ დაწესებულებ-

ის ხელმძღვანელის პოზიცია. ახლა იმის შესახებ, თუ როგორ განმარტავს იმავ დაწესებულების ექიმი-ეპიდემიოლოგი მღრღნელებისგან მიყენებულ ზიანს...

— **ზარე ჩაზარდა** — მღრღნელები მრავალი დაავადების გამავრცელებელი ითვლებიან. მათ შორის არის შავი ჭირი, სალმონელოზი, ცოდი... თუ სადმე ენდებური კერა განჩნდა, ამ კერიდან მათ კუპ-ნანალავის ინფიციათა გავრცელება შეუძლიათ. მთვან

დაღრწილი პროდუქტი მთლიანად უნდა განადგურდეს, ხოლო ის ადგილები, სადაც გადაიარეს, აუცილებლად გაირეცხოს. მღრღნელები ევა-ჯსაც ანადგურებენ. ცნობილია, რომ მათ ემშებს ფეხვი არ აქვს, გამოდმე-ბით იზრდება და ძალიან რომ არ დაგრძელდეს, ამისთვის აუცილებელია რაიმე ღრწნა...

დამოთხმებით, ზემოთქმული არც ისე სასიამოვნო ამბავი გახლავთ. გლო-ბალურ პრობლემებზე გადართულ ჩვენს სახელმწიფოსა და საზოგადოე-ბას დაავიწყდა, რომ ზღვა კოვითაც დაიკლდა. არ მგონია, სიცოცხლე-სათვის საშიში არ იყოს პარაზიტ-ცხოველების ასე გავრცელება. ამას ადასტურებს დაავადებათა კონტრო-ლისა და სტატისტიკის ეროვნული ცენტრის ოფიციალური მონაცემებიც: მხოლოდ 2003 წელს საქართველო-ში მღრღნელებმა დაკბინეს 502 ადამი-ანი(!) თუქცა, რასაც ამ შერივ ხსნა ჯერჯერობით არაადაც ჩანს, მარ-მართათე მოსახლეობას: — მიუხედა-ვად იმისა, ასრულდებენ თუ არა თავის მოვალეობას, სადღინფეციო სამს-ხურები ისევ არსებობს. შეგიძლიათ მათთან ინფიცირდულად დადოთ ხელშეკრულება და კანონით მოსხ-როვით მასუსი მისი „უზარისხოდ“ შეს-რულებსათვის.

ასე რომ, ჩვენს თავს თვითონ უნდა მივხედოთ!

დამოთხმებით, ზემოთქმული არც ისე სასიამოვნო ამბავი გახლავთ. გლო-ბალურ პრობლემებზე გადართულ ჩვენს სახელმწიფოსა და საზოგადოე-ბას დაავიწყდა, რომ ზღვა კოვითაც დაიკლდა. არ მგონია, სიცოცხლე-სათვის საშიში არ იყოს პარაზიტ-ცხოველების ასე გავრცელება. ამას ადასტურებს დაავადებათა კონტრო-ლისა და სტატისტიკის ეროვნული ცენტრის ოფიციალური მონაცემებიც: მხოლოდ 2003 წელს საქართველო-ში მღრღნელებმა დაკბინეს 502 ადამი-ანი(!) თუქცა, რასაც ამ შერივ ხსნა ჯერჯერობით არაადაც ჩანს, მარ-მართათე მოსახლეობას: — მიუხედა-ვად იმისა, ასრულდებენ თუ არა თავის მოვალეობას, სადღინფეციო სამს-ხურები ისევ არსებობს. შეგიძლიათ მათთან ინფიცირდულად დადოთ ხელშეკრულება და კანონით მოსხ-როვით მასუსი მისი „უზარისხოდ“ შეს-რულებსათვის.

ასე რომ, ჩვენს თავს თვითონ უნდა მივხედოთ!

ეთერ ვერაძე

ვაკცინაციის გაცემის პრივილეგია!

ქსარგებლობთ შემთხვევით, რომ მოგილოცოთ დიდი მიღწევა — ხალხში იმდენს ნაპერწკლის ანთება, მისი ბულის მოგება!

დიდად სასიამოვნოა, რომ საქართველოს ესოდენ ახალგაზრდა, ენერჯული და გონიერი ლიდერი ელ-არა — დიდხანს დაჩრდილი ყოფნა საქართველოს არ ეკადრებოდა.

ემყოფილი ვადენებთ თვალს ახალი სახელმწიფო სიმბოლიკისადმი გაცოცხლებულ ინტერესს. ისტორი-ისადმი ესოდენ დიდი პატივისცემა ქართველი კაცის სულის ამოახილია.

ჩვენ გაგებით შეხვედებით ჩვენი დინსტორი რე-გალიების სახელმწიფო სიმბოლიკად გამოიყენებას. თუმცე კი ვაკვირებას იწყებს ის ფაქტი, რომ ამ საკ-ითხთან დაკავშირებით თავად ბაგრატიონთა აზრით არავინ დაიბრუნებულა. ჩვენი ხედავ რ ასეთია: ბაგრა-ტიონთა გერბის გამოყენება სახელმწიფო გერბად ჩვენითვის, რასაკვირველია, სასიამოვნოა და ამას გარკვეული თვალსაზრისით ისტორიული სამართლიანო-ბის აღდგენდაც განვიხილავთ, მაგრამ მიუხედავად ამისა, არც მთლად გამართლებულად მიგვაჩნია რეს-პუბლიკური წყობის სახელმწიფოს ატრიბუტიკაში

მონარქიული სიმბოლიკის დაკანონება. აქედან გა-მომდინარე, უმჯობესი იქნებოდა ახალი გერბის შე-ქმნა.

„ბაგრატიონთა სახლი“ მიიჩნევა, რომ თანამედროვე რეგალიების გათვალისწინებით, საჭირო იყო საზოგა-დობრივი აზრის ფართო მასშტაბით გამოვლენა. თავის დროზე გამოვიქვით კიდევ აზრი შესაბამისი კონკურსე-ლის ჩატარების შესახებ. სამწუხაროდ, ეს გათვალ-ისწინებული არ იქნა. მიუხედავად ამისა, ჩვენს საზოგა-დობებს არ შეუძლებია ყურადღება ამ საკითხის მი-მართა და ჩვენი თხოვნით, საზოგადობის წევრი, ცნო-ბილი გრავიციოსი, ბატონი ემირ ბურჯანაძე უკვე რამ-დენიმე წელია მუშაობს ამ პრობლემაზე. მის მიერ შექმნილი გერბი, ჩვენი აზრით, პასუხობს ყველა იმ მოთხოვნას, რომელიც შეიძლება იქნეს წაყენებული სწორედ საქართველოს რესპუბლიკის გერბისადმი.

ბატონო პრეზიდენტო, იმდენს გამოუთქვამთ, რომ ჩვენს მოსაზრებებს გულსისყრით მოვეცდებით.

„ბაგრატიონთა სახლის“ წინამძღოლი ნინო ბაგრატიონი

მკითხველის პრემია * მკითხველის პრემია

ეს თქვენს ვაჭვითა და რადგან ასეა, „კვირის პალიტრის“ ჟურნალისტებს თქვენ ანუქები ყოველკვირულ პრემიას. შეაფასეთ ამ ნომრის მასალა, აღწინაურე რეაქციებს ქვითარში თქვენ აზრით, ნომრის საუკეთესო ჟურნალისტური ნამუშევარი. ამ მასალას ავტორს, რომელსაც ყველაზე მეტ ხმას მალდებს თქვენგან, მთავრების სახელით, რედაქცია პრემიას — 50 ლარს გადასცემს. გაბარდებული ჟურნალისტის ვინაობას მომდევნო ნომერში შეატყობთ. რეაქციებს ქვითარი ძ. შუ-უ გვერდზე.

ინან ნოზიის მკითხველის პრემიის შედეგები ანთია:

1. **ზეაიდ ჩაკვტაძე** — „სარდალმა დამირევა და კონტრანადული სანავით სასუე ეშლონი გამაშუენინა“ — 113 ხმა
2. **ვახე გვაშელი** — „დატყვევებული გამტაცებელი“ — 91
3. **იზო რუკაძე** — „იველაზე მეტად მუზილება მლიკენელები“ — 76
- 4-5. **ლელა ჯიფაშვილი** — „ხელმეორედ ვინყებ ცხოვრებას მოგონებათა ლამაზ კედლებთან...“ — 27
6. **დავით დევიძე** — „მიხედოთ ნალკას ხელისუფლების ურყევი ნება საჭირო...“ — 27
7. **მარინა ბაზუნიშვილი** — „სტუმრად მარინასთან“ — 15

თქვენს პრემიას ჟურნალისტი **ზინად ჩაპვბაძე** მიიღებს.

„მკითხველის პრემიის“ მფლობელი 418-მა რესპონდენტმა გამოავლინა

„ლო, „ჩვენ გისვენო!“

მასობრივი თვალთვალის „კანონიერი ქურდების“ წინააღმდეგ

თოდები — მარინუანას ამ შერონის ჩადება იქნება დასაბამირებლად საჭირო. კონკრეტულად, რას იხიავს მინაზ ახალი ცვლილებები? — ამ კითხვით „კვირის პალატრაში“ პროექტის ავტორის მიმართა.

ლია სავდელიანი, მსსსს იურიდიული სამსახურის უფროსი: — კანონპროექტი ახლა მზადდება. ახალი ცვლილებებით კოდექსი კიდევ უფრო მოწესრიგდება. დამატდება მუხლი დანაშაულის სახარისო ლიდერზე, აქ იგულისხმება არა რომელიმე კონკრეტული დანაშაული, არამედ მთლიანი სისტემა. კოდექსი მიმართული იქნება საზოგადო ქურდული შენტილიტეტის წინააღმდეგ.

ოქტაციის სამინისტროში როგორც გეიოვანი, ცვლილებები კანონში ქურდებს ბერ უსამოქმედებს უპაიანი.

— არც ერთი „კანონიერი ქურდი“ უშუალოდ არ მონაწილეობს დანაშაულში. ეს არის პირი, რომელიც ორგანიზებას უწევს, გეგმავს დანაშაულს, თვითონ კი არ ჩანს. დავალების შემსრულებელი, როცა მის წინააღმდეგ მტკიცებულებები არ არსებობს, ავტომატურად ითვლება უდანაშაულო და მხოლოდ სახელის გამო იჭერენ. დღევანდელი კანონმდებლობით, მისთვის ბრალის წაყენება მართლაც ძნელია. როგორ იქნებოდა, რომელიც მოსამართლე მისცემს პოლიციული ქურდის თვალთვალის უფლებას? — არც ერთი ამიტომ დამოკიდებული არ უნდა იყოს ერთიანი საკანონმდებლო სისტემაზე, როცა ოპერატიული სამსახური საქმიანობის გამოწვევების შესაბამისად იქნება პირის ვიზუალიზირება, ფაქტული კონტროლი, მყურადგება, ფარული მოხმება, აუდიო-ვიდეორეგისტრაციის გაკეთება. მხოლოდ ამ გზით დამატკიცებთ, რომ ესა თუ ის პირი არის დანაშაული.

ანუ ფარული მოსმენებისთვის მოსამართლის ნებართვა აღარ იქნება საჭირო და არც სახელის გამო დაიჭერენ?

— არა, ჩემი ბატონო, სახელისა და მენტალიტეტისთვის არავის დაიჭერენ, მაგრამ კოდექსში ცვლილებების შეტანის შემდეგ სამართალდამცველებს ყოველგვარი ნებართვის გარეშე ექნებათ ქურდებზე ფარული კონტროლის განმარტებულებისა და დანაშაული საჭიროში პოპულარული პირის კონკრეტული დანაშაულისთვის დავალების საშუალება.

ერთი სიტყვით, ლია ხვედელიანის ინფორმაციად გამოიშინარე ცვლილებების მომზადება უახლოეს მომავალში დასრულებულია და პარლამენტისთვის წარსადგინად პრეზიდენტს გადაეცემა. თუკი პრეზიდენტიც და პარლამენტიც ახალ პროექტს მოიხონებენ, „კანონიერი ქურდებს“ და სხვა კრიმინალურ ლიდერებს იღა დადანიშნავენ, ან გულხელდაკრული იხსენებ და დანაშაულერეც საქმიანობაზე ხელი აიღონ, ანუ გუდა-ნაზად აიკრან და ტარულ ირინიევი სამშობლოდან შორს გადაიყვანონ.

ერთი სიტყვით, „კანონიერი ქურდები“ ხერხი-ოხელი დილეგის წინაშე აღმოჩნდნენ. რა თქმა უნდა, წინასწარ მწლი საპოლიციო, როგორც განთავსდება მოულოდნელი. თუმცა, ესპექტრები აღინიშნენ, რომ სამართალდამცველების მხრიდან ასეთი ნაბიჯის გადადგმის შემდეგ კრიმინალური

სინდკატის ბოსები ქვეყანას დატოვებენ.

გერა მისინაძე, სასჯელსადასრულებლობის სისტემის ექსპერტი: — ვფიქრობ, ეს სწორი ნაბიჯია და დანაშაულის სახარისო ლიდერებს თავსატეგს გაუქმებს. ბრძოლა გამოუტანდება როგორც ქვეყანაში მყოფ ქურდებს, ასევე ქვეყნის გარეთ მყოფთაც. უპირატესად, ცხადია, ცნობილი ქურდი ტარიელ ონიანი იგულისხმება.

ქვეყნის გარეთ მყოფი ქურდები, თუდაც ტარიელ ონიანი, რა შუაში არიან?

— ვინა ბარამიქმე საჯაროდ განაცხადა, რომ ონიანსაც დაიჭერენ, თუკი იგი საქართველოში ჩამოვა. აქ არ არის კლასიკური ირინი თუ სხვა ელიტდამანაგვეტი აქტიურად ეროდენ ქვეყნის ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში. ქურდების ამგებული ქვეყანას სად გინახავთ? გადმოგაზიანან ნაპარაკ ფულს რაიმე საქმესთან დაკავშირებით და ხალხი ყვირის, ნახეთ, რა პატრიოტი ქურდები ყოფილანო. ის კი არ იცან, რომ სამაგიეროდ, საქართველოში იბარავენ ათი იმდენს.

როგორც ფიქრობთ, თვალთვალისა და მცვერების პოლიტიკა გამართლებს?

— როცა ადამიანს რაიმეს მოზარდ უნდა და იცის, რომ მის ყოველი ნაბიჯი გამოიფრულია, გეი უნდა იყოს, ასეთი ნაბიჯი გადადგას. ამ შემთხვევაში, ან მართლაც უნდა წავიდეს, ან ქურდობას შეშუბს და თქვას, ნახეთ, არ ვარო.

ვინა ბარამიქმე წინადადება, რომ ქურდი მამნ დევიზით, თუ იცოდება, ქურდი ვარო, სტანდარტინად აღიქვას როგორც ამბოხი, ქურდების გადამკრეპლობით, პოლიციისთვის ვინაობის დადგენილებული „კოდექსი“ აღარ ჩიოვდება?

— ეს მუც გაიცავ. ასეთი გადამკრეპლობის მიღება ძნელია, მაგრამ ქართველი ქურდების შეუღებულბი არაფერია. მოსკოვში ქართველი ქურდი მუხაბ კოკიაა რომ დაიჭირეს, ერთმა პოლიციელმა ჰკითხა: შენზე ამბობენ, რომ „კანონიერი ქურდი ხარ და მართალია?“ — „რადგან ამბობენ, ეს იგი, ვარ“, — უსაუსხა კოკიამ. მას შეეფუძნა, რომ ქურდი არ იყო. ამით სასჯელს შეინიღებებდა, მაგრამ სამაგიეროდ ქურდი აღარ იქნებოდა. წარმოადგინეთ, რა მოხდა, დაბავიერების შიშით ქურდი პოლიციის მოცუება დაიწყო, ვითომ ქურდი აღარ ვაროთ. საბჭოთა პერიოდში „მოიკრეპ“ მყოფ კანონიერი ქურდებს მორეც თითო ამგებდნენ და ელექტროხერხით ხერხავდნენ. ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ თურმე იმეიათად თუ დაიხსებდა ვინმე ქურდი არა ვარო. აბსოლუტური უმარჯულისობა სიკვდილს ამგებინებდა და ყვირიდა: „აქ იხიცივინა ქურდი“. ჰოდა, საქართველოს სანატორიის მშენებლის ციხეში რომ არ ჩასხდნენ, ამიტომ თქვენ სახელზე უარო? როცა ქურდი ვინაობას მალავს და ქურდადვე რჩება, ეს იმეიათი შემთხვევა.

კვირად?
— შეიძლება კანონიერი ქურდი სხვა სახელდაკრით იმალეობდეს და წერილმანისთვის დაიჭირონ. ის ციხეშიც მოგილოდი სახელი იქ ვდება.

კრიმინალური ავტორიტეტების წინააღმდეგ ბრძოლა ნელ-ნელა საქარაკო პარტიას ემსაგება. სამართალდამცველობა პირველ სტელს, რაც „კანონიერი ქურდების“ მასობრივი დაბატონებით გამოიხატება, დანაშაულებას მეტად ორიგინალური ხერხით — პოლიციელებისთვის უბნობის გაგზავნით უნახუსეს შემდეგ მს ახალი მინისტრი ახალი წინადადებით გამოვიდა. მხოლოდ იმ შემთხვევაში დააბატონებთ „კანონიერი ქურდებს“, თუკი ეს უნახსილად საჯაროდ განაცხადებს, რომ ქურდი. ამ არცოთ იმე მიამბიურ წინადადების პრინციპი იმეიმი დგომარობის, რომ ენ. „ქურდული კანონის“ თანახმად, ქურდი, რომელიც რაიმეს შიშით, დაბატონდება იქნება ეს თუ სიკვდილი, განაცხადებს, რომ ქურდი არ არის, ავტომატურად ეშვიკობება ტრუულს. სახელის გატეხა ურჩევიდა ქურდებს თუ ციხეში ვდომთ, ამას უხელისუმი მომავალი გაარკვევს. თუმცა, ამბობენ, რომ ბარამიქმე ამ წინადადების მოსმენისას „კანონიერი ქურდები“ ლამის სიცილით „დაიხივებენ“. ასევე დადის ხეობი, რომ თუკი შხსს უწევდა ამ თეორიულ წინადადებას პრაქტიკაში დაწერგვას, მშინ შეიძლება ქურდებმაც გადაიჭრნენ თავიანი კანონისა და პოლიციისათვის თავიანი ვინაობის დანაშაულოვდად აღარ ჩაეთვალიო.

მაგრამ, როგორც ირკვევა, დანაშაულის სახარისო ლიდერებს არცოთ იმე საპოლიციო დაბატონება შეეძლება. მჭეი ინფორმაციით, შხს ახლა „იარაღს“ ამზადებს კანონიერი ავტორიტეტების წინააღმდეგ „იარაღი“, უფრო სწორად, „ცვლილებები და დამატებები სისხლის სამართლის კოდექსში“, თუკი მას პრეზიდენტი სააკაშვილი მოაწერს ხელს, დაახლოებით რომ თვეში ამოქმედდება. პროექტის ავტორებს იმედი აქვთ, რომ ეს ყველაზე დიდი დარტყმა იქნება „კანონიერი ქურდებისთვის“. სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების დამტკიცების შემდეგ ვეღარც ქურდების ადვოკატები იცხადებ, რომ მათ კლდნობებს მხოლოდ სახელის გულისთვის აბატონებენ და აღარც ძველი მუ-

„საკრძალურო უმთანგებვის“ კანონი უნახსილად გაყოფინო

სამართალდამცველებს „ოკუპაციონებ“

„მაღლე მალადი თანამდებობის პირებს უნდა მოეთხოვოთ პასუხი უნარით, კორუპციული ხალხის დანიშნვისთვის“

„კვირის პალატრაში“ ამ წლის №6-ში (28 თებერვალი) გამოქვეყნებულ გახტანტ რამზასკინან ინტერვიუს („მცვერთავ ახალგაზრდა გენერალურის“ წინასტყვობაში ვწერდათ — „კვირის აზრით, „ოთიფორნავის ბიჭების“ საქმე დიდი ლუკა გენერალურის ბიოგრაფიაში“ აღნიშნულის გამო ბატონი ვახტანგ რამზასკინან დაგვიგამოგვად (განაცხადა, რომ იგი იმ დროს გენერალური არ ყოფილა — იარ) და სურვილი გამოთქვა, საზოგადოებასთვის აქხნა, თუ რა კავშირი ჰქონდა ამ განმარტებულ საქმეთან. მამ ახვ საქართველოს ყოფილი გენერალური პორკური „ოთიფორნავის ბიჭების“ საქმის უტონი დეტალებსა და კომუნიკატორი გოპის (შეგარდნულბაშვილის პერიოდის) ენ. თეიამიჯულბაშვილის სერალის შესახებ მოგვიბრძობა.

1983 წლის 18 ნოემბრის საქართველოს ცვში მიმდინარე თამბირი ჩაშლაში — სადავოს 5 საათისათვის მიხილბილბიში მისელა-მისელა განმარტება, მუშეთობული აპარატის მუშეები პრეზიდენტის წვერებს რადაც ცნობებს ანდიდნენ. სხამალა არავის არაფერი უთქვამს, მაგრამ ყველა ანერვიულდა. თამბირის წენსრეობა გენერალურის პირველი მოადგილე ვახტანგ რამზასკინან, რომელიც მიმდებ, უწვევდა რომ ხედავო. თამბირიდან გამოვიდა და შს სამინისტროს ოპერატიული მორიგეს დაუვკავშირდა, რომელიც აუწყა — სამინისტროს ხელმძღვანელობა აეროპორტში წავიდა. ცვს მორიგისგანა კი უტეგო, თბლიისი-ბათუმის რეინფორმირების რეისის თეიამიჯულბაშვილის ცვიაპრე შეიარაღებულბი თავდახმას მოხდა, რამდენიმე პირს თეიამიჯულბაშვილის გატაცება სურდა, მაგრამ განმარტება ვერ შეასრულდა, რამდენიმე წუთის წინ კი თეიამიჯულბაშვილი თბლიისის აეროპორტში დაუდაო.

ვახტანგ რამზასკინან — აეროპორტში რომ

მივდი, თეიამიჯულბაშვილი შინაგანი ჯარის ნაწილებით იყო გარშემორტყმული. თავდასხმებლები არ ნებდნენ, არც მგზავრებს ათავისუფლებდნენ და თეიამიჯულბაშვილის სანდეს, კვიპაის გამოყოფას და თურქეთში გადაღვინებას მოითხოვდნენ. აეროპორტში რესპუბლიკის ხელმძღვანელობამ და თამბირის მონაწილეობა უმრავლესობამ მოიყარა თეიამიჯულბაშვილი 14 საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა მოლაპარაკება.

18 ნოემბრის, 15 საათზე კობახიძემ, ფტვიამივილა, წერიულბა, მიტაბერიძემ, ტაბიძემ, პაატა და კახა იფერიულბა კობახიძისა და ფტვიამივილის ქორნიონების იმტაცით (ვითომ საქონლის) მოგზაურობაში მიდიდნენ) დაბრკოლებლად შეაღწეს თეიამიჯულბაში. მათ აეროპორტის ავიარაშმის გადაზიდვის სამსახურის განყოფილების საერთაშორისო სექტორის მორიგე, ანა ვარსამივილი დაქმნა, რომელიც წინადადებას კობახიძისა და ფტვიამივილის ქორნიონზე იყო დაბატონებული. — გამტაცებლები თეიამიჯულბაში ჩასახდომად ხელდაბრგის შემოქმედებასა და სპეციალური კონტროლის გაჩენზე „რეინფორმირების“ სამსახურებრივი გასახველბიდან გატარა. თეიამიჯულბაში მიმდინარეობდა მოლაპარაკება.

ეს შემთხვევა საბჭოთა კავშირის დროს მოხდა — მამინ სიტყვის თეიამიჯულბა არ არსებობდა და ახლავარდობა ამ თეიამიჯულბა სახარისოკენ მიხნსაროდდა, სადაც აზრის ვიზობატვის საშუალება ექნებოდა. მაგრამ გეიოვანი, ამ ახლავარდობა არასწორი გზა აირჩიეს მიზნის მისაღწევად. ეს ის პერიოდი იყო, როდესაც საბჭოთა კავშირში ტურისტული საგზურებობი წინადადებები დაიწყო. ამიტომ, როდესაც საბჭოთა კავშირში ტურისტული საგზურებობი წინადადებები დაიწყო, რომელიც საზღვარგარეთ, რომ საშუალებე მტერი სიტყვის ციხეცხვლ სავრისთვის არ ჩაეფიდა, მაგრამ მათ უვიდურესი პროტესტის ფორმას მიმართეს. თეიამიჯულბაშვილის გატაცების არაერთი შემთხვევა იყო საბჭოთა კავშირში (გვერდ არც გამტარებული), მაგრამ საზღვრის გადალახვა მხოლოდ

ერთხელ შეძლეს გამტაცებლებმა. მამინ ადამიანის სიცოცხლისხმი სხვანირი დამოკლებდა იყო, ნაკლებად ფასობდა როდესაც თბლიისხმი თეიამიჯულბაში გაიტაცეს, ხომალდის მეიარაშმა აეროპორტსა და უმნიშობრის სამსახურს შეტყობინა. სენაკის სამხედრო აეროპორტინამ მამინეფ აფრინდა ორი ავიგამ-ახადგურებულბი, თეიამიჯულბაშვილი დაიჭირდნენ. ბრძანება იყო, როგორც კი საზღვარს გადაეცვინდა, დასვლენ მომანია, რომ ახლავარდები გაუმარტობდა მისკენ წავიდნენ.

უმნიშობრის ორგანიზების გამოძიების ზედამხედველი გენერალური პროკურორი იყო. „ოთიამიჯულბაშვილი“ საქმის გამოძიებასაც რესპუბლიკის მინისტრული გენერალური ბარამიქმე ხელმძღვანელობდა. სასამართლოში საქმის განხილვისას კი ბრამდებლობა რესპუბლიკის პროკურორის მოადგილე ვლადიმერ ოსლეიანი იყო. განმარტების გამტაცებისას კავშირში მარ ქმინიან განმარტები უმარზან გრსამაშამ გამოიტანა. სასამართლის ვერეინ შედადება, დანაშაულის შესაბამისი მუხ-

თავის ვინაობა რომ გამხილოს, ძველ საქმეებსაც ამოუქვეყნენ. ციხეში მხოლოდ რამდენიმე პირმა — სხვა ქურდებმა და ვ. ნ. „აკი ბიჭებსმა“ იცინა, რომ ეს კაცი სინამდვილეში ქურდი, მაგრამ საიდუმლოს უნახავენ.

თქვენ თქვით, რომ ქართველი ქურდებისთვის შეუღებულბი არაფერია

— როცა კოლონიაში ვუმუშავდა, ასეთი რამ მოხდა კოლონიაში მამინეფი თუ ექვნი ქართველი ქურდი იცვდა. ლამით ამერბიავდნენ ჩამოკრები ბაქოელი ქურდი აზნაზ. ისე შემუშავდა კოლონიაში, სხვებს არ გაუგიათ. ჰოდა, ადგა აზნაზ დილით და სხვებს, ერთი პატამარი დანარჩენებს ეახის, სასწრაფოდ ადგილი და სამუშაოდ წადითო. მუშაობის დახალავის თულები არავის აქვს და ბაქოელი ქურდიც დაინტერესდა, რატომ აძლებდა სამუშაოდ გასვლას ქურდი. ზონაში ერთი პატამარი დასარჩენებს. წარმოადგინეთ აზნაზს გაიცვდა, როცა შეიტყო, რომ დამსაღებელი „კანონიერი ქურდი“ ყოფილა ატყდა ამბავი, მაგრამ არ ატყდა, აზნაზ იმ ქურდს დაარტყა (მის სახელს ვეღარ ვიხსენებ), ჩვენ ქურდს სხვები ნამოუშვდნენ. ერთი სიტყვით, მთელი საბჭოთა ქურდობა მამინ კოლონიაში ჩავიდა საქმის გასარკვევად. ბევრი განეც-გამონევის შემდეგ დაადგინეს, ციხის „პალატების“ შესამარტუნებლად შეიძლებოდა ქურდს კოლონიაში საშუალო პრინციპის გაგვარტრობებინა. ეს არაფიციალურად დადგინდა, მაგრამ უვეც ცვლილებებს ნომნავდა. ეს სიტორია იმეიომ გაიხსნა, რომ მსაგავსი საბიჭებში „ქურდული კანონები“ ყველაზე ხშირად ქართველ ქურდებს შეეჭობათ. რუსი ქურდები დღესვე გაიხსნან, რომ ქართველები „მაფიოზები“ არიან და ძველ წესებს იყენებენ. სხვათა შორის, რამდენიმე დღის წინ ვსაუბრებ რუსეთის ციხიდან გათავისუფლებულ პატამარს. კოლონიაში თურმე ქართველი ქურდები ვეღარ ბატონობენ. იძულებული არიან რუსი პატამარები დანიშნონ ციხის მყოფებში და მათი მეშვეობით მართონ ციხე რუსი პატამარების თვალს. ქართველებს ავტორიტეტს დაკარგული აქვთ და მათ ამრეზით უფრებენ. ამიტომ არა მგონია, მსაგავსი ცვლილება რუსეთში მყოფს ქურდებსა დადებოთად შეაფასო.

ანუ ქართველ ქურდებს იღა დაწინაო, ქურდის სახელი ციხეში ატარიან?

— ნესით ასეც უნდა იყოს. ეს ხალხი გაიბახის, რომ „ციხე ქურდებისა“. თუ ეს მართალია, მამინ თავიანი ციხე მოუარონ და ქვეყნის საქმეში ციხის ვიღარ ჩაყოფინან.

PS. როგორც მსსს კულბარბეში ამბობენ, ახალ ცვლილებებს პრეზიდენტი აუცილებლად დაქტეპის მხარს. მართალია, თვალთვალის და მცვერებდა დემონტაჟული ქვეყნის პრინციპებს წინადადებინეცი ეთანამება, მაგრამ იმედი აქვთ, რომ ორიგინალურ დანაშაულს საქართველოში დიდ დარტყმას მიყენებენ და საქართველოში იქვეყანათა რიგში ჩაეგება, სადაც დანაშაულები ვერ ბატონობენ და პოლიტიკაზე ხელი არ მოუჭდებოთ. რა თქმა უნდა, წევნას სამართალდამცველებს, იმ საბაბით, რომ ქურდებს უფსხვანო, ჩვეულებრივი „მოკვდები“ ამ პოლიტიკოსების მასობრივი მოსმენა არ უნდა დაიწყო, თორმე, ეს დადკანდად გამოიწვევს და შეიძლება „სინთეზა პოლიციულ“ ქურდების გვერდის ციხის საკენის ხეხვაც მოშინოს, თუ დანაშაული დამტკიცდა, რა თქმა უნდა.

დავით დევიძე

საგზაო-პოლიციური „ჩეხიანსი“ კაპელთან

საკაპელო „დაჭრილი დათვის“ - რუსეთის დამშვიდებას ცდილობს

პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის ვიზიტმა რუსეთში დიდი გამოხმაურება პოვა. რუს კოლეგასთან შეხვედრისას მან სცადა, აღედგინა ის მეზობლობის ხიდი, რომელსაც ორივე მხარე წლების განმავლობაში აგრეცდა. ჩვენი რუბრიკის მეთვლელებისთვის უფრო საინტერესო იქნებოდა ის სახელოვნო ასპექტები, რომლებიც ორი ქვეყნის პრეზიდენტებმა განიხილეს. მოუხდავად იმისა, რომ პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის ყოფილმა თავმჯდომარემ, ბატონმა ირაკლი ბათიაშვილმა, თავის პრესკონფერენციაზე ქართველში გაატარა პრეზიდენტ სააკაშვილის მოქმედება და იგი რუსული ბაზების გაყვანის საკითხში მნიშვნელოვან დათმობებზე წასვლაში დაადანაშაულა, პრეზიდენტმა სააკაშვილმა მნიშვნელოვანი პოლიტიკური სვლა გააკეთა.

საკაშვილმა დააწყინა კრემლი — რუსული სამხედრო ბაზების გასვლის შემდეგ საქართველოში ანალოგიური ამერიკული ბაზები არ განთავსდებიანო. ანუ გააკეთა ის, რასაც თავად ამერიკა აზორცილებს — წინასწარ არ ულაბარა იმას, რასაც ამირებს.

ადრე თუ გვიან ამერიკულ სამხედრო ბაზები საქართველოში მისიცი გამოჩნდება, მაგრამ არა იმ სახით, როგორც ეს კრემლში წარმოუდგენიათ. ამერიკული მოხელური სამხედრო ბაზები საქართველოს შემთხვევაში გამოიყენებენ ქართულ სამხედრო ავიაციას და საზღვაო პორტებს. მაგრამ მანამდე რუსეთის წინასწარი გაჯიჯინება სულაც არ არის საჭირო. საქართველოს პრეზიდენტმა ორ მეზობელ ქვეყანას შორის არსებული სახელმწიფო საზღვრის ურთიერთშეთანხმებულად გაკონტროლების საკითხზე ილაპარაკა. არც ამაში რაიმე ცუდი, რადგან საზღვრისპირა რაიონებში მოთარეშე უკანონო შეიარაღებული რაზმები არც რუსეთის ინტერესის საგანია და არც საქართველოსი. სააკაშვილს ვერც იმამი შეედავე-

ბით, რომ მან გამოთქვა სურვილი ორი ქვეყნის თავდაცვის სამინისტროებს შორის თანამშრომლობის განმტკიცებაზე. რაღაც დასაძალია და, ბოლო რამდენიმე წელია ორი ქვეყნის მთავარ სამხედრო უწყებებს შორის თანამშრომლობა ნულამდე იყო მისული, ამაში კი დიდი წვლილი მიუძღვის ყოფილ თავდაცვის მინისტრს თეზბაქის მასვე უნდა მოეუბნოს იმ ქართველ ოფიცერთა კარიერის გაფუჭება, რომლებიც თავის დროზე მინისტრმა ნადიმბიძემ გაგზავნა რუსეთის სამხედრო აკადემიებში სასწავლებლად. 1998 წელს თავდაცვის მინისტრად მოსულმა თეზბაქემ რუსეთის სამხედრო სასწავლებლებსა და აკადემიებში მყოფ ქართველ ოფიცრებს ხელფასების გაგზავნა წელ-წელა შეუწყვიტა, რის გამოც ბევრი მათგანი თავისუფალ დრის შავ მუცელ მუშაობდა, ხოლო რამდენს არც კი ნებისყოფა, ეს მხოლოდ რუსეთის საუცსამსახურებმა თუ იცინან...

რუსულ სამხედრო აკადემიადამთარეზებულმა ბევრმა ქართველმა ოფიცრმა შედგომში თავისი ადგილი ვეღარ იპოვა ქართულ არმიამ. მოსკოვში მყოფმა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა კვლავ წამოაყენა საკითხი რუსულ სამხედრო აკადემიებსა და სასწავლებლებში ქართველი ოფიცრების მოზადების შესახებ, მაგრამ ეს არც მთლად სწორ წამოყენებად მიგვაჩნია. არა იმიტომ, რომ რუსეთში სასწავლებლად გაგზავნილ ქართველ ოფიცრებს კვლავ არ გადაუხდინ ხელფასს და კვლავ ბედის ანაზარა მიატოვებენ, არამედ იმის გამო, რომ ქართულ არმიამ ბლომად არიან თურქული, ბერძნული, ამერიკული, ფრანგული თუ გერმანული სამხედრო სკოლის ტაქტიკასა და სტრატეგიის დაუფლებული ოფიცრები და მათ გვერდით რუსული სამხედრო სკოლის (რომელიც გვირანად განსვავდება დასავლური სამხედრო აზროვნებისაგან) კურსდამთარეზულთა გამოჩენა ნაკლებად ნაადგება ჩვენი ჯარის ძლიერებას.

შინაგანი ჯარები სახსრ იხვლიან

შინაგანი ჯარები ანუ მომავალი ჯანდარმერია - სამოქალაქო გვარდია პრეზიდენტ სააკაშვილის მთავარი დასაყრდენი პარამილიტარული ძალა გახდება

მომავალი ჯანდარმერიის სარდალი გოგი თათუაშვილი პრეზიდენტ სააკაშვილს ერთ-ერთ უერთგულეს გენერალად ითვლება

მთავარი ამოცანა იქნება პოლიციისთვის აქტიური მხარდაჭერა საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში და მასობრივი არეულობების აღკვეთა. ასევე, ჯანდარმერიის ჯარისკაცები სტრატეგიული დასაყრდენი დასრულებითი დაწესებულებების გარე პერიმეტრს და მოახდენენ პატიმართა ბადრაგირებას. ჯანდარმერიის ფუნქციებში ასევე შევა სტრატეგიული ოპერაციების დაცვა, მათ შორის აგრეთა პორტების, ხიდების, ნავსადგომების, მუზეუმების, სარკინიგზო და საავტომობილო გვირაბების, რომელთა უსაფრთხოება ადრე არასათანადო დონეზე იყო უზრუნველყოფილი.

ყოველივე ამით მომავალი ჯანდარმერია დღევანდელი დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის ძალიან ბევრ ფუნქციას აიღებს, რითაც, გენერალთათუხაშვილის აზრით, მიიღწევა მნიშვნელოვანი მოგება — იმ ობიექტების, რომლებსაც დღეს 70-80 ლარი ხელფასის მქონე პოლიციელები დარაჯობენ, დაიცვენ ჯანდარმერიის ჯარისკაცები და დანაყოფების ოფიცრებს ხელფასიც შესაბამისად, მნიშვნელოვნად გაეზრდებათ.

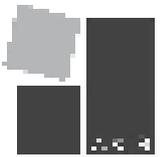
მომავალი ჯანდარმერია ამირებს საზღვრის დაცვის ფუნქციის შეთავსებას, რითაც მაინცდამაინც კმაყოფილი ვერ არიან დღევანდელი საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში. იქ, მართალია, მიღის მზადება სასაზღვრო ძალების სასაზღვრო პოლიციად გარდასაქმებლად, მაგრამ გენერალ ჩხეიძის უწყება უპირატესობას გერმანულ ვარიანტს ანიჭებს.

ჯანდარმერიაში გაერთიანდება სამხედრო სასაზღვროც და შეიძლება თხოება ადრე არასათანადო დონეზე იყო უზრუნველყოფილი.

ყოველივე ამით მომავალი ჯანდარმერია დღევანდელი დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის ძალიან ბევრ ფუნქციას აიღებს, რითაც, გენერალთათუხაშვილის აზრით, მიიღწევა მნიშვნელოვანი მოგება — იმ ობიექტების, რომლებსაც დღეს 70-80 ლარი ხელფასის მქონე პოლიციელები დარაჯობენ, დაიცვენ ჯანდარმერიის ჯარისკაცები და დანაყოფების ოფიცრებს ხელფასიც შესაბამისად, მნიშვნელოვნად გაეზრდებათ.

მომავალი ჯანდარმერია ამირებს საზღვრის დაცვის ფუნქციის შეთავსებას, რითაც მაინცდამაინც კმაყოფილი ვერ არიან დღევანდელი საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში. იქ, მართალია, მიღის მზადება სასაზღვრო ძალების სასაზღვრო პოლიციად გარდასაქმებლად, მაგრამ გენერალ ჩხეიძის უწყება უპირატესობას გერმანულ ვარიანტს ანიჭებს.

ჯანდარმერიაში გაერთიანდება სამხედრო სასაზღვროც და შეიძლება

ამსისი

ახალი შინაგანი კომანდოსი

ყ ვ ზ გ ე ბ ი ს   გ ა მ მ ზ ი რ ზ ე

ტელ: 25 34 34; 91 25 34

სიხში მასეთი გამოცდილება ასობით პატივს მიაგნობდა, მაგრამ რატომღაც ბევრს დაეფიქრა თვლი (ეს სახელი ჩემი შერეულია, არც სხვებს მინდა ჩემი ვატიკონი და მათ ვინც სახელმწიფო ვეცლი). სოფრენა, საშუალოდ დაბალი, სახგალალო და ვინცა ნიშნებით — მეშვიდეკლასელ ნაშრომზე მოსწონდა მისი მოხატულობით. საცნაო კუთხეში მიმდებარე და ერთ წერტილზე მიმდებარე ერთი შეხედვით, ვერაფერ იფიქრებს, რომ იგი შევლებულია, რომ მის „აქტივში“ თავის დროზე გახსნა მისთვის ყველაფერი ყარალობის გარდა, სამი კაცის მკვლელობა ირიცხება. მისი სასამართლო პროცესი მასთვის, ისიც ვიცო, რა ხერხებს მიმართავდა, სახელი რომ ავირთვინებოდა, ახლა, როცა აღარაფერი აღარ შეიცვლება, მკვლავ ვერ გულახდობლად ლაპარაკობს. მათ შორის იმხვედ, რაც სასამართლოზე არ უთქვამს...

როგორ იწითობოდა ...

დაბნაშავე

— ჩვეს სოფელში თუ ვინმეს რამე განაწდა, საშუადრო კომისრები მოქრობამეს, რომ ჯარში არ წასულიყვნენ. თორაბეტი ბიჭი ვიყავით გასაწვევთა სიაში და ბოლოს ოთხი ჩემსთანა გალეული შეგვყარეს ყაზარბაში. სიმათელ გითხრაო, არ მწყენია, პირიქით, გამიხარდა კიდევ, მანამდე ყველაფერში მიწუნებდნენ, არც საპირტულე მივინა მაკარებდნენ, არც საჭიდაო ხალხისა, არც მოკრეფთა რინეს. ამის გამო არასაფრულსაოყენებს კომპლექსი მტარავდა და ჯარისკაცად დავ რომ დავეწუნებინე, ალბათ თავს მოვიკლავდი. თუმცა, ნებავ ასე მომდარაოყო, ამდენ ბოროტებას მაინც აღარ ჩავიდინდი.

ჯარში გავიშობებდნენ. ამა, კარგად დამაკვირდა, ახლა რას ვგვარავ და ათი წლის წინ რა სანახავი ვიქნებოდი? ჩემი დახახარებული სასჭილი ჯარს რომ არ ქნებდა, ის ჯარი ქვეყანას დაიცავს? გარდა ამისა, არც მასაცვლად-დასაფრავი გვექონდა, ჩვეს თეორიული მომეცე არ ჩამეფიქროდა.

ფარდალადა ბარაკის გამოშობაზე ხომ წედავლა ლაპარაკი. რაკი ამ დღეში ვიყავით, ჩვენი კისერგასქელებული უფროსისა ვერადინს გეთხოვდა. ის კი არადა, სულ იმას ვეჩინებოდნენ, ახლოსაღო სოფლების (ცხოვრებულმა დროდარდო რამდენიმე კაცი ნივთებით ხოლმე მეც, ახამეთ და დარეცხებოთ). ოთხ-თხევჯერ მეც ნაიყვანე ჩემი ოცულების რამდენიმე ბიჭი. ბოლოს დღემქნა მითხრა — შეგილო, არ საპირი გამოგებინა, ის სასტუბო ვეწვინო, ხო ჩემი, ჩვეც გაჭირვებულნი ვართო. ვერ გავიგე, რისთვისა დადგინოდი ყაზარბაში. მასროლეული მერქვა და ხუთი თვის განმავლობაში ერთი ტყვია არ ვაგონებდი. იმ დღეს სიცივისგან გათოშილს ვიკვამდ არაყი შემომიბოვანა და ყაზარბის გარეთ, არის შორის დაღვლიო. ცოტა კი უფროსი, მაგრამ ახლა მომხიბლა შესაწუხა და პირველსავე გაველულს მიუშვებოე ავტომობილი, რომელშიც ცოთი ცალი ტყვიაც არ იყო. ხუთი დღის ჯარში იმ კაცს, ის იყო, ამ ფოტოში ვიხილავ, რომ დავვიწყებ, მაგრამ მე როგორღარ ვიცი ხელოდი გაუწყლები და გაიქციეო. მას შემდეგ დანიყო ერთიმეორეზე მძივ დღეები. რა უნდა მექნა, რომ უნდა შეეყარა თავი მე, შიშიმითადა და სიცივით მისაგნებლად ბიჭს ვერც გარეგნობით შევამჩნიებდი ვინმეს და ვერც მსუაფის ბალით. ადვილი და ერთ წესს თანაკლასიკის მივადიო, ვიცოდი, ავტომობილს ჰქონდა იყო. ვიხილავ, მაგრამ ქალმა ავტომობილს მიხოცე. ვინცად შენც წმინდა ერთად იყარაღვ-მეტიო. არ დავივიდე, მაგრამ გაუხარდა — მეც ვაპირებდი, მაგრამ კომპანიონი რომ არ მყავდა, ამიტომ ვიკავებდი თავსო. იმავე დღით გავედით „საშუალო“.

ვერებოდა სასტრონო მანქანა მძილეს საგვრეობით ტრანსპორტ მომართვით გადაეკუთვნებოდა. ვუთხარიო, რომ ქალზე მეტად დილაორები გაიჩინებდნენ. კაცი გაუკრებებს აპირებდა, მაგრამ ქალმა უშავედ გამოალო კაბონის უფრა და დილაორებს კარგე მოზრდოლი შევერა გამოვიკვირეო. ნასულა დავაპირე, მაგრამ ვეღამ არ დამიშალა, მძილილი მანქანაში ჩამოაღვდა და კაბონის გაჩურჩავა მიმარბნა. ამ „ღონისძიებაში“ ქალის სამკულები და ავტომობილი დაითვროი. პირველი ყოვლი ის მოვიერი. ასეთ დროს თუ არ გამოვიყენებ, ამა, რა ვინადაადა უნდავდა ტყვიით გაქვტილი ავტომობილს. ახლა ორივენი შერეულადვე ვიყავით და „საქმეზე“ უფრო გულმოქმედებულს ნავივიდებო. დღეებს სოფლის განაპირის მობოვრებულ სახლში ვაჭირვებდი. საღამოს კი გავლა მაკითხავდა და საავტომობილო გზაზე ეკვლიდიო. ღამის განმავლობაში თითო-ორივლა მანქანას ვიყავ-

ალბედიო, მაგრამ მთელი თვის განმავლობაში იმის მეთადვიც არ გვიშოვია, რაც იმ პირველი ყარალობისას. შალე ამ საქმეში იმდენად ვაგინა-ვფეთ, რომ თავი საავტომობილო გზის ბატონ-პატრონებად მივგანწნა. ისეთ უმეტეს, რომ იმ პერიოდში პოლიცია მთი უმეტესად იყო დაფიქრებული, რომ განყოფილებებში ურადული კვებადნენ კარს.

უხვირო მოზვერი

ერთ დღეს ვეღამ დაიჩქრა — სულ ამ ცენტრალურ გზაზე რომ ვტრიალებდი, ერთხელ მეზობელი რაიონიდან შემომავალ გზაზეც ვეკადიო ბედიო და მართლაც, შეხინდებისთანავე დასახლებიდან მოშორებით ჩავსაფრდიო. ღოინი კარგა ხანს გაგვიგრძელდა. ვეღამ ვულის ვიხიბდიან არყის ბოთლი ამოაჭვინა, — ცოტა შეესურფდიო. ამასობაში მანქანაც გამორწდა,

წელა, რასრახით მომჩაქციებდა ილ-რონილორ გზაზე, წინ გადავუდევი და პავრში ვაგის-რონილორს ნაცვ-ელ მძილელა სიქტერეს მოუმატა. ერთხანს გვარ დავიკარე დავიდი მანქანას. გელა მარტანდინ,

მე მარჯვნიდან ვუყვიროდი, ვაგინებდი და ვეუფრობოდი: გაჩქარე, თორემ ვეცხერი-თო, მაგრამ არც აჩერებდა და სიქტერესაც ვერ უტყებდა. მიუხედავად ამისა, ვიდე დავიკლავდი. არა-ვაც თავისი ქნა და ავტომობილს ვერ მივყავრე წინ წასულ მანქანას. ერთი სიტყვიო, იმ დამეს ვერაფერი ვიხვიერე. დანერუნებულს სოფელში კი ისეთი ნივთი-კვიელი დავტყებდა, მათი სა-ცილობით გული დამეუთოვა. მე ხომ იქ დავიხადე და ვაგინაზდე, ამიტომ ვწილეს ვივინობდი. მართალია, საშუადრო ნაწილიდან გამოუცვებს შემდეგ აღარავის ვწახვებოდი, მაგრამ ეს იმას როდი ნიშნავდა, რომ იქაურების ამავე არ მათე-ცტერესებდა. ვეღამ შემეპარუნებელი ამავე მომიტანა — ჩვენი მუზობილი გერონტი და მისი ცოლი თინა ვიკვამს მათი ბიძაშვილის მანქანაში ჩაუხრცავს. რამაზიც დაჭრილია და ამპობს: ორი ნიღბისანი ავტო-მობილი დავვიხადე სოფლებად მოშორებით და რომ არ გაქვარე, გვესროლესო. მე ნაწი-დელად არ მისვრა მათთვის. მხოლოდ პავრში ვიხროლე წინასარ. მთელ შენ ქმინ ეს საქმე, ჩვენი ხომ შეთანხმებული ვიყავით, თუ სახასუ-ლე არ გვესრინდენ, მოსაყავდა არავინ არ უნდა გაგვეშვებებო, მუშუნიხნადა გელა.

დანა კბილს აღარ მიხსნიდა, ახლა თავის მართლებს კი არას, ის მადარდებდა, რომ ჩემი უეფურობით კარის მეზობლები, ჩვენი ოჯახის ხელისგამართავი ხალხი დავიკვო, როგორ უნდა მეხვიერო ამხელა ცოფებით, მაგრამ ადამიანი ყველაფერს ქრევა და მეც წელ-წელა შევავეე ყველაფერს.

ქ აღარ დამეფიქრობდა და მე და გელამ თბილისში გადმოვიინაცვლეო. რაკი იარაღი გვექონდა, ერთმა შეიარაღებულმა ფორმირებად შევვიკვლეო. რა თქმა უნდა, ის პირიო, რომ ყარალობას ვავაგრძელებდიო, მაგრამ წილი უფროსობისათვის უნდა მიგვეტანა. ეს ვაჩრებე-ბა კი თავისთავად ვულისხმავდა, რომ სასტრო-ნოს შემთხვევაში ურავც გვეჩვენებდა. მაგრამ სულ მალე ისეთი შემთხვევის მომხმე ვახსენე, რომ დავრწმუნდი, ადამიანს უპირებლად საკ-უთარი თავის იმედი უნდა ჰქონდეს. სხვამ დივი-დინდი ხელი ნავიკრას, მეტი არფერიო. თუმცა ჩვენს დროში ესეც იშვიათება გადა.

ვინ გასკა ბრძანება?

1993 წლის თებერვალი იდგა. ხმა დაიჩრა, ორთქალაში, კრწანისის მოედანზე, აფთია-ქის ზემოთ, მეორე სართულზე პოლიციამ ბან-დიტები მოიმიწყვირა. დიდი და პატარა მოედანს მიაწვდა. სერვისს მავრეობისა ორის შესაძელი შეიარაღებულ ხალხი იყო. აქ იყო შინაგან საქმეთა სამინისტრო, ვაერია და, მდვირო-ნი, პრეკურატივე, უშიშროება, სასმედრო კომუნდატურა. მე და გელა სხვებზე ავრე ვივიდით. ვაგითინ-გამოვიკითხებთ და ვაგვიდა — ბანდიტები გამოთქინის სახანძრო კბით ასულან მეორე სართულზე. დანგარა შეუწ-კვითავი და ბინის პატრონებს დასდგომიან თავს (ამ ფაქტის შესახებ „კვირის პალიცრა“

წერდა 1999 წლის 24-30 მაისის ნომერი). თუმცა ამჯერად ჩვენ ამ ამბის სხვა ვერსიას ვთავაზობ. — ე.კ. ბინაში მხოლოდ ქალები იყვნენ: დედა, შვილი და ბებია. ნიღბისებმა მათიხოვეს — ოჯახის მამა რომ ამერიკიდან ავტავდა, ის დილაზევე და ძვირფასეულობა მოაკვითო, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ცხელი უთოთი დაეშვებოდა. ქალების კვიელი მე-ზობილბმა გაიგინა და პოლიციაში დარქვეს. პოლიციელს ბანდიტებმა სროლა უტყებეს. ტყვიამ გაიტანა რკინის კარის საფარი და ერთი პოლიციელს ფეხში მოხვდა. თუმცა, ვერაფერი ავრო... იმდენად ახლოს ვიდექით ბინასთან, გარკვევით გვესმოდა ბანდიტების სატელეფონო საუბრები. ცხადი იყო, რომ მძე-ვლად აიყვანეს ქალები, მათ შორის, ერთი თურთმეტი წლის გოგონა და ახლა თხოვდე-

საშუალმა მძეველიანად დარჩას მიაშურა, თვითონ „09“ გამოიკვანეს და გაჩრწენ. პოლიციელები ყვიროდნენ, არ ისროლოთ, არ ისროლოთ. მანქანა ვერ წელა მძიოდა, მერე იდნავ უმატა სიქტერეს თუ არა, ბეჭითმდე ვიკვამდ ავტომობილს ვერი ვაგვეცხე და დედა მძიოვდა. თითქოს ამას ელდებოდა წინაშით, ასობით ავტომობილ აკა-კანდა. მანქანამ ვითხოვს ინერციით განავრობა გზა, მერე ვაჩრდა. რომელიცდა გელამბე მათი პოლიციელმა გაბედა და დაისახლესი გად-მოიყვანა, უფრო სწორად — გადმოსვენს მან-ქანადი. მერე ვაგვიც, ქალს ხუთი ტყვია ჰქონ-და მძივდროლო, აქედან ორი თავში. ნამიც და „იგიველი“ აფეთქდა და სამივე ბანდიტი ჩაიჭრა. მერე შევედინდენ — მანქანაზე ორი ათასი ნატყვიარი დაითვალესო. ჩემი ავტომობილი შეტე უნდა ყოფილიყო. საცილოში — მათ შორის, ვინც მანქანას სწრდა, ერთიც არ მეგვლებს, ყარალობა-ბანდიტობაზე რომ უარს იტყობდა. რა იყო ეს? ალბათ შური და სიხ-არზე, რატომ ვავაჯობეს, რატომ ჩვენი ვერ მო-ვიციდეთ ამ ბინის დაყარალებათ? მე კი მაგონა, კონკურენტები ჩამოშორეს ამით. მაგრამ იმ დღეს იქ იმდენი ყარაღი და ბანდიტი იდგა, სამი კაციო მტერი ან ნაკლები სათვალავშიც არ იყო ჩასაგვედო...

ახლა ერთი წუთით ვწყვეტე ჩემი რესპონ-დენტის მონოლოგს და ოთხი წლის წინ „კვირის პალიცრაში“ გამოქვეყნებული წერილიდან ერთი აბზაცს მოვიყვანო:

„მანაც გამოცანად დარჩა, ვინ გასკა სრო-ლის ბრძანება. ამ საქმის გამომძიებელი ბოლქვაქე მოკლეს. გამომძიებელი ბინისშიელი მოკლეს. მოკლეს ქალაქის პროკურორი მიხვილ ქურ-დაძეც, რომელიც დაინტერესებული იყო ამ კითხვაზე პასუხის გაცემით.“ ჩვენი მხარი კი დამამტებო, რომ თუნდაც ისეთ დანდცილო-ნი შეჩარებოთ, როგორცინი იმ დროს არ სცემოდნენ, უფროსების თვალწინ, ათასობით კაცის თვალწინ ბრძანებს გარეშე ავტომობილს სროლას ვერაინ გაგვედგა. ასე რომ, ეს საქმე თურთმეტი წლის შემდეგაც თავის შერლოც პოლსმს ელოდებო...

ახლა კი კვლავ ბევრს მოუხსენიო.

დასასრული

— ერთ დღეს მოულოდნელად ჩვეს გაასახ-ოვარ და ცხადევიერე ბარბროზე. ვარტო-ფილს ვიყდა და ის ცოც ქედა. არადა, იმ დღეს წვიმადა. ციციკოს კი ცხელიფინის ნაჭერი ნა-ვებრებინა თავადა და მძილელს. საცილოც სახან-ავი იყო — წვიმა წერწერიტ ჩამოსდოდა თავ-პირს. ჩვენი ჩამავდა. ხელი მოხვეტი და იმ დღიდან ჩვეს ნაჩივრეც ბინაში ვადავიყ-ანე. ციციკოს საზარეულოში ვინა, და ვე-გელს ოთახში და საბოლოოდ ისე ვაგვივი-რომ მე კი არ ვაჭტრობიდი აღს, ის ვევილ-ედა ორ კაცს. ციციკომ იცოდა, რომ ძმბილი ვიყავი და სულ ვწინდა, არავე დაგვიკოროსო.

კიდევ ვაჩრე, არც იცოდა და არც ვეჭობდა, რომ შემიქროლა მყყაზლა, თორემ სულ ვაგვივდებოდა. და-ვარტმუხე, მე და გელაც ვავტრობო-თქნო. იმდენად გულბერევილოა, ერთ დღეს ჩემი ნახაობს ქვეშ ავტომობილს რომ სანა, ისიც დამე-იგვრა, გელასი და თასიყდად უნდა. ამა, ამისთვის გასეს ხომ არავის დაგვიჩრებინებო. მასს-ოც, საუბრისას გელამ შე-მოვიგინწრო და ჩვეულებისამებრ იხ-უშვინა: — ეგ ავტომობილი, ციციკო, იმისათვის გეწინდა, შენ რომ დავიკვინა. ამა, ერთი ვინმეჩ რამე ვაგებდროს და შუგლს ვა-უქვიერეო. საშივეტი ვიკითხიდი, უშეკვი კი იქვე ყოვლია ჩასაფრებელი. რამდენიმე დღის მძივდა ის ხუშრობა ისე მწარეად ვაგვიხდა, რომ სიცივისის ბოლომდე მეგმასწრებო.

იმ დღეებში ციციკოს ერთი-ორჯერ მოა-კითხა ერთმა ახალგაზრდმა. მსა ვიყავი და დას-თითი კი დავუქვიე, მაგრამ გულის სიღრმეში ვაგმინებოდა. ციციკო ღამაში გოგო იყო და ბედინებებს ნაწივდებოდა იმსახრებდა. ვიკო-და, ის ბიჭეც ბაზარში იდგა და ჩვენს დას კარხობილის ტომრების რეკვში ვაჭარებო-და. ვეც იყო და თქ. იმ დღეებში მე და გელა ისე ვაგვევით თბილისის გარუნებებში ყარაღ-ბით, რომ ის ბიჭე აღარც ვაგმსწენებო. ხომ ვითხარი, ჩვენი ხელობა მანქანების ვაჩრებო-და დაყარალებო იყო-მეტიო. იმ დღიდან, რაკი ციციკომ წინასწარ ვაგვირთხობდა, ამაღამ შენ ვერ მოვალე, მარნეულს გზაზე ვაგვედით. რამ-დენიმე მანქანა ვაგავართო და ერთ მძივმე-ში იმედ მომავალ „იგიველი“ ვადავუდექით მწი-ნიღბები არ ვაგვევია, აქ ხომ არავინ გვიგინბ-და. მანქანა ვერ თითქოს ვაჩრებებს აპირებ-და, მაგრამ მას შემდეგ, რაც იქიდან ქალის შეკვილებს ვაგინა, სიქტერეს უმატა და მეც ინსტრუქტორად, ისე, სახსავამორისოდ ვ-ტომრების ვერი დავგვეფე. ნამიც და „იგივე-ლი“ გზიდან ვაგვივად და მძილეს მხარეს თბილილო ვადაჭრებოდა. იქაურობას სახან-რაფოდ უნდა გავცლოდიო, მაგრამ ისეც ვა-ჩრეო ქალის ვანწირულბა ვიკვამს. დრო-ოდერი მხოლოდ ორ სიტყვას ვარწვიდა — „რატომ“ და „ბეჭენ“. ერთბაშად ვამინადა გონება. ეს ხომ ციციკო იყო, ჩემი და, რომელ-საც მამ იმწუთას მომიაველი მოუკლა.

მტერი ხა ვითხრა. ვაგვიკობა ამ მეყო და პოლიციაში ვერ მივიდი. მას შემდეგ კიდევ რამდენიმე თვე ვინახებდი, მაგრამ აღარც მან-ქანას ვადავგამოვივარ და აღარც ავტომობი-ლი ამიღია ხელში. მერე კი დამიხვირეს და აი, ახ-ლაც აქა ვარ. ციციკომ? ციციკომ იმ დამეს ვაგვი-და. მას მერე სულთი ავადმყოფთა სახლში გამოკვეტილი. დიდი ხანია მასზე არფერი ვაგვი-ვა.

ამის შეჩე ავტომატი ხელში ჯოახ ამილია

„სამივენი ვიცინოდით, მაგრამ ემზაკი იქვე ყოფილა ჩასაფრებული“

წენ: კორიდორს თუ არ მოგვეცემთ და არ ვაგავარებთ, ამით დავიწყავითო. გარეთ შევრ-ებლითა უმრავლესხანს ის აინტერესებდა, რომელ შეიარაღებულ ფორმირებას წარმოად-გენდა ეს სამუხელი. იმ დროს, ყოველ შემთხ-ვევაში, თბილისში მანაც, თითქმის ყველა კრი-მიინალური ჯგუფი ავტოკლესლად რომელიმე ფორმირებაში ირიცხებოდა და როგორც ვი-თხარი, ნილსაც იხიდა ზემდგომთან(?). ვა-გი-იკონე, ერთ-ერთი ბანდიტობაგანი ვაგვეცხლებით რომ ჩასახლობდა ტელეფონის ყურმილს — თქვენ მხოლოდ ის გინდადა, ფული მოგეტანონ, საქმე საქმეზე რომ მიდგება, კარგ ბიჭებს სასი-კვდილოდ გვწირავთო. ვეცხობა, დახმარებზე ვერი უთხრებს და მანაც გინებით დაახეთვა ყურმილი. ბანდიტები უკვე აგონიაში იყვნენ. ერთი ქალ მანქანად, ნილსაც კი ჩამოიკლივდა სახიდან. ისტყება რას ვაბოპარებ — ჩვენი უა-ჩრ რომ იდგენენ, იმათ როგორღაც თვლი მომ-კრეს ფანჯარაში ვაგვევებლ მის სახეს და შეიხვება — ეს ხომ აბუნელი სოფის ბიჭი „ხაიაბალია“. პოლიციამ რამდენიმე წუთში მორაგობის „ხაიაბალს“ დედა. იქნებ მას დაე-ყოლიებინა შვილი საზარათლადმცველთა შეი-

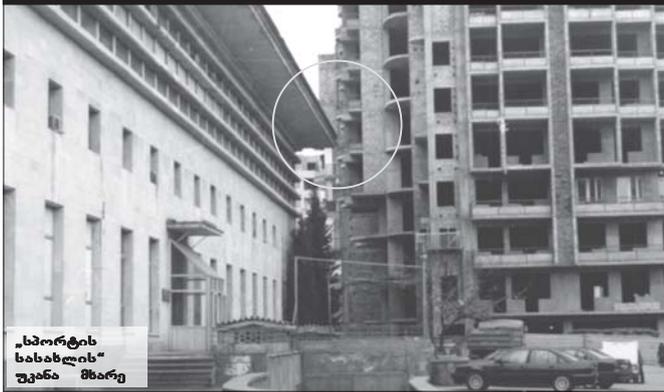
მანქანა ერთხანს იხრცითი ვანჯარის ტვა, ქერე ვარტა. რომელიც ვეუადამა პოლიციელმა ვაგვი-და და დაისახლისი ვადიოივანა, უფრო სწორად — ვე-და-მისაქვანა მანქანადა. ქერე ვაჩრე ქალს ხუთი ტყვია ჰქონდა მოხვედრილი, აქედან ორი თავში. ჩამიც და „იგიველი“ აფეთქდა და სამივე ბანდიტი ჩაიჭრა.

ავაგებულ პირიქედზე. ამასობაში თავდაციის მინისტრი თქვინა კიტავაციც მოვიდა მრავალ-რიცხოვანი დაცვით. მათ ფხედამბე მოკვენი ვაგმანტრანსპორტიორები და ტყვიამფრქვეე-ბით შეიარაღებული ხალხი. ასეთივე ამაღო გამოიხადდა ვაბა იოსელიანის წარმომადგენელი ლონგი ქვლიცი, იგორ გიორგაძე სუცედიმი-ნულები რაზმით, ავთანდილ იოსელიანი უშიშ-როების სუცედიმულები რაზმით, ქალაქის კომიტანდნტი გელა ლანჩავა თავისი ხალხით. ერთი ვაგმანტრანსპორტიორი ისე ახლოს მივიდა სახლთან, ლამის მეორე სართულის ფანჯრებს მიაგნებდა ლულა. პოლიცია უფრო ვაგვიშვებულ იყო, არ აღნიხანება ბინაში მყოფო. საპატივდრო, კიტოვანი და სხვა სამხვერობები ითხოვდნენ ბინის შტურშით ალბანს და მძეველების გათავისუფლებას. უხს-ნიდნენ, ასე მძეველს დახოცვენი, მაგრამ ისინი თავისაზე იდგენენ. ყველაფერი ეს ჩვენ ხომ გვე-წმოდა, ესმადან ბანდიტებსაც. აკი ვითხარიო, ფანჯრასთან ახლოს მივიდნენ-მეთო. სიადან-დაც რკინის ტყვიავაგებარი ვარი მოათარი-და ვაჩრებდა სახლში ვადარბაზოში დე-ავუდეს. ეს კი იმის ნიშნავდა, რომ კარის შეწერვებს და ბინაში შესულას აპირებდნენ. მე და გელას ხა გვეუთხობოდა, მაგრამ აქეთ ეს ბიჭები გვეცოცხლებოდა, იქით კიდევ მძეველები და რაკი ორივეს სასმედრო ფორმა გვეცვა, არულობით ვინარგებელი, ვარი ლეფტში შევტირობით და ბოლო სართულზე ავდექით (ცივიერო, სახლის შტურში უარს იციყინა და ყველა ცხელი დარწხბა-თქო, მაგრამ..). იქ კი სასმეში ჩართვითლება იც დავაზიანე, უკვე ვინახებენ ვარტობდა. ცოცხლ და ფარი მოკითხებს, იქაურობა ვადაატრიალეს, მაგრამ ვერ იპოვეს და ხელი ჩაიჭიწეს. მერე ბინაში რკინის გარშეგებას აპირებდნენ, მაგრამ ესეც ვა-დადავიწყებო.

თახი საათი იქნებოდა, ალბათ, მოლაპარ-აკების თანახმად ნიღბადავრებელი საშუალო დანახალხისთან ერთად სადარბაზოში რომ ვარ-ვიდა. ერის ფეკომბტი ვეჩრა ხელში, რას — ბისტროლტი. სამივე იარაღი დაისახლისი-საკენ იყო მიმართული. ვიღაცამ თქვა, ახლა ესენი ალბათ ამ ქალბატონის მანქანას გამოი-ყვნენ გარევიდან და ნაველწო. ასეც მოხდა.

70-ანი წლების მიწურულს უნივერსიტეტის ქუჩაზე აშენებულმა თბილისის ველოტრასმა პირველივე შედეგების შემდეგ მსოფლიოს ერთ-ერთი უსწრაფესი ველოტრასის სახელი მოიპოვა. ტრასის სისწრაფეს მისი უნივერსიტეტის მიხედვით სხვა სხვა განაპირობებდა. თუმცა, როგორც სწრაფად მოიძვრა სახელი თბილისის ველოტრასმა, ასევე სწრაფად დაკარგა. არა, არ იფეროდა, რომ უნივერსიტეტის საფარი დაზიანდა უსივრცის მიზეზი ერთი შეხედვით ბანალურად კი ვერც — როდესაც ველოსტაილის მიმდებარე ტერიტორიას მოაქვს თვლი საერთაშორისო შეჯიბრებებზე მონაწილეს იტალიელმა ველომწოდებლებმა, სახტად დარწმუნდნენ, ტრასა ვაკის სასაფლაოს ჯვრები გადმოჰკურებდა, მარცხენა მხარეს კი საბურთალოს სასაფლაო ესაზღვრებოდა. იტალიელებმა კატეგორიული უარი თქვეს შეჯიბრებაში მონაწილეობაზე. მათ მხარი სხვა ქვეყნების სპორტსმენებაც აუბეს და საერთაშორისო ტურნირის ჩამლა დაფუძრა. საქმეში საბჭოთა კავშირის სპორტკომიტეტის ხელმძღვანელიც ჩაერთა (რომ არაფერი ვთქვათ ადგილობრივ ხელისუფლებას), მაგრამ იტალიელი ველომწოდებლები ვერაფერი დაითანხმეს. შეჯიბრება ჩატარდა, მაგრამ მასში მხოლოდ სოციალისტური ბანაკის ქვეყნის სპორტსმენები მონაწილეობდნენ. სხვათა შორის, ტრასის უნივერსიტეტის საფარი დღეს თითქმის განადგურებულია.

„პიკაპენინსაქსი“ უკოსო მოაგვილა

„სპორტის სახალისი“ უკანა მხარე

ჩვენ არ ვიცით, რა განწყობა დაუფლავს თბილისში საერთაშორისო შეჯიბრებებზე ჩამოსულ სპორტსმენებს, რომლებიც სპორტის სახალისის მიმდებარე ტერიტორიას დათვალიერებენ. აღბათ შეჯიბრებზე უარი იტყვიან, მაგრამ გულში აღბათ მაინც დაგვიტყვიან ქართველებს. თბილისელთა ამგვარი განწყობების სპორტის სახალისის მიმდებარე მნიშვნელოვან ქუჩებზე შემთხვევით მრავალპირადი კორპუსები იწევენ. ერთ-ერთი მათგანის აივნები ისე ახლანაა სასახლისა, რომ მისი მხარის რანგის სიგრძეზე მატყლავს არ გაჯერებულ აივნებიდან სპორტის სახალისი სახურავზე გადახტებიან! იმეტიან დადგვიანდა და რომელიღაც შენობის ხანძარი რომ გაფრენდა, სახანძრო ავტომობილი ახანძრის კერას ვერ მოეხდინა. მწიკი საოყენელი, ვინ განივებს თუ ის საცხოვრებელ კორპუსში საცხოვრებლად, — შემოისი მუხტორებზე ერთი რამ და გათვალისწინა (რაც აქ კორპუსში ბინების ფასს მალევე შეუცვრებს), ვერაფერს. სპორტის სახალისის სახურავი თუ შეუთქვამდა დასაფრუდი. როდესაც თბილისურ ზაფხულში სპორტის სახალისის სახურავი გაგვიარებდა, იოლი ნარჩოსადაც, რა დღეში ჩაგარდებიან მოზარდები...

ბის ასანებებლად, ყველაფერი მთავარი არქიტექტორების დადანიშნულება არ შეიძლება. გათვალისწინეთ, როგორი ხელისუფლება გყავდა წინა წლებში. დაურეკავდა მთავარ არქიტექტორს სახელმწიფო კანცელირიდან არ სხვა უწყებიდან რომელიმე მაღალი რანგის ჩინოფიკი და საუბარში სასხვათაშორისოდ ეტყობოდა, მაგანს და მაგანს დახმარებოდა. თხოვნა კი ბრძანების ტონაჟით იყო და რა უნდა გაეთქვამინ არქიტექტორს?

— გეტყვი, გამოიჭამ იურიდიული დამოკრება რომ ესა თუ ის იბრძვი უკანონოდ არის ანებებული რას მივყავს ეს მტკიცებულება? ანებებული იბრძვიან დანერგვე?

— დანერგვით აღბათ არ დახმარებ, მაგრამ სხვა დროს რომ არ განმეორდეს იგივე, პრევენციად საჭირო — ვიღაც უნდა დაისჯეს და ვიღაც უნდა მიხედეს, რომ უკანონო არავის მერყეობს. თუმცა, ვფიქრობ, გამოიჭამს გაუქმდება უნდა იღონო დამანაგვის დასაბუთება, რადგან როგორც გათხარით, რომელიმე მაღალრანგის მთავარ არქიტექტორს მხოლოდ ტელეფონით სთხოვდა უკანონოს ჩადენას და ამ შემთხვევაში მისი დამტკიცება გატირდება...

არქიტექტორის სამსახურის კანცელირიის გამგის თქმით, მეტროსადგურ „300 არაველიანი“ ამგვარი რესტორანი „ადიტიონ“ მუხტორები ქალაქის პროკურატორის თანამშრომელი ბარბაქაძე კანცელირიის გამგის ამ განცხადებას მთავარი არქიტექტორის სამსახურის სხვა თანამშრომლებიც დაეთანხმნენ.

ამის შემდეგ თბილისის „არქიტექტორების“ უფროსის მოადგილეს, ზუსტ კვირისავეს ეკუთვნის **„300 თიანთა“** — რა თქმა უნდა, დარღვევები იყო. ჩვენს სამსახურს რაც უნებდა, ვერ ვიცვით, ანგულებები ვართ-მეთივ კვლიდა, მაგრამ „არქიტექტორების“ 18-კაციან კოლეგებს არაფერი ურეგირება მამინ ვეალება, როდესაც სამშენილო ორგანიზაცია მშენებლობას პროექტის დარღვევით ანარაობს. ამასთან, გათვალისწინებ, რომ ოცი-ცხრამდე ყოველ წელსავე 400-500 მილიონი შენობა და ბინების დამშენებლობა იმდენი იყო. მაგრამ დაიწყო მთავარი მუხტორი მწიფი იყო. ვერ დაარეგისტრირებულ იბრძვი შენობებში, ძირითადად, ავტოფარეხებისა და დახმარე სათავისების სახით. თუმცა იყო შემთხვევები, როდესაც ავტოფარეხების კორპუსები და რესტორნები შესაბამის ორგანიზაციის პროექტის შეთანხმებულად შენდებოდა და მხოლოდ მერე ხდებოდა შენობების დაკანონება. ყველაფერი ამას უნებებდა არასრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზა; მაგალითად, როდესაც უკანონო მშენებლობას აღმოაჩინებდა თბილისის „არქიტექტორების“ მუხტორის მუხტები მხოლოდ სასამართლო ძალით იყო შესაძლებელი, მაგრამ სანამ სასამართლოში სარჩევს შევიტანდით, სანამ საქმის განივება დაინიშნებდა (რომელიც რამდენიმე თვე ჭიანჭურებოდა ხან მშენებლობის მუხტორის „აღაფრებობის“, ხან კი სასამართლოში გამოყვანადებლობის გამო). მამამდე მშენებლობა დამთავრებული და დაკანონებული იყო და რაღა აზრი ჰქონდა ჩივისს. თუმცა იყო შემთხვევები, როცა სასამართლო მშენებლობის მუხტები დადგენილება გამოიტანა, მაგრამ მშენებლობა მაინც გრძელდებოდა მაშინვე და, დღეს საათებში, ხოლო მერე მხარე სასამართლოს გადაწყვეტილებას შემოეკანონებდა ინსტანციური ასაიჭრებდა. თითქმის ყველა შემთხვევაში საქმე უკვე ამგვარად იბრძვიან და სასამართლოც ამ ფაქტს ითვალისწინებდა და იბრძვიან აკანონებდა. სპორტის სახალისის, მთავრის ქუჩებზე მშენებლობა კი ასე დაიწყო: ფიქტურა პირმა, რომელიც იქვე ბარაკის ტიპის სახლიმ ცხოვრობდა, ორსართულიანი სახლის აშენება გადაწყვიტა. როდესაც მოხდა, მაგრამ პროექტი არ იყო, მუხტორმა მუხტორმა დაიწყო, მრავალსართულიანი სახლისათვის საჭირო საძირკვლის ქაბალით ამოთხარა. როდესაც ეს შევიტყვეთ, სახლი მესამე სართულამდე იყო აყვანილი! დაიწყო სასამართლო განივლებები, მაგრამ ვერაფერს მივალდით. ჭიანჭურ გავიციე, მაგრამ პრობლემა ყოფილა გენერალურ პროკურატორს, ნუგზარ გამრიჩიძეს ეკუთვნის. თუმცა შესაძლოა სახლის რეალური პატრონი სხვა იყოს და გაბრწყინის სახელს შეგნებულად იყოს ამოაფრუდილი.

ორვერელი კორპუსის მშენებლობით მე ვარ დაინტერესებული. რაღას ვხანდა, მაგრამ ახლა საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, ხომ ვერ დაგამტკიცებ, რატომ ჩაიღებ უკანონობა. ამატობაც ვერ გიხსავს იმდენი იმ ჩინოფის ვინაობასაც, როგორი საქმეა, დაურჩეო და ჰქონიო მავანს, ეს უკანონობა მათელა შენ მთხოვე თუ ვინმე უსინდისომ შენ მხს დასაბუთება-მეთიქ!?

— თბილისში უკანსკელ წლებში ოფიციალურად თუ არაოფიციალურად უნებური საცხოვრებელი კორპუსი აშენდა. ხალხს ძირითად მასსა ბურსი უფრო არ აქვს და ბინებს როგორ ყიდულობენ?

— ვინ გითხრობ, რომ ყიდულობენ ბინებს, ძირითადად, ერთი და იგივე ხალხი ყიდულობს, ანუ ქართველი ბოზობლები და ყოფილი ხელისუფლების ნარობიბადგნებლები...

ჩვენ დაინტერესდით საცხოვრებლის იმ მაშალებით, რომელთა სასურველად თბილისის პროკურატორმა სისხლის სამართლის საქმე აღიწერა. საცხოვრებლის ანტიკორუფციული საბჭოს ყოფილი მდიურ-ელმაფრე **ბაქო ზურაბიძე**, ჩვენ მიერ მოიძიებულ მასალებში ირვევდა, რომ უკანონო მშენებლობები, ძირითადად, უკანონოდ გაყიდული რეალ-დაკრები უნებებოდა, ის მინის ნაკვეთები მავალიბეული, რომლებიც სამშენილო და უსაფრთხოების ნორმების გათვალისწინებით მშენებლობის დაწყება არ შეიძლებოდა. უკანსკელ საქმეში მინი-მაშალები თბილისში 600 ათას კვ.მ-ზე მეტი მიწა გაიყვანა და სასაყველდ ბოუფეტში მხოლოდ ერთი მილიონი ლარი თუ შევიდა!?, როდესაც ბოუფეტში სულ მცირე 60 მილიონი ლარი მაინც უნდა მიეღო (მის მესამე უკრის ანგარიშზე). პარმან, პარლის ნორმები შედგა. — ზ. ჩ. ჩვენ ამ თემებზე გავსაუბრეთ ერთ-ერთი არქიტექტორსაც, „მშენებლობა კრავა ხნის დათვლილი ჰქონდათ, როცა პროექტს გეთანხმებდნენ და კარგი ბიჭი იყავი, უარი გეთქვა. თბილისში ამგვარი მუხტორები კორპუსების ნაწილად მაინც საშაითადამყველია პატრონების დარღვევით არის აშენებული. ასევე უსაფრთხოების ნორმების დაცვამართი სადგურების 80%. მხოლოდ ვახუშტის ხიდთან სააკვის მიუდგებოდ, 100-მეტრიანი ქუჩაზე 4 ავტოგასამართი სადგურია ერთმანეთის მიჯრით აშენებული. არადა, კანონში, ხიდთან ახლოს, თანავ მიჯრით ავტოგასამართი სადგურების აშენება სასტიკად აკრძალულია. ნუცუბიძისა და კანდელაკის ქუჩების ავტოგასამართი პირდაპირ მიუდგანა ამგვარი ავტოგასამართი სადგური. იქვე საუბრისადა და საავადმყოფოც, მაგრამ ეს სადგური ერთ-ერთი პარამეტრის ეკუთვნის, რომელიც ამგვანად დებუტაბია და მისთვის დასუფი ყველაფერი ნებადართულია. სხვათა შორის, უკანონო მშენებლობისთან დაკავშირებით დანუყველი გამო-

ძიება ქალაქის მერის, ვანო ზოდელას ნინიალამდე მიმართული აქცია მჭირია“.

ჩვენ დაუკავშირდით თბილისის მერს **ბაქო ზოდელას** და კომენტარი ვთხოვეთ. მისი განცხადებით: — რა უნდა ვთქვა, ამზე ბევრჯერ განცხადებ, მათ შორის მთავრის სხდომებზეც. მაგრამ უშედეგოდ. სამშუხაროდ, სასამართლობის აკანონებდნენ უკანონობას და მათ გადაწყვეტილებებს ვერ მე შეეცვლილი. ქვე თქვენი რეგრირებულის სასამართლო. გაისხტენი, რამდენი ვიცოცხლე, როცა ალუსანდრეს ბაღში უზარმაზარი საცხოვრებელი კორპუსის მშენებლობა დაიწყო და რამდენი ვიწოდებდი, ვაკის პარკში რომ არ აშენებულყო მრავალსართულიანი სახლი, მაგრამ ამაოდ. სასამართლომ ყველაფერი ნებაში ჩამართვა და მშენებლობა დაკანონა. ყველაფერი სასამართლოც მიდის და თუ პროკურატურა შეძლებს და სწორად გამოიძიებს საქმეს, კვლიდა აუცილებლად მიგაყვანის მოსამართლებამდე.

— ე. ი. გამოიჭამ, რომ მიწის ნაკვეთების რეალიზაციაში არსებული დაზღვევისა და უკანონო მშენებლობებში თქვენი ხელი არ შეუწყო?

— რა თქმა უნდა, ყველაფერს ნებდებ არქიტექტორთა საბჭო, სადაც დედაქალაქის კორიფორსიდან, სწორედ ისინი იბილავდნენ თითოეული კორპუსს და ამტკიცებდნენ კვეც, საერთოდ, პოლიცია, პროკურატურა და მერის არც აქტი უფლება ჩაერთონ არქიტექტორების საქმეში. ბური მუხტორებ უნდა გამოავსოს. ფაქტია, რომ სხვადასხვა შენობა „აქვითდა ბურსი“. სხვათა შორის, მერიდან ვინც კი ჩაერთა არქიტექტორების საქმეში, ყველა გათავისუფლები დაკავებულნი თანამშრომლები. აღბათ იგივე უნდა გააკეთებოდა მთავრობისადმი, სანამ ამას პროკურატურა გააკეთებს.

დასასრულად, ჩვენ დავუკავშირდით თბილისის პროკურატორის გამომიძიებელს, ამირან ბარბაქაძეს და მას რამდენიმე კითხვით მიმართეთ.

ამირან ბარბაქაძე

— საქმე თბილისის მერიის არქიტექტორის სახელური სასამართლოს თანამშრომლების მიერ სამსახურით უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენებისა და გადამწყვეტის, ასევე გადასახდებიან თავის არიბების ფაქტზე აღიწერა. სადამიძიებო მოქმედებები სამი დღეა, რაც დაიწყო.

გამომიძიებელ უნდა იქნას რა სახის დარღვევები გამოიწვიო?

— არის ნორმების დარღვევა ამგვარი ობიექტების მშენებლობის, რომლებიც ყოველგვარი დოკუმენტაციის გარეშე მომზადდებოდა. გათვალისწინებ მინის ნაკვეთები, რომლებზეც მშენებლობის დაწყება არ შეიძლებოდა. უკანონო სახურავები ხელს აწერს 50-60 თანამდებობის პირი. უკვე იცვლება ქალაქის არქიტექტორის სახელური სამსახურის და ქალაქის მთავრობის ზოგიერთი თანამშრომლის დანიშნულება.

როგორც ვიცით, მეტროსადგურ „300 არაველიანი“ მუხტორი რესტორანი თქვენ გაუშვერ?

— არა, საქმის კურსში არ ვარ. მე პროკურატორის თანამშრომელი გახლავარი და შეიძლება ვიღაც ამიტობაც გააკრავდეს მხა, თითქმის რესტორანი ჩემი იყოს. თბილისში ბევრი ამირან ბარბაქაძე ცხოვრობს და შეიძლება რომელიმე მათგანს ეკუთვნის ის შენობა.

P.S. მიწების გაყიდვა რომ უკანონოდ ხდებოდა, ეს არისაზრა, მაგრამ ნაირბიბაჟის არ არის, რამდენად კანონით უნდა იყოს პროკურატორის თბილისში მინის ნაკვეთების გაყვას და უკანონო მშენებლობების გამოიძიების პროცესი.

P.P.S. ჩვენ იმას არ ვამბობთ, რომ საქართველოს დედაქალაქი (შინა) და ვარდების მხარე ნოველები უნდა იქნეს და დაკანონდეს, არ უნდა აშენდეს და თანამედროვე შენობა-ნაგებობები (შინა)დგებულ შენობებში, XX საუკუნისთვის შეუფერებელი და მოქმედებულ თბილისის მივიღებ, რაც ჩვენს მომავალ გვირგვინს ნამდვილად ვერ ნაადგება. — ზ. ჩ. მაგრამ ყველაფერი ეს ქალაქისა და კანონის ინტერესებიდან გამომდინარე უნდა მოხდეს და ამშენებელს ვარდა თავისი გიბნასა უნდა იქონებდეს, რომ მასთან უნდა და სტუმრებსაც ჩვენს ქალაქში სერიოზო სიამოვნებდეს.

ზევიად ჩაკეცტაძე

გვირგვინი და ხმარება მიწასა და უძრავ ქონებაზე საკუთრების ან სარგებლობის უფლების საჯარო რეესტრში რეგისტრაციისას?

გსარეგისტრირებსა და უძრავ ქონების შეენის წინ, წინასწარ გადაამოწმეთ ინფორმაცია და დარწმუნდეთ მის სიმსუგნეში?

გესაჭიროებათ დახმარება მიწის ნაკვეთების შეენისთვის დოკუმენტაციის მომზადების დროს, ან შეეცქნნათ პრობლემა მიწის ნაკვეთის (უძრავი ქონების) საკუთრებასა და ფლობასთან დაკავშირებით?

მოგვმართეთ - მიწის მესაკუთრეთა უფლებაების დაცვის ასოციაციას!

ასოციაცია გათავაზობთ შემდეგ სახის მომსახურებებს:

- ✓ მდელიცია,
- ✓ იძოთიეით დაგვირთვისთვის დოკუმენტაციის მომზადება,
- ✓ შემკვიდრეობა,
- ✓ ყველა-გაყვანისთვის დოკუმენტაციის მომზადება,
- ✓ კერბო არბიგრაჟი,
- ✓ სასამართლო ინსტანციებში ინგერუების დაცვა,
- ✓ უფასო იურიდიული კონსულტაცია.

ჩვენს დახმარებით დამოკავთ დროს და ენერგისა, თქვენი უფლება კი გარანტირებულად იქნება დაცული.

დაბეშაპმშრდომ, თქვენ სამსახურშია ასოციაციის ცენტრალური და რეგიონალური ოფისები: თბილისი, გაგარანი 1 შესახვევი, №8,

☎ 877 458 651; 899 982 809, 912 159; 931 969; ქუთაისი, 899 587 094; გორი 893 399 856; 893 336 683; ახალციხე 899 572 669, გურჯაანი 899 236 411; 899 271 912; თეთრიწყარო 899 702 192

რასაც უნდა აკეთებდე, იფიქრე შედეგზე *ისუ ზარაძე*

„კვირის პალიტრა“ ამაზე წერდა

მოკვდარი დაბრუნდა, როგორ არა „დანარჩენი საქართველოს“ ხარჯზე...

თბილისი ყველა ქართველსთვის საფრთხიან და დედაქალაქი სხვა სიმავე და ამა თბილისელებზე არანაკლებ გრძობენ საქართველოს სხვა ქალაქების თუ სოფლების მცხოვრებლები.

ნამდვილად არ მასოს, როდის ჩამოიყვანეს პირველად თბილისში, მაგრამ მასოს ის განცდა, როცა ქუთაისში გაზრდილმა პირველად გაივარა დედაქალაქის გამოჩენილობა, სიდიადე, სილამაზე... გულის ფრთხილით დავივიდოდი მის ქუჩებში, მართლაც ლეგენდარულ რუსთაველის გამზირზე და მამას ხელს არ ვუშვებდი, რადგან დარწმუნებული ვიყავი, თუ დაიკარგებოდი, ვეღარასოდეს მიპოვიდნენ ამ პატარას უნარმაზარ ქალაქში... ვეყურებდი თბილისელებს და ისინიც კი არ აწვეულებდნენ მგონა რატომღაც, რწმუნებით — ამ საოცარ ქალაქში დაბრუნდა რომ არცხუნთ არსადაც...

ცოტა რომ ნამოვიზარდე, ჩემს თბილისელ ნათესავებს ვიხივე და დედაქალაქის ყველა კუთხე-კუთხული ფეხით დავიარე... მას შემდეგ ორი ათეული წელიწადი გავიდა და, მამინდელ თბილისს დღევანდელს რომ ვადარებ, ლამისა, მეც ბოლოში გამოსდეს გული, თორემ ვერაფერი გამოვიდა, თბილისელები როგორ იტანენ და იმიტენ ქალაქის ასეთ გაცვივებას, შურაძეცხვებს, მამაბრეთ ასეთი სამეცნიერო, მაგრამ აშკარა დეგრადირებას?...

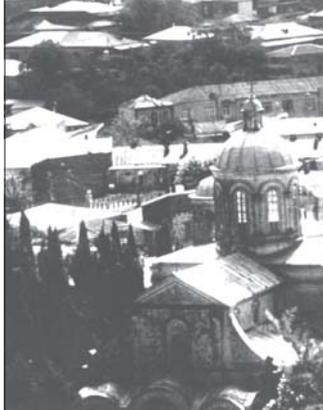
ჩემ ნამდვილ თბილისელებს ვეღარც შევძებ ქუთაისი მოსიარულეთ, თითქმის ყოველიან რეპეტად გართვამოსვლას, გაურბიან რეკლამას, რომლის წინაშეც უსულურები აღმოჩნდნენ...

თბილისის ქუჩებს კი „დანარჩენი საქართველო“ მოსდებია და ნალექები ეშუქებოდა... ამ თემაზე პირველად არ ვწერ, მაგრამ ასლა გარე მოვატყობის პრობლემამ დაბრუნება მასთან...

ვიცი, არ დამეფრებთ და წერილის გამამყრების მიზნით ჟურნალისტურ ხერხს, გამოხატონად ჩამოთვლით, რასაც ასლა ვიტყვი, მაგრამ გეტყვებით, სრულ ქვემარცხებს მოგასწავნებთ: არ მასოს მასწავლობს გამოცვლას და გაქვიდველათაან ერთ-ორი მაინც რომ არ შემხინაინებოდა გასართბული — როგორც ხარ, ქუთაისელი... — მოლივების ვარსკვლავითი მემობილენ ქუჩის ქუჩებში მოკალათებელი ადამიანები და იმით კი არა, რომ მართლაც ქუთაისის „ვარსკვლავი“ ვარ — უბრალოდ,

ქუთაისის ის პატარა და თბილი ქალაქი, სადაც ყველა ყველას იცნობს და არც მიტარდა ვაჭრებად ქცეულად ამდინანებში ყოფილი მამსაველებების, იხიწიერების, ექიშების ამოცნობა... მივივრდა, თითოეულ მაიგანს ვეხატებოდი, ვეკითხებოდი, რამ აიძულათ ქუთაისი საცაფრად გამოსვლა, რამ უბიძგათ მშობლიური ქალაქის და სახლების დატოვება?...

ასუსტი ყველას ერთი ჰქონდა და „კვირის პალიტრა“ ამაზე წერდა, აფრთხილებდა ხელისუ-

ვლებს, რომ მართალია, დედაქალაქს სხვაგვარი მოფრთხილება და მოფერება უნდა, მაგრამ არა „დანარჩენი საქართველოს“ ხარჯზე... ვფიქრობთ, ბევრს ასოსაც ექსპერტიზების მუშტის დარტყმა მთავრობის ერთ-ერთ სხედომზე: „თბილისის აუცილებლად მიწინადა ელექტროენერჯიას, გაზს, წყალს, თუნდაც რეგიონის ხარჯზე...“ და ასეც იყო წლების განმავლობაში — არ ჰქონდა მნიშვნელობა გადაიხდიდი თუ არა მომსახურების თანხას, ელექტროენერჯია მაინც არ იყო, უსულრებით ხაზაბამრალ ონანებში კი ტალახ წრებლები მოკვეციდა თვეში ორჯერ, ან სამჯერ... „კვირის უბნის მულოდები“ მინდა გაგასხენით — რა მოკვე მრეცხავების ერთდლიან

„გაცივებს“ და რეგიონში წლიობით „გაცივულ“ მთავრობას, როგორ ფიქრობთ, არ მოკვეცდობა ხალხის ბუნტი?!

ნუ იკითხავთ გულშეზრცილოდ — „სად იყო ბუნტი?“, ბუნტი უარესია ის, რაც გამოსვლად ჩათვალა რეგიონის მოსახლეობამ, — აიყვანენ მშობლიური ქალაქებიდან და სოფლებებიდან და როგორც ფარვანები, ისე გამოყვანენ დედაქალაქის გზას შუქის და აღმინაწერი პირებების ძიებში... დაცივებს ორსართულიანი სახლები და თბილისში სარდაფებში ჩასახლდნენ, ფულს აგროვებენ, კაპიტს კაპიტზე ანებებენ და მთელი საქართველო თბილისში აპირებს დასახლებას...

ვკვირდები, ისე შევიდება თბილისში! როგორ და რანაირად უნდა დაიტოვოს ერთმა ქალაქმა მთელი ქვეყანა, არადა, დაბრუნება აღარავის უნდა... იმ ქუთაისში და ჭუჭყში ჯდომს ურწმუნით პროვინციაში უშუქობა, უსულოდ, უგზაოდ და ე.ი. უიმედოდ ყოფნასა...

მარტო გარე მოვატყობები რომ იყვნენ, კიდევ ემეცლებოდა ალბათ საქმეს — ამდენ მათხოვარს, მანანაღა ბავშვს და მოხუცს რას უშერბობი?!, რამდენა ჯანმრთელმა ქალმა და კვანა აილო თაფოყვარობაზე ხელი, სოფელში მიწასთან ჭიდილს, თოხის და ბარის ქნებას, მათხოვრობა ურწმუნით... გაზარმატებულ კაცზე სამონი არაფერია... ადვილად თავის გიტანის მსურველს მწილად თუ დააბრუნებს რაიმე საქმეზე...

ცრკობით მდგომ ქალაქებზე აღარაფერი ვთქვათ? — ვი, რომ იტაც რაიონებიდან ჩამოსული ქარბოზენ და ასე „არჩენენ“ შინ დარჩენილ ქმრებს, ხშირ შემთხვევაში უსაქართვეობისგან გალოთებულ და თავმოყვარეობა დეკარგულებს... რომ უშუბდნენ, სად უშუბდნენ აბა ცოლებს, დებს, დედებს — ფაბრიკა მუშაობდა თუ

ჯარტად დაყრილი და გაყიდული ქარხნები დედაქალაქში?!

„ჩვენ ვერჩვიდით! მაგრამ და, ქარხანი მაინც თავისი გზით მდებარე და სანაწარმოად, დღემდე ასე გზრდულდა...“

არა, არ ვაპირებ, ახალ მთავრობას ასე სწრაფად მოეხერხოს პასუხი, მაგრამ მე ვინ ვარ, როცა დრო არ ითქმის და მთავრობის გამოცვლით იმედმოცეული ხალხის მოთმინების მთვცე მცდელობის პირზე მისული... „ქუთაისში ჩინებასაც უჭირთ ფრენაო!“ — თქვა ენერჯეტის ახალმა მინისტრმა, როცა ენ. „კომერცული ანბის“ კუსტარული გაგავლილები ნახა, მაგრამ მხოლოდ გაიცინა და ამით მოიხადა ვალი. უკანონოდ გაყვანილი სადენების გადჭრაზე ბრძანების გაცემა დაივიწყდა და მთავრობის დანერგული სამსახურის გრძოვით სარგებლობს მხოლოდ დოუცველი და 14-ლარიანი პენსიისა თუ ხელფასის შემყურ ხალხი. ისინი კი, სასიცოცხლო ობიექტებიდან რომ გადავიყვანეს შუქი და ფულს ამ ობიექტების ხელმძღვანელების ვიზის სასარგებლოდ იხდიან, 24 საათი წებვირებენ „ილირის ნაოურის“ ყველა სიკვით... სასიცოცხლო ობიექტების ხელმძღვანელებად კი ისეთ პირებს არავინ ნიზნავს, ვისაც მიზანტება-გარავლებაზე უკეთ გაყოფა არ ეჩერებოდა...

სხვათა შორის, ქუთაისში ენ. „კომერცული წყლის“ ცნებაც განწდა და ნაიდა გარკვეული თანხა გაურკვეველი მიმართულებით და მისამართით. წერილი-წერილობა მიღებდა დაქვლა ჩიხები და მაღალსართულიანი კორპუსების ფასადები... გამოდის, წყალიც საქმარისზე მეტია, დენიც და დევიციტე ხელწურად იქმნება, რათა მოსახლეობის ხეთომ ალტერნატივა შესთავაზონ და სისხლის ფსად მიჰყიდონ მათივე საკუთრება და მათგანვე ნაღვლებილ... დაიღალა ხალხი და ვისაც როგორ შეუძლია, ისე შველის თავს...

იმის გამო, რომ ქუთაისელი ვარ, მაგრამ „კვირის პალიტრაში“ ვმუშაობ, ხან თბილისში მიწინე ყოფნა და ხან ქუთაისში: ჩამოვალ თბილისში და ქუთაისში დანახურული, შუქი არ გამოერთონ-მეთქი, ყველაფერს ერთად ვაწებო და ვასწრებ, ტელევიზორის გამორთვა ხომ სულ აღარ მინდა და ბოლოს და ბოლოს, ვახერხებ გავიკო, როგორ მთავრდება გოგინა-აშივილის „ღამის მოუ“ ან ისევ გადის თუ არა არხზე „მოამბე“?!. წყალი აღარ მკითხით. მებოლებმა აპას წინადა ეჭვით შემომხედს, ყველა ჭიქა რომ ავატეხ და სამარილებშიც კი მოვიგზავნე წყალი. რამდენიმე დღეში შექმნივე სინათლსაც, წყალსაც — მომიწუნე ქუთაისში დაბრუნება და აველოვის მალღის რეფლექსი მეწებდა შუქის და წყლის ცდამი...

მე ქუთაისის დატოვებას არ ვაპირებ... ბოლო და ბოლოს, ვიღაცა ხომ უნდა დარჩეს აქაც და ევეც არ იყოს, ყველაზე მთავარი — ბერი გვაქვს იმდენი და ისე სუფთა, თბილისელებს კრვავ ხანია რომ არ მოლანდვიათ და აღარც იცინა ალბათ თავისუფლად სუნთქვის ფასი... დროა, ფასონები, ისევ თბილისის სასიკეთოდ და გადასარწმუნად, მიხედოთ დანარჩენ საქართველოს, რომ ხალხმა უკან დაბრუნება იფიქროს, თორემ, მერწმუნეთ, ვერანაირი წყალი ვერ გაიტყვას დედაქალაქში დაღვეილ ქუჩებს და ვეღარც სინათლე გასწვდება გამორტბებული ხალხის გულსა და გონებას გასანათლებლად... აი, მაშინ ნახეთ ბუნტი!...

ინგა ჯაყელი

რას გვყვით, მამათ?

— ნელს, საცელიყო კალენ-დაზო, ვეცელივის კვირა მიტყნის დღესასწაულის განმარტებას. განხორციელდება წინამართლები მიტყნის შესახებ.

— მიტყმა (მიტყება) უფლისა ურთავი დღესასწაულია და 15 თებერვალს აღინიშნება. ეს ის დღეა როცა 40 დღის იესო ტარხორი მიყვანეს ღვთისმშობელს და მათობა იესობა ყრბს მიტყმა მართალი სვიფონი, რომელსაც უფლის ანგელოზმა უნი-ქანწარმეცვლა გარდაცვალება მამონ, როცა ქალწულისაგან ნაიბო ყრბს იჩილავდა. 300 წელს გადაცილებულმა წინდანმა წელი ხელებზე მიიტყა და სული განუტყვა.

მიუხედავად იმისა, რომ მიტყმა უფილად დღესასწაულია, მას V ს-მდე გამოჩენულადა არ აღინიშნავდნენ. მაგრამ როცა 528 წელს ანტიოქიაში მოხდა სამიწილი მინისიჭრა და თან შავი ჭირც დეერთო (ყოველდღე რამდენიმე ათასი ადამიანი იხოცებოდა), ერთ ქრისტიანს ღვთისმშობელს ეწვია, ეს დღე განსაკუთრებით ადინიშნათ. როცა ღამისთვლისა და ღვთისმშობის აღსარულს, მიწან-ტიაში ეს უფედურება შეწყდა. ღვთისმშობელს მადღერების წინაშე 544 წელს ვკლესამ მიტყნის განსაკუთრებული აღნიშნვა დაწესდა.

ველეოვის მარტოები ქრისტეანს რამე განსაკუთრებული წესის დღეა ხომ არ ეცალბა?

— ველეოვის კვირით (16-22 თებერვალი) მიავრდება სამზადისი დიდი მარტოსთვის. მთელი კვირის განმავლობაში (თონმზაბათისა და პარასკევის ჩათვლით) შეიძლიათ იხილოთ რძის ნაწარმი და ვერცხი. ამ კვირის ცეკლესია მორწმუნეების სიწმიდის სამსაჯაროს ასხენობა. გარდა ამისა, ოთხმზათის და პარასკევის მორწმუნეებმა დიღას და საღამოს დღეს ნაიკითხონ სტეციალური მოკლე ლოცვა წინადა ვერცხ ასურისა „უფალიო და ლეფეო“, რომელც იკითხება მხოლოდ დიდ მარტონ. კვირას, 22 თებერვალს მოსახლადველი პერიოდის მთავრდება ენ. შენდობის, ანუ მიტყნის კვირი. დიღის წირვაც ცეკლესია მოხსენიების ადამის განდევნას სამთხიდან, საღამოს კი სრულდება მარტოს ლოცვა, რომლის დროსაც ყველა ვერადი შესაძლებელი უნდა შეიცვალოს. მავლი ლოცვის ბოლოს მრეგლის წინ გამოდის უპირატეს მღვდელი და ყველასაგან ითხოვს შენდობას, ანუ პატივსა თვისი ნებისითი თუ უწებელი შეცდომების გამო. ამის შემდეგ ითხოვს მომინაწუნე მღვდელს ვერცხვად, შემდეგ ცეკლესიის სხვა ნეწურეთან და თეთისთვის პატივებს ითხოვს. ასეთი სინანულით უნდა იწყებდეს ყოველი ქრისტიანი მარტოს.

რა აბავით უნდა იტყას ბავებმა პირველი აღსარება, შეიძლება თუ არა პატარას აღსარების წინ ვერაო, რა მონაწილე?

— ცეკლესია თვით წიგლობის ასაქმეც აზიარებს პატარებს. პირველი აღსარება კი ბავებმა უკვე შვიდი წლისამ უნდა იტყას. მან უკვე უნდა იცოდეს, რატომ არის საჭირო ჯვრისა და სახარების წინ მოძღვარს ყველაფერი უფრისა, როგორი სასხარულია ზიარება და როგორ დაასაქურებს მას უფალი. თუ ვარცად მოიცევა სიყვარულისა და სიკეთის მაგალიტების პატარა ოჯახში უნდა ხელდავს. როცა ასეთ ფაქტებს უტყვრის, ბავები უკვე ერკვევა, რა კარგია და რა ცუდი აღსარების დროს რომ არ დაიჩქვინოს, თქვენც ესაუბრეთ მას, და თუკი რომ შეცდომების შესახებ იკით, მონაწილეთ, მომძღვარს უფრისა... იმ დღეს კი, როცაც პატარა პირველ აღსარებას ამბობს, ევატეთ, მისთვის სადღესასწაული გარეკო შექმნა.

მინდა მოძღვარმა ჩემი ახლოლები ლოცვაში მოხსენიოს, რა უნდა გაგავით ამითვის?

— თუ თქვენ კონკრეტული დღის ლოცვაში გასურთ ახლოლების მოხსენიება, წირვის წინ საკურთხეველი ცალკე ცოცხლები და ცალკე მიცვალებულთათვის სტეციალური უნდა შეგაზნეთ. შესაბამისად, მათი სახელებიც ცალ-ცალკე უნდა ჩამოწეროთ ფურცელზე. სასურველია ამ ადამიანების სახეზე მოწყობებაც გაყოლო.

ვიცო, რომ იერუსალიმსა და თბილისში ერთი და იმავე დასახელების წინადა ადგილები არსებობს. ეს რამ განმარტება?

— დიას თბილისში მართლაც არის იმ სახელწოდების წინადა ადგილები, რაც იერუსალიმში. მაგალითად, ელიას მთა, ბუთლები, სოინი... როცა საქართველოში ქრისტიანობა დამკვიდრდა და ქრთული კაცის ცნობიერებამ ქრისტე მილო, ასეთი სახელწოდებები თანდათან ჩამოყალიბდა. ქრთელებს უწოდდა ქრისტეს უხნადგამი მინის მადლი თბილისშიც გამეორებულიყო, მისი საყვარელი ქალაქი რადიციტ დამსაგებობად დედამიწის წინდა ადგილს. ეს იმაზე მეტყველებს, როგორი გულით, როგორი სათნოებით მილო ქრთელებმა ქრისტე, მასთან დაკავშირებული მოვლებში, რომლებიც ღრმად აღიბეჭდა ერის ცნობიერებაში და გამოსატყა ამ სახით პოვა ეს უფლის დიდი სიყვარულისა და მინდობის წინადა და იგი ამპარტყენის.

თქვენთვის საინტერესო კითხვებზე მოგვწვით „კვირის პალიტრაში“ ყოველივე საშუალებით. მათი კითხვების შესახებ არ გვცხვით. მკითხველთა შეკითხვებზე უპასუხებენ მართლმადიდებელი მამები.

Large advertisement for 'კვირის პალიტრა' magazine. It features a woman's face in the center, surrounded by text. At the top, it says 'გაერთიანებული საქართველო' and 'კვირის პალიტრა'. Below the woman's face, it says 'საბარსიშეპუ უმანასინელი ნახარის ქონიქელი მიტყმა'. At the bottom, it says 'ნახარის ქონიქელი მიტყმა' and 'ნახარის ქონიქელი მიტყმა'.

PARIS MATCH Micha et Sandra LES KENNEDY DU CAUCASE

მიუა და სანდრა კავკასიელი კენელები

პრეზიდენტის უბრალო კაბინეტი აქვს. მისი კაბინეტის სისხადად იმაზე მეტყველებს, რომ მთავრობა აღარ აპირებს ხალხის ფულის მითვისებას. „გვირდებით, თითოეულ ვერს მიიღებს ის, ვისთვისაც არის გამიზნული“, — ამბობს პრეზიდენტი. მისი მინისტრების ასაკი 35 წელს არ აღემატება, ისინი იმ თაობას მიეკუთვნებიან, რომლის კომპიუტერიზაციაც ძველმა ხელისუფლებამ ვერ მოახერხა.

ისინი ახალგაზრდები და ლამაზები არიან. ისინი ხელისუფლების სათავეში მოვიდნენ. ერთმანეთი სტრან-ბურგში გაიცნეს. მიუას სურს, კანცელარიაში, ცენტრალისტურ „აპარატში“ უბიჭვოს, მართვის ევროპული სტილი დაამკვიდროს.

ამჟამად მთავრობა ახალ მთავრობას ემზადება — საშუალებას აძლევს რეგიონში ავტორიტეტი დაიკვიდროს. ვაშინგტონში საქართველოსთან სამხედრო სფეროში თანამშრომლობის პროგრამის მოაზერა ხელი. იგი ასევე გულისხმობს ადვანსებს თვალს ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობაც. მოსკოვში კი მიუას კავკასიის ჭე გეგმას უსმობენ. ძლიერ მუშობებს არ უნდა, ახალგაზრდა პრეზიდენტის მიერ განხორციელებული გარდების რევოლუცია იმ ქვეყნებშიც განხორციელდება, სადაც მოსკოვს გაუგებრა ვერ კიდევ შენარჩუნებული აქვს.

... ახალმა პრეზიდენტმა და მისმა მეუღლემ სტრასბურგში ის ადგილიც მოინახულეს, სადაც დასახვისთანავე შეიქვარდათ ერთმანეთი. შვიკი, დიპლომატიურნიომიანი „მერსედესი“

ნიუ-იორკში გაემგზავრა სსსრ-ს დასაწყისში მდებარე მისი გარემო. ოქტომბერში ამერიკაში გაემგზავრეს და... 17 ნოემბერს დაავიწყდა. ამის შესახებ ჩვენს მშობლებს არაფერი იცოდნენ, — იღიმება სანდრა და თან საათის დასტეკებს, — ჩქარა დაბრუნდით ქვეყნის საბჭოში, მიუას გამოსვლას უნდა მიუტყდნო. იგი კორუფციის აღმოფხვრაზე, ადამიანის უფლებების დაცვასა და ქვეყანაში სამოქალაქო ადგილების შექმნაზე ილაპარაკებს. ამჟამად მიუა ყველასათვის მაგალითია, — არა მარტო თავის სამშობლოში, სხვა ქვეყნებისთვისაც.“

მიუა ძალიან ბევრს მუშაობს. მისი მრჩევლების ასაკი 30 წელს არ აღემატება. შინაგან საქმეთა მინისტრი, რომელიც მისი მეჯვარე იყო, 31 წლისაა, იუსტიციის მინისტრი კი — 32-ისაა. როდესაც საქართველოს ყოფილმა პრეზიდენტმა, ედუარდ შევარდნაძემ გადმაცვიტა, სახელმწიფო მოხელეებზე ახალგაზრდები დაინიშნა, სწორედ მაშინ იზოვა მიუა. 2000 წელს იგი იუსტიციის მინისტრი გახდა, 11 თვის შემდეგ კი თანამდებობიდან გადადგა. მთავრობის სხდომაზე მიუამ პრეზიდენტს ფუნქციონალური ვიდეოს ფორტივი ნარუდგინა, რომლებიც მისმა კოლეგებმა ხალხის კუთვნილი სახსრებით ააშენეს.

... იგი მაღალია, თითქმის 2 მეტრი სიმაღლის. უღვევი ენერჯია აქვს და ალბათ ამიტომ უწინდდება მშვიდად ყოფნა. მუდამ ფიქრობს და ექებს პასუხს სხვადასხვა კითხვაზე. ერთხელ, სამუშაო დღის პარალელში მიიხრა, — მოდი, ცოტა ნაწივიანოვით და შემდეგ ისევ მუშაობა გაგაგრძელო. ასეა მუდამ, თითქმის არასოდეს იღლება, — მუშობენა დანიელ კუნიჩი, ახალგაზრდა ამერიკელი, რომელიც უკვე 10 წელია საქართველოში ცხოვრობს.

იგი პუმანიტარულ საქმიანობას ეწევა მანამ, სანამ პრეზიდენტის მრჩეველი გახდება. მისდა სასიხარულოდ, დღეს სანდრას პრეზიდენტს სხვა გეგმები აქვს, მეუღლესთან ერთად რესტორანში აპირებს წასვლას.

მიუა და სანდრა ხელსაყველად სივრცეებზე ქალაქის ქუჩებში და რომ არა დაცვის თანამშრომლები — შავ კოსტიუმებში გამოწყობილი, ფიზიკურად ძლიერი ახალგაზრდები, გვეგონება, რომ ეს ჩვეულებრივი წყვილია არ არფრთ განსხვავდება სხვა ტურისტებისგან. რუსი და პოლონელი ტურისტები მიუას მანქანებში ნიშნობენ. მათთან ერთად ფოტოებს იღებენ. სანდრა და მიუა რესტორანში შედიან საფარს მოდ, სანდრა თეთრ ღვინოს შეეცევა, მიუა — წითელს.

... ნიუ-იორკში მიუამ ორი წელი იმუშავა საადვოკატო ოფისში. ძალიან მოსაწყენი იყო, — ისმენებს იგი, — მე საბავარიანებში სიტყვით არ გამოვდიოდი, როგორც ამას ფილმებში აჩვენებენ, სულ ქაღალდებში ვიყავი ჩაფლული.

... ქვეყანაში საგანგაშო მდგომარეობა იყო. ბოუჯები — ცარიელი. გერმანიის რომ არ გამოეყო 12 მილიონი ევრო, ვერ დავრეგავდი ხელფასებს და პენსიებს და ვაღიარებდა. დღეს რომ საქართველოს პრეზიდენტობა იტვირთო, ცოტა ჯადოქარიც უნდა იყო. მე ოპტიმისტი ვარ, მიყვარს ჩემი ხალხი და ძალღონეს არ დავიშურებ, რათა დავძლიოთ გაჭირვება, — ამბობს პრეზიდენტი.

(გაგრძელება იხ. გვ. 27)

სკულიან საქართველოს პატივსაცემი ილია II: „მე ვაზროვნებ ქართულად და ქართულად ვიღვნი“

საქართველოში ახალი ხელისუფლების მთავარი საყრდენი ქართული ეკლესიაა. სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ქვეყნის ხელისუფლებასთან და რუსულ მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან დამოკიდებულების შესახებ საუბრობს.

— თქვენი უწმიდესობა, რას ფიქრობთ საქართველოს ახალარჩეული პრეზიდენტის ინაუგურაციაზე და თვით მისივე საკავშირებზე?

— ფაქტობრივად, ინაუგურაცია დიმიტრი პრეზიდენტის კურთხევიტ გელაის ტაძარში, წმინდა დავით აღმაშენებლის საფლავზე ფიცის დადებით. ჩვენი პრეზიდენტი — ძალზე ჭკვიანი ადამიანია, ემოციური, შუგოვარი და სამართლიანი. ვფიქრობ, ჩვენი ქვეყნის პრობლემები გადაჭრება სააკაშვილის პრეზიდენტობისას ამ იმედით უფროდეს ჩვენი ხალხი მას და მოეპაზვას.

— არის მისივე სააკაშვილი ეკლესიაში, მართლმადიდებელი ადამიანი და მოძღვარი თუ შეაქვს?

— ვერაფერს მოგახსენებ, მაგრამ მისივე სააკაშვილი მართლმადიდებელია, ისევე, როგორც მისივე მილი იოანე. ბატონი მისილის მეუღლე პოლანდიელია, ისიც მართლმადიდებელი გახლავთ, ვაჭრე მონათლულია.

— როსტომი თქვენ ცნობილი ხართ, როგორც რუსული კულტურის დიდი პატივისმცემელი, იმასაც კი ამბობენ, რომ რუსულად პიროვნებით. ხომ არ გამოვითვებთ საქართველოს პროდასავლური ურთის?

— მართლაც დიდ პატივს ვცემ რუსულ კულტურას და ისტორიას, მაგრამ მე ქართველი ვარ, ვაზროვნებ ქართულად და გამოქმნილი ქართულად.

— ახალი პრეზიდენტი მართლაც მოისწრაფვის დასავლეთთან დასალოებისკენ, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ რუსეთთან დამორება სურდეს. მას რუსეთთან მეგობრული, კეთილი, მშვიდობიანი ურთიერთობა უნდა.

— ჩვენ ვიცით, რომ პოლიტიკურ სუბარტივობა უნდა თქვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე არსებობს საკულტურო სუბარტივობაც. ვის საკულტურო იურისდიქციის შედეგად არა აუღრად აფხაზეთი და მართლაც იქნება თუ არა იქ მოსკოვის საპატრიარქოს პარალელური სტრუქტურები?

— აფხაზეთი მართლაც მტკიცეული საკითხია ჩვენი სახელმწიფოსთვის, ეკლესიისთვის და პირადად ჩემთვისაც, რადგან 11 წელი ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი ვიყავი და ძალიან

გარკად ვიცი, როგორია ქართველებისა და აფხაზეთის ურთიერთდამოკიდებულება. ვფიქრობ, აფხაზეთის პრობლემა რუსეთის მონაწილეობის ხელშეწყობით არის შექმნილი. ეს უნდა გამოისწორდეს. აფხაზეთის ტრაგედიაში გამოინება ჩქინეთის ტრაგედია. თუკი აფხაზეთში დასამშვიდებელი სეპარატისმი, როგორც ზოგიერთის მიანდა, რატომ არ შეიძლება მისი დაშვება ჩვენთვის? ეს პრობლემა უცვლელად რუსეთის მონაწილეობით უნდა მოგვარდეს, რათა შეიქმნას საუფლებო ჩვენი მომავალი სახელმწიფოთმორისი ურთიერთობისთვის. რაც უფლება საკითხის ეკლესიურ მხარეს, ისეთი ვითარება შეიქმნა, რომ სასულიერო პირები და მთავარი ეპისკოპოსი (ცმეად მტკიცეული) დანილ იქ ვადარ დარჩენილდენ — აფხაზეთმა რამდენიმე დღისმისასური დასერიტეს. ეპარქიის მიტროპოლიტის გარეშე დარჩენილი ისარგებლა ზოგიერთმა და მმართა მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქ ალექსის, რომ მას თავის იურისდიქციის მიხედვით აფხაზეთში. მათვე მიმართეს მსოფლიო პატრიარქს. მაგრამ ყოველივე ეს არაკანონიკური ხანიკი იყო. პატრიარქმა ალექსი — არაერთგვის განახლება, რომ აფხაზეთი საქართველოს ტერიტორიაა, ხოლო ცხუმ-აფხაზეთის ეპარქია — საქართველოს საპატრიარქოს კანონიკური ეპარქია. ამას წინააღმდეგ მართლმადიდებელი ეკლესიის წმინდა სინოდმა ამის თაობაზე დედგვრებიც კი გამოიტყვნა. ვფიქრობ, დღევანელი აფხაზეთისთანავე იქ უნდა დაბრუნდნენ ეკლესიის მსახური, რათა იქნებოდნენ ერთმანეთის მიმართ ნდობა და მეგობრობა.

— რა მდგომარეობაა სამხრეთ ოსეთში, მართალია, რომ ყველა იქსური ტაძარი რუსეთის საზღვარგარეთის ეკლესიაში შედის?

— ყველა არა. ჩვენ გვაქვს იქ ეპარქია, რომელსაც მთავარეპისკოპოსი მეთაურობს. საოცარია, მაგრამ სამხრეთ ოსეთში რუსული სახლვარგარეთის ეკლესიის წარმომადგენლებიც არიან... ვფიქრობ, ცნინივლის სტატუსის გარკვევის შემდეგ საკლესიო საკითხებიც მოგვარდება...

ამონარიდი ინტერვიუდან ოგონიკა 186

საკუთარს ზღაპრები +4 ბასარტოზი გვერდი

ბამოსლიან 50-მდე ქართული და უსხოური ზღაპარი

ბამოსლიან 50-მდე ქართული და უსხოური ზღაპარი

ყურადღება! უნდა აკითხავენ თხოვნით, ზღაპარი „ლოდინი“ ხელახლად დაიბეჭდა

ქვიჩის კალიგრაფია და ჩვენი პატარები!
 ყველა მივიღოთ თქვენი წერილები. გმადლობთ, რომ ასე აქტიურად გვეხმარებით და მოგწონთ თქვენი გვერდითი თითოეული ბარათის ენახავთ და შევეცდებით, მათ შორის საუკეთესოები მომდევნო ნომერებში შემოგთავაზოთ.

პატარები გვნივთობენ

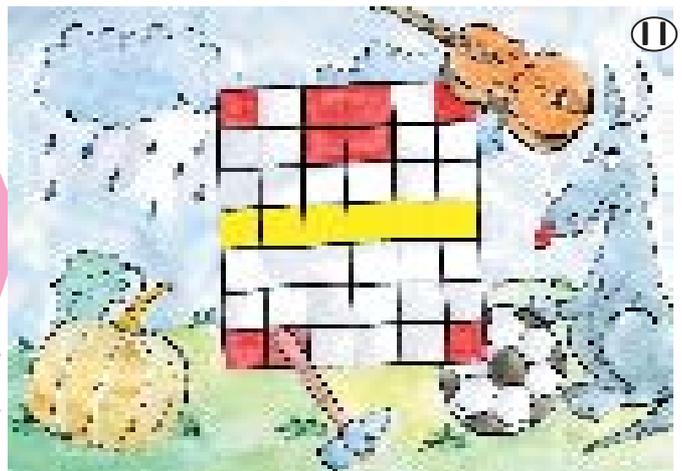
პატარა თამუნა ალბომს ათვალიერებს. შიგნით 30 წლის წინ გადაღებული ბებიის სურათი. ვერ იცნო და დედის პეტიტა: — ეს ვინ არის? დედამ უპასუხა: — ეს ბებიაა, ახალგაზრდა რომ იყო, მამინ...

გაკვირვებულმა თამუნამ იკითხა: — დედა, ლოდის, ალაფელი ლომ ალა ტკიოდა, მამინ?
 ***
3 წლის ანა ცისკარიშვილი სამი თვეა აქტიურად ცხოვრობს. შეკითხვაზე — როგორ მოგწონს სა-

ბავშვო ბაღიო, პასუხობს: — ყველანი ინგლისურად ლაპარაკობენ, ქართულად მარტო იცინიან და ახველებენ.
 ***

1 წლის და 6 თვის ლუკა სიმინდის მარცვლები მოახსია. ბაბუ გაუფაჯრდა: — ჩქარა ახივე (აკრიფეო). ცოტა ხანში ისევ შეეხმინა: — რას შერევი? — ჯერ არაა ახიკებული, — უპასუხა ლუკამ.

შეიტანე კროსვორდის ბადის ცარიელ უჯრებში ნახატის შემადგენელი გამოსახულებების სახელწოდებები ვერტიკალურად და ყვითელ პორიზონტალურ რიგში მიიღებ შემდეგი გამოცანის პასუხს: „ფრინველია, ერთი ზნე სჭირს: სხვის ბუდეში კვერცხებსა დებს, და „გადია-ჩიტუნებმაც“ რა ქნან, ზრდიან უცხო ბარკეებს.“

11

1 ანა, გამოიყანი

1) ნახატ, რომელზეც საკუთარი თავი დახატეთ, არის: ა) პორტრეტი; ბ) ნატურმოტი; გ) ავტოპორტრეტი; დ) ავტოგრაფი.

2) რამდენი სომი აქვს ვოლინოს? ა) 3; ბ) 4; გ) 5; დ) 6.

3) ამ მწერლებიდან, რომელმა იმოგზაურა და ბლანტის თავისი მოგზაურობა საქართველოში? ა) ბალზამი; ბ) ალექსანდრე დიუმე; გ) ჯეკ ლონდონი; დ) ვილტერმა.

4) ვინ დაამარცხა ერეკლე II-ის მეთაურობით ქართლ-კახეთის ლაშქარმა ახანის ომში? ა) ოსმალები; ბ) სპარსელები; გ) მონღოლები; დ) ლეკები.

5) რომელ ქვეყანაში იღებს სათავეს მდინარე მტკვარი? ა) სომხეთში; ბ) აზერბაიჯანში; გ) თურქეთში; დ) რუსეთში.

6) რომელ სასულიერო პირს მიმართავენ მეფეები? ა) მღვდელს; ბ) დიაკონს; გ) დეკანოზს; დ) ეპისკოპოსს.

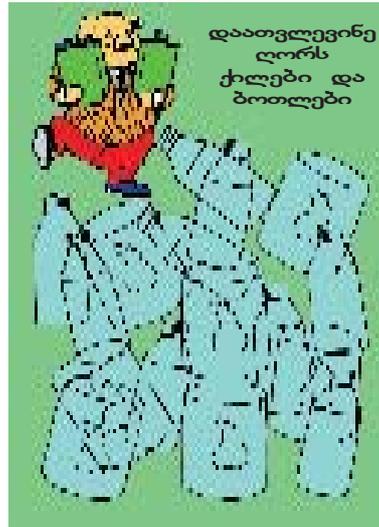
7) რომელი სხს ფოთლით კვებავენ აბრეშუმის ქარს? ა) ვაშლის; ბ) კომშის; გ) თუთის; დ) ნაბლის.

8) ბექდან რომელია თვალის ექმი? ა) პედიატრი; ბ) სტომატოლოგი; გ) ოკულისტი; დ) კარდიოლოგი.

9) როდის იწყება წელს დიდი მარცვა? ა) 23 თებერვალს; ბ) 14 აგვისტოს; გ) 7 ივლისს; დ) 28 ნოემბერს.

გამოიყანი, რომელი ცხოველი რომელ სახლში ცხოვრობს

111 ბავოს ჩივილი

ნიკოლოზ იოსებძე

უჭმელები არიან ჩემი შვილიშვილები, კაჭკაჭით გამბდრები, მახათივით წვრილები. სადილს არ მიირთმევენ, უყვართ მხოლოდ ტკბილები, ამიტომაც ორთავეს დახრული აქვთ კბილები.

111 შერჩევი ფანქრები ბოლო ქოთნისთვის

პასუხები იხილეთ 11-ე გვერდზე გვერდი მოამზადა მამუკა ხუციშვილმა

იესო სასწაულებს ახდენს

ბიბლიური მოთხრობა

იესო თავის მოწაფეებთან ერთად მივიდა ქალაქ ნაინში. ბევრი ხალხი ახლდა თან. ქალაქის კარიბჭესთან სამგლოვიარო პროცესიას შეხვდნენ. ახალგაზრდა, დედისერთა ვაჟს მიახვეწებდნენ დასასაფლავებლად, დედამისი ქვრივი იყო და მარტო-მარტო. მეზობლები და მეგობრები საფლავამდე მიაცილებდნენ მას.

იესომ დინახა ქალი, შეეცოდა და უთხრა: „ნუ სტირი!“ შემდეგ მივიდა კუბოსთან და შეეხო მას. გამსვენებლები შეწერდნენ და იესომ მითარათა მიცვალებულს: „გიბრძანებ, ადექე!“ მკვდარი წამოჯდა და ლაპარაკი დაიწყო. იესომ დაუბრუნა იგი თავის დედას. ყველა, ვინც იქ იყო, შიშმა შეიპყრო. ისინი აღივსებდნენ ღმერთს და ამბობდნენ: „დიდი წინასწარმეტყველი გამოჩნდა ჩვენს შორის“. მთელ ქვეყ-

ანაში ჰყვებოდნენ იმის შესახებ, თუ რას აკეთებდა იესო ხალხისთვის.

ერთ საღამოს იესომ თავის მოწაფეებს უთხრა: „მოდით, ტბის იქითა მხარეს გადავცუროთ“. ისინი ჩასდნენ ნავში და ნაპირს მოსცილდნენ. უეცრად ტბაზე საშინელი ქარიშხალი ამოვარდა. ტალღები აზვირთდნენ, ნავი წყლით აივსო. იესოს კი კიჩოზე ექინა. მოწაფეებმა გააღვიძეს იგი და შესძახეს: „არ გადარდებს, რომ ვილუპებით?“ იესო წამოგდა, შერისხა ქარი და ტბას მიმართა: „დანყნარდი! დაცხრი!“ ქარი ჩაგდა და სიმშვიდემ დაისადგურა. მოწაფეებს კი იესომ უთხრა: „რატომ შეგეშინდა? რატომ არა გაქვთ რწმენა?“ მოწაფეები შეკრთნენ. ისინი ერთმანეთს ეკითხებოდნენ: „ვინ არის იგი, ქარიც და ზღვაც რომ მორჩილებენ?“

შეხვედ-დედუღი

თებერვლის საუბარები

თესვა შეგვიძლია 20 თებერვლიდან 20 მარტის ჩათვლით. ასევე ბალნა-ბოსტნის მოშავადებისას აუცილებლად გასათვალისწინებელია ის გარემოება, თუ როგორ ეგუებიან ესა თუ ის მცენარეები ერთმანეთს. ასე მაგალითად, ლობიო ხახვისა და ნიორის გვერდით არ ხარობს, ერთმანეთს „არ უყვართ“ კომპოსტის, პომიდორის, სარის ლობიოს და ხენდროს. კიტრი ვერ ეგუება კარტოფილს, სუფრის ჭარხალი მდგომარეობა და სარის ლობიოს და ა.შ.

საგაზაფხულო სხვა

სხვა ერთ-ერთი ძირითადი აგროტექნიკური ღონისძიებაა ბალენასა და ბუჩქოვან კულტურებში. მისი მიზანია მცენარის ფორმირება და რაც მთავარია, უფი და მალაღბ-არისხიანი მოსავლის მიღება. ახალდარგულ მცენარეს აუცილებლად ექრება ცენტრალური ღეროს კენჭრული ნაწილი და გვერდითი ტოტები, რათა შევინარჩუნოთ ნოესანსირობა დარგვის დროს დაზიანებულ ფესვებსა და მიწის ზედა ნაწილს შორის. განუტოტავი ერთწლიანი წერვის ფორმირების დროს უნდა გაკეთდეს ნიწილი, რომ გადაჭრილი ადგილიდან დაახლოებით 20 სმ-ის ქვე-

ყველა მემამულისათვის თებერვლი ნიადაგის დამუშავებით იწყება. სწორედ კარგად დამუშავებული ნიადაგში იქმნება მცენარისათვის აუცილებელი პირობები: სათანადო ტემპერატურა, ტენიანობა, ხელი ეშლება სარველებისა და მავნებელი მწერების გამრავლებას და ა.შ. კარგად დამუშავებაში იგულისხმება: მთელი ბარისპირის სიღრმეზე დაბარვა, ბელტის ჩაშლა, სარველების ფესვების და ქვა-ლორის მოცილება, მისწორება, დაკალა... თუ შემოდგომით მოასწარი დაბარვა და სასუქის შეტანა, მაშინ ერთხელ კიდევ კარგად მოასწორეთ. ნიადაგი, დავალები და დათესი სადარგო თესვისათვის გათვალისწინებული კულტურები: თვის ბოლოვი, პრასი, ხახვი, სტაფილი, ოხრახუნი და ბარდა. ამ კულტურების

კვირის პალიცა 16 - 22 თებერვალი, 2004

კვირის პალიცა 16 - 22 თებერვალი, 2004

ამ ბოლო დროს ფართოდ გავრცელდა მოსაზრება იმის შესახებ, რომ აღმოსავლეთის ჭაღარი ალერგიის ინცეპსი (განსაკუთრებით გაზაფხულზე, ყვავილობისას) იმასაც ამბობენ, თბილისში ჭაღარები ეხერ გადგაფეს და მალე სულ მოსაბნეო. თქვენ რას გეტყვოდით?

ოთარ ნოზაძე

— კითხვებზე უპასუხებს სამთო მეტეოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი, აკადემიკოსი გიორგი გიგაური.

— ჭაღარი სახლვარგარეთის ქალაქების ცენტრალურ ქუჩებსაც ამშვენებს. იგი სწრაფად მზარდი, მასშტაბური ვარგის გავლად და ყინვაგამძლე დეკორატიული ხემცვარეა. მართალია, ამბობენ, რომ იგი ალერგიას იწვევს, მაგრამ ამაყად გარემო იმდენად არის დაბინძურებული მანვე გამოწვეულია აირებით, რომ მწელი ამის განსაზღვრა. ამასთან, აღმოსავლეთის ჭაღარი არცთუ ისე დიდი ფენობითაა დედაქალაქში და გამწვანებლად მისი თანდათანობით ამოღება და სხვა სახეობებით შეცვლა არასწორად მიგვაჩნია. ჩვენს ინსტიტუტში შეესწავლება მანვე აირებისა და მტერის გავლენის საკითხი მტერის მცენარეებზე. მათ შორის აღმოსავლეთის ჭაღარის გამრავლებაზე აღმოჩნდა, რომ აღმოსავლეთის ჭაღარი, ტექნოლოგიური გამოწვევების მიზარტ მდგარია. კარგად იხანს ტექნოლოგიურ დაფარვითაც, შთანთქმავს მანვე გამოწვეულ აირებს და შეიძლება ითქვას, რომ წარმოადგენს მტერისგან შავრის გამწმენდის შესანიშნავ ბუნებრივ დილტ. თანაც თავად არ ზიანდება სამრეწველო გამოწვევებით. ასე რომ, დედაქალაქის (და არა მარტო დედაქალაქის) ქუჩებში ჭაღარის შენარჩუნება აუცილებელია.

უნაბი

9-მდე სიმაღლის ცვლიანი ხეა. გვარში (კუთუნის ხეჭრელასებრთა ოჯახს) 50-მდე სახეობაა, რომელიც გვხვდება დედამიწის სუბტროპიკულ და ტროპიკულ ზონებში. მრგვალი ან ოვალური ფორმის კურკიანი ნაყოფი მონიშნული ყავისფერია, ტყვილი. რბილობი შეიცავს 40%-მდე შაქრებს, 5% პროტეინს, 1,5%-ზე მეტ ქარვისა და ვამოსის მჟავას, 5,5% პექტინოვან ნივთიერებას, 2%-ზე მეტ ფისებს და 1,2% მორილაგ ნივთიერებას. ნაყოფი მდიდარია C და P ვიტამინებით. იქმნება როგორც ახალმოკრეფილი, ისე გამშრალი, დაკონსერვებული. გამოიყენება საკონდიტრო ნარმოებაში. ძალიან ნააჯავს ინდიანურმაას (ფინიკს). შაქრის სიროფში მზისაშუღი უნაბის ნაყოფი ძნელი გასარწყავია ფინიკისგან. გამშრალი ნაყოფის ნახარში უძველესი დროიდან გამოიყენება ზედულების, ბრონქიტისა და ყინვაბეღლის დროს. ხის ქერქი საუკეთესოა ტყავის ნარმოებაში, როგორც მორილაგ და საღებავი ნივთიერების შემცველი, ხოლო მკვრივი, მონიშნული-მორილაგ მერქანი იხმარება წერილ სახარატო საშემში. შესანიშნავი კულტურაა როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ საქართველოსთვის. იხანს ბავარელებად, არ მოითხოვს განსაკუთრებულ მოვლა-პატრონობას და სასურველია ყოველმა მეურნემ დაზრგოს იგი თავის ნაკვეთში 1-2 ძირი მაინც. მრავლდება კურკით, ამონაყარითა და კალმით. კურკაზე ამოსული ხის ნაყოფი ნიწილი, თუმცა არც მისი მცნობაა დიდი პრობლემა. იმცნობა ისე, როგორც ყველა სხვა მერქნიანი კულტურა.

მოხაიკა

ძველად ეგონათ, რომ ლეოპარდი ლომისა და პანტერას ნაჯვარი იყო. სწორედ აქედან არის მისი სახელიც — ლეონ (ლომი) და პარდ (პანტერა).

პურტო-რიკოს ჟუნდლებში ბინადრობს ხოჭო, რომელიც ლამით ისე ანათებს, რომ თავისუფლად „ცვლის“ მომცრო ზომის ოთახის ნათურას.

იუგოსლავიის ერთ-ერთ სტადიონზე ფეხბურთის მატჩი მიმდინარეობდა. ცენტრალურად დამცველმა ძლიერად დაარტყა და ბურთი მათრეში აიჭრა. ტყუილად ელოდნენ ფეხბურთელები და მაყურებლები ბურთის ჩამოვარდნას იგია... არნივმა მოიტაცა და თან წაიღო.

ინგლისში, თუთიყუშმა, რომელსაც სპარკი ერქვა, ზებირად ეცოდა რვა პატარა პოემა, რომელსაც „ამოსუნთქავად“ კითხულობდა და სატელევიზიო პროგრამებშიც მონაწილეობდა.

ინდოეთში, ტრამაის სადგურიდან რომელიც მგზავრი ჩამოვარდა. გვერდით მდგარმა სპილომ(?) იგი მაშინვე აიტაცა და ფრთხილად შესვა... ტრამაის სახურავზე.

შინაური კატა

და საინტერესო დადგმული, ლეონი-დაფინილი დაბალი კალათისა, მრგვალი ქვიშით საცე ქურქულიც უდგას, იგი არავითარ შემთხვევაში სხვაგან არ დასვრის. ადვილად უქვეა აგრეთვე საჭიროების დროს გარეთ გასვლას და ჩვეულებრივ უნიტაზე მოსაქმებასაც კი. კატის საყვარელი საჭმელია: თევზი, ხორცი, რძე, მაგრამ კუჭტობიდანვე უნდა მიამიჯიოთ ყველა სახის, მათ შორის უში ხილ-ბოსტნეულს ჭამასაც. ამჟამად ზოონალაზიზმში თქვენი კატისთვის შეგიძლიათ შეიძინოთ მრავალი სახის საკვები. საკვებისა და წყლისთვის განკუთვნილი ჯამები იდეალურ სისუფდავეს მოითხოვს, რომ კატა არ დაავადდეს ინფექციური ნტერიტი, რომლის მიმდე ფორმა ყველა ასაკის კატისთვის მომავდინებელია. კატა ხშირად უნდა გავასინჯოთ ვეტერინარს და ჩავეტაროთ სათანადო ავრები. კატები მრავლდებიან 8-10 თვის ასაკიდან. ნელინადმი იძლევიან 2 თაობას. აქენ 1-დან 6-7-მდე თვალაუხილავ კუჭტს. იმისთვის, რომ გრძელბუნევიანმა კატამ ლოკვის დროს ენაზე მოხვედრილი ბალანი არ ჩაუცალოს, რაც კუჭნანაღვის დაავადებას იწვევს, აუცილებელია ფისო დროდადრო დავარცხნოთ.

როგორ იყნობა კაკალი

— გთხოვთ მიბასუთო, შეიძლება თუ არა კაკლის მცნობა და თუ შეიძლება, როგორ და რომელ თვეში? ზურაბ ფირცხალაიშვილი

— კაკლის ვეგეტატიური გამრავლების ყველაზე გავრცელებული მეთოდი მცნობაა. მაგრამ ეს მეთოდი არ ვრცელდება ასაკოვან ხეებზე. ამცნობენ წინასწარ ამ მიზნით გამოყვანილ თესვ-წერებს. თესვწერების მცნობას ანარმოებენ სათიურებში ინვარ-თებერვალში. საძირებუდა იყენებენ წვირინაყოფა, კერეტი კაკლის ძლიერ მოზარდი ჯიშების თესვწერებს. მცნობამდე 1,5 თვით ადრე თესვწერები გადააქეთ 2 სმ სიმაღლისა და 12 სმ დიამეტრის თიხის ქოთნებში. იმისათვის, რომ საძირეს არ განუვითარდეს ლერქულა ფესვი, რაც ამ კულტურის დამახასიათებელი თვისებაა, მას წვერს აჭრის და ფესვის სისხლს სიგანეში ვითარდება. ხარისხიანი სანაყვეების მისაღებად, სასურველი ჯიშის ხეებს ახალგაზრდავეებ მისი გადაბეღვით, ხოლო შემდეგ არჩევენ საუკეთესო, მსხვილ და თავმოზრგალებულ კვირტებთან კალმებს.

ამითხვილის ფოტო

შეყვარებულები

გვერდი მოამზადა სწავლულმა აგრონომმა, ბიოლოგიის მეცნიერებთა კანდიდატმა, ფიტოთერაპევტმა ნიკოლოზ იოსებიძემ

რადამიისაგან: ბატონო მკითხველო! მოგვწერეთ ამ რუბრიკიდან გამომდინარე, რა განიტერესებთ. გთავაზობთ აგრეთვე, გაგვიზიაროთ თქვენი პირადი დაკვირვება, გამოცდილება; მოგვანოდეთ საკუთარ მამულ-დედულში გადამცემული უცნაური, საინტერესო ფოტოები (ამ ნომერში კიდევ ერთ ფოტოს გთავაზობთ). წერილები გამოვიგზავნებ „კვირის პალიცის“ ყუთების საშუალებით და რუბრიკის მითითებით.

ყვავილოვანი კოზპოსტო

— ვცხოვრობ ლაგოდეხის რაიონში. შეიძლება თუ არა ჩვენთან ყვავილოვანი კომპოსტის მოყვანა და თუ შეიძლება, როგორ მოვეუაროთ, რომ უხევი მოსავალი მივიღოთ. გთხოვთ, მოგვინაროთ ამ მცენარის შესახებ ყველაფერი.

პატივისცემით, კახაბერ კახანაძე

— ლაგოდეხის რაიონი ყვავილოვანი კომპოსტისთვის იდეალური ადგილია. მისი აგროტექნიკა ძირითადად ისეთივეა, როგორც სადრეო თავიანი კომპოსტის. მოჰყავთ აუცილებლად ჩითილის მეთოდით. ჩითილი 30-45 დღისა უნდა იყოს. კვალსაბურღებში გამოყვანილი ჩითილის დარგვა შეიძლება როგორც ზეადრეულ ვადებში, ისე ზამთრის პირზე (მაშინ იგი შეიძლება აწილ-მასში). ჩითილზე გამოჰყავთ როგორც ტორფ-ნემოპლაზიან ქოთნებში, ისე ჩვეულებრივი წესით. თანაც, ჩითილი ისე მავრად უნდა დაიზრგოს (კარგად მიეკვებოს მინა), რომ ფოთოლი ხელით ამოწმდეს მოსაყვეს. ვეგეტაციის პერიოდში საჭიროა: ნიადაგის გაფხურება, მორწყვა, სარველებთან და მავნებლებთან ბრძოლა, დამატებითი გამოკვება.

ენიმ მთვარეობილი

ოსო იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტი

სამართლიანი სასამართლო პროცესის ფუნდამენტს, ზოგადად, წარმოადგენს პრინციპი, რომლის მიხედვითაც, სახელმწიფოს არ შეუძლია შეზღუდოს ან გააუქმოს მართლმსაჯულების განხორციელება ცალკეულ სფეროში, ასევე ცალკეული სასამართლო გადაწყვეტილების მოქმედება რაიმე კანონის ამოქმედებით. საბერძნეთის წინააღმდეგ მიმართულ საქმეზე გამოტანილ გადაწყვეტილებაში, ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ სასამართლოს უზენაესობის პრინციპი და მე-6 მუხლით გათვალისწინებული სამართლიანი სასამართლოს პროცესის ცნება გამოიცხადეს მართლმსაჯულების განხორციელებაში საკანონმდებლო ან აღმასრულებელი ხელისუფლების ჩარევას, სასამართლოს მიერ დვის გადაწყვეტაზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით.

რას გულისხმობს სამართლიანი სასამართლო?

რამდენად შეესაბამება ქართული კანონმდებლობა ევროკონვენციის მე-6 მუხლს?

დავიწყებთ იქიდან, რომ მე-6 მუხლის პირველსავე პუნქტში ხაზგასმულია, რომ მისი მოქმედება ვრცელდება მხოლოდ „სამოქალაქო უფლებებსა და თავისუფლებებზე“ ან „სისხლის სამართლებრივ ბრალდებებთან“ დაკავშირებულ საქმეებზე. შესაბამისად, ის არ გამოიყენება სხვა დანარჩენი კატეგორიის საქმეებთან მიმართებაში.

მე-6 მუხლით გათვალისწინებული სამართლიანი სასამართლოს უფლების სამოქალაქო ხასიათი მოიცავს როგორც უფლებებს, ისე ვალდებულებებს. იმ შემთხვევაში, როცა ადამიანის რომელიმე უფლება გათვალისწინებულია სახელმწიფოს შიდასამართლო, სახელმწიფო მას განიხილავს, როგორც მე-6 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ სამოქალაქო უფლებას. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მართლმსაჯულებას ახორციელებენ სასამართლოები. საქართველოს სასამართლო სისტემას შეადგენს საერთო სასამართლოები და საკონსტიტუციო სასამართლო საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად, სასამართლო ხელისუფლება დამოუკიდებელია და მას ახორციელებენ მხოლოდ სასამართლოები. სასამართლო აქტებში სავალდებულოა ყველა სახელმწიფო ორგანოსა და პირისათვის ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე.

ევროპულმა სასამართლო მნიშვნელოვანი ადგილზე დაუთმო დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლო ცნების განმარტებას. სასამართლოები არა მხოლოდ უფლებამოსილი უნდა იყვნენ დამოუკიდებლად, კონსტიტუციისა და კანონის შესაბამისად განიხილონ და განსაზღვრონ კონკრეტული საქმის შედეგები, არამედ სახელმწიფოს ცალსახად არ უნდა ჰქონდეს იმის უფლება და კომპეტენცია, რომ რაიმე ფორმით ჩაერიოს სასამართლო ხელისუფლების საქმიანობაში. საქმეზე – ბომარტინი საფრანგეთის წინააღმდეგ, დადგინდა მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის დარღვევა იმ მოტივით, რომ ადგილობრივმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა სარჩელი საგარეო საქმეთა სამინისტროსგან მიღებული დოკუმენტის საფუძველზე, რომელიც ეყრდნობოდა საერთაშორისო ხელშეკრულების ინტერპრეტაციას; ვინაიდან მიიჩნია, რომ სახეზე იყო სამართლიანი და მიუკერძოებელი სასამართლო უფლების დარღვევა, რადგან სა-

სამართლიანი სასამართლო

„ჰველას აქვს უფლება, საკუთარი სამოქალაქო უფლებების და მოვალეობების ან ნაყენებელი ბრალდების დასადაგინად, განიხილოს მისი საქმე კანონის შესაბამისად შექმნილმა დამოუკიდებელმა და მიუკერძოებელმა სასამართლომ სამართლიანად, საჯაროდ და გონივრულ ვადაში.“

ალაგინის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა ევროპის კონვენციის მე-6 მუხლი; რომი, 4 ნოემბერი, 1950 წელი

სამართლო აღმოჩნდა აღმასრულებელი ხელისუფლების გავლენის ქვეშ. მოცემული მუხლის დარღვევად შეფასდა ის ფაქტიც, რომ ეროვნულ სასამართლოში გადაწყვეტილება გამოიტანა პირმა, რომელიც ეროვნულად ითავსება მოსამართლისა და გამოძიებლის თანადგობას, ხოლო მეორე შემთხვევაში მოსამართლის ფუნქციებს ასრულებდა პირი, რომელიც მანამდე ამავე საქმეზე ბრალდებულად მონაწილეობდა. აღნიშნული გარემოებები აცლებს საფუძველს წარმოადგენს.

ქართულ კანონმდებლობაში სამართლიანი სასამართლოს უფლება მოიცავს შემდეგს:

I. საქმის განხილვა მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი სასამართლოს მიერ

ყველას აქვს უფლება, რომ მისი საქმე მიუკერძოებლად და დამოუკიდებლად სასამართლომ განიხილოს. მართლმსაჯულებას ახორციელებენ საერთო სასამართლოები, სხვა რომელიმე სახელმწიფო ორგანოს არ შეუძლია მართლმსაჯულების განხორციელება. არ შეიძლება პირს სისხლის სამართლის სასჯელი რომელიმე სხვა ორგანომ დაეკისროს.

მოსამართლე აბსოლუტურად დამოუკიდებელია გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. კონსტიტუციის თანახმად, მოსამართლე დამოუკიდებელია თავის საქმიანობაში და ემორჩილება მხოლოდ კონსტიტუციას და კანონს. რაიმე ზემოქმედება მოსამართლეზე ან ჩარევა მის საქმიანობაში, გადაწყვეტილების მიღებაზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით, აკრძალულია და ისჯება კანონით. ბათილია ყველა აქტი, რომელიც ზღუდავს მოსამართლის დამოუკიდებლობას. არავის აქვს უფლება, მოსახოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე.

II. სისხლის სამართლის პროცესის საქმეებში

სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით გარანტირებულია ყველა სასამართლო საქმის ღია სხდომაზე განხილვა. შესაძლებელია, რომ პროცესის მონაწილეებმა, მასობრივი ინფორმაციის წარმომადგენლებმა და სხვა გარეუბ პირებმა განხორციელონ სასამართლო სხდომის სტენოგრაფირება, აუდიო ან ვიდეოჩანაწერა, ფოტოგადაღება. ამაზე ხელი არ უნდა შეუშალოს სასამართლო სხდომის მიმდინარეობას.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების უფლება აქვთ, დაუბრკოლებლად გააშუქონ სისხლის სამართლის საქმის მიმდინარეობა. ასეთ დროს მათ უნდა დაიცვან სამოქალაქო კოდექსით და „პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებების შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული დებულებები.

ღია სასამართლო სხდომაზე დასწრების უფლება გააჩნია ნებისმიერ პირს, მათ შორის იმ პირებს, რომელთაც საქმესთან არაერთი კავშირი არა აქვთ. ამავე დროს, კანონით აკრძალულია სასამართლო დარბაზში თექვსმეტი წლის ასაკს მთელსაფეხელი პირის ყოფნა, რადგან შესაძლოა სხდომაში არასათანადო ზეგავლენა იქონიოს მცირეწლოვნის ფსიქიკაზე. სხდომაზე ასევე დაუშვებელია შეიარაღებული პირის ყოფნა.

საპროცესო კანონმდებლობა ამავე დროს გამონაკლისის სახით ითვალისწინებს დახურული სასამართლო სხდომის ჩატარების შესაძლებლობასაც. საქმის განხილვისას სასამართლოს (მოსამართლის) განჩინებით შეიძლება ჩატარდეს მთლიანად ან ნაწილობრივ დახურული სასამართლო სხდომა. ასეთი სხდომა მხოლოდ შემდეგი გარემოებების არსებობისას უნდა გაიმართოს:

სასამართლო დაცვა

აკაკი ჩხაიძე მილიონზე უარს ამატებს

ამჟამად პატიმრობაში მყოფმა რკინიგზის დეპარტამენტის ყოფილმა შეფმა აკაკი ჩხაიძემ 9 თებერვალს უარი თქვა სარჩელზე, რომელიც მას ტელეკომპანია „რუსთაი 2“-ისა და პროგრამა „60 წუთის“ ავტორის აკაკი გოგიჩაიშვილის წინააღმდეგ ჰქონდა შეტანილი. მიუხედავად იმისა, რომ სულ ცოტა ხნის წინ, საოლქო სასამართლოს ჩხაიძის გამამართლებელი და ტელეკომპანიის გამამტყუნებელი განაჩენი ჰქონდა გამოტანილი.

რკინიგზის ყოფილი შეფი აკაკი გოგიჩაიშვილსა და ტელეკომპანია „რუსთაი 2“-ს მორალური ზიანის სანაცვლოდ 1 მილიონ ლარს ედავებოდა და გადაცემა „60 წუთის“ მეშვეობით გავრცელებული ცნობების უარყოფას მოითხოვდა. საოლქო სასამართლოს სამენარმეო და სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიამ (გიორგი გულედანი, მარინა ხოლოაშვილი, მარინა ჯიყაშვილი) ჩხაიძის სარჩელი დააკმაყოფილა და აკაკი გოგიჩაიშვილს და „რუსთაი 2“-ს მილიონი ლარის გადახდა და ცნობების უარყოფა დააკისრა. საოლქო სასამართლომ მოპასუხე მხარეს უარი უთხრა მტკიცებულებების მიღებაზე, მაშინ როდესაც ეს მტკიცებულებები თავად გადაცემაში იყო დემონსტრირებული. შესაბამისად, დადგინდა ფაქტიც არ მიიჩნია ის ცნობები, რომლებიც ეყრდნობოდა ოფიციალურ დოკუმენტებს. განსხვავებული აზრი ჰქონდა მოსამართლე ჯიყაშვილს, რომელიც ნაწილობრივ იზიარებდა კოლეგათა მოსაზრებებს. სახელდობრ, ჯიყაშვილი ეთანხმებოდა ცნობების უარყოფას, რომლებიც აკაკი ჩხაიძის რუსეთის დანაშაულებრივ დაჯიჯულებას და მკვლელობასთან კავშირებს შეეხებოდა. მოსამართლის აზრით, გონივრული საწყქცია ამ საქმეში 5000 ლარი იქნებოდა.

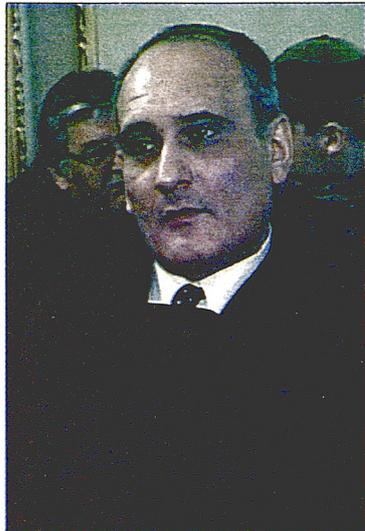
საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილება „რუსთაი 2“-მა და აკაკი გოგიჩაიშვილმა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში გადასაჩივრეს.

9 თებერვალს აკაკი ჩხაიძის წარმომადგენელმა უარი განაცხადა სარჩელზე. უზენაეს სასამართლოს სამოქალაქო, სამენარმეო და გაკოტრების საქმეთა პალატამ გამოიტანა განჩინება საქმის წარმოების შეწყვეტის და საოლქო სასამართლოს 11 აგვისტოს გადაწყვეტილების უარყოფის შესახებ. გადახდილი ბაჟის, 5.000 ლარის ნახევარი 2.500 ლარის ოდენობით უკან დაუბრუნდათ კასატორებს აკაკი გოგიჩაიშვილსა და სამუწყებლო კომპანია „რუსთაი 2“-ს, აკაკი ჩხაიძეს კი დანარჩენი თანხის – 2.500 ლარის გადახდა დაეკისრა.

სასამართლო ღარიბაშვილი

უსამართლობა
გიუჯატს ძვირი
დაუჯდება

გასულ კვირას უზენაესი სასამართლოს დიდმა პალატამ სახელმწიფოს წვიად გამსახურდის ხელისუფლების მხარე-დამჭერ ირაკლი დოკვაძის სასარგებლოდ 20 ათასი ლარის გადახდა დააკისრა.

1992 წელს, თბილისში, „მხედრონის“ ლიდერის ჯაბა იოსელიანის წინააღმდეგ მიმართული ტერაქტის ორგანიზებაში ბრალდებული უმაღლესი დოკვაძის 1995 წელს სასჯელის უმალესი ზომა – დახვრეტა მიესაჯა. 1997 წელს ის პრეზიდენტმა შეიწყალა და სიკვდილით დასჯის სანაცვლოდ, 20 წლით თავისუფლება აღკვეთა სივსაჯა.

2001 წელს, საქეთაშორის ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, ირაკლი დოკვაძის დანაშაულის კვალიფიკაცია შეიცვალა და უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით, 2002 წლის სექტემბერში ის ვადაზე ადრე გაათავისუფლეს.

მიმდინარე წელს, ირაკლი დოკვაძემ უზენაეს სასამართლოს მორალური კომპენსაციისათვის, რეაბილიტაცია და 10 მილიონი ევრო (ლარებში) მოითხოვა. გასული წლის ივლისში, ანალოგიურ მოთხოვნაზე მას უარი ეთქვა, რადგან არ არსებობდა არც ერთი სასამართლო ინსტანციის გადაწყვეტილება, რომელიც მას ინკრემინირებულ დანაშაულში ამართლებდა.

ირაკლი დოკვაძემ მეორედ იჩივლა. საქმე უზენაესი სასამართლოს დიდმა პალატამ განიხილა. პროცესზე პროკურატურამ აღიარა გამოძიებისა და შევებით ის დარღვევები, რომელთა გამო მოქალაქემ ორწლიანი დასჯის სიკვდილიმისჯილთა საკანში გაატარა და მოსარჩლისათვის საკომპენსაციო თანხა 5 ათასი ლარით განსაზღვრა.

დიდმა პალატამ ირაკლი დოკვაძის სარჩელი ნაწილობრივ დააკმაყოფილა და სახელმწიფოს მოსარჩლის სასარგებლოდ 20 ათასი ლარი დააკისრა.

სასამართლო პროცესის დასრულების შემდეგ ირაკლი დოკვაძემ განაცხადა, რომ პროკურატურისა და სასამართლოს მიერ მისი მორალური ტანჯვის აღიარება მას სტრასბურგში, ევროსამართლოსკენ უხსნის გზას. შემდგომ ეტაპზე კი ირაკლი დოკვაძე, იმ პირთა პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენება აპირებს, რომლებიც წლების წინ მის ბრალულობას იძიებდნენ.

1. თუ საკითხი სახელმწიფო, კომერციულ ან პირადი საიდუმლოების დაცვას უკავშირდება;
2. ბრალდებულის სამართალში მიცემისას;
3. თუ განიხილება იმ პირის დანაშაულის საქმე, რომელსაც არ მიუღწევია 16 წლის ასაკს;
4. თუ განიხილება საქსობრივი დანაშაულის ან სხვა კატეგორიის საქმე, რათა არ გახმაურდეს ცნობები საქმეში მონაწილე პირის ინტიმური ან პირადი ცხოვრების საიდუმლოების შესახებ;
5. თუ აუცილებელია პროცესის მონაწილის ან მათი ახლო ნათესავების პირადი უსაფრთხოების დაცვა.

დახურულ სასამართლო სხდომაზე საქმის განხილვა არ ნიშნავს იმას, რომ მხარეებს სხვა საპროცესო უფლებები ეზღუდებათ. დახურულ სხდომაზე საქმის განხილვა ყველა საპროცესო წესის დაცვით უნდა მოხდეს. სასამართლო განჩენი, განჩინება, დადგენილება ყველა შემთხვევაში საქვეყნოდ ცხადდება.

III. საქმის გონივრულ დროში განხილვის უზღავდა

ხანგრძლივი დროის განმავლობაში საქმის გამოძიება არ სასამართლო განხილვა თავისთავად არ ეწვევს ბრალდებულის უფლებებს. ამიტომ, კანონით დადგენილია წინასწარი გამოძიების და სასამართლო განხილვის შეცდომის ვადები.

წინასწარი გამოძიება უნდა დამთავრდეს საქმის აღძვრიდან არა უგვიანეს 3 თვეში, თუმცა კანონი ითვალისწინებს სამთავიანი ვადის გაგრძელებას შესაძლებლობას. რაიონის, ქალაქის, რეგიონული სასამართლო, რეგიონული ტრანსპორტის, სასჯელაღსრულებითი დაწესებულების პროკურორებს უფლება აქვთ, წინასწარი გამოძიების ვადა 4 თვემდე გააგრძელონ. ავტონომიური რესპუბლიკების, საქართველოს ტრანსპორტის, ქ. თბილისის, საოლქო პროკურორებს და საქართველოს მთავარი სამხედრო პროკურორის მოადგილეს უფლება აქვთ, ეს ვადა 8 თვემდე გააგრძელონ, ხოლო საქართველოს გენერალურ პროკურორს – 12 თვემდე. გენერალური პროკურორისთვის ზედა ზღვარი არ არის დადგენილი. კანონი, სამწუხაროდ, არ ითვალისწინებს იმ გარემოებათა ჩამოთვალას, რომელთა არსებობისას შესაძლებელია წინასწარი გამოძიების ვადის გაგრძელება. ბუნებრივია, ეს გარემოება საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის გარანტიას ვერ ქმნის.

რაც შეეხება სასამართლოში საქმის განხილვის დროს განსაჯილის პატივობის ვადას, პირის სამართალში მიცემიდან განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლამდე, იგი არ უნდა აღემატებოდეს 24 თვეს. განსაკუთრებულ შემთხვევაში, საქართველოს უზენაესი, სასამართლოს თავმჯდომარე უფლებამოსილია ეს ვადა 6 თვით გააგრძელოს. საბოლოოდ, პირს შეიძლება საკმაოდ დიდხანს მოუწიოს თავისუფლების შეზღუდვა მანამ, სანამ სასამართლოს კანონიერი განაჩენი ძალაში შესულა. ბრალდებულის წინაპატივობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 9 თვეს, აღკვეთის სხვა ღონისძიებების გამოყენების საერთო ვადა კი – 24 თვეს. საგამოძიებო ორგანო საქმის დამთავრებისთვის ყოველთვის მხედველობაში იღებს აღკვეთის ღონისძიებების შეზღუდვად ვადის გამოყენების შესაძლებლობას.

IV. უდანაშაულობის პრეზუმპცია

ადამიანი უდანაშაულოდ ითვლება, ვიდრე მისი დანაშაულება არ დამტკიცდება კანონით დადგენილი წესით და კანონიერ ძალაში სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით. არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალდების მტკიცების მოვალეობა ეკისრება ბრალდებულს. პირი არ არის ვალდებული, თვითონ შეაგროვოს მტკიცებულებები, რომლებიც მის უდანაშაულობას ამტკიცებს. ამის გარეშე ის უდანაშაულოა, მანამ სანამ სახელმწიფო საპროსპორის დამტკიცებას არ მოახერხებს.

ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.

სამართლიანი
სასამართლო

დასასრული. ღასანყიტი 20-17 გვარჯა

V. იწორებაციის განსაზღვრა ენაზე მიღების უზღავდა

ექვემტკიცებულს, ბრალდებულს ან განსასჯელს უფლება აქვთ, მათთვის გასაცემ ენაზე, სასწრაფოდ და დეტალურად იყენონ ინფორმირებული მათი წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდების ბუნების და მიზეზების შესახებ, ასევე ისარგებლონ თარჯიმნის მომსახურებით. საქართველოში სამართალწარმოება ქართულ ენაზე, ხოლო აფხაზეთში – აფხაზურ ენაზე მიმდინარეობს. ყველა საპროცესო აქტი ამ ენებზე უნდა შედგეს.

VI. დაცვისთვის საპარისი დროის და შესაძლებლობის მიცემა

ბრალდებულს უნდა მიეცეს საკუთარი თავის დაცვის შესაძლებლობა. დაცვა ეწვეტირება მაშინ, როცა ბრალდებულს საკმარისი დრო და შესაძლებლობები აქვს საკუთარი პოზიციების ჩამოსაყალიბებლად და დასასაბუთებლად. წინასწარი გამოძიების დამთავრების შემდეგ ბრალდებულს უნდა მიეცეს საკმარისი დრო საქმის გასაცნობად. მას აქვს საკმარისი ვადა დამცველთან შესახვედრად, საპროცესო დოკუმენტების გაცნობისა და გასაჩივრებისათვის.

ექვემტკიცებულს, ბრალდებულს და განსასჯელს უფლება აქვს, მისცეს ან არ მისცეს ჩვენება, განაცხადოს შუამდგომლობები და აცილებანი, წარმოადგინოს მტკიცებულებები, მონაწილეობა მიიღოს მისი ან მისი დამცველის მონაწილეობით ჩატარებულ საგამოძიებო მოქმედებაში; გასაჩივროს მოქმედების, გამოძიების და პროკურორის მოქმედებები და სხვ.

VII. მოწვევა დაკითხვის უზღავდა

საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად, ბრალდებულს უფლება აქვს, მოითხოვოს თავისი მოწვევის ისეთსავე პირობებში გამოძახება და დაკითხვა, როგორც აქვთ ბრალდების მოწვევას. სამწუხაროდ, კონსტიტუციის ეს დებულება არ არის საკმარისად რეალიზებული სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობაში. წინასწარი გამოძიების სტადიაზე პროცესის მწარმოებელი პირის ან მოწინააღმდეგე მხარის ინიციატივით მოწვეული მონაწილის დაკითხვას ბრალდებულ არ ესწრება და შესაბამისად, მას არ გააჩნია მოწინააღმდეგის დაკითხვის დასმის შესაძლებლობა. თუმცა, ბრალდებულს უფლება აქვს, მოითხოვოს იმ პირობებში დაპირისპირება, რომლებიც ამხელენ მას დანაშაულში. ამ დროს მას შეუძლია, დაუსვას შეკითხვები დაპირისპირებულ პირს.

VIII. სამართლებრივი დახმარების უზღავდა

საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, დაცვის უფლება გარანტირებულია. ეს პრინციპი განმტკიცებულია სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში. პირი დამცველის დახმარებით სარგებლობს სისხლის სამართლის საქმის ნებისმიერ სტადიაზე. დამცველი საქმეში მონაწილეობის მისაღებად დაიშვება ექვემტკიცების პირველ დაკითხვამდე, აგრეთვე, პირველი და შემდგომი დაკითხვების დროს. 2001 წ. შეტანილი ცვლილებებით მოწვევის მიცემა უფლება, ისარგებლოს ადვოკატის მომსახურებით. ამან მნიშვნელოვნად შეამცირა ფართოდ გავრცელებული პრაქტიკა, როდესაც პოტენციური ბრალდებულები თავდაპირველად მონაწილის სახით იკითხებოდა, რათა დამცველის მონაწილეობა თავიდან აეცილებინათ.

დამცველის არჩევის უფლება თავად დასაცავ პირს აქვს. როგორც წესი, ექვემტკიცებისა და ბრალდებულს ეძლევათ გონივრული დრო დამცველის ასარჩევად და მოსაწყვეად, მაგალითად: თუ ექვემტკიცებულია ბრალდებულს დაკავებულია, მას ეძლევა სამი საათი იმისათვის, რომ მან მოწინააღმდეგე დამცველი. თუ სამი საათის განმავლობაში არ გამოცხადდება პროცესის მწარმოებელი ორგანოში დამცველი, მაშინ პროცესის მწარმოებელი პირი ვალდებულია, შესთავაზოს ბრალდებულს ან ექვემტკიცებულს დაცვა დანიშნული ანუ დამცველის დასაცავის მწარმოებელი ორგანო მოიწვევს. თუმცა, ექვემტკიცებულს და ბრალდებულს უფლება აქვთ, საერთოდ უარი თქვან დამცველზე და დაცვა დამოუკიდებლად განასორციელონ, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

დაუსრულებელია, რომ გამოძიებულმა, პროკურორმა, მოსამართლემ შესთავაზოს ან აიძულოს ექვემტკიცებული, ბრალდებულის, განსასჯელის, უარი თქვან დამცველის მომსახურებაზე. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში პროცესის მწარმოებელი ორგანო ვალდებულია, არ მიიღოს მათი უარი დამცველის დანიშნვაზე, თუ:

1. ექვემტკიცებული, ბრალდებულის ან განსასჯელის არასრულწლოვანია;
2. ექვემტკიცებული, ბრალდებულს ან განსასჯელს აქვს ფიზიკური ან ფსიქიკური ნაკლი, რაც აძნელებს დაცვის უფლების განხორციელებას;
3. ექვემტკიცებული, ბრალდებულს ან განსასჯელს ჩადენილი აქვს ისეთი დანაშაული, რომლისთვისაც შეიძლება სასჯელად უვადო პატიმრობა დაინიშნოს;
4. ექვემტკიცებული, ბრალდებულმა ან განსასჯელმა არ იცის სამართალწარმოების ენა და კანონით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.

აღსანიშნავია, რომ სამართლებრივი დახმარების უფლება დაზარალებულისთვისაც არის გარანტირებული. მას უფლება აქვს, ისარგებლოს ადვოკატის მომსახურებით. თუ დაზარალებული არასრულწლოვანი ან შეზღუდულქმედუნარიანია, ანდა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო არ შეუძლია დაცვის თანხმობა, ადვოკატის მონაწილეობა საავსდებელია. ადვოკატის ხარჯებს სახელმწიფო გაიღებს. სახელმწიფო ასევე გაიღებს იმ დაზარალებულის ადვოკატის ხარჯებსაც, რომელიც არაფრისმყოფია.

ევროპის კონვენციის მე-6 მუხლის მეორე და მესამე პუნქტები ეხება მხოლოდ სისხლის სამართლის საქმეებს. სასამართლო საქმეზე აღერე და რიბერნი საფრანგეთის წინააღმდეგ, ადადგინა, რომ სასამართლო ხელისუფლების ორგანოები ბრალდებულს საბოლოოდ დადგენამდე არ უნდა გამოთქვამდნენ თავიანთ მოსაზრებას ამა თუ იმ კონკრეტული პირის დანაშაულობაზე. აღნიშნული მუხლი ისე არ უნდა გაეგოთ, თითქოს ის კრძალავს სასამართლოს მიერ პირის დანაშაულებ ცნობამდე მის მიმართ ნებისმიერი საპროცესო მოქმედების განხორციელებას, როგორცაა, მაგალითად: წინასწარი დაკავება, მაგრამ იმ შემთხვევაში, როცა ბრალდებულს გამოართვება სასამართლოს გადაწყვეტილებით, ამ უკანასკნელს უფლება აქვს, მოითხოვოს კომპენსაცია მიყენებული მორალური და მატერიალური ზიანის ანაზღაურების მიზნით.

საყურადღებოა ასევე საქმე სეკანინა ავსტრიის წინააღმდეგ, სადაც სასამართლო მიიჩნია, რომ ადგილი ჰქონდა კონვენციის მე-6 მუხლის მეორე პუნქტის დარღვევას, ვინაიდან მოხდა უდანაშაულობის პრეზუმპციის იგნორირება ასევე, საქმე ეკლე გერმანიის წინააღმდეგ (სასამართლო წარმოება მიმდინარეობდა 17 წლისა და 10 თვის განმავლობაში), სასამართლო არ დაეთანხმა მოქალაქე სახელმწიფოს არგუმენტებს, რომ არაადამიანური პერსონალი (სამართალდამცავი ორგანოები) ან ზოგადი ადმინისტრაციული სიძნელეები წარმოადგენს საკმარის საფუძველს იმისთვის, რომ გამართლებული ყოფილიყო „გონივრული ვადის“ მოთხოვნის დარღვევა.

ევროპის სასამართლო გონივრული ვადის მოთხოვნის დარღვევად მიიჩნია ის ფაქტი, რომ საქმეზე პოკი გერმანიის წინააღმდეგ განკურნების თაობაზე სამართალწარმოება მიმდინარეობდა 9 წლის განმავლობაში.

საჩივარი: კომისიის სარჩელით მიმართა სერ პოლ მაკარტნიმ, რომელმაც გააპროტესტა 1998 წლის მაისში, ჟურნალ „ჰელიოზი“ მისი და მისი ოჯახის წევრთა ფოტოების გამოქვეყნების ფაქტი. ფოტოები მუსიკოსის მამინაც დადულეს, როდესაც ის პარიზში თავის შვილებთან ერთად ისვენებდა. ფოტოებზე ასახული იყო ოჯახის სენის ნაპირზე სეირნობისას და მათ მიერ ნორდამის ტაძრის მონახულება. პუბლიკაცია იუნჯებოდა, რომ ტაძარში მაკარტნიმას სანთელი დაუნთეს ლინდას და ილოცეს. ფოტოები გამოქვეყნდა სათაურით: „მეუღლე ლინდას გარდაცვალებიდან ერთი თვის თავზე სერ პოლ მაკარტნი შვებას შვილებთან ეძებს“.

სერ პოლ მაკარტნის შეფასებით, ეს პუბლიკაცია იყო მის პირად ცხოვრებაში ჩარევა და მისთვის სულიერი ტრავმის მიყენება. მისარჩლის განცხადებით, პუბლიკაცია ეწინააღმდეგებოდა კოდექსის მე-3 (პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობა) და მე-5 (სხვის მწუხარებასა და განცდებში შეჭრა) (9) მუხლებს.

მუსიკოსმა განაცხადა, რომ არც მან და არც მისი ოჯახის წევრებმა არაფერი იცოდნენ მიმდინარე გადაღებებზე და რომ „ოჯახისათვის ურთულეს პერიოდში ფოტოებზე უნებართვოდ აისახა მათთვის უაღრესად პირადი მომენტები“. მოსარჩლის აზრით, არ არსებობდა რაიმე არგუმენტი, რომელიც ამ ფოტოების გამოქვეყნებას გამართლებდა.

ჟურნალის რედაქტორმა კომისიას განუცხა-

პიუ ბრანტი

„სანდვი მირორი“ წინააღმდეგ

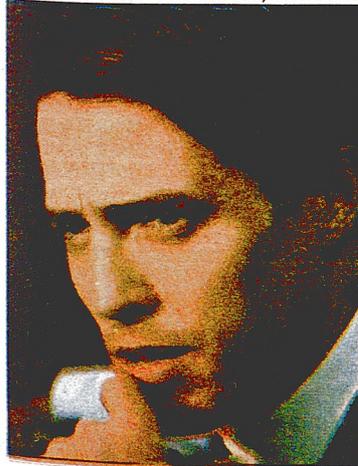
საჩივარი: კომისიის საჩივრით მიმართა პიუ ბრანტის ადვოკატმა. საჩივრის მიხედვით 1996 წლის 23 ივნისს „სანდვი მირორი“ ბრანტის შესახებ კონფიდენციალური ხასიათის სამედიცინო ინფორმაციის გამოქვეყნება იყო, რაც პრაქტიკის კოდექსით აღიარებული პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის დარღვევას წარმოადგენდა.

მომჩივანმა ასევე ნამოყრა სხვა საკითხებიც, რომლებიც კონფიდენციალურობასა და ინფორმაციის წყაროებს უკავშირდებოდა და რომელთა განხილვაც კომისიის კომპეტენციაში არ შედიოდა.

გადაწყვეტილება: საჩივარი დაკმაყოფილდა.

მოტივაცია: გაზეთმა ბოდიში უნდა მოუხადოს მომჩივანს და ამ გზით გადაჭრას პრობლემა. მომჩივანმა არ მიიღო შეთავაზება და გაზეთი შემდგომში თავის პუბლიკაციებში აღარ შეხებია აღნიშნულ თემას. კომისიამ ნუხილი გამოთქვა იმ შეყვანების გამო, რომელმაც ამ სარჩელის განხილვისას იჩინა თავი. ნაწილობრივ ეს უკავშირდებოდა გაზეთის მიერ ნამოჭრილ საკითხებს, თუ რამდენად იყო კომისია უფლებამოსილი, განეხილა საჩივარი, რადგანაც ბევრი საკითხი საკანონმდებლო რეგულირების სფეროს განეკუთვნებოდა.

23 ივნისი, 1996 წელი

სერ პოლ მაკარტნი

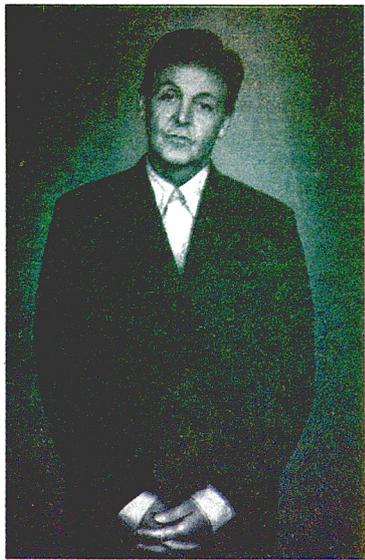
ჟურნალ „ჰელიოზ“ წინააღმდეგ

და, რომ მას ფარული გადაღებისათვის კორესპონდენტი პარიზში არ მოუვლენია და რომ აღნიშნული მასალა რედაქციამ ფოტოსააგენტოსგან მიიღო. რედაქტორის აზრით, ფოტოების გადაღება ფარულად არ ხდებოდა, რადგანაც ერთ-ერთ ფოტოზე ნათლად ჩანდა, როგორ მიემართებოდნენ პოლ მაკარტნი და მისი ვაჟი კამერის მიმართულებით. თუმცა რედაქტორი თავიდანვე დაეთანხმა მოსაზრებას, რომ ტაძარში გადაღებული ფოტოები არ უნდა გამოქვეყნებულიყო. რედაქტორმა თავი იმით იმართლა, რომ აღნიშნული ფოტოები პუბლიკაციას ჟურნალის მადრიდის ოფისმა დაუმტკიცა, რის შესახებაც ის ინფორმირებული არ იყო. ამასთან დაკავშირებით ჟურნალის რედაქტორმა წერილი მისწერა სერ პოლ მაკარტნის, რომელშიც ბოდიში მოუხადა მიყენებული ტყვილისათვის და აღნიშნა, რომ ფოტოები მეტად შთამბეჭდავი იყო და

ოჯახის წევრთა ურთიერთობა მკითხველი გულწრფელ თანაგრძობას იწვევდა.

გადაწყვეტილება: კომისიამ გაიზიარა მომჩივნის პრეტენზია პრაქტიკის კოდექსის მე-3 და მე-5 მუხლებთან მიმართებაში.

მოტივაცია: კომისიამ განიხილა და არადა-მაკმაყოფილებლად ცნო ჟურნალის რედაქტორის პირველი არგუმენტი იმის თაობაზე, რომ ფოტოები ფოტოსააგენტოდან მოიპოვეს, რადგან რედაქტორი ნებისმიერ შემთხვევაში ავებს პასუხს გამოქვეყნებული მასალის შინაარსზე. კომისიამ ასევე დაუსაბუთებლად მიიჩნია რედაქტორის მტკიცება, რომ ტაძარში გადაღებული ფოტოები ჟურნალში მასთან შეუთანხმებლად დაიბეჭდა. კომისიამ ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ არ შეიძლება აღნიშნული მასალის გამოქვეყნებას საფუძვლად საზოგადოებრივი ინტერე-

სი დადებოდა. კომისიამ გაიზიარა სერ პოლ მაკარტნის შეფასებები და აღნიშნა, რომ სალოცავები სწორედ ის ადგილია, სადაც ნებისმიერ ადამიანს უნდა ჰქონდეს საშუალება, მარტომ ილოცოს და ჟურნალისტებმა პატივი უნდა სცენ პიროვნების ამ უფლებას, როგორც ამას პრაქტიკის კოდექსის ნორმა მოითხოვს.

30 მაისი, 1998 წელი

ესაზღვრებოდა. გამოქვეყნებამდე რედაქცია დაუკავშირდა ფოტოზე ასახულ ერთ-ერთ პირს და გამოქვეყნებაზე მისი თანხმობა მიიღო.

რედაქციამ ნუხილი გამოთქვა იმის გამო, რომ ფოტოსურათის გამოქვეყნებით სერ ელტონ ჯონს თავი დამცირებულად და შეურაცხყოფილად იგრძნო.

ერთი თვის ინტერვალით სააგენტოს მიერ გავრცელებული სურათით ისარგებლა გაზეთმა „სპორტსმენ“, რომელმაც სწორედ „დეილი სტარს“ მიერ მოპოვებულ თანხმობებზე მიუთითა. „სპორტსმენ“ რედაქციამ მოუბოდიშა მომღერალს და გამოთქვა მზადყოფნა, გაზეთის პირველ გვერდზე, სათანადო ფორ-მატში, გამოქვეყნებინა ტექსტი, რომელსაც მომჩივანი მხარე საჭიროდ ჩათვლიდა.

ერთი წლის ინტერვალით კი აღნიშნული ფოტო ჯერ ჟურნალ „სქაიში“, შემდეგ კი „ესკაიერში“ დაიბეჭდა. ელტონ ჯონის ადვოკატმა კომისიას დანარჩენ სამ შემთხვევაშიც მიმართა.

გადაწყვეტილება: კომისიამ საჩივარი ოთხივე შემთხვევაში დააკმაყოფილა.

მოტივაცია: პრაქტიკის კოდექსის მე-3 მუხლი იცავს პიროვნების პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობას. ამ შემთხვევაში ფოტოების გადაღება და მათი გამოქვეყნება მასზე ასახული პირების ცხოვრებაში შეჭრის და პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის ხელყოფის ტოლფასი იყო. მით უფრო, რომ არც სურათზე ასახული პირების თანხმობა არსებობდა და არც საზოგადოებრივი ინტერესი მათ მიმართ.

კომისიამ არც „დეილი სტარს“ განცხადება გაიზიარა, რომლის თანახმადაც, მათ მიღებული ჰქონდათ ფოტოზე აღბეჭდილი ერთ-ერთი პიროვნების ნებართვა პუბლიკაციას, რადგანაც მომჩივანი სერ ელტონ ჯონი იყო, რომლის კერძო ტერიტორიაზე ფარული გადაღების უფლება ფოტოგრაფებს არ ჰქონდათ.

კომისიამ ასევე არ გაითვალისწინა ჟურნალ „ესკაიერის“ არგუმენტები იმის თაობაზე, რომ რედაქციას ჟურნალისგან გამოიწვია ფოტოსააგენტოს მიერ გავრცელებული საგანგებო ცირკულარი, რომელშიც სააგენტო ამ ფოტოების გამოყენებას ზღუდავდა.

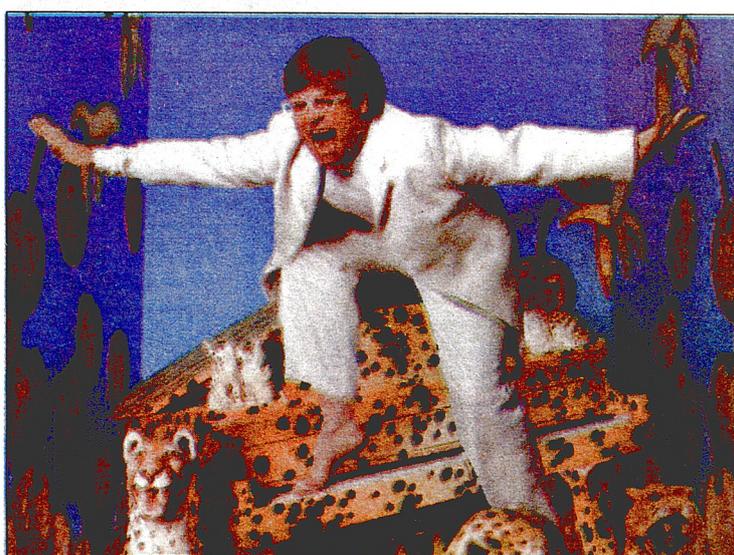
ამასთანავე კომისიამ სიამოვნებით აღნიშნა, რომ ყველა შემთხვევაში პრესის წარმომადგენლები აღიარებდნენ დაშვებულ შეცდომას და დაზარალებულს მისი პოზიციის გამართვის უფლებას უპირობოდ აძლევდნენ.

1998-1999 წლები

ვის და რას უჩივია პარსკვლავები?

პრესის საჩივრების კომისიის პრაქტიკა

პრესის საჩივრების კომისიები სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვა ფორმით არსებობენ, თუმცა მათი ძირითადი პრინციპი ყველგან ერთია – ჟურნალისტები, მედიის მფლობელები, საზოგადოების წარმომადგენლებთან ერთად, ნებაყოფლობით აყალიბებენ თვითრეგულირების ორგანოს, რომელიც საზოგადოებასა და მედიას შორის წარმოქმნილ დავებს იხილავს. საბჭოები, რომლებიც სასამართლოს ერთგვარ ალტერნატივად აღიქმება, მოქალაქეებისაგან შესულ საჩივრებს განიხილავენ, მედიის მიერვე აღიარებული ეთიკური ნორმებისა და პროფესიული სტანდარტების საფუძველზე.

სერ ალტონ ჯონი

„სპორტსმენ“, „დეილი სტარს“, „ესკაიერის“ და „სქაიში“ წინააღმდეგ

საჩივარი: კომისიის საჩივრით მიმართა სერ ელტონ ჯონის ადვოკატმა, ბატონმა ვერნერ-მელდსმა. საჩივარი სამხრეთ საფრანგეთში, სერ ელტონ ჯონის კუთვნილ სახლში გადაღებული ფოტოების გაზეთ „დეილი სტარს“ გამოქვეყნებას შეეხებოდა. ფოტოებზე ასახული იყვნენ სერ ელტონ ჯონის სტუმრები დასვენებისა და გართობის მომენტში, 1998 წლის 4 ივნისს.

ადვოკატის მტკიცებით, ასეთი პუბლიკაცია არღვევდა პრაქტიკის კოდექსის მე-3 მუხლს, რომელიც პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობას უკავშირდებდა.

ადვოკატი მიიჩნევდა, რომ ფოტოგრაფებს არ ჰქონდათ სურათების გადაღების ნებართვა და მათზე ასახულ პირთა თანხმობა, რაც კერძო ცხოვრებაში უხეშ ჩარევის ნიშნად იყო. მისივე მტკიცებით, გადაღება წარმოებდა ფარულად, სავარაუდოდ, სერ ელტონ ჯონის კუთვნილი სახლის გალავნის მოპირდაპირე მხარეზე განლაგებული სათადარიგო კიბიდან.

გაზეთის ხელმძღვანელმა განმარტეს, რომ სააგენტოში, რომელმაც მათ ეს სურათები მიანიჭა, განაცხადა, რომ ფოტოები გადაღებული იყო საზოგადოებრივი სარგებლობის ტროტუარიდან, რომელიც სერ ელტონ ჯონის კერძო საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიას

ქაზიანი

სოფო ბუკია

მილიონები მეუნაგირისათვის

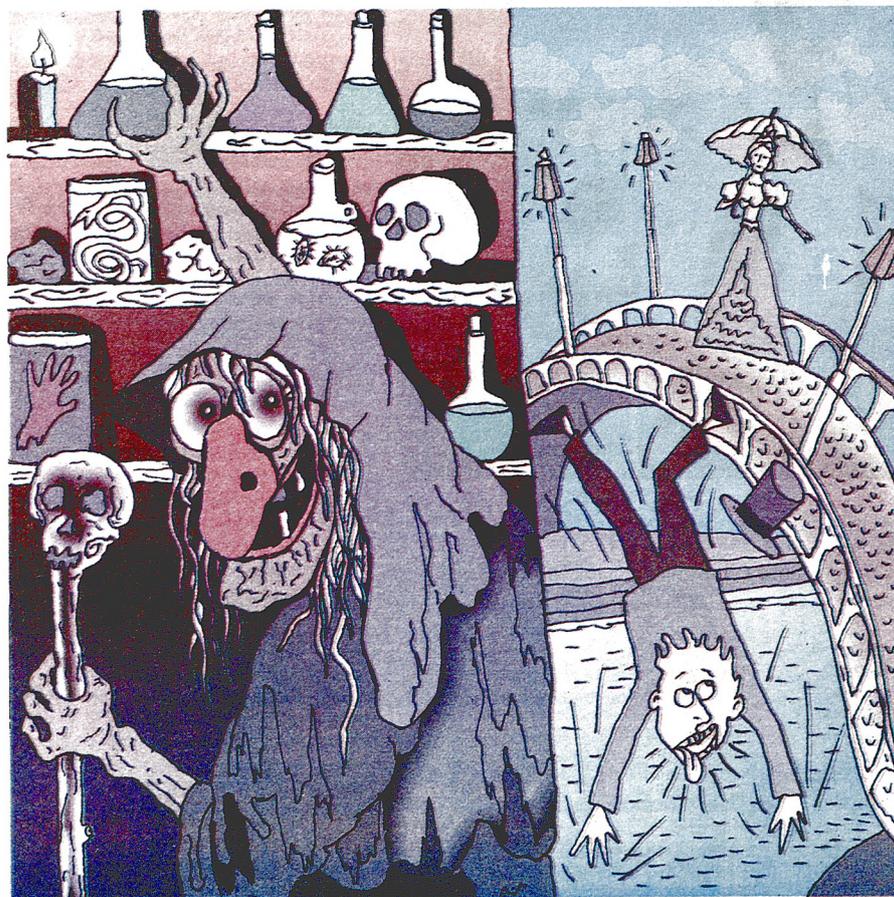
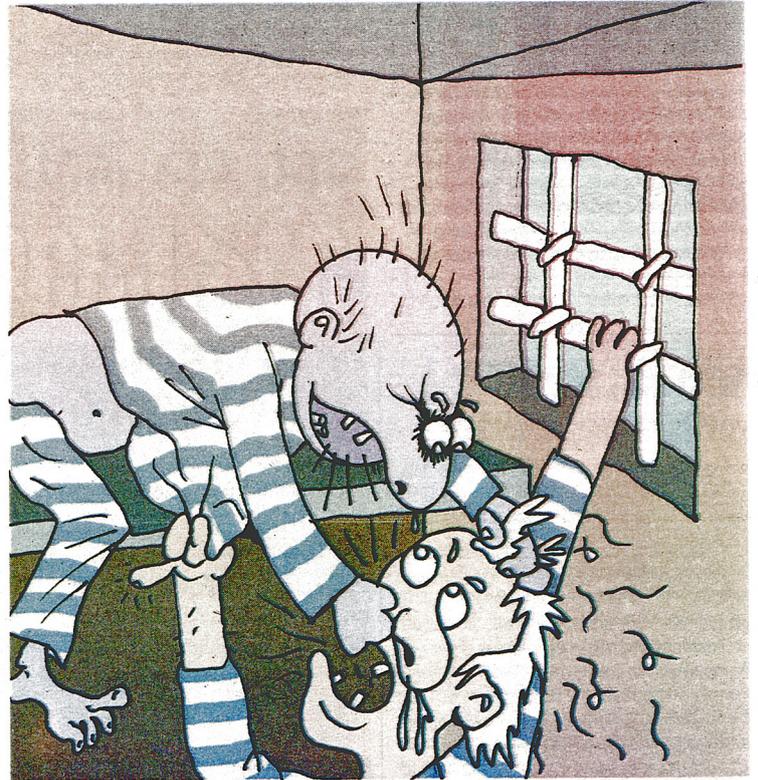
ლონდონში ერთი მეუნაგიერე მომკვდარა, რომელსაც ერთი ლამაზი ქალი და აუარებელი სიმდიდრე დარჩა. ანდერძით დაუბარებია, რომ ჩემს ქალს მხოლოდ მაშინ შეუძლია ამ ჩემი მონაგარის მემკვიდრე გახდეს, თუ რომ ის ცოლად მეუნაგიერეს გაჰყვება. ამ მეუნაგიერის ქალს თურმე ერთი ყმაწვილი ჰერცოგი უყვარდა. ამ ჰერცოგს არ უნდოდა, რომ ამდენი სიმდიდრე დაეკარგა და ამიტომ უნაგირის კეთება ისწავლა და როცა თავის ამქრისგან მოწმობა მიიღო, რომ ამა და ამ კაცმა უნაგირის კეთება იცისო, ქალიც ცოლად შეირთო და სასამართლო მილიონებზე გადასცა.

„ღრობა“ №415

სასამართლოში - გამარჯვებული, ქუჩაში - დამარცხებული

ერთს სასამართლოში ამას წინად ორი ადვოკატი შებაასებულან - ერთს თურმე წაუგია იმ დღეს საქმე და მეორეს მოუგია. არა ჩემი საქმე იყო უფრო რთული და არა ჩემიო - ეს ბაასი სასამართლოდან ქუჩაში გაუგრძელებიათ. ბოლოს საქმე იქამდინ მისულა, რომ ამ პატივცემულ ადამიანებს ერთმანეთისთვის წვერებში ხელი წაუვლიათ და კარგა ლაზათიანად გაუნ-გამოუნევიათ. ვისაც სასამართლოში გაუმარჯვნია, ქუჩაზე დამარცხებული შექმნილა. ახლა ორივე ეს პატივცემული ადამიანი ერთი კვირით საპყრობილეში ისვენებს თურმე.

„ღრობა“ №444

სიკვდილი კუდიანის დავალებით

კუდიანები, მკითხავეები და მარჩიელები მარტო იმერეთში კი არ არიან: პეტერბურლის პოლიციამ, როგორც ერთს რუსულ გაზეთში სწერენ, ყურადღება მიუქცია იმ გარემოებას, რომ პეტერბურლის ცნობილი საზოგადოება ხშირ-ხშირად დაიარება ერთ-ერთ მივარდნილ სახლში, სადაც თურმე მზაკვარ მკითხავეთა კლუბია გახსნილი. ეს ვაჟბატონები თურმე ერთ ნაბიჯსაც არ გადადგამენ, თუ რომ იმ კუდიან ქალებს არ დაეკითხონ. ერთხელაც უიმედო სიყვარულისგან დატანჯულ ერთ მეტად პატივცემულ ბატონს ამ კუდიანების უფროსმა უთხრა: ერთ საღამოს წევის ნაპირზე რომ ისეირნებ და შენ სატროს დაინახავ შენსკენ მოსეირნეს, თავი წყალში გადაიგდე, ქალს გული მოუღებება და ცოლად გაგყვება. მაგ საცოდავს მართლაც ეგრე უქნია და წყალში დამხრავალა. ამ უბედურის კაცის ამხანაგებს სასამართლოში უთქვიათ, ამის ვაკეთება ერთმა კუდიანმა დაავალა, რომელიც აქა და აქ ცხოვრობსო. ახლა ამ კუდიანების საქმე პეტერბურლის სასამართლოში ირჩევა თურმე.

„ღრობა“ №444

გამსჯა ტყველასპილის ნახატები

ALPE ჩანაწერი მომზადებულია სასამართლოებში განათლების ასოციაციის მიერ.

მისამართი: თბილისი, ალ. ქავთავაძის ქ. მ. 33
 ტელ: 996512, 922914 ფაქსი: 920596
 E-mail: office@alpe.ge www.alpe.ge

გაბაზა გაბყრალი კალიშვილი

დღესასწაული ვისაუბრებ მე და ნანა დემ. მას მიაჩნია, რომ დედამისი უთანხმოების დროს ყველაზე მეტად ბავშვი იზარტავდა, თუმცა იქვე დახმარება, ისეც გასათვალისწინებელია, ვინ როგორ უნდა შეეხებოდა ოჯახურ ტრავმებს.

— 23 წლის ვარ. ნულებს ვერ გაბნეულა ის ტკივილი, რაც მამაქმისი ოჯახიდან ნასვლის მერე დაიწყო.

— მამას არ ნახულობ?

— სამამ მეორე ცოლს შეირთავდა, ხშირად მოვიდა ჩვენთან, სასიყვარულო მიყვავი. იმ დღეს ძალიან ბედნიერი ვიყავი. დადვილით ზოიპარკში, ცირკში, კინოში და გვიან, უზომოდ კმაყოფილი, ვბრუნდებოდი შინ. მერე ერთი კვირა კვლავ მოლოდინად ვიყავი ქვეყლა. ერთი სული მქონდა, როდის დაურეგულირება მამა, რომ მამაქმის სახე გააქრებოდა. მისი ხმა გამეგონა. 7 წლის ვიყავი, როცა ჩემი მშობლები დაიქორწინდნენ. მისივე გადაწყვეტილებით ნასვლა. სამი დღე მაღალი სიცილე მქონდა. დედა იძულებული გახდა, მამა გამოეხსენებინა. მართლაც, საწოლში აღმართეს მამა, სამამ არ გამოეხსენათ. მერე კი, გვერდით მოიხსნა და როგორც თანატოლსა და სწორად, ისე შელაპარაკა: შენ უკვე დიდი გოგო ხარ და უნდა გასწავლო, რომ ადამიანები ხშირად ვერ ვფიქრობენ ერთმანეთში, სხვადასხვანაირად ფიქრობენ და როცა მოხდება, ერთად ყოფნა უჭირთ, გადაწყვეტენ, გამოირჩევიან. დედაც იქვე იჯდა და თანხმობის ნიშნად თავს უწევდა. მე კი გაცილებით უსმენელი და ვერ გამოვი, რამე ვერ თანხმდებოდი ჩემი მშობლებს... 8 წლის მამისგან არ მოეკლებინა მამის ყურადღება. ზავსუბილით ხან ზღაპრს მიყვავდა, ხან მათში, ხანაც მოსვლას თუ ტილოში. გულს მიკვლავდა ის ფაქტი, რომ ჩემი მეგობრების მშობლების დარად, ჭირი იყო თუ ლხინი, ან სასაყოფო შეხვედრებში, დედამე და მამაქმე ერთად ვერ ახერხებდნენ მისვლას. მათი ცალ-ცალკე, შორელობის მსგავსი ვიზიტები ხანმოკლე და მარტოვანი და ასაკის მატებასთან ერთად პრობლემის გარშემოც მუხრობდებოდა. მეტწილად კლასში ვიყავი, მამამ მეორე ცოლი არ შეირთო. თითქმის ორი თვე არ გამოჩენილა. პირველად მამის ვეხვეტი დედას — გამაგებინა, რისთვის გამოირდით-მეთქი. ვერ მიხიზრა, მთავარი მიზეზი მართლაც ჩვენი ხასიათის სხვადასხვაობა იყო. მერე გაჭირვებით „კაბოდინობა“ — მამაქმისგან სხვა უყვარდა, მეც — სხვა. ჩვენ გარეგნული შექმნილი ოჯახი. მერე შენ გახდინე, შენ გამო ვერ გინერვიუდი ოჯახს, მაგრამ საბოლოოდ მიტოვდი, რომ ცალ-ცალკე ყოფნა სჯობდა.

მამას იმ მოთხოვნა ცოლად, ვინც ადრე უყვარდა. ისიც უსიყვარულოდ გაითხოვა. მერე ქმარს მიტოვებია. დედაქმეს, მოუხდადვად იმი-სა, რომ მუდამ სხვა უყვარდა, ფიქრადვად არ გაუვლია მათთან დაკავშირება. იმას ოჯახიც მყავდა და აქარაგადვად აქვს ანაბილი ცხოვრება. გაჭირვებისას დედას მეგობრები ურწყებდნენ: მიდი „იკმა-თან“, სხომოვე დახმარება, თან გადაგყვებოდა. დედა ცივ უარზე იდგა. თუკი მამას სხვა უყვარდა,

რატომღა შეირთო დედა ცოლად, რატომ დაიღო ჩემი ცოლად? ეს დედასაც რომ ვუთხარი, გაკმა-რილია: რა გქნა, თუკი შეყვარებული ვაუთხოვ-და, უცოლოდ ხომ არ დავტოვებდი. შენ რატომ გაგყვი, ხომ სხვა გყვარდა, თუ იმანვე (ცოლი მოიყვარებდი). არა, ჩვენ ნახუ-შობები ვიყავით და ჯობრივად გავთხო-ვიდი. გამოვიდა, რომ დედასაც და მამაქმაც შეყვარებულებთან იმე-დაცრუების გამო ერთმანეთთან სცადეს ბედი, არც აქ გაუმართლდა და და-შორდნენ ერთმანეთს. მე რა, ცდისი-ერი ვიყავი? იფიქრეს კი იმაზე, რამ-ხელა ტრავმა მომაყენეს?

— როცა მამამ მეორე ოჯახს შექმნა, გაიშვილათ შენ მამას-ვლებზე?

კი და ამან დებრესაში ჩამაგ-დო. ერთსელ მისობა, ჩემთან ნამო-ღო, მეუღლეს გაგაცნობო. ვიფარე: არ შექმლო იმის ნახვა, ვინც მამაქმეს უზომოდ უყვარდა. ერთი წლის მერე მათ შეიღო შეფინათ, გოგონა. იმ ქალს საკვირო კვებით გაჩინა ბავშვი. ოპ-ერაცია გართულდა და კარგა ხანს იწვა. იძულებული ვიყავი, ამჯერად მამის თხოვნა შეესრულებინა და 17 წლით უმცროსი დავიკ (და დედაქმ-სიც) მომეხსენებინა. ბავშვს ძალიან მომეხილა. პატარას ვეფერებოდი, თან ცალი თვალით ვუთვალავდი მამაქმეს, როგორი სიყვარულითა და მზრუნველობით ექცეოდა მშობლიურ ცოლს და დავიფიქრე, რომ აღარა-სოდეს მივიღოდი მათთან. ექვსი წელი გავიდა მას მერე და ეს ფიცი არ დაიმრღვევია. მამა მიხვდა, რომ მექმელებოდა მის ცოლთან ურთიერთობა, ამიტომაც აღარ დაუძალბებია მათთან სტუმრობა. სამაგიეროდ, თავადაც იმეითად მნახულობდა. მერე, უმჯავო-ბა ვიხმარე, გადაწყვიტე, ჩემს დიკოსთან სიხ-ლოებით განმეხსენებინა მამასთან ურთიერთობა. ტელეფონით დაურეკავდი ხოლმე და შეთავა-ზუნდი ბავშვის გასერეგებას. ისიც სიამოვნებით მაყოლებდა გოგონას. ცოტა ხანში მიხვდი, რომ ბავშვი მართლაც ძალიან მიყვარდა. არასოდეს მზიანდებარუნდებოდი, მე და ჩემი პატარა დაი-კო, მამა სადარბაზოსთან გველოდებოდა. გოგ-ონა ხელიდან გამოსტლავდა სიხლოებით გაქმ-ნა მამისგან. მანაც აიტაცა ბავშვი და ჩაიხუ-ტა, სახე დაუკოცნა. გაგმეხიდა. იგი მე არასოდეს მომეფიქრებია ასე. მიხვდი, მამა ახუთ სიბო-ბის იმიტომ ამტლავდა ნაწილობა შელის ნიშ-ნით, რომ იგი საყვარელი ქალისგან ყავდა. მი-იცი, მერამდენედ დამწუხდა გული და საცირად შეგებრალა დედა.

...ღამის 12 საათამდე დავმეორიალიბო ქ-ჩანა. შინ რომ მივედი, დედა გულგატეხილი დადგებდა — მამაქმეს დაურეკე, ახლა ის სა-ვედგომოვებში ვეჭვებო. მოგვიანებით მამაც მო-ვიარდა. ჩემთან ლაპარაკი უწოდო, მაგრამ პირი კი ვაჩვენებ, საბანი გადავიფარე და მამა არ მივი-ცი. ასე ვიყავი ორი დღე დედა საგონებელში ჩავარდა. სწორედ მამის მომიყვანა თავისი ფსიქოლოგი მეგობარი. დედა ისეთი გამხდარი და გასაცოდავებული მქმედა, თავს მოვიკრე-ალობათ მეფერი იტყვის ჩემზე, ვც არ მოიპრ-ედი და უკანასკელი, ვისი შიშობლებიც გაი-ყარნენ, ამიტომაც არ ღირს ამის გამო ვაი-უმეულებლის გამართობა. მე კი ამის შესახებ ვაზომბი: ერთია, ეს ტრავმადა ვის შეეხებოდა. ზოგი იოლად გადაიტანს სატყუარის, ზოგი კი, ჩემხიარი ემოციური ბუნების პატრიონი, სიკვი-ლივდე განცდებში იქნება, ამიტომაც მეფართად ყველა მშობლებს, დედას და მამას, ვაჩვენებ მოვიდიონ ისეთ „რამეს“, რასაც ოჯახი და შეიღი ჰქვია და თუკი არ შეუღლიათ ნარსულის დავი-წყება, სჯობს, აღარ შეეცადონ ცხოვრების გა-საჯობა. აღბრუნება შეუძლებელია ვინმე დაფიქრებ-ული მაქვს, როცა წრფელი გრძობა მესტუმრება, ბოლომდე ვუერთგულია მას. არამც და არამც არ დავუშვებ, რომ ვინმე ან რამე სელი შემი-მალოს ბედნიერებამი.

გულწრფელად ვუსურვებ ჩემს ემოციურ რუბინდუნებს ბედნიერებას, მაგრამ მანაც ვურწყე, რომ წრფელი სიყვარულის მოლოდინში ნუ იქნება სხვისი, მით უფრო მამის, ბედნიერებით დაბოლოული და კიდევ უფრო ნანა, ეს ცხოვრებ-თა მოულოდნელობებით სავსეა, არავინ იცის, ვის რას უშნადებს ბედისწერა...

მარიანა ბაბუნაშვილი

გაბაზა გაბყრალი კალიშვილი

წერილმა, „სტუმრად მარინთან“, ჩვენი მითხველები გახალისა. მეფერი გამოგვეხსენარა კიდევ; გათავაზობა ერთი მათგანს: „ჩემი მეუღლე დიმიტრი კითხულობდა „კვირის პალიცას“ — ერთი ნახვე, ეს ჩვენი მარინა რა ვურიგებნის ისტერიაში, მითხარა. მარინა და ჩვენ კარგა ხანს მეზობლად ვცხოვრობდით პლებსანოზე. მერე ის სოლოლაკში გადავიდა, მოგვიანებით ჩვენც შევიცვალეთ ადგილსამყოფელი. ხომ ასეთი დარდიმანდი და თავიქვია ქალი იყო, გულით ძალიან კეთილი გახლდათ. მეზობლად დედი და იხოლი პატარა ბიჭი ცხოვრობდა. მამა დარდს ღვიწივში კვავდა. მარინასთანაც ხშირად „პურ-მარილობდა“. კარგა ხანს ასე და აჭამა იმ კაცს მარინამ, მერე კი გვარიანად გამოლანძვა: მიხედ იმ საცოდავ ბიჭს, თორემ ნაგრომე, მგიდარ ოჯახს მიგაშვილებ და თვალით აღარ

დაგანახვები. თითქოს მიიღო მარინას შენიშ-ნება მამამ, მაგრამ მეტე მინც ძველებურად გააგ-რძელა. დღე არ გაგიფიქრა, მარინას ოლი-ნაღობის საქმედი არ უფლი არ მიტეგნა. ხშირად იმ ბიჭის გამო უფიროსი კიდევ — ნეტავ შეე-ძლოს, დედას გავეწირო, თუკი ბავშვს წლებს მანისლევ არაფერს აკლებდა.

განა მარტო იმ ობოლს უმარინადა ხელს! ვისაც რა დაგატყრდებოდა, მარინასთან მი-გედოით სათბონებლად. ხომ ასეთი ხელგამ-ილი იყო, მანაც სულ ჰქონდა ცოტა ფული დაგანახული. ვიცი, რომ მარინა სოლოლაკ-შიც ძალიან უყვარდა. ღმერთმა შეუნდოს ის „ცოცხელი“, თუკი რამიმე ჩაუდგინა, მაგრამ სიკეთეც ხომ ბევრი აქვს დათესილი?

თქვენი ერთგული მკითხველები — თინა და თინკო დამამაშვილები.“

გათხოვებას მოლოდინად უნდა

მარტოხელა ქალებს, რომლებიც უფრო შეგველევ უარს თქმა და ახალი ცხოვრების დაწყება მინდა, როცა არცავე თითქმის ყველა მამაკაცი დაიკავ-ებულა და აღარც არასაშუაგება შესაფერისი განვლილთა გატარებას, ახერხებელი და პრაქტიკული რეზილენსია დაიკავდა. იყო „არაფერს გატარებ-დები“ 35 წლის შემდეგ ურწყეს, დაფორმირ სიტყვები „სიკეთედი“, „არჩინა“, „ინოცენტური საღი გრძობით და დაბნელობით კარგად ათი რჩევი“, „გრძელსაც ის სთავაზობს მკითხველს“:

- 1. საქმის ძებნა ილი არ არის. ეს საქმე უფრო მინიშნულობაა, ვიდრე ის შრომა, რომელსაც ეწევი სასახურში ყველაფერი გადადეთ, და-ინაგარიშეთ, რა დაგივდებთ ახალი ნაცნობებს, თავის მოწესრიგება და წვეულებების გამართვა უარი თქვით განცნობისთანავე ინტერს ურთიერთობაზე.
- 2. გაიჩინეთ „დამხმარე ძალა“ ჭკვი-ანი და გამოცდილი ქალების სახით, რომელთაც საქართველოს სასარგებ-ლო რჩევების მოცემა შეეძლებათ. აჯობებს, გათხოვილი და თანაც ბევრი თავისუფალი დროს მქონენი შეარჩი-ოთ;
- 3. იზრუნეთ იმაზე, რომ ლამაზად ჩა-ვიდეთ, ივარგებოთ. კეთილად კარგი გე-რუნების მქონე „დამხმარე ძალის“ წევრს, როგორ გამოიყურებით, როგორ დაიხვებით, იცინით, ლაპარაკობთ;
- 4. ზუსტად თქვენი გემოვნის მამაკაცის განცნობაზე არც იოცნებოთ. გვეროდეთ, ოჯახ-ის შექმნა შეიძლება ჩაუტყუებულ, ხშირ და ჯუჯულუ-ნა მამაკაცთანაც;
- 5. მამაკაცებს უყვარს რალაციტი გამოჩე-ული ქალები, მაგრამ ეს არ უნდა იყოს ექსტრე-მული გამოჩენის ნაცნობი თან საქციელით;
- 6. ნუ მიძალბებით მამაკაცს. შეეცადეთ მარტოხელა. იარეგ მადანობაში, სპორტულ ელემენტში, აფტოსკოპებში, იმდრომე. მიაციეთ ყურადღება, ჯეს იყრან თავს მამაკაცები. მოაზრ-ებთ რამე ფრანს ახალი ნაცნობისათვის;
- 7. დაუფიქროდით ქალებს, რომლებსაც ბე-რი ნაცნობის მამაკაცი ჰქვას. სტუმრად მივი-დეთ ისინი და მალე სასახურო ვიზიტითაც ქსტუმ-რები. შესთავაზეთ კიდევ ერთსელ თავშეფარ-ვა, მაგალითად, ქალაქგარეთ, ბუნების ნიაღვრს. ეს ყოველთვის კარგ შედეგს იძლევა;

8. გადასულით ძველი სატელეფონო ნიგა-ნი და დაურეკეთ ყველა ძველ ნაცნობს, ნათე-საც, მეგობარს, ახმანაც. ნუ შეტყობთ, სიხოფით, გაგანობი ვინმე შესაფერისი მამაკაცი. ეს ხშირად შედეგისადაც მთავრდება;

9. ყოველ სამ თვეში ერთსელ გაანახლებეთ, რა შედეგი გამოიღო თქვენმა მცდელობამ: ვინ გაიტყობთ, როგორები არიან ახალი ნაცნობები, ვის რამდენჯერ შეხვედით. თუ უკმაყოფილო დარჩით, შეეცადეთ ტაქტიკა. დაიხმარეთ თქვენი თქვენთან რამდენიმე შეხვედრის შემდეგ აღარ გირეკვთ, არასმარად იყავით;

10. არ შეწყვიტოთ არავისთან ნაცნობობა, პირიქით, ახალ-ახალი ნაცნობები შეიძინეთ იმ შემთხვევაშიც, თუ საქმე კარგად ნაგავიდათ, შეარჩიეთ სასურველი პიროვნება და ქორ-ნინებასაც აღარაფერი უდგას იმ. არავინ იცის, როდის რა მოხდება.

სოფი ლიანი გითაუბროს

„ქოჩინება იხალისებ“

იხალისებ კინოგაზაგველი სოფი ლი-რენი ბრწყინვალე დიასახლისიდა. გათავაზობთ მისეულ რეცეპტს, რომლისთვისაც საჭიროა: 250გ მავარი, 500გ სოკო, 1 ხახვი, 3 კვერ-ცხი, 1ჭ რძე, ცხიმო, კვამ, მარილი, პილილი. ცხიმში მჭობარკობ გრადად დაჭრილი ხახვი და ქამასოკოს შეფერილი. ღრმს, ცხი-ბან ტავში ჩაყვართ ნახვარი და მისარბინი მავარიანი, ზემოდან სოკოიანი ხახვი დაფიქ-როთ, რძეში ათქვეფილი კვერცხი გადავსახსთ და გახუტურამი ზედაპირის დაბრანგამდე გა-ვაჭირეთ. სუფრავზე მიტანის წინ მწვანელითა და ზეთისხილით მოვროთ. ამ კერს უხდება ნითელი ღვინის დაყოფა.

ვისია დაგნაგავე შვილი?

ჩემი მეგობრის შვილს სკოლაში რალევ დაბავა და დირექტორმა დედა დაიბარა „სამსაგე-როზე“ მიმალვს შეხებოვით შეხვედი და გადავყვიტე, მეგობრობა „ჭირშიც“ გამტინა და გავყოლოდი. მოვიხსენე დირექტორისა და მასწავლებლების ლანღვა-გინება პატარა ცოტენს მისამართით და სკოლაში მამისგან რომ გაბრუნდით, „სკვამბარებში“ დედას შეუღლებ დედაცა ერთი გნახა, ცოლად ქმარს რა დღე აყარა. მეგობრე, ჩემ გვერდით ცოტენს დედა კი არა, დედინაცვალა იდგა, რომელიც „ჭირის“ ყველა უკუღმართობას ქმარს აბრალდება. ხომ არ გაგიფიქრე, ბავშვის როგორ ლანღვა-შეტი, გაუფრთხილი. ვც მამამისი გაუფრთხილია, მისი შვილა, მისი უფრო თვივებით აქვს — შემოიღებრა თუკი, სადაღობ, როცა „ქეპ-ქუილი“ გადიარა, „დედინაცვალი“ ისევ დედა იქცა და რალევ-რალევებით გამო კაყოფილებით აღინაზნა მე მავს, ენაცვალის დედაო.

გავიფიქრო-გამოფიქრეთ და დავადგინე, რომ თურმე შვილი როცა რალეაც აფუტებს, მამეიც ცდილობენ, მთელი მასობისგებლობა დედას აკიდონ...

ბანანა (42 წლის): — ტყუები ბიჭი გვაქვს. ორივე ვაჭრილი ვაშლით ვავს მამას, გარეგნულადაც და საქციელითაც. მისავე სკო-ლაში სწავლობენ, მისივე უდაბოგები ას-წავლიან. ვერ მამამ გაგვიჩინა ჯალა და ამით უარები გავყვებო, — მუხუნუებოინ.

ჩემი მეუღლე ვაყვედურობ ხოლმე — ნუთო არ შეგიღობა, რაც შენი არ მოს-წონდა მასწავლებლებს, შენს შვილებ-ში მანაც აღმოფრგა-მეთქი. უცოდავე-ლი კრავის თვალებით შემოხე-დავს და დუმს, მაგრამ როგ-ორც კი ბიჭები მასაც ავიფე-ბენ, არადადამიანურად ყვირის, — არ შეიძლება ამ შენს შვი-ლებს მიხედოი(?!).

თამარ (30 წლის): — ჩემს გოგ შეიღებს მამამისი არც უწყობოდა და მათი თანდასწრებითაც მსაყე-ველოდა — ბავშვებს ვერ შრიდი. ერთი-ელ ჩემს ეწი მეგობრის თხოვე ერთი კვირით შენს კლინიკაში უნდა დაბანვინო, რომ ქმარ-შვილს ჭკუა ვანაღვლო-მეთქი. იქაც არ მასწავებდნენ, ამიტომაც აფურცა-ლე მოსვლა. მე შეუღლით საწამომობით ტელეფონით მიუკვლიდა, რა ცუდად იქცეოდნენ „ჩემი შვილები“. თითქოს მას იმით ამყვინდა მოღონებამი არანაირი წე-ლიდი არ მიშეუღდა. დღესაც, თუ ბავშვები რაინებს აფუტებენ, მათ „ჩემად“ ასაღობ, მაგრამ თუ კარგ რამ გაატყვს, რაც იშვიათად სდება, „მამიკოს შვილები“ არიან.

ლიანა (38 წლის): — თუ ბავშვები აშავებენ, ჩემი დედამთლის ზრით, ჩემი დე-ვის პრალეა, არადა კაი ვაჭრის, კაი ოჯახის და-კაი ვიზისა ვარ. ერთადერთი დადამაშული ჩამომავალს მართლა უფრო იმისა ჩამომავალს ჩემი ნავევი ცოლად. დედამთლის ვიანამებმა მამამთლივც და, ცხადია, ქმარდა. ჩემი მეუღლე კი ქოქოლას აყრის ჩემს შვილებს — დედათქვესს შეგავსებოთ და... ვიკავდები!

დათი (34 წლის): — მავს ძალიან სათინ ცოლი და 11 წლის ცლქვი ვავი, რომელიც დედას სულაც არა მყავს, არადა როცა მამარმეებს, ენას კბილს ვაჭურ ხოლმე ცოლს არ მივაბავს — შენს მამარმეულ შვილს მიხედვ, სულ შენ რომ გავსა-მეთქი. ერთსელ ჩემს ვავს გადავუტყე, თუ შესივდა არ მოიქცევი, ბავშვთა სახლში ჩავაბარებ. მე კი ძალს მომიფე-ცა. იმას უფრო იოლად ვაგწერიანი-მეთქი. დამეცნავდე შემომხედა, — ღმერთსაც რომ მოეცოდნენ ბებია და ბაბუა, ახლა მათხოვარი იქნებოდით.

რა უნდა ველაპარაკო, ახლანდელი ბავშვები „პროფესორები“ არიან და მასუხის გატყვაც ძალიან ირიგინალურად იცინა.

„მოსკოვი ნაგვილი ხელოვნება“

სტალინის შემდეგ წიკლური მეთოდი კაცია, რომელსაც...

საკაპიტალისა და პუტინის მხედრად მოსკოვი ქართველებმა სიპლური დაიპყრეს. ქართულმა სტრატეგიამ ანაბეზა „ივერია“ რუსი თავისმხედრები, როგორც ჩანს, საბოლოოდ მოიხილა. „ივერია“ კვლავ მინჯულია მოსკოვში, სადაც მოუთხრელად ელიან მიუხედავად „ფიროსმანის“ გულაურებით სავაქტროლო პროექტის ხელშეწყობის **მის ბაღაშვილს**.

— „ივერია“ 20 და 21 იანვარს მოსკოვში მიუხედავად „ფიროსმანის“ უჩვენა „როსიაში“, სადაც 19 წლის ინი „ჩიკვიტა ქორნილი“ წარუდგინა იქნურ მსმენელს. მას შემდეგ „როსიაში“ მიუხედავად არავის დაუდგამს, მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთში და ცენტრში მოსკოვში, ამ უჩვენა მისი დიდი ინტერესი. „როსიაში“ სცენა ყველაზე პრეტენზიული, პრესტიჟული და მნიშვნელოვანი საკონცერტო არენა მთელ მოსტარსაქოვრ სივრცეში. აქ ერთი დღის საივარო თანხა 16.000 დოლარია. მხოლოდ ამის გამოვერ ვერ ხედავდნენ, ამ სცენაზე საკონცერტო დარბაზი თავის დროზე ყოვლიანობისთვის ააშენეს და მოგვიანებით იგი შესანიშნავად მოიწყო რუსულმა შოუბიზნესმა. თუმცა ამ სცენაზე „ფიროსმანის“ მსგავსი პოპულარობა და წარმატება ვერ არავის რეგია. ჩვენთვის ის ფაქტიც სახიზარული იყო, რომ როცა რუსები „როსიაში“ „ფიროსმანს“ უკრავდნენ ტანს, პარალელურად ვერანაზს პრისპექტზე ცირკში მიმდინარებდა გრანდიოზული შოუ. რუსი მსახიობები წარმოადგენდნენ „ჩიკვიტა ქორნილს“. ასე რომ, მოსკოვი ერთდროულად, ერთ დამ იმავე ავტობრების ორი მიუხედავად გაიწყო.

— მცურებლს რეცეპტი გასაღები კრიტიკოსებს როგორი შეფასება მივცის „ჩიკვიტა ქორნილს“ და „ფიროსმანს“?

— ალბათ საკმარისი იქნება, თუ ვიტყვი, რომ „ჩიკვიტა ქორნილი“ რუსეთის სახელმწიფო პრემიაზე წარადგინო. ეს უპრეცედენტო შემთხვევაა, რადგან ამგვარ ჯილდოზე რუსებს აქამდე ვერ თავის და არც

უცხოური მიუხედავად არ წარუდგინიათ. რუსული სატელევიზიო არხები ხოტბას ასხამდნენ სექტალებს. „ფაქტის“ შეფასება კი ასეთი იყო: „როგორც იქნა, მოსკოვი ესტუმრა ნადვილი ხელოვნება, რომელიც ლეგენდარულმა ანსამბლმა „ივერია“ „ფიროსმანის“ სახით ჩამოიტანა“. რუსები განსაკუთრებით აღაფრთოვანა იმ ფაქტმა, რომ მათ საშუალება მიეცათ დაწვინდნენ ერთიანი ფიციში გამოყვანილი ფიროსმანის თერთმეტი ორიგინალური ნამუშევარი. „კანალი კულტურა“ თერთმეტი იუნკობა და ფაქტის შესახებ და აღნიშნა, რომ „დიდი მხატვრის შემოქმედებით თავარუდასცემულმა მაყურებელმა სცენაზე სწორედ ფიროსმანისა სავადრისი ხელოვნება იხილა“. რუსები აღფრთოვანებულნი კი ყველაზე მეტად ის ფაქტი მტკვალს, რომ შემოგდომისთვის 10 დღით კვლავ მივიწვიეს „როსიაში“. ამის მიზნები ყოველი მაყურებლის დაინებული მოთხოვნა. ვიცოდით, წარმატება რომ მივიღებდით, მაგრამ ასეთ რეზონანს მართლა არ ველოდით. კონცერტის შემდეგ დიდხანს იდგნენ და ტანს გაცივებდნენ.

— რუსული შოუბიზნესის წარმატებისთვის თუ ქართულმა ტექსტს სექტალებს?

— საგანგებოდ არავინ მოგვიწვია, თუმცა, გეთხრეს, რომ ტერორიზმი პოპულარული პიროვნება სწორედ და კონცერტებს. რუსების ცოცხალმა ლეგენდამ მიხაილ ტანჩიშა საცირი შეფასება მისცა სექტალებს, მისი აზრით, „ფიროსმანი“ ნამდვილი ეროვნული მიუხედავად, რომელიც სრულად პასუხობს მიუხედავად განრი შინაარსით, სულისკვეთებით, თეატრით არის მხოლოდ და მხოლოდ ქართული. იგი აუცილებლად უნდა ნახოს მოვლით. არ შემოიღია არ ვიქცა, რომ ეს იყო ალექსანდრე ბასილიას და ჯეშალ ბალაშვილის (ბაჭინი ჯეშალი გაის მამა გახლავთ. — ა.ე.) დიდი გამარჯვება. მათ ორი თველი წლის წინ გახანოცილებს პროექტები მიუხედავად ვანში, ფაქ-

ტი, რომ „ჩიკვიტა ქორნილს“ და „ფიროსმანს“ დროს გაუძლეს. მოსკოვის შემდეგ კიდევ უფრო მეტი რიდი და პატივისცემა გამიზნა ჩემი სათვის, ალექსანდრე ბასილიას მიმართ, რომელსაც რუსები ისე ეყვრობიან, როგორც თანამედროვე, საექსტრადო მუსიკის კლასიკოსს.

— ამბობენ, რუსები განსაკუთრებულად აღაფრთოვანებია „ფიროსმანის“ ცოცხალ მუსიკალებს.

— მართლაც, რუსები ამას არ მალავდნენ. „როსიაში“ დიდი ხანი ფიროსმანის გრემუ არავის უძღვრია და როცა ჩვენ 22 „ცოცხალი“ მიკროფონი მოვიტოვეთ, ვერ ამდენი მიკროფონის მონაცხმა გაუჭირდა და (ცოცხალი ვითხოვეთ) და მერე გაკვირვებულმა გვიჩვენეს — რას ამბობთ, ცოცხალი უნდა იმღეროს ისევე, როგორც მღერის თქმურ ნიკოლაი და ცხვეს ფრიდონ სულაბერიძე.

— გია, როგორც ერთერთი უფროსი გავიერი წერს, „როსიაში“ დროს „ფიროსმანს“ ტროპიკული საექსტრადო სულა რა სხვა რუსებმა რა იციან ისეთი, რაც ჩვენთან არ გითქვამთ, უკვე მიგინვთ სადმე სხვაზე?

— მათმა რეცეპტმა ცხადყო, რომ ნიკოლაი შეუდარებელი ფიროსმანია, ისევე, როგორც შეუდარებელია იგი არნივის როლში. რუსები აღფრთოვანებულნი იყვნენ ასევე შემოქმედებით განწესი ვოკალური მონაცხებით, მაგრამ ნიკოლაი სცენაზე იდგა არა მარტო როგორც საცენტუსო მომღერალი, არამედ როგორც შესანიშნავი დრამატული მსახიობი. ამას ხმაშავლა აღნიშნავდნენ რუსი კონცერტები. სანამ სცენაზე იხილავდნენ „ფიროსმანს“, მოსკოველები თვენავერის მანძილზე ახედებდნენ თვალს ფიროსმან-ნიკოლაუს, რომლის ათმეტრანი ბილბორდები მოსკოვის სხვადასხვა უბანში იყო გამოკიდებული. ერთი უზარმაზარი ბილბორდი ნიკოლაი მოედნზე იდგა, კრემლთან. ამის გამო სურმებდნენ, მოსკოვში, სტალინის შემდეგ არც ერთ ქართულ არ ღირსება ამხელა პატივით.

ნიკოლაი მეტი პატივისცემა ღირსია თუ ვინმეს გაუჩნდება კითხვა — ნეტავ, როგორ ხატავდა ფიროსმანი ასეთ ნახატებს, ჩვენ გვყავს პასუხი: ისევე, როგორც მღერის თქმურ ნიკოლაი და ცხვეს ფრიდონ სულაბერიძე.

70%-ს გადავიხდი, მოგება კი შუაზე გავიყიდი, ოღონდ წამოდი აშშ-ში. ვერ წავედით, ჩვენ იმ 30%-ის გადასაცემი არ შეგვეძლო. ამის შემდეგ კვლავ გაგრძელდა მოლაპარაკებები. ახლა „როსიის“ პრედეცენტმა სულა გადართა ამერიკელები და სერიოზულად დაინტერესდნენ ჩვენი ამერიკული საგასტროლო ტურებით.

— თუკი მართლაც მოგინდათ ამერიკაში გასტროლოზე განხილვა, მაშინ რა უნდა გითქვამთ, რა უნდა გითქვამთ, რა უნდა გითქვამთ, რა უნდა გითქვამთ, რა უნდა გითქვამთ?

— ალბათ, ისევე როგორც რუსეთში, ანუ ქართულად, მხოლოდ წამყვანი ტექსტი იქნება ინტელისურ ენაზე. ქართულ მელოდიათა ერთად ქართული სიტყვა უნდა იქნოდეს, ამას აქვს მთელი ხილი. ეს არის ორიგინალი და ინდივიდუალური.

— თუ შენსადაც იმისა, რომ „ჩიკვიტა ქორნილი“ და „ფიროსმანი“ წარმატებული მიუხედავად, მაყურებელი თქვენთან უკვე ელის სიახლეს, რას აცხადებ?

— უკვე ვუშობათ ტრადიციულ საგასტროლო კონცერტებზე. ოღონდ სრულიად ახალ და ორიგინალურ პროექტს ვაზრდებთ. ასევე ვაპირებთ „ფიროსმანის“ მოსკოვი გარანტის ქართული მაყურებლისთვის წარდგინა და ვუშობათ ახალ მიუხედავად, რომელიც წინასწარ საუბარზე ვერა უკრებიან ვერადები, მაგრამ ვფიქრობთ, რომ საინტერესო რამ უნდა გამოვიყვანო.

ვეფერობ, დიდი შესავალი სულაც არ არის საჭირო ჩემი რეპორტიზის წარმოსადგენად. მას ყველა იცნობს, როგორც შესანიშნავ მიხარობს, ყველადათვის ძვირფასი ოჯახის წარმომადგენელს და თავისებურ პიროვნებას, რომელიც ბავშვიდან დაავადებული თუ მომავალა თვატრის მტერთი და სრულიად პატარა გოგონას გადაუსწავტია, რომ თავი ამ ბორონისთვის „შეხიროს მსხვერპლად“. გთავაზობთ არა ტრადიციულ ინტერვიუს, არამედ უჩრდილოდ დიალოგს მსახიობ ნანუას ხუბარდთან.

— ნათქვამი აღმართი საკითხის მხედრება, თქვენც ასე ფიქრობთ?

— ზოგჯერ მგონია, რომ ფრიდონის ფრანგების შინაარსი, უფრო მისი მთქმელის სურვილი გამოხატავს, ვიდრე ტექნიკისა. ამიტომ მინდა აღმართი მართლაც სამართის მხედრება იყოს და არა... აღარ ვიტყვი.

— განსაზღვრავთ გაჭირვებული კაცია, რომელსაც ქვა აღმართში მიწნა?

— რამდენიც გინდათ. ახლა კაცზე არა, მაგრამ რუსთაველის თეატრზე ვიტყვი. საბედნიეროდ გადარჩა თეატრი და ჩვენც გადავირჩით, მაგრამ მაინც დანიშნავ რაღაც ნაწილი. დარწმუნებული ვარ, ეს ყველა ქართველის, ყველა თბილისელისთვის კომმარა იყო და ძალიან პატივად რუსთაველის თეატრი იმ წუთში გაჭირვებულ კაცს, რომელსაც ქვა აღმართში დანთია.

— ამბობენ, ქართველები სიბრძნეს კი ფლობენ, მაგრამ მისი

გამოცენება ცხოვრებაში?

— ვინ თქვა ეგ? ქართველები საოცარი ხალხი ვართ და ამიტომაც ყველას აინტერესებს ჩვენი ფიციები. მეც ნიერთა ერთი ჯგუფი მცირე ერების გადარჩენის ფაქტორს იკვლევდა და ასეთი დასკვნა გააკეთეს — მცირე ერების და მათ შორის ქართველთა გადარჩენის მიზეზია ემოციური გულგრილობა. დაუჯერებლად ვდგრი, არა?

ჩვენ ძალიან ემოციური ვართ და ამავე დროს, თურმე გულგრილობიც. ეს მცინებება დასკვნებს და მე, უბრალოდ ვიმეორებ.

— თქვენთვის რას ნიშნავს ქართველობა?

— ძალიან ბევრს, კი არ მომშობს, მიყვარს ქართველობა, უცხოელებსაც მოსწონთ ქართველობა, რადგან ისინი გვერდიდან გვხედავენ. სასურველია, ჩვენც შევქლოთ ეს დარწმუნებული ვარ, მაშინ უკეთ იქნება ბევრი რამ. საქართველო ძალიან მსუფერი გამგრილი სავდურია, რომელიც ევროპისა და აზიის გზაგაყვინდნის მდებარეობას და უცხოელები კარგად ხედავენ მის ბრწყინვალეობას, აფასებენ მას.

— ამას წინათ ერთმა უცხოელმა მითხრა — დასახლება ვერაა არასწორია. უნდა იყოს ევროპისა ან აზიის კავასია ცალკე კონტინენტი, სადაც დომინანტი ქვეყანაა საქართველო. თუკი ვერ შევასუბად მკვრება ეს ნათქვამი.

„გადაჩენის მიზანი — ემოციური გულგრილობა“

— ვეროკავას-შია? ამას დიდი პასუხისმგებლობა და მოვლა სჭირდება, მეც ყველა, ქართველი მზად იყოს ამისთვის. ჩვენ პასუხისმგებლობათან საკმაოდ მწყურვალ ვართ, რაც ყველაზე მეტად ჩანს. ქუჩაში რომ ვახვალთ და იქ ვილავის კართან დაყრილი ნაგავს ნახათ, ეს უპასუხისმგებლობის მონიშნა და არა იმის, რომ ქართველებს თავისი ქვეყანა არ უყვარს. ჭკვიანი ერი ვართ, მაგრამ ჩვენს უპასუხისმგებლობას ვერაფრით ვხსნი.

— როგორ ფიქრობთ, ქართველები კონსერვაციები, ტრადიციები ვართ, ახლის მიღება გვიჭირს?

— არა. ქართველი ძალიან გულგრილია ყველაწიანი სიახლის მიმართ. იოლად ითვისებს ყველაფერს და მერე თავისებურ სინთეზს ქმნის. ოღონდ ქართველებს არ აქვს ზომიერების განცევა. არავინ ჩამითვალის ეს დიდი ტექნიკა, ჩემს თავზე ვლამარკობ და არა სხვებზე. ჰოდა, ამ უზარობის გამო ზოგჯერ დადებითი უარყოფითი გადადის. კონსერვატორი კი, ჩემი აზრით, უკეთ უყვირდება სიახლეს და იოლად იღებს მას, თანაც მის კოპირებს კი არ ახდენს. თავისებურად გარდაქმნის.

— ნათქვამი დღეს ბევრს ლაბრაკობენ ჩვენს არსებობაზე არაორფიქონალიზმის გამო. სწორად გავიგებთ, რომ ის განსაკუთრებით იგრძობს ხელოვნების სფეროში.

— რატომ, ნუთუ ის არ იგრძობს, არააზროვნობის გამო? ჩვენმა დანერგეს? ყველაზე მძაფრად დგას ეს პრობლემა. ხელოვნებას კი მარტივად სჯიან და უზრუნველ მას ყველა უყურებს და მგონიათ, რომ ყველა მომეტეტურია მის შეფასებაში.

— საქართველოში ერთადერთი, რაც ნგრევას და უზედურებას არ დაუბრუნებდა პირიქით, განვითარდა არის თეატრი. როგორ ფიქრობთ, რამ განაპირობა ეს?

— ჩემი აზრით, ერიც ვერ იქნება, თუ თეატრი არ იარსებებს. ჩვენს დროში, როცა ნიგნს აღარ უთმობს თუნდ დროს საზოგადოება, ხალხში დიდდაც მხოლოდ გრძობების, ოცნების უნარის შესანარჩუნებლად აუცილებელია თეატრის არსებობა. თუ დაუკვირდებით, იგრძობთ, ჩვენს ერში რამხელა მოთხოვნილობა თეატრის მიმართ. ამ გათხოვების უამრ რამ ცაცი

საქმლის ფულს მოიკლებს და თეატრში წავა, ეს ჩვენი გადარჩენის უდავი ნიშანია. ერთი პერიოდი რამდენიმე თეატრში ერთად მიმდინარეობდა რემონტი. იცით, რა დამეპირობა? უცებ შემეშინდა, უფრო მეტად, ვიდრე ომის დროს. მაშინ ფიზიკური ნგრევის შემწიოდა, თეატრებში რემონტის დროს კი წარმოვიდგინე, რომ ეს პროცესი დიდხანს გაგრძელდებოდა და სულიერი ნგრევის შემეშინდა.

— ამჟამად რაზე მუშობთ?

— რამდენიმე დღეში დავიწყებ მუშაობას ახალ როლზე. ცნობილი მწერლის, პოლო კოლდოს ნანარმოების მიხედვით ნანა ჯანელიძე დგამს სექტალებს სარდაფის თეატრში. მთავარ როლს მე ვითამაშებ. შესალოა, უკვე ზაფხულშიც იხილოთ პრევიერა.

განსხვავებული ფუნქცია

- ✓ როლის ჩამოღის კოკო გამსახარლია სპარტიკული
- ✓ შეხლოებაი რომ არ დავაშვამთ — რა მოხდა ბუბარაღი „სპარტიკული ჩამოღის“ შემდეგ
- ✓ რატომ არ ჩაჩარობს ზურა ხარშიკა სოლის მოყვანას
- ✓ რა ჩაჩარობა აქვს დამოღის ჩამოღის

ჩამოღის ჩამოღის კოკო გამსახარლია სპარტიკული

რამდენიმე დღეში დავიწყებ მუშაობას ახალ როლზე. ცნობილი მწერლის, პოლო კოლდოს ნანარმოების მიხედვით ნანა ჯანელიძე დგამს სექტალებს სარდაფის თეატრში. მთავარ როლს მე ვითამაშებ. შესალოა, უკვე ზაფხულშიც იხილოთ პრევიერა.

საქართველო

შავი თხზვა ქვიის

ქვიის მკვლევარმა რედაქციაში უამრავი წერილი მოიხსენია, რისთვისაც უარს უთმობს მოგახსენებთ — ჩვენი რედაქციის და მთლიანად გაზეთის მასულდგამული წილი უმეტესი შემთხვევებით და თანადგომაა რაც შეეხება თქვენს შვიტხზვებს, გვერდშუთხე, თითოეულ მათგანს დიდი გულსხეურით ვეცნობით და მასზე პასუხს უხსთუოდ მიიღებთ, მაგრამ რადგან შვიტხზვების რიცხვი სავსაშუალოდ დიდია, ხუ დაგვემდურებით, თუ პასუხის ლოდინი გინევთ.

რამდენად საშიშია დიაგნოზი „თვალის სიმშრალე“ და ხშირია თუ არა ის?

ვერა სანებლიძე, თბილისი

60 წელზე მეტი ხნის ადამიანთა თითქმის 60%-ს აქვს „შშრალი თვალის“ სინდრომი. ასაკის მატებასთან ერთად ბუნებრივად მცირეხარისხიანი სიცხერმელ სითხის გამოშვება და თუმაგ ზოგიერთ შემთხვევაში ცრემლები საკმაო რაოდენობით გამოიყოფა, მისი შემადგენლობა შეცვლილია. საცრემელ აკვის სტაბილურობის რღვევის მიზეზი სხვადასხვაგვარია. ხშირად ეს საცრემელ ჯირკვლის სვერეციის დაქვევებასთანადა დაკავშირებულია. შესაძლებელია, მიზეზი იყოს ქუთუთოების უშარისობა, როდესაც არ თანხვდება ქუთუთოების შინებთან და თვალის კავლის გარეთა ზედაპირი. ზოგჯერ კი ადგილი აქვს რქოვანა გარის ეპითელიუმის ცვლილებებს და ასეთ ზედაპირზე სრულფასოვანი საცრემელ აკვი ვერ ფორმირდება.

კომპიუტერთან მომუშავე ყოველი ოთხი ადამიანიდან სამს აქვს „თვალის სიმშრალე“ — პაციენტს აქვთ თვალის შინებობა, წვა, უცხო სხეულის შეგრძნება, სიმშრალე. ამ სინდრომის მქონე ადამიანებს მრავალფეროვანი სივარცის კვამონსადმი, კონდირირებული და ცივი პაერისადმი, ქარისადმი. თუ ეს სიმშრალე გაქვთ, მიმართეთ ოფთალმოლოგს, რომელიც დაგინიშნავთ სანადად პრეპარატებს.

რა განსხვავებაა ნარკოტიკებზე ფიზიკურ და ფსიქიკურ დამოკიდებულებას შორის?

ნ.ჯ. მეითხელი

ფიზიკური დამოკიდებულების სინდრომი განისაზვრება, როგორც ნარკოტიკულ გამრუებაში აბსოლუტური ფიზიკური კომფორტის მიღწევისადმი სწრაფვა. ნარკოტიკის უქონლობის ან დოზის უშარისობისას ვითარდება ან აბსტინენციური სინდრომი („ლომპა“), რომელიც გამოსაბტება ფიზიკურ განცდებში, რაც ხერხემლის, ძვლების, სახრების ტკივილი, შევცხვებით, ცრემლდენით ვლინდება. ნარკოტიკისადმი ლტოლვა ისეთი ძლიერია, რომ შინებუნელოვან სასიცოცხლო ინსტინქტებსაც კი (შავალითადა, შიმშილს, წყურვილს) ტრეგნავს. „ლომპის“ დროს ფიზიკური განცდები განმარობებულია იმ რეცეპტორების ცვლილებით, რომლებიც ტკივლის შეგრძნებაზე პასუხისმგებელია.

ფსიქიკური დამოკიდებულების სინდრომი აბსოლუტური ფსიქიკური კომფორტისადმი დაუოკებელი სწრაფვაა. იგი ვლინდება გამუდმებულ ფიქრებით ნარკოტიკებსა და იმ ფსიქიკურ განცდებზე, რომელიც ნარკოტიკების მიღებისას შეგრძნობია. ეს სინდრომი განმარობებულია: ნარკოტიკების ანალიტიკური (გამაყურებელი) და ეთერული ეფექტებით, ღრმა ემოციური, ფსიქოლოგიური და სექსუალური განცდებით ნარკოტიკული გამრუების დროს. ფსიქიკური დამოკიდებულების სინდრომი განსაკუთრებით რთული პრობლემაა ნარკომანის მუდრანობისას, რადგან საკმაოდ ხშირია შემთხვევა, როცა ნარკომანი ძლევე ფიზიკურ დამოკიდებულებას, მაგრამ ფსიქოემოციურ განცდებს თავს ვერ აღწევს და ამის გამო ისევ უბრუნდება ნარკოტიკებს.

ჩემს ვაჟს უფერას ძალიან მაგარი ჩაის სმა. თან მიმტკიცებს, რომ ასეთი სასმელი სასარგებლოა ჯანმრთელობისათვის.

თქვენი ერთგული მეითხელი

ჩაი მართლაც სასარგებლო სასმელია, მაგრამ უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ზომიერება ყველფერშია საჭირო. მაგარი ნაყენი მხოლოდ ზიანს მოგიტანთ — იგი გამუდმებით აღიზიანებს საყლაპავის და კუჭის ლორწოვან გარსს და მომავალში შესაძლოა კიბოს განვითარება გამოიწვიოს.

მოქმედებს თუ არა გრიპის ამფიბინდელი ეფებია გულზე? პატივისცემით, გიორგი ბეგიაშვილი

ყველაფერი, რაც ორგანიზმის უწვეულო შეგრძნობებს (ტემპერატურის მატებას, ორგანიზმის ინტოქსიკაციას, რასაც გრიპის დროს აქვს ადგილი) იწვევს, ყველა ორგანიზმსა და სისტემასზე მოქმედებს. პათ შორის გულ-სისხლძარღვთა სისტემასზე. ჩვეულებრივ ხშირდება გულსადაცაა. თუღდება ზედიზე. განსაკუთრებით შესაშრებელია გრიპის გავლენა იმ ადამიანებზე, რომლებიც გულ-სისხლძარღვთა სისტემის ქრონიკული დაავადება შეინდათ. თუ გული გამუდმებულად არც არც ან სხვა ინფექცია დაგვიარათა, გულისყური მოვიდეთ იმ დანიშნულებას, რომელსაც მანამდე ასრულებდით გულ-სისხლძარღვთა სისტემის სამკურნალო. ამასთან ერთად კი მიიღეთ გრიპის სამკურნალო პრეპარატები.

ზოგჯერ, გრიპის შედეგად, ადამიანს უვითარდება ინფექციური მიოკარდიტი — გულის კუნთის ანთებითი დაავადება. ამიტომ ასეთ დროს ნაშლების მიღებასთან ერთად, უშეზღუდვითა შეუზღუდვით ფიზიკური დატვირთვა და დაცვათ წლილი რევიმი.

პარაპადინი

ხშირად მტკიოდა ღრძილები, კბილებზე ხელის დადება საკმარისი იყო, რომ სისხლის დეზა დაწმენოდა. მტკიოდა ყველა კბილი ჭრუდ რადგანაც ანტიბიოტიკებზე აღერება მეტეს, ვერც ნემსების ვიკეთავდი და ვერც აბებს ვიღებდი. თქვენს გაზრთში ამოვიკითხე, რომ ძალიან კარგია თუ ერთ წილ სახმულ სოდას ვაყოლებებთ ერთ წილ გაცილოდ ხს ნაცარს და ერთ წილ სუდრის „ექსტრა“ პარლის და ამ ნაზებით კბილებს ვაბრუნებ სისხლისდენა შერყვებდა, ემალი გათეთრდება და აღარც კბილები გეტკინებიათ. ვცადე, მომიხდა.

ფეხზე შევიფიქრებთ ან მწარე და ნიგეზიანი კერძების მიღებისას მილიზიანდებოდა ელვითა და მწარე ბუნელი (ბრანანანის ოპერაცია გაკეთებულ მთქვს, მრავალი მეტრებოდა, მწყებოდა ჭკალები მრავალი და საშინელი ტკივლები შექონდა. ერთმა ექიმმაშე მასწავლა: ჩვეულებრივი ქონდარი მონარზე როგორც პიტნის ჩაი, დამაქრე და ძლიერ ტკივლები დროს წელის მაგრებადაც სვიო. ასეც მოვიქციე. მხოლოდ სამი დღე აღმოჩნდა საკმარისი იმისთვის, რომ ყველა სიმტკიომი მომსწრდა — შევინდი ამოვისთქუნე. ზღერ ადამიანს, ვისაც სციფემი გარეთ დგომა უნევს, ალბათ ან უსებებს მტკივლი ტკივლები. გათხოვთ, მიწვდინოთ ხმა, სვან მოზარული ქონდარის ნაყენი 10 დღე. მეტი სასურველი არ არის, რადგან სმრეზე მოქმედებს.

თქვენი მუდმივი მეითხელი

ამიმის კომენტარი: წერილის პირველ ნაწილში მეითხელი გვიზარებს საკუთარ გამოცდილებას ჩვენს გაზეთში გამოქვეყნებული რეცეპტის ეფექტისთვის შესხვდა. უნდა გათხარაო, რომ ამ ინფორმაციას ჩვენთვის განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ჩვენ მიერ მოწოდებული ინფორმაცია, რეცეპტები მეითხელისთვის დადებით შედეგს მომტანიდა და მათ რატიტიკულად იყენებთ. გვიანდაც გთხოვთ ყველას, ვისაც ასეთი გამოცდილება დაუგროვდა, აუცილებლად გაგვიზარეთ.

ქონდარის შესახებ ჩვენი გაზეთის ნინა ნომერში უკვე ვისაუბრეთ. იგი შეიცავს თიმოლის შემცველ ეთეროვან ზეთს და მთრმობს ნივითრებებს. აქვს ძლიერი ანთების საინაბაძდგო, ნალექობდენი და შარდმდენი ეფექტი. ამიტომ დადებითად მოქმედებს ქრონიკული ქოლცისტიტის დროს. ქონდარი რგებს სასურფი გუბის ანთებაზეც.

მომზადდა თამარ მამაცაშვილმა

ქვიის მკვლევარმა რედაქციაში უამრავი შვიტხვა მოიხსენია. ყველა მათგანს ჩვენი რედაქცია ვერ დაიტევს. ამიტომ გადაწყვიტეთ ზოგიერთზე პასუხი „ქვიის პალიტრის“ დამატებაში — საშედეგოთა ურნალა: „ოჯახის მკურნალობა“ მოგანოდით. ურნალა უკვე შეიძინა უამრავი მეითხელი და საკმარის ფართო გამოხსენებებს მოვა საზოგადოებაში. გავითვალისწინეთ მეითხელის ინტერესები და უფრო მრავალფეროვანი ინფორმაციის მიწოდების მიზნით ურნალის მოცულობა გაზარდეთ — ახლა იგი მსგევრდინა.

სასწავლო მუხვი

სასარგებლო იმ ადამიანებისთვის, რომლებსაც დარღვეული აქვთ ნივითრებათა ცვლა (რომელიც ინევს ისეთ დაავადებებს, როგორცაა: ნიკრისის ქარი, რევატიზმი, შარდის ბუშტის ანთება და ნაღველში კეჭები).

გარდა ზემოთ აღნიშნული თვისებებისა, მოცვის იყენებენ კანის სამკურნალოდ — ეკვხვის, წყლულებისა და მუნუების დროს (მონაშული ნაყოფის ფყავს იღებენ მტკივნეულ ადგილებზე). არცთუ დიდი ხნის წინ, მეცნიერება ადამიანის, რომ მოცვის სინვალფორმდები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს გლავოვამისა და შპირიანი დაბავტის სამკურნალოდ და შექმნეს პრეპარატი მირტილენ ფორტე, რომელიც შევლის მხვევლების დაქვევებასა და რტინობიოთის (თვალის ბადურის დაზიანება), მოცვი იქმება, როგორც ახალი, ისე გამამარი.

კუხის ავლილობას: 1 სჯ გამხმარ მოცვის ფოთლის დაახითი 1 ჩქ მდულარე წყალი, გააქრეთ 10-15 წუთი, გაწურეთ და მიიღეთ 2 სჯ ნაყენი დღეში 3-ჯერ, ჭამის წინ.

ჰემორიის (გაზისების) დროს: 60გ ფოთლის დაახითი 1 ლ წყალი, წამოაღულეთ, გაწურეთ, გაატარეთ ოთახის ტემპერატურამდე და გაიყეთ ოცნა.

როგორ ილუაბა „ქათმის გრიპი“

„ქათმის გრიპი“ ჩვეულებრივ გრიპს ძალიან ჰგავს — მაღალი სიცხე, გამწვებული სუნთქვა და გართულება ფილტვების ანთების სახით. მეორე — გართულება გულზე, თორკლებზე უფრო ხშირად ხდება, ვიდრე „ჩვეულებრივი“ გრიპის დროს. „ქათმის გრიპის“ ბუნებრივი წყარო სინამდვილეში გარეული იხვია, ხოლო შინაური ფრინველი, თუ ახლის არის იხვის წყალსაცვთან, ადვილად ავადდება ადამიანს კი დაავადებულ ქათმის მოვლით შეყრება ეს ახალი ტიპის გრიპი.

უნდა გამოვიდეთ ქათმის ხორცს? მიუხედავად იმისა, რომ „ქათმის გრიპის“ ვირუსი შესანიშნავად იტანს გაყინვას, მდულარე წყალში ან ცხელ ტფავზე ის რამდენიმე წამში ილუაბა. კერძოთი ვირუსი არ გადადის.

ასე რომ, რადგან არ მივირთმევთ უმ, გაყინულ ქათმის ხორცს და არც ვესუბებით ან ვკვინთ შინაურ ფრინველს, დაავადების რისკი წელი ტოლი ხდება.

მოუარეთ კანს...

კანი — ყველაზე ღამაზი, ყველაზე რთული და ყველაზე პრეტენზიული ორგანიზმი. ის იცავს ჩვენს ქსოვილებს უსამონო გარეგანი ზემოქმედებისაგან. კანქვეშა ცხიმოვანი უჯრედისი და საოფლე ჯირკვლები განსაორცილებენ თერმორეგულაციას. კანი ჩვენი ჯანმრთელობის მაჩვენებელია. აუცილებელია მისი განწმენდა, გამოკვება, კოსმეტიკური საშუალებების სწორად შერევა.

კანის დამწვრების პროცესი იწვება 26 წლიდან, ხოლო 35 წლის ასაკში უკვე სრული სვლით მიდის. ამ პროცესს ვერსად გაეცემა ადამიანი. შეიძლება მისი დაწქარება ნიკოტინით, ალკოჰოლით, სტრესით... თუ კანს არ მოეხმარებთ, 40-45 წლის ასაკში ვეღარავინ გავინებს! ვიტამინებს ხომ ვაუტობთ, რითია კანი ნაკლები, მასაც ხომ სჭირდება კვება, ნიღბები.

შესანიშნავია ცოცხალი კიტრის, კომბოსტოს, კარტოფლის, რძის, არაჟნისა და მიონების, მანწის ნიღბები. თუ კოსმეტიკის შექმნა გირჩენიათ, სჯობს ცნობილი ფირმების ნაწარმი. მართალია, ძვირი ჯდება, მაგრამ ეფექტი დიდი აქვს!... რა თქმა უნდა, ნაოქებს საშუალოდ არც ერთი საცხი არ აქრობს, მაგრამ ხელს უშლის ახლის ნარმოქმნას და დროებით მალავს მას. არც ერთი კრემი 40 წლის ქალს 18-20 წლის გოგონად არ გადააქვებდა, მაგრამ კანი რომ ბრწყინავდეს და ქალი მოვლილი იყოს — ეს ადვილია!

კანი ტანსაცმელი ქვე უფრო ნაზია, სუფრე სისხის. ეს იმიტომ ხდება, რომ სუფრე დატულია მზის, წვიმის, ქარის, ქუჭყისაგან.

სახესაც სჭირდება დაცვა. ამას კი უზრუნველყოფს ხარისხიანი უდარი, ზამთარში აუცი-

ლებლად — ცხიმოვანი. ის კანს სინამდვილად იცავს ყინვისგან, ულტრაიისფერი სხივებისგან, ქუჭყისგან. გარდა ამისა, ცხიმოვანი უდარი კვება კანს მთელი დღის მანძილზე და მალავს ყველა დეფექტს.

ასევე უნდა მოუვაროთ ზამთარში ტუჩებს. რომ არ დასკვებთ, ღამით შევიზილით ზეთი ან კრემი, შევდებ მასაჟი გავიკეთოთ რბილი კბილის ჯავრებით, რომელსაც ცივ წყალში დავსველებთ. სისხლი ამორავდება და ფერიც უფრო გამკაშა გახდება. ცივ ამინდში შესანიშნავად მუწნებს და კვებას კანს თბილი ზეთიანი ზეთი. ძირის წინ (ერთი საათით ადრე) ნაზად გავწმინდეთ სახე და კისერი — მოვიცოდებთ მინდობა და ქუჭყი, შევიზილეთ მკვებათ და ერთი საათის შემდეგ ხელსაწილით გამოვიტო კანი, რომ ცხიმის კვლი არ დარჩეს. დილით კარგია არაჟნი სახის დაბანა. შინიდან გავსვამდე 40 წუთით ადრე წაისვით კვებაზე.

კრესტიანკა

საი „ქაქოს“ წესი გახივავს ნიწაქვავ

ა) ცივ ამინდში გართ არ გახვიდეთ უქუდოდ, ბ) ფეხზე თბილად ჩაიცვით. თუ მიხვთ დიდახას მოგინიათ გართ ყოფნა და უკვე სცივისგან გაკავალბთ (რაც უკვე გრიპით დაავადების დევი რისკია), ა) ხელისგულზე დაიწვეეთ რამდენიმე წვეთი შირბახტის ანუქანუჭუტის (ბალახოვანი მცენარე) ზეთი და დაიხილეთ ზურგი ზვიდან ქვევით, სანამ არ იგრძნობთ სასიამოვნო სითბოს.

გარდა ამისა, ვთავაზობთ რამდენიმე რეცეპტს:

1. გრიპისა და სურფის დროს თბილი ფეხის ტუჩებზე დაისახეთ იოდის უჯრედები, ჩაიცვით თბილი ნინდები და ჩანქეთი;
2. ნითელ დღინოს დაამატეთ რომელიმე ხილის პატარა ნაჭერი, შვი პილილი, მიხაკი, თაფლი და ადულებამდე მიიყვანეთ, სახმელი დაღეთ თბილი დევი და სწრაფად ჩანქეთი ლოგინში;
3. შშრალი ხველის დროს 1 კვერცხის გულის გოგლიმოგლს დაამატეთ ცოტა რომი და დაღეთ;
4. გაცივებისასავე შალის ნინდებში ჩაყარეთ მლოგვის ფხენილი და ჩაიციეთ;
5. 1 ჩქ ცხელ წყალს დაამატეთ 15 წვეთი დინდგელის ნაყენი ან ალოეს წვენი, გახსენით თბილ წყალში (1:1) და გამოივლეთ პირისა და ყელში დღეში 3-ჯერ.

გულის სათი

საინტერესო შედეგს მიიღწევს პოლიდილემა მეცნიერებმა. აღმოჩნდა, რომ მექანიკური მალევიარა საათები ადამიანის გულის რიტმს არეგულირებს. ელექტრო-საათი კი პერიოდს, ღამიანობით გულის რიტმს არეგ სხვადასხვა, თუმცა ეს მხოლოდ მაშინ ხდება, როცა ადამიანს თითქმის 15 წელი მექანიკური საათის წიგნივს ქვეშ ყოფილი, მერე კი საათი ელექტრონული შეიცვალა. ეს საოცარი, — ამბობს პროფესორი კლემანსი — მაგრამ საათის მექანიზმი, თითქოს „გრძობს“ გულის არითმიას, გავლენას ახდენს მასზე და ემბრება გულს, დაიბრუნოს ნორმალური რიტმი“.

ორაკული №2

რაგინებით გავიხსენებ...

ფრანგები ღვივის სხვა სამსულებს განსხვავებით, გრძელსა და სწორსა ნალოდაც იყენებენ. გთავაზობთ ფრანგულ რეცეპტს:

ერთლიტრიანი ჭურჭელში მოათავსეთ 100-150 გ წვრილად დაჭრილი ხახვი, დაამატეთ 100 გ თაფლი და ჭურჭელი შევსებთ წითელი ღვინო. გააჩერეთ 2 კვირა, გაფილტვრეთ და მიიღეთ 3-4 სკ ღღუმი. მიღებული წამალი ორგანიზმს იცავს ინფექციებისაგან და აძლიერებს იმუნიტეტს.

ოტდონი №1

ვამპურნალოვტი

ქაქისიძის პრინციპის

ქაქისიძის პრინციპი 15-20 წი-ში;
 - ქაქისიძის აბაზოვი აბაზოვრით;
 - კომპლექსური მუკუნალობა დღისათვის არსებული ყველაზე თანამართლებ მეთოდით, მათ შორის, ჰორ. გუსკოვის აბაზოვრით „ინტრატიონი“, რომელსაც უმეტესობით ანალოგი არ აქვს.

მეცნიერებათა აკადემიის სპეც. პოლიკლინიკა, კაბ. №7 (სპორტის სასახლის უკან, მარჯვენა).
 10-14 სთ.

ოჯახის მკურნალი

სამედიცინო უწყრალი

თქვენი და თქვენი ოჯახის განმრთელობისთვის

პირველად საქართველოში! მხოლოდ ჩვენს კლინიკაში!

მამაკაცთა საქსახალური პროსტატიტის უნიკალური კომპოზიტორი ლიაზონსტატა ულტრაბრანდირებული აპარატურით და მკურნალობა:

სექსობრივი აქტის ჩატარების განწყობა ან შეუძლებლობა, აქტის ნაადრევი დასრულება ან განახლებადობა, იმპოტენციის ქირურგიული მკურნალობა, ასოს წომების მომატება, ასოს სიმპტომების კორექცია, ფიმოზი.

ზუსტი ლიაზონი და ჩვენი მრავალდანიანი გამოცდილება თქვენი გამსინჯალური ბაჭანსაღმის ბარანტიანა!!!

კ. ჩანავას სს. ჰერმანტალური მედიცინის და მეანობა-გინეკოლოგიის ს/კ ინსტიტუტი, საკონსულტაციო-სადიაგნოსტიკო ცენტრი, მ. კოსტავას 38, სექსოლოგიური სამსახური, 1 სართული, კაბ. 2. ტელ: 99 64 99 მიღება 10-17 სთ-მდე, შაბათ-კვირის გარდა **ანონიმურობა დასაული!**

სახსლეი

კომპანია შრეია

შეგანახებთ ყელის ტენიციდმა?

სუპრია-ლორი

საქართველოში

იკითხეთ ავთიუქებში!

საქართველოში

SHREYA LIFE SCIENCES

საკონსულტაციო ცენტრი

ნომერგამოძიების რაგინი: 877-42-44-50

სამკურნალო გაერთიანება „ლიგა“

საქსოკათელოგიის კლინიკა

ტელ.: 32 21 21

- ერექციის ხარისხის გაუმჯობესება;
- სექსობრივი აქტის გაუმჯობესება;
- წარუმატებლობის მოლოდინის შიშის მოხსნა;
- სექსუალური ცხოვრების აღდგენა შემდეგი დაავადებების ფონზე:

პროსტატიტი, შაქრიანი დიაბეტი, გრაველიტი, ინვალიდობა, გულ-სისხლძარღვთა და ნერვოლოგიური დაავადებები.

ვაკცინაციის ცენტრი

(წინასწარი ჩაწერით) ტელ.: 32 44 78

• ფართო სპექტრის მომსახურება უცხოური ვაქცინებით

თბილისი 0186, ვაჟა-ფშაველას გამზ. 83/11

რატომ აღენიშნება ადამიანს კალციუმის დეფიციტი, რა განაპირობებს ამას და როგორ მოვიქცეთ?

სშირად ხანში შესული უჩვიან ქვედა კიდურების „დაბუფების“ შეგრძნებას, რომელსაც ამინდის ცვალებადობას აბრალებენ. ამის მიზეზი კი კალციუმის ნაკლებობაა.

ორგანიზმში კალციუმის 99% გადაწინაწინაა ჩონჩხის ძვლებსა და კბილებში, 1% კი სისხლში. სისხლში კალციუმის დონის შესწავლას შეუძლებელია ძვლებიდან გამოიყვანოს. ამის შედეგად ვითარდება პათოლოგია, რომელსაც თან ახლავს ტკივილის შეგრძნება ძვლებსა და სახრებში.

ამერიკელი მეცნიერების მტკიცებით, ყოველ მე-4 მამაკაცს აღენიშნება პიკეტურება — მაღალი არტერიული წნევა. მისი მიზეზი კი სშირად არის კალციუმის ნაკლებობა. კალციუმის ნაკლებობის გამო უჯრედების გემარბნები უფრო ადვილად ატარებენ ნატრიუმის იონებს, რაც განაპირობებს წნევის მატებას. კალციუმის ნაკლებობა იწვევს ოსტეოპოროზს, რომელსაც შოკი ქალთა დაავადებას უწოდებენ. თუმცა, ოსტეოპოროზი მამაკაცებსაც აღენიშნება. ქალებს კი დაავადება მეტოპოზის შემდეგ უფრო ადვილად. ამ დროს ძვლების სიმკვრივე შემცირებულია, ისინი უფრო მყიდვ ხდება და ადვილად ტყდება. იგივე პროცესები ვითარდება, თუკი საკვებში ნაკლებია კალციუმი.

ორგანიზმში კალციუმის დეფიციტის შედეგად ვითარდება: ოსტეოქონდროზი, ოსტეოდისტროფია, სპონდილოზი, დერუსია, ართრიტი. ორსულობის დროს ქალს უფრო ადვილად გაუკუღმართებული გემარბნება: აქვს მოთხოვნილება ცარცის, თიხის, მინის ჭამისა.

კალციუმი საკვებიდან მწვლად შეიწოვება. ეს პროცესები უფრო სორციელდება თორმეტჯოჯა ნაწლავის კვლადან და დამოკიდებულია იქ არსებულ მჟავა-ტუტოვან წონასწორობაზე. რაც დაბალია მჟავიანობა,

მა, მით უფრო მიმდინარეობს შეწოვის პროცესი. ამ დროს ინიშნება ცილოვან-ციმინიანი დიეტა, ასევე პრეპარატები, რომლებიც არეგულირებენ ნატრიუმს ორგანიზმში.

კალციუმის შეწავა ასაკით ერთად ქვეითდება; ამ პროცესზე ზემოქმედებს ცხოვრების რეჟიმიც: მუდამარე ცხოვრების წესი. კოფეინი, შაქარი და ალკოჰოლი ასევე გამოიწვევს კალციუმს ორგანიზმიდან.

6 თვემდე ბავშვებში კალციუმის სადღეობის მოთხოვნილება 400 მლგა, 10 წლამდე კი 2-ჯერ და მეტად იზრდება, 11-დან 24 წლამდე — 1200-მდე, 25 წლის მერე — 800-მდე ჩამოდის, ხოლო ორ-

კალციუმის სვლა ორგანიზმში

სულეხსა და მეტაბოლურ ქალებში — 1200 მლგ, კლიმაქსის დროს — 1500-მდე ყველაზე დიდი რაოდენობით კალციუმი არის: ყველაში, საჭირო, პლავაში, მწვანეში, რძესა და ლობიოში, ასევე თევზში, კვერცხში, ხახვში.

თუკი ამ საკვებს არასამართლად იღებთ, საჭირო ხდება სამკურნალო პრეპარატების ან საკვების დანამატების მიღება. საკვების დანამატები უნდა შეიცავდეს: თუთიას, ასევე მანგანუმსა და P ვიტამინს, რომლებიც უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობენ კალციუმის შეთვისებაში.

შეგიძლიათ მიიღოთ კალციუმის გლუკონატი ან ლაქტატი. დიდი რაოდენობით შეიცავს კალციუმს ასევე

პოლიტიმინი და მინერალური კომპლექსი.

თუ გაქვთ გულ-სისხლძარღვთა სისტემის პათოლოგია, ან მაღალი არტერიული წნევა და იღებთ საკურნალო საშუალებას, რომელიც განაპირობებს ორგანიზმში კალციუმის არსების ბლოკირებას (მაგ. ვერაპამილი), კალციუმის შემცველი დანამატების მიხედვით საჭიროა ექიმის კონსულტაცია.

არ შეიძლება ბიოლოგიური დანამატების მიღება, თუ გაქვთ კუნძულის თირკმელი ან სხვა რაიმე თირკმლის პათოლოგია, კოლიტი, დიარეა ან შეკრულობა.

მაია მუხიგული

სად ვიპოვოთ B₁ (თიამინი) ვიტამინი?

100 წლის წინ ხალხმა არაფერი იცოდა ვიტამინებზე. პიპოვიტამინოზით იღუპებოდნენ ძირითადად მოზარდები. ისინი ვერც იცნებდნენ, რომ მათ უშედეგოდ ღვინო და ზოგ შემთხვევაში — ბრინჯის ჩენრი. პოლიდილემა ექიმმა ვიკანმა, უმწესულ იავეზ მუხომისის, შეამჩნია, რომ ადგილობრივი მოსახლეობა საკვებზე იყენებდა განმწვინებ ბრინჯს და პილონეფრით იღუპებოდა, 1911 წელს პოლიდილემა კანონი ფუნქმა ბრინჯიდან გამოყო ნივთიერება, რომელიც ხელს უშლის პილონეფრის განვითარებას. ეს ნივთიერება შეიცავდა ამინოჯგუფს და მეცნიერმა მას „ვიტამინი“ (ვიტა — სიცოცხლე) უწოდა. ეს იყო ვიტამინი B₁ (თიამინი) ამ ვიტამინით დაიწყო საერთოდ ვიტამინების შეს-

წავლა. ტიამინი აუცილებელია ნერვული სისტემის ნორმალური ფუნქციონირებისთვის, საჭმლის მომწვლელი ორგანოებისთვის, სუნთქვის რეგულირებისა და ყველა სახის ნივთიერებათა ცვლისთვის: ცილოვანის, ნახშირწყლისა, ციმინის, მინერალური. ტიამინი, სხვა ვიტამინებთან შედარებით, მყარია — კარგად იტანს გაცხელებას. პროდუქტების კულინარიული გადამუშავებისას იკარგება B₁ ვიტამინის მხოლოდ 25-30%, მაგრამ ხანგრძლივი ხარშვისა და მეტაბოლიზმის კონტაქტის დროს იწვება. ტიამინის ნაკლებობას შესაძლოა გამოიწვიოს ტიხის უჯრედების კვლევა. ადამიანი ხდება გულ-მეწევი, ნაკლებფუნქციონირებელი. ზოგი მეცნიერის აზრით, ალკოჰოლი დაავადებულ პაციენტებს თითქმის

არ აქვთ ტიამინი სისხლში.

ყველაფერი კი იწყება მუდმივი დაღლილობით, გაღმინებით, უშედეგობით, ვაშლით, უძილობით, კაქისის უკმაყოფილო, ყურადღების კონცენტრირების დაქვეითებით.

B₁ ვიტამინის შეიცავს:

- 1) მშრალი ლუდის საფუარი — 15გ;
- 2) ლორის ხორცი — 0,8გ;
- 3) თხილი — 0,4გ;
- 4) დაღლილი ხორლის პური — 0,3გ;
- 5) ოდიფული — 2.

აგრეთვე მინის თხილი, ნუში, გარგარი, ნივთი ქარხალი, სტაფილო, ხახვი, კომპოსტო, ასკილი, კარტოფილი, რძე, ხორცი, კვერცი, თაღამი, ისანახი.

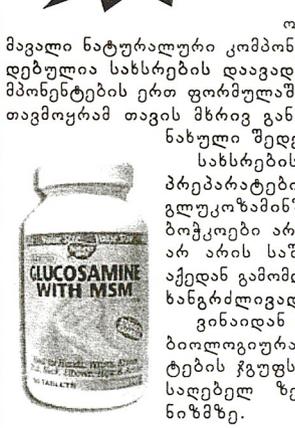
კრესტიანკა №1

განსჯება გსურთ?

თუ გსურთ წონაში დაიკლოთ, რაც ძალიან ბევრი ქალის ოცნებაა, უნდა განსჯდეთ, რომ წონაში მომატებას ხელს უწყობს არა მარტო ციმინი, არამედ ორგანიზმში სიხის დაგროვება. ამიტომ საჭიროა, ყოველდღიურ რაციონში ჩართოთ სიხის გამომდგენი პროდუქტები. ეს თქვენთვის ახასიათებს ხილსა და ბოსტნულს. გარდა ამისა, არარეკომენდებულია იმპოტა და უცბად ბევრი ჭამა, საკვები უნდა დაყოთ პატარ-პატარა ულუფებში და მიიღოთ ნ-ჯერ დღეში. საუბრებზე აუცილებელია მიიღოთ ფინჯანი მწვანე ჩაი, რომელიც ხელს უწყობს საჭმლის მომწვლებას.

კიდევ, გირჩევთ, დრო და დრო მოიწყვეთ განტვირთვის დღე. სასურველია ეს იყოს დასვენების დღე. დღის განმავლობაში მიიღეთ, ჩამოივლითაგან რომელიმე ერთი პროდუქტი: ვაშლი ან ყურძენი, კვერცი ან წვენი... რას არჩევთ ეს თქვენს გემოვნებაზე დამოკიდებულია. ერთი და იგივე პროდუქტს ადვილად ითვისებს ორგანიზმი, ამ დროს ის ისვენებს და თქვენ იმორებთ ბალახს.

NEW! გლუკოზამინი

გლუკოზამინის ეფექტურობას განაპირობებენ მასში შემავალი ნატურალური კომპონენტები, რომლებიც რეკომენდებულია სასრების დაავადების დროს, ხოლო ამ კომპონენტების ერთ ფორმულაში გატკეველი თანაფარდობით თავმოყრამ თავის მხრივ განაპირობა გლუკოზამინის არნახული შედეგები.

სახსრების დაავადებების ყველა სხვა პრეპარატისაგან განსხვავებით გლუკოზამინი შემაგალი მცენარეული ბოტკოვით არ აღინიშნება კუნძულისა და არ არის საშიში ჰიპერტონიკებისათვის, აქედან გამომდინარე მისი მიღება შეიძლება ხანგრძლივად.

ვინაიდან გლუკოზამინი განეკუთვნება ბიოლოგიურად აქტიური კვებითი დანამატების ჯგუფს, იგი ახდენს ზოგად გამაჯანსაღებელ ზემოქმედებას მიმდინარე ორგანიზმზე.

- საგრძობლად ამცირებს ტკივილებს დაავადებულ სახსრებში და აუმჯობესებს მათ მოძრაობას.
- ამცირებს სახსრების ანთებას და მის თანხლებს პროცესულ სიმპტომებს.
- ხელს უწყობს სახსრების ხრტილოვანი ნაწილის აღდგენას.

გლუკოზამინი — რთული პრობლემის იოლი გადაწყვეტა.

ნუტრიმენტ ჰაუსი NUTRIMENT HOUSE

მის: დ. აფთხაშაბაძის 150
 ტელ: 95-65-03; 96-06-67
 www.shop.ge.com

ლიზა №39

მიზა და სანდრა კავკასიელი კენელები

(დასაწყისი იხ. გვ. 14)

... საქართველოს ავიანების „პრობლემა-737“ ბერლინში ჩაფრინდა. გერმანია პირველი ქვეყანაა, რომელმაც ოფიციალური ვიზიტით მიიწვია საქართველოს პრეზიდენტი. ნიუთონ ხალა, დახვედრის ოფიციალური ცერემონია...
 გერმანია სიკვდილს გადაგვარჩინა. მისი დახმარების გარეშე ვერ შევძლებდით სიცოცხლის გაგრძელებას. გერმანია, რომ თითოეული ევრო მიზნობრივად დახმარებდა საქართველოს ამჟამად სჭირდება დახმარება, მაგრამ იმდენი მაქვს, ორი წლის შემდეგ ჩვენ ეს აღარ დაგვჭირდება“, — ამბობს მიზა და კან-

ალდევე ფართომასშტაბიანი ბრძოლა მიმდინარეობს. დაავადეს თანამდებობის რამდენიმე პირი... „მიზის არ მემჩნია. იმდენი მაქვს, რომ ღმერთი არ გამწირავს. ორჯერ უკვე იყო ჩემზე თავდასხმის მცდელობა. როდესაც პრეზიდენტი გაგზავნილი, პალერმოს ყოფილი მერი, ჩემი მეგობარი ორლანდო ჩამოვიდა გასამხვევებლად. სახედიეროდ, ქართული მათა ისეთი ძლიერი არ არის, როგორც სცილიურია“.

მიზა ადგა, ნიუთონი დღინით სასესიო აიღო. შეიძლება მუსიკის ჩართვა? ამერიკულმა სიმღერამ გადაფარა თეიმოფრინაის გუნგუნი. მიზა ქართველ ჟურნალისტებთან მი-

ადის მათთან ერთად სავსე ერთ ბოკალ სასადასთან... ახალი პრეზიდენტის პრეზიდენტი მხოლოდ 25 წლისაა. ჟურნალისტები იხიცი ცეკვაეს და მერის. „ისინი ისეთივე ახალგაზრდები არიან, როგორც რევოლუცია“. — მეუბნება მიზა და თავის ადგილს უბრუნდება, რათა კითხვა გააგრძელოს. 24 თებერვალს მიზა ჯორჯ ბუშის მინვეტი თერ სახელს ესტუმრება. თუ

ცლერს საშუაოდ მოიქრულ ვარდს გადასცემს. მოგვიანებით მიშასთან შეხვედრა არასამთავრობო ორგანიზაციამ მოაწყო, სადაც 800-მდე სტუმარი შეიკრება, რათა მოესმინა მისი ნაამბობი კორუფციისთან ბრძოლაზე. იმავე საღამოს საქართველოს საელჩოში შეკრებილ გერმანიაში მყოფ ქართველებს მიზა მოუწოდებს, სამშობლოში დაბრუნდნენ და ქვეყნის ძირეულ გარდაქმნებში მიიღონ მონაწილეობა.

რუსეთი საქართველოს ცენტრალურ აზიაში ტერიტორიის გადანიჭვისთვის პერსპექტიულად იყურება. სწორედ ამავე ტერიტორიის გავლით აპირებს ამერიკა კასპიის ნავთობის ტრანსპორტირებას თურქეთსა და დასავლეთს ქვეყნებში. ამასთან, შერინსა და ალქურების პროგრამის დარღვევები თბილისში ამერიკელი ჯარისკაცები იმყოფებიან. თუმცა, მიუხედავად ყოველივე ამისა, სააკაშვილს მაინც მიაჩნია, რომ საქართველო ევროპის ნაწილი უნდა იყოს.

... თბილისში ჩამოსულებს დაცვა დიდ, შავ „მერსედესს“ ახვედრებს. უსაფრთხოების მიზნით სანდრას და პატარა ედვარდს მომცრო „მერსედესში“ სვამენ. მიუხედავად მისალოდნელი საფრთხისა, სანდრა არ შეუცვლიდა ცხოვრების წესი. სააკაშვილების ოჯახი მადრიდის ლამაზი შენობის უკან ცხოვრობს. მათი ბინის ფანჯრები შეყვინებულია აკადემიის უფურებს. სასტუმრო ოთახი არავრთი განსვავდება თბილისელთა ბინების სასტუმრო ოთახებისგან. ბუხრის თავზე მიშას პატარა ფიგურა დგას. როიალის მოპირდაპირე კედელზე კი გიტარა ჰკიდია. ოჯახი მალე სხვა ბინაში გადავა, რომლის დაცვა უფრო მოსახერხებელი იქნება დაცვის სამსახურისთვის. „მიზა შეუენება, ანგელოზები მშფარველობენ. ისიც არ უნდა დავივიწყოთ, რომ უმაჯირ ადამიანი ლოცულობს მიშას ჯანმრთელობისთვის, რომ ძალამ არ უშეწყუნოს და გააგრძელოს ბრძოლა უკანონობის წინააღმდეგ. მე კი ძველებურად ვანავლი ფრანგულ ენას. დანარჩენ დროს ვეი-ასახლდები. აქამდე მუშაობდა ორგანიზაციამ გეოგრაფი, ხელფასი 400 ევრო მქონდა. ახლა მიზა უკვე პრეზიდენტია და მუშაობს ველარ შექმნებს, ეს ერთგვარ უზერსელობას შემიქმნის“, — ამბობს სანდრა.

პატრიკ ფორესტიერი პარი მატრი

ყველაფერი სუთა უახლოვანდა უნდა დაიწყოს

რუსეთის და საქართველოს პრეზიდენტების შეხვედრა ძალზე არაპროდინარული იყო, როგორც პირადად მათთვის, ასევე უმაღლეს დონეზე შეხვედრების ტრადიციების თავდასხრისთვისაც. მიზეზი სააკაშვილისთვის ეს პოლიტიკური პრეზიდერა გახლდათ. კრემლის პატრონისთვის კი ქართველი სტუმრის მიღება უპრეზიდენტო — პუტინი თავისი პრეზიდენტობის ოთხი წლის მანძილზე პირველად სხვედრებდა უცნობ პოლიტიკოსს, თანაც დსთ-ის ქვეყნებთან იმ ერთადერთი სახელმწიფოს მეთაურს, სადაც ჩასასვლელად ჯერჯერობით ვერ მოიკვდა. ორი ქვეყნის პრეზიდენტების პირადად შეხვედრა საუბარმა (რომელიც პროკოვოლით გათვალისწინებული დროს გასცდა) და შემდეგ ორივე ქვეყნის დელეგაციების შეხვედრებმა ყველაზეარ მოლოდინს გადააჭარბა. მართალია, ამბავმა 36 წლის პრეზიდენტის სიმამაცესა და პირდაპირობაზე მის ჩამოსვლამდე ჩამოაღინა მოსკოვში, მაგრამ მას შემდეგ, რაც პუტინთან შეხვედრამდე კრემლში მოასწრეს გასტუმროდნენ სტუმრის მიერ საერთაშორისო ურთიერთობების ინსტიტუტში წარმოქმნილ სიტყვას (რომელსაც პუტინმა პოზიტიური სიგნალი უწოდა) და საცირად გულგლი ინტერვიუს „ესო მოსკვიზე“, ცხადი გახდა: მსგავს სინარჯებს მოსკოვი ჯერ არ შეიძლება. თუმცა ბნ-ს სააკაშვილზე იმასაც ამბობენ, დიდებული მსახიობია, მაგრამ ხომ შეიძლება ისე შეისისლბორცოს ეს როლი, რომ მისთვის ბუნებრივი გახდეს... ხომ ფაქტია, რომ არა „მსახიობია“, არამედ პრეზიდენტი თქვა ის, რისი გაგონებაც მოსკოვს დიდი ხანია უნდოდა: — საქართველოს ტერიტორიაზე მართლაც მიდმოიდა „ბოკეიკები“, შევარდნიანის მთავრობა მათთან ურთიერთობაში არც მხვდა წვევა და არც მამფურს, რაც ენებდა არა მარტო რუსეთის, ასევე საქართველოს ინტერესებსაც.

უსაზრეთი მოსკოვის გეოგრაფიკული მოგონებები

მოსკოვში ტერაქტის მსხვერპლთა რაოდენობა ჯერ კიდევ დაუდგენელია. პოლიტიკური თამაში კი უკვე დაიწყო. გასულ ორშაბათს ეს თამაში საქართველომ წამოიწყო. უშიშროების მინისტრმა ვალერი ხაბურანიამ განაცხადა, შესაძლოა ა ტერაქტთან აფხაზეთის სუცსამსახურები იყვნენ დაკავშირებული. ამის დასტურად კი თბილისში დაპატიმრებული რუსეთის მოქალაქე ყარაიფო-ჩერეჭეთის მკვიდრი ნაზირ აიდოლოვი, მტკსახველ ბალყარული მოიყვანა. 2003 წელს, აფხაზეთში ჩასული აიდოლოვი იქაურმა სუცსამსახურებმა გადაიბირეს და საგანგებო დავალებით ბაქსისის ხეობაში გაგზავნეს — იქ უნდა დაასლოებოდა ლტოლულე ჩეჩენები, მერე თბილისში, რუსეთის საელის უშიშროების სამსახურისთვის შეეცხოებინა, რომ ორი დიდი ტერაქტი მოხდებოდა მოსკოვსა და სტავროპოლის მხარეში. აიდოლოვს ა ტერაქტის ორგანიზატორება უნდა დაესახელებინა ბაქსისში გატანილი ჩეჩენები. საქართველოს უშიშროების მინისტრმა აღნიშნა — თითქმის აუღიარებელი აფხაზეთის მთავრობამ იცოდა, თებერვლის დასაწყისში მოსკოვში ტერაქტი რომ მოხდებოდა და გადა-

წყვიტა, იგი საქართველოსთვის გადაებრალბინა. გამოდის, რომ აიდოლოვის პროვოკაციული განცხადების მიზანი რუსეთ-საქართველოს შორის კონფლიქტის გამოწვევა იყო. ნაზირ აიდოლოვი უფრანლისტებს წარუდგინეს. როგორც ენობილა, რუსეთის სუცსამსახურებმა მისი განცხადება სერიოზულად მიიჩნიეს. აფხაზეთის ხელისუფლებამ ხაბურანიას განცხადება „ნაბოღადი“ უწოდა. არც ეს უნდა დაგვავწყენდეს, რომ სუცსამსახურის შეფის ეს შეტყობინება მოსკოვში მიზელი სააკაშვილის ვიზიტს წინ გაეცრუდა. ზოგიერთის აზრით, „ბალყარული“ საქმე შეითხილეს ჰვავს, მოსკოვის დასარწმუნებლად — ტერორიზმთან ბრძოლაში თანამშრომლობისთვის მზად ვართო.

მიზეზ დაადგინეს, არის თუ არა დაკავშირებული აიდოლოვი აფხაზეთის სუცსამსახურებთან და მტერობი მომხდარ ტრადიციასთან, თუ ეს თავის მართლებას რუსეთთან, რომელიც საქართველოს „ბოკეიკების“ მფარველობაში ადამამულებს, ხოლო ეს უკანასკნელი აყვედრის — აფხაზ სეპარატისტებს უჭერი მხარსო.

უტრო რუ

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა
14 თებერვლიდან დაადგინა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსი:

აშშ დოლარი	2,0600
ევრო	2,6397
ინგლ. გირვანქა სტერლინგი	3,8986
რუსული რუბლი	0,0722
თურქული ლირა (1.000.000)	1,5630

„აიბიტი“
 აიბიტი ქირაობს: **მისი ბანკი**

ბავშვის ქირაობა	ფრანკის ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
ნაქვების განხილვა	სამსახურის განხილვა	მამაკაცი ქირაობა
სამსახურის განხილვა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა
მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა	მამაკაცი ქირაობა

მოსკოვი, 3133 მის: 212-312, 364-464

„სოხჯეროვის“ ფირმის მეტალოპლასტმასის ქარ-ფანჯრები ქალიან იაზად

ფაქობი: თბილი, ნავლის მასსახური, მხს, მამი მხს, მამაკაცი, მთილი ხა და ა.შ.

ჩვენი პროფილი — მამაკაცი

მის: მამაკაცი 141 მ. „ლიდუსის“ გეგრლით
 მამაკაცი: 26-30-50; 34-49-40; 61-32-37; 899-51-51-09; 899-902-091; ტელამი: 966-779

ცხოვრებისეული კურიოზები

1. მაგიტო მოიგო ომი?!

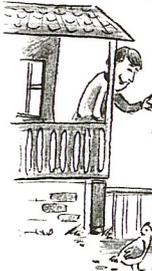
90-ს გადაცილებული კაცი გარდაიცვალა ჩვენს სოფელში და მინცდამინც დიდი გლოვა არ იყო.

ჩვენი მეგობრის, ზაზას პაპა იყო, სა-
მამულო ომის ვეტერანი, სულ იმას იძახ-
და, ომი მე და ჩემისთანებმა მოვიგეთო...
შევიდა ზაზა ოთახში და რას ხედავს —
შემოსხდომიან მიცვალებულს ხანში შე-
სული ქალები, დაუღიათ წინ ხელჯოხე-
ბი, ჩამოუდგიათ ზედ თავები და ჭორაობენ
და ჭორაობენ, თანაც ხმაშაღლა...
— რომ ჩამომხსნადარხართ აქ „ხო-
კეისტებივით“ და ჭორაობთ, პატარა ცრემ-
ლიც დააღვარეთ ამ კაცს, მაგიტო მოიგო
ომი?!

შალვა ლომიაშვილი, კასპის რაიონი, სოფელი მეტეხი

2. ნოდარ დუმბაძემე ამბობენ...

ნოდარ დუმბაძეს ძლიერ უყვარდა მშობლიური სოფელი
ხიდისთავი და როგორც კი თავისუფალ დროს გამოჩნდებოდა,
ხშირად სტუმრობდა იქ. ამბობენ, რომ ერთხელ, ხანგრ-
ძლივი შესვენების შემდეგ, რაც გამოიწვეული იყო მისი
ავადმყოფობით, ნოდარი კვლავ ეწვია მშობლიურ სოფელს.
ბუნებრივია, სოფელში ატყდა ერთი ალიაქოთი, მი-
პატივება-გადამატივება. ლამის ტაბელი შეადგინეს
ნოდარის თანასოფელებმა, თუ ვისთან როდის უნდა
მისულყო სახელოვანი მწერალი სადილად თუ ვაზ-
შმად.

ჩემს ახალგაზრდობაში (ახლა არ ვციც, როგორი
წესია) სტუმარს თუ ფიზიკურ გამოუმეფვი სახლ-
იდან, ეს დიდ სირცხვილად ითვლებოდა (განსაკუთრე-
ბით გურულებისთვის). ამიტომ ღვინის დაძაღვება
სურფაზე თითქმის დაკანონებული იყო. არავითარი მიზეზი — ინფარქტი, წნევა,
გრძობი — არ სჭრიდა. ერთადერთი, რასაც გურულები „გაგებობ“ ცვიდებოდნენ და
მოეშვეოდნენ, თუ იტყოდი — ნემსს ვიკეთებო. ეს იყოდა ნოდარმა და ყოველი
წვეულების დაწყების წინ აცხადებდა, ნემსს ვიკეთებო.

გავიდა ერთი კვირა, დადგა მწერლის თბილისში გამომგზავრების დრო. დი-
ლადრიან ნოდარის ოდა-სახლს ერთი ენაკემიტი მოხუცი მიადგა (ილიკოს ან
ილარიონის ახლობელი იყო ღღბათ). ქვეყიდან შესახა — მანინძლოო! ნოდარი
გამოუგესხა — მობრძანდიო!

— ნოდარია, ბიჭო, მითხუე ერთი შენი ტრაკი, ქვილი მაქს გასაცრელიო! —
„თავაზიანად“ სთხოვა მოხუცმა.

ზ.ო., თბილისი

3. ნინია ბებია

სტამბოლის კავივით მაგარი ქალი იყო ცხოვრებული ნუცა
ბებია. ასი წლის ქალი, ათი წლის ბიჭივით სხარტად ადიო-
და ხეზე და ზარმაც შვილიშვილებსა და შვილთაშვილებს
ხილს უყრფუდა. 99 წლის და 11 თვის გახლდათ ნუცა
ბებია, როდესაც მის ოჯახს ახალი სიძე ეწვია. საუბარში
სიძეს სასხვათაშორისოდ უთხრეს, რომ ბებიას ხეზე
ასვლა შეუძლო, რაშიც ვერაფრით დააჯერეს. ნუცა ბებია
გაანზუნა სიძის გაჯიუტებამ და 100-მანეთიანი სანამ-
ლეო (იმ დროინდელი 100 მანეთი დღევანდელ 100
დოლარს უდრიდა) შესთავაზა, რაზეც უყოყმანოდ დას-
ტური მიიღო. სანამლეოს „ჩაჭრისთანავე“ ფუთიან ვედროს
დაავლო ხელი და ეზოში მდგარ უზარმაზარ ლეღვის ხეს
კენწეროში მოექცა, ლეღვი დაკრიფა და გაოცებისაგან პირ-
დაღებულ სიძეს ჩამოსახა:

— ახლა აქედან რომ ჩამოხტე, კიდევ 100 მანეთს დამი-
მატებ?

გაგიყვებულა სიძე. მთელი ერთი საათი ეხვეწებოდა ახითხითებულ
ბებიას, ოღონდ მაქედან მშვიდობით ჩამოდი და 300 მანეთს გაძლეო.

კობა ხატისაშვილი, გურჯაანი

ცნობილთა ისტორიები

4. ყველაფერი ხნორადაა...

ერთმა გენერალ-პოლკოვნიკმა სტალინს საქმის
ვითარება მოახსენა. სტალინი ძალზე კმაყოფილი დარჩა.
როდესაც გენერალ-პოლკოვნიკმა მოხსენება დაამთავრა,
სტალინმა პკიტხა:

- კიდევ რაიმეს თქმა ხომ არ გსურთ, ამხანაგო გენერალ-პოლკოვნიკო?
- დიას, ერთი პირადი თხოვნა მაქვს.
- თქვით.
- გერმანიაში შევარჩიე ჩემთვის საინტერესო
ნივთები, მაგრამ საკონტროლო პუნქტში დააკავეს.
თუ შეიძლება, დაშიზრუნონ ისინი.
- შეიძლება, დანერეთ პატივი, რეზოლუციას
დავაღებ.

გენერალ-პოლკოვნიკმა ჯიბიდან ამოაძვინა წინასწარ გამზადებული პატივი. სტალინმა
რეზოლუცია დაადო. გახარებულმა გენერალ-პოლკოვნიკმა დიდი მძღობა გადაუხ-
ადა სტალინს.
შემდეგ რეზოლუცია წაიკითხა: „დაუბრუნდეს პოლკოვნიკს მისი ხარახურა.
ი. სტალინი“.
— ამხანაგო სტალინი, გამოგრჩენით, მე პოლკოვნიკი კი არა, გენერალ-პოლკოვნი-
კი ვარ.
— არა, ყველაფერი ხნორადაა, ამხანაგო პოლკოვნიკო! — უპასუხა სტალინმა.

5. ხოლომონ II-ის ჯერიომი

იმერეთის მეფე სოლომონ II თავის სასახლეში
ნადიმს მართავდა. ნადიმზე ერთმა დარბაისელმა
კარისკაცმა სხვათა შორის თქვა:

- ზოგჯერ ბოდიში დანაშაულზე უარესიაო.
- მაგ შენს სიტყვას ვერ ვირწმუნებ, თუ
საქმით არ დამიბტვიცებო, — უბრძანა მეფემ.
- ბატონი ბრძანდებით, ოღონდ ფირმანი კი
მიბოძეთ, რომ არ გამიწყრებით და საქმით
დამიბტვიცებო, — მოახსენა კარისკაცმა.
- მომიცია! — უბრძანა მეფემ.
- რამდენიმე დღის შემდეგ, სოლომონ მეფე
თავისი აშალით განთიადისას ეკლესიაში მიბრ-
ძანდებოდა ცისკრის ლოცვის მოსასმენად. ამა-
ლის უკან მოქცეული ზემოსხენებული დარბაისე-
ლი მიეპარა მეფეს და უცერად წელზე მოხვია
ხელები.

უღვის სისწრაფით მოუბრუნდა განციფრე-
ბული მეფე და შერისხა:
— ეგ რა ქენ, კადნიერო?
— ბოდიშს ვიხდი, დღიო მეფეო, შემინდეთ, დედოფალი მეგონეთო!..
მეორე დღეს ბედნიერ კარისკაცს მშვენიერი ტიპი ებოძა მეფისგან.
ისიღორე კიკნაველიძე, თბილისი

მკითხველს საყვარელი ანეკდოტი

6. სვანს ექიმმა დაუსვა დიაგნოზი და
უთხრა, მკურნალობა 500 დოლარი დაგიჯდებ-
ბაო.
— ექიმო, იქნებ დამეხმარო და სხვა ავად-
მყოფობა მიმოყო, უფრო იაფიანი, პატივს გცემ!
თეიმურაზ ვარდოსანიძე, თბილისი

7. სვანი ცოლ-ქმარი მანქანით მიდის.
— დამუხრუჭე, დამუხრუჭე! — უყვირს
ცოლს. ამასობაში მანქანა ხეს დაეჯახა.
— ხომ გითხარი, დამუხრუჭე-მეთქი, —
ღრიალებს ქმარი.
— როგორ დამუხრუჭეხინა, საჭესთან
შენ ზიხარ!

8. — მიხო, რო დაქორწინდებით, ორი შვილი
გავეყოლება, ერთი გოგო და ერთი ბიჭი.
— საიდან იცი?
— როგორ თუ საიდან, დედაქმთან არიან,
კარდანახში!..
ნიკოლოზ იოსებიძე, თბილისი

ყურადღება!

ეუჩიოზების კონკურსი

„კვირის პალიტრა“ მკითხველის პრემია კურიოზების გვერდის-
თვისაც დაანცხა. კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად ავტორებ-
მა უნდა გამოგზავნონ რედაქციაში კურიოზები, ახალი სასაცილო
ამბები, ანეკდოტები. საუკეთესოები გამოქვეყნდებან.
მიანიჭეთ პრემია საუკეთესო კურიოზის ან ანეკდოტის ავტორს.
თუ რომელიმე კურიოზმა ან ანეკდოტმა თქვენი მონონება დამისახურა (ყველაზე
მეტად), აღნიშნეთ მისი ნომერი ქვითარში და გამოგვიგზავნეთ.
თქვენი ხმა არ დაიკარგება და თვის ბოლოს გადანყვეტს გამარჯვებულის ვინაობას.
ხმები დაითვლება და თვის განმავლობაში ყველაზე მეტი ხმის მფლობელი კური-
ოზის/ანეკდოტის ავტორი მიიღებს პრემიულურ — 50 ლარს, მომდევნო — 30-ს, III
ადგილზე გასული ავტორი კი — 20 ლარს.

კურიოზების კონკურსი
საუკეთესო კურიოზის ან
ანეკდოტის ნომერი —
კვირის პალიტრა №7

ეს ქვითარი „კვირის პალიტრის“
(„სიტყვა და საქმის“) საფოსტო
ყუთში უნდა მოათავსოთ რაიონ-
ებში ოთხშაბათის, 18 თებერვლის
10 საათამდე, თბილისში — ხუთ-
შაბათის, 19 თებერვლის 13 საათა-
მდე.

1-ელი მარტის ნომერში თქვენ შეიტყობთ თებერვლის თვის
გამარჯვებულთა ვინაობას.
წარმატებებს გისურვებთ!

მამუკა ნიბლიშვილის მონატრება

ჩვენი უპირატესი შვილი მამუკა უკვე წელიწადნახევარია, რაც ჩვენ გვერით ადარა ხარ. გილოცავთ წინადა ვალენტინის დღეს. ჩვენი მარადიული ტკივილი, გავრა ჩვენი ოჯახის სიხარული, ბედნიერი დღეები. ყველაფერს ფასი შენთან ერთად ჰქონდა. ეს ყველაფერი შენ წაიღე. ჩვენ კი დავგრძელებთ ცხოვრებას და შენი ლამაზი სურათი, რომელიც შეხვედრა მიტრის. არ ვიცი, რატომ მოხდა ასე. სიყვარული და სიკეთე რომ შენი გულიდან იწყებოდა, რატომ გიშტურნა ბედმა? ჩვენი ობოლი, ტკბილი, ლამაზი, საყვარელი და უსაყვარლესი შვილი. ვინც შენ გიცნობს, არ გაუკვირდება, რომ ეს სახელი შენ მარადიულ დამსახურებას აქვს. „მანუკებზე“ შენი მამაკაცები - მამუკას სანიღვალ ჩაქობა არ უწერიაო. დიდი მადლობა, შეილა, იმ კარგი სახელისთვის, რაც დაგეტოვებოდა. უფალს ვევედრებოდი, თუ რაიმე ცუდი უწერია, 5 წუთით ადრე მოქალაქე-შვიტი. ეს თხოვნა არ შეძინა. ახლა მუხლმოდრეკილი იმას ვევედრები უფალს, ცათა სასუფეველში დაგიმეციდროს შენი სუფლავი სული.

ლი გახადე სიკვდილი, უმუნად დარჩენილებს უკვე აღარ გვემინა მისი, რადგან შენ გვევლინები იქ. მარადიულ სასუფეველში და მოხიბლავა შენთან.

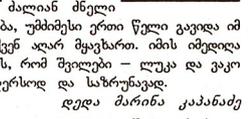
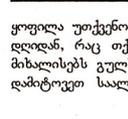
ნინო ნასარიასი

უკვე ორი წელი გავიდა იმ ავბებითი დღიდან, რასაც მოჰყვა შენი ტრავმატული სიკვდილი. 23 წარუხეზლს მოუწარი მხოლოდ, ჩვენი საყვარელი, გულსტკევილი სასუფა მონატრება, აღარ ხარ და უკლებლივ ყველას დასწევთე გული, რადგან განსაკუთრებულად კარგი იყავი ყველათვის - დიდას თუ პატარასთვის, ბუთითაი, მოსიყვარულე, უხომოდ თბილი... ჩვენი ლამაზი, ანგელოზი დაიკო, ნათელში იყავი მარადიულ სასუფეველში.

შენი ძმა და დები

გია და ლევან ბეგიაშვილების სსოვანსა

მოუშუშებელ ტკივილს ატარებთ, შეიძლება, რომელიც გია და ლევანს, თქვენს ძმებს, რომლებიც ჩვენს იმედს და სურვილს გზავნიდით. დღისთვის მარტო და ცდილობდა მისი მშენებელი უთქვამს. უმძიმესი ერთი წელი გავიდა იმ დღიდან, რაც თქვენ აღარ მყავსარა. ნიბი დიდი მისაღისის გულს, რომ შეიღებ - ლეკა და გაკო დამბითყეი სააღურსოდ და საზრუხავედ.

გია და ლევან ბეგიაშვილების სსოვანსა

სევითა და ტკივილი, უსაშველო მონატრებით გავიდა ერთი მტანჯველი წელი. ვერ დამხევერება რაც მოხდა. ყოველ წუთს ვითხოვთ საკუთარ თავს - რატომ, რისთვის ვაგვატეულებს ამდენი ხალხი? თქვენი ლამაზი სიციველ 2003 წლის 15 თებერვალს შექვდა. იმ დღის შემდეგ დაიშრტა ჩემი თვალები და გული. იმ ურჩულს თქვენს გზაზე რა უწელიდა, რისთვის წაგართეთი სიცოცხლე, ჩემი ობოლი, ტკბილი, ლამაზი, გაყვანილი, მოყვარული ბებიე? უძლეური თქვენი დედამას რთი უნახავო?! 25 და 27 წლის, უსუბტაკისი და უნახავისი მძისთვლები მომიკლეს. მკვლელი დღემდე დაუსკუდა.

ჩემი გია და ლევან, მადლობა იმ სახელისთვის, რაც თქვენს შვილებსა და გვარს დასწევთე. მუხლმოდრეკიანი ვევედრებით უფალს, ნათელი მაჰქინოსი თქვენს ლამაზ, კეთილ სულს.

დედა მარინა კახანაძე

ლევან ლომიძის მონატრება

თქვითვედ თებერვალს ერთი წელი შესრულდა, რაც ჩვენ შორის ადარა ხარ. მძიერფასო მამავე, ერთგულე მომხელე, მოიფარულე ბაბუავე! საურვედ კეთილი და საინო იყავი ყველას მძამრ. სამი გაყვანის, სამი იმინრის მამას აწი ვინდობდა სიცოცხლე, მაგარამ ულმოიბობა სიკვდილმა წაგართვა შენი თავი. ჩვენ კი ისეა დავგრჩენილა, ვილოცო შენთვის, რომ იმდერთმა სამითხემი გვიმყოფოს შენი უშნიკელო სული.

მუღულე ლენა; შვილები - რევაზი, მადრი, მამუკა; ძმლები, შვილიშვილები

კუჩურა ქორტაის მონატრება

19 თებერვალს შენი დაბადების დღეა. გილოცავ... შენვედი და დამბითყეი მოურჩენელი ტკივილი, რომელსაც უმუნბა ჰქვია. რადგან ჩემი დამბორება შენთან სათქმელი. გერუნრულები და გიზიარებ განსადიდეს, ტკივილსა და სიხარულს. ვილოცებ შენთვის.

შენი დაიკო

შროა ფანჯიძის გახსენება

უკვე ერთი წელია, ჩვენი თან ადარა ხარ. ლამაზი სიციველის საწყველად, სევდა და ტკივილი დავტოვებო. მაგონების ამარა დავტოვებ დედამამოვლებში, ოჯახში.

ნანა ქუტიძის გახსენება

მაღალ გვენატრები, დედა. ორევე შევლს გაუსაძლისად გვენატრები, შენს რბილ კალთაში განვლილ დღეთა სურნელს გვენატრება შენუელი მოყვრება... შენუელი ხალისი... შენი გაყვებულე წწინანცი კი გვენატრება. შენი სიძლეები... შენი ხმა... შენი ცხუვა.

25 წლის ნინო ნასარიასი მონატრება

12 თებერვალი. გილოცავ, ნინო, დაბადების დღეს. სად? როგორ? მაღიან ძღვას, საფლავზე დაბადების დღის მისილიცა. შენ ხომ განსაკუთრებულად ეშხაძობიდი შენი დაბადების დღისთვის. ყველა დღესასწაულზე მტეტად გიყვარდა. ჩვენ როგორ მოვიტყეო - მორედ ვხვდებით შენს დაბადების დღეს განსაკუთრებულად მძიმე მდგომარეობაში.

მაღიან ყველა უმუნობა, სეოლო. დრო მშენა ქრალიადა სურვესო! - არ მესმის ამ ცხოვრების, მამბნ ტაქტომ არ მუღვავა სევდა, რატომ არ ყრულებს ამ ტკივილები, რომელიც შენი მიტრები. გულში საშუამოდ დისავგურა მუნუსარბამ. წახვედი და ბევრს ასწავლე მონატრება. ისეთი ახლობე-

დათო ფენიას მონატრება

18 თებერვალს 10 წელი შევისრულდებოდა, დათუა. მორედ ვხვდებით უმუნოდ ამ დღეს, ჩვენი ლამაზი, პატარა ბებიე. ამ დღის აღნიშვნა კიდევ ერთი დიდი ტრავმატული წინსივლია, მაგარამ ვევედრებ შენთვის საშუამოდ და მოსიხსენებლად ვაყვებო. საწითლების, ყვავილებისა და ცრემლების გარდა ვერაფერს ვიძლეოთ ცივე სამარეში მულოარებს.

გვენატრები უსაშველოდ. შეტვტრითი, ვერუნრულებით შენს სურათებს და მძიმე სველი გულდამბიზილი, ზღავეტვეული ცრემლებით ვალბობ შენს საშუამოდ სერფველს.

ცრემლიანი სიყვარული დავინებთ სანიღვლეს და ვილოცებთ შენი წმინდა, უმუნკო სულისთვის. მუღუელი, მადონა კობერძემბი; სიფო, მაკა დანღელები

შურა კობერძის სსოვანსა

18 თებერვალს შენი გარდაცვალებიდან ორი წელი შესრულდა, დედა. ყოველი დღე შენს მონატრებაზე ფიქრით თრუნება და დარღება. წლები გადის და უფრო მძიმე ხდება უმუნობით გამოწვეული სევდა. ღმერთმა ნათელში ამყოფოს შენი კეთილი სული.

შენი შვილები და შვილიშვილები.

ივარ კვრავიშვილის მონატრება

25 თებერვალს ერთი მძიმე, ტკივილიანი წელი გავიდა, რაც ადარა ხარ, ივარ. გავეცხრება უმუნობა... შენც გაგინებლად საყვარელი მძების - ოლივერისა და მარულეს გარეშე და ბოლოს მანც მათთან წახველა ორზე და აქ დავგრჩენი მოსიყვარულე მუღელე, შვილები, შვილიშვილები, რომლებიც ყოველდღე ცრემლით გვიგინებენ.

გვევრა, ილოცებ შენს ოჯახზე, შენს სანათესავოებს. შენი ნათებით სიკეთე მაღლად წაადგება შენს შობამავლობას.

ღმერთმა გაცხინოს და ნათელში ამყოფოს შენი საბეტკი სული.

შენი ოჯახი

მერმან ფრინაშვილის მონატრება

უსაზღვრო და უსაშველოა შენი სიკვდილითი გამოწვეული სევდა. შენი სახით მბებრე საყვარელი გამოგვეცხრება და უწყოდ დავტრინო. თითქოს დაღვინდა სამყარო... დიდი ტკივილი, მონატრება და ამოვუნების სიკარბილედ დატოვე საყვარელი ოჯახის, ნათესავების, მეგობრებისა და კოლეგების გულეში.

ენახტები ყველას; შენ ხომ ძეგლიანი იყავი კაცურკაცობის, გაყვანის, ადამიანობის. შენისთან პროფესიონალი მკურნალი ხომ პატივით სჭირდებოდა ჩვენს ზუღედს, რომლის სიამავეც და კოლორიტც იყავი.

ორმოცი გაუსაძლისი დღე გავიდა დარდიანი და ტკივილიანი სასუფა. ვევედრებ ცხოვრება შენ გარეშე, მძიერფასო მამავე, მუღულედ და მოსიყვარულე ბაბუავე წახვედი და დავტოვებ მოუშუშებელი ტკივილი, სევდა და დარღ.

რანინდებოდა იხსოვებ ამ ქვეყანაზე, ჩვენ კი ისეა დავგრჩენილა, ვიამყებ შენით, სათუთად შევენახიბო შენი ხსენება, ვილოცო შენი ლამაზი სულსათვის და ღმერთს ვთხოვო, ჩვენმა დანებულმა წმინდა სანიღვლესა დაგმიკვიდროს ცათა სასუფეველი.

შენი საყვარელი ოჯახი

ალეგან კუბეციას მონატრება

გაუსაძლისი ტკივილითა და მონატრებით ვილოცებ, ალე, დაბადების დღეს - 14 თებერვალს, რომელსაც მორედ ვხვდებით უმუნოდ. ბნელი ყოფილა შეგულო იმ აზრს, რომ შენ ჩვენ გვერდით არ ხარ, ჩვენი საყვარელი და საამყო მამავე და ბიბავე. რაც დრო გადის, უფრო ვევენატრები და ვევედრებ, მაგარამ ვი, რომ მონატრება მონატრება არჩება.

ჩვენ კი ისეა დავგრჩენილა, შენი საფლავი ცრემლითა და ვევედრებით ავსოლო, დავინებთ სანიღვლეს და უფალს შევხსოვო, ნათელში ამყოფოს შენი საბეტკი სული.

შვილი თათია; დისშვილები - ნინო და გიზო ხარტაპევი

ზაზა ბერიაშვილის მონატრება

15 თებერვალი მოვიდა, ჩვენი მონატრებული ზაზა, უმუნობა. 31 წლის შესრულდებოდა. შენ 30 წელი ამყავ, მუღელედ, მხრებში დიდი კარხული მონატრება და ცახხუისი მონატრება. შენ ჩამოვლას და დაოჯახებას ველოდი და უკვე უკვარი, თავზარადმაცები ამბობოდა. როგორი უძლეური და უსუსურები აღმოჩნდნენ შენ მუნეში. როგორ დააჯილდოვე ყველას, ჩვენი ძიერფასო განძო, ყველა ახლობლისათვის საამყოვე და სანატრელი, ჩემი მძეწიერი ზაზა, იშბათო ვაყვაცი. როგორ ჰყვარებინარ დიდსა და პატარას. შენ ხომ უპატივო დინებას გქონდა; შენ ხომ მუღელარებელი ძმა, მამული და ბიბა იყავი... შენი პატარა მძისშვილები - დარღვიანი და ჯუნზე შენს სურათებს დასცემებენ - ამბობენ, - ზაზა ბიბა როგორ მოგვენატრება; პატარა შოთიკო კი თვალს არ ამბობებს შენს სურათს. 8 თვისამ დილით რომ

გაიღებოდა, რამდენჯერმე შენი სახელი წარმოთქვა „ზაზა“ ვერ „დედა“ და „მამა“ არ იცოდა. მხოლოდ 4 წლის ეღვერე (შენ რომ მაღიან გვეგ) მანუკებებს; მე ვაგვიცოცხლებ ზაზა ბიბას. - სულ ტყუილი ყოფილა დღის მოყვრება - დედა გვეცხვოლო, ვერც დაგვენატრული და ვერც შემოგველე. ამას დიდი საოცრება დედამიწაზე არ არსებობს, შენის სიკვდილის შემდეგ დედა რომ ცოცხალი რჩება. რა მაცოცხლებს, ვაგვიცხვებ ვარ. არ ვიცი, სასწაულს ველოცებოთ თუ შენ წამულე ძაღლს, რომ შენი საყვარელი ძმა ზაქრო სულ მთლად ობოლი არ დარჩენი, უწუვემო.

მაღიან მამულებს ჩემი სიციველე. კიდევ ერთი უბედური დედა დარიკო თურნაიული

დარიკო - ვიტიას გახსენება

ახალი წლის წინ ჩვენს სამეგობროს კიდევ ერთი კარგი ადამიანი გამოაქვდა - დარიკან ვიტიას. მისმა მთელ ორენდელმა სიკვდილმა გული დასწევთა ყველას, ჩვენ, მისი მეგობრები მუნე-არებას გამოვთავა და ღრმას თანაგრძობას უკუხვებთ დარიკანის ოჯახს, დედამამოვლებს.

ოჩამიერილი მეგობრები, ზაირა, თამარი, ნანუელი, შიბა, ბელა

შობა ყურაშვილის მონატრება

გვენატრები შეილა შობა, ბნელი ყოფილა შენზედ ფიქრითი გატარებული წელი. მაღიან გვიმბიბი უმუნობა, შენი ტკივიანური დარღება ტელეფონით ახლაც ჩამესმის.

20 თებერვალს ერთი წელი სრულდება ჩვენი წუხილის - ვმნეტებ შემოვლის შენი სიციველში რადრუბო. მაღელ შენი შვილი დავითი ჩამოვა და მონახსნების შენს საფლავს. დავითი დიდადა, ვერკვევს მამამისი. რადგან ისიც გვეუბნება ტელეფონით და მის „ალუ-ალუმი“ ეს გავიგე: „ბნელია თურმე იბოლობა, უღელოდ მოვიზარდო, თურმე არ მაქვია პატრე, მანც ვერ ვაგინხარო. მოიხინდა „დედა“ წარმოთქვა, მრავალჯერს განვიზრახო მაგარამ ვერ ვხვდებ დედამიწა და მთი ვერ დავიბახეო“.

ღმერთს ვთხოვ, შეილა შობა, მარადიულ სასუფეველში გვიმყოფოს შენი საბეტკი სული.

შობალები და დამამა

გიორგი (გოგიატა) სოკრაშვილის მონატრება

გოგიატა, ჩვენი ტკივილამდებ მონატრებული შვილი! თავზარადმაცები იყო შენი ამ ქვეყნიდან მოუღვინელი წახველა. დრო ვერ ანულებს შენს სიყვარულს. შენი-ლამაზი თვალები შენვეგვიცხვებენ სურათიდან. შენ ხომ მხოლოდ 22 წელი იცოცხლებოდა, რაც ჩვენგან წახვედი. ფრთაბიბუნილი დატოვე შენი ცოლი და 4 წლის ობოლი - დეა, რომელსაც ვევედრებ არ იმორებდი, შენი ძმა სოსო.

ჩვენი გაუნჯარელი, სიციველზე უსაზღვროდ მუნე-კარებული შვილი, ნათელში ამყოფოს ღმერთმა შენი საბეტკი სული და სამარადისო სასუფეველი დაგმიკვიდროს.

შენი შობალები

ზაზა დურგლოშვილის გახსენება

ორმოცი დღე გავიდა, რაც შენი გულის მტერა შექვდა და მარადისობაში ვაღსვედი. ღმერთმა მოგვეღიან და ღმერთმა წახვედა. ღმერთის ნებით ჩვენც მანდ მოგული და საშუამოდ ერთად ვიქნებოთ.

შენი გარდაცვალება სიკვდილს არ ნიშნავს. შენთვის ის უკვდავების ღია კარია. აქ შენს სახელს დავიწყება არ უწერია. დაე ყველა ჩვენგანის სიყვარულმა, მონატრებულმა შენს სახელზე ავლენილობა წირა-ლოცვამ უფლის შენგვინთ გაგინახოს გზა, დაგმიკვიდროს ნათელი საშუამოდ სასუფეველი.

შურკო, გვიე ვატიტბების ოჯახი

მუღულე ღამარა მეგუნინშვილი; შვილი გია; რბილი ნანა ორნფრინშვილი; შვილიშვილები: შურკანი და სალომე; მძისშვილი მარინა ოჯახი; ცოლისძმა გურჩინა მეგუნინშვილი ოჯახი; ბიბაშვილები და ახლო ნათესავები ოუწვებინ.

გარდაცვალებას. მანაშურა: 15, 16 თებერვალს, 16 საათზე; გასქვება: 17 თებერვალს, 14 საათზე. მისამართი: ბოგან ხნელნიცის ქ. №32, IV სართული, ბინა 7.

მაღაზრ სამაშელო, შურკან ორგანიკიე; დავით ცინცაძე ოჯახი; მამიძის უცხადებენ ვი სირაძეს, მამის

შურკან ვარამანის ძე სირაძის

მარინა (უკურერი) გაბუნისა

გარდაცვალების გამო და სამამის უკვხადებენ გარდაცვლის ოჯახს

ნელი წიწწირობის ოჯახი

შენი შვილები - ია და მათა

25 წლის ნინო ნასარიასი მონატრება

12 თებერვალი. გილოცავ, ნინო, დაბადების დღეს. სად? როგორ? მაღიან ძღვას, საფლავზე დაბადების დღის მისილიცა. შენ ხომ განსაკუთრებულად ეშხაძობიდი შენი დაბადების დღისთვის. ყველა დღესასწაულზე მტეტად გიყვარდა. ჩვენ როგორ მოვიტყეო - მორედ ვხვდებით შენს დაბადების დღეს განსაკუთრებულად მძიმე მდგომარეობაში.

მაღიან ყველა უმუნობა, სეოლო. დრო მშენა ქრალიადა სურვესო! - არ მესმის ამ ცხოვრების, მამბნ ტაქტომ არ მუღვავა სევდა, რატომ არ ყრულებს ამ ტკივილები, რომელიც შენი მიტრები. გულში საშუამოდ დისავგურა მუნუსარბამ. წახვედი და ბევრს ასწავლე მონატრება. ისეთი ახლობე-

შენი შვილები - ია და მათა

25 წლის ნინო ნასარიასი მონატრება

12 თებერვალი. გილოცავ, ნინო, დაბადების დღეს. სად? როგორ? მაღიან ძღვას, საფლავზე დაბადების დღის მისილიცა. შენ ხომ განსაკუთრებულად ეშხაძობიდი შენი დაბადების დღისთვის. ყველა დღესასწაულზე მტეტად გიყვარდა. ჩვენ როგორ მოვიტყეო - მორედ ვხვდებით შენს დაბადების დღეს განსაკუთრებულად მძიმე მდგომარეობაში.

მაღიან ყველა უმუნობა, სეოლო. დრო მშენა ქრალიადა სურვესო! - არ მესმის ამ ცხოვრების, მამბნ ტაქტომ არ მუღვავა სევდა, რატომ არ ყრულებს ამ ტკივილები, რომელიც შენი მიტრები. გულში საშუამოდ დისავგურა მუნუსარბამ. წახვედი და ბევრს ასწავლე მონატრება. ისეთი ახლობე-

დრო მშენა ქრალიადა სურვესო! - არ მესმის ამ ცხოვრების, მამბნ ტაქტომ არ მუღვავა სევდა, რატომ არ ყრულებს ამ ტკივილები, რომელიც შენი მიტრები. გულში საშუამოდ დისავგურა მუნუსარბამ. წახვედი და ბევრს ასწავლე მონატრება. ისეთი ახლობე-

დრო მშენა ქრალიადა სურვესო! - არ მესმის ამ ცხოვრების, მამბნ ტაქტომ არ მუღვავა სევდა, რატომ არ ყრულებს ამ ტკივილები, რომელიც შენი მიტრები. გულში საშუამოდ დისავგურა მუნუსარბამ. წახვედი და ბევრს ასწავლე მონატრება. ისეთი ახლობე-

ტოგრაფებით ახალისებს. პრინცი ჩარლზის ძალიან უყვარს ლუნდონში სიარული, განსაკუთრებით კი მამინ, როცა ვინმე უმახმინდლდება. პაბის ფარეშები პრინცის დანახვისთანავე უიმედოდ ჩაიქეციან თურმე ხელს — იციან, მისგან ფეხის ქირას ვერ ეღირსებინა...

ნიკუნა მოღაზია

ევროპის მდიდარ ადამიანებს შორის ახლა მოღაზია მომჭირნება. განსაკუთრებით გვირგვინისები არიან სიძუნის ჩემპიონები. მაგალითად, ბრიტანეთის პრინცი ფილიპი (დედოფალ ელისაბედის მუდმივი) აგერ უკვე 36 წელია, რაც ერთსა და იმავე მოტობილედურ ქვედაპირს ატარებს. კილიტა — მოტობილედური მამაკაცის სამოსი — ჩრდილოეთ გედაკეთეს პატრონის წელის გარშემოწერილობის საზღვრის მიხედვით. სახალისი მკერავმა დედოფლის მუდმივს, პრინცი ფილიპს ახალი ქვედაპირის შეკრვა უფრიალა და ქსოვილების ნიმუშებიც აჩვენა. პრინცი დიდახს სინჯავდა თურმე ნი-მუშებს, მერე კი დაინტერესებულა, რამდენი დამიჯდებათ. თანხა რომ დაუახსელეს, ქსოვილს ციკად უშვა ხელი და მკერავს განუცხადა: ახელა ხარჯის განჯე არ ღირს, ისევე ძველს ვისმარო.

პრინცი ფილიპს არც ნათესალები ჩამორჩებიან წუნურაქობაში. მისი ქალიშვილი ანა ნახმარ კატებს, სტუმრების მიერ მირთმეულ და სამეფო სახლისგან დაწუნებულ საწურებს ყიდის. საწმეო ოჯახის რარიტეტებზე მონადირეებს პრინცესა აუ-ტოგრაფებით ახალისებს.

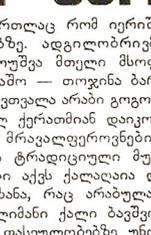
პრინცი ჩარლზის ძალიან უყვარს ლუნდონში სიარული, განსაკუთრებით კი მამინ, როცა ვინმე უმახმინდლდება. პაბის ფარეშები პრინცის დანახვისთანავე უიმედოდ ჩაიქეციან თურმე ხელს — იციან, მისგან ფეხის ქირას ვერ ეღირსებინა...

ჩადრიანი ბარბი

საუღლის არაბეთში ბავშვებმა მართლაც რომ იერიში მიიტანეს სათამაშოების მაღაზიებზე. ადგილობრივმა შრომელობამ, როგორც იქნა, გამოუშვა მთელი მარ-ფილოს გოგონების საყვარელი სათამაშო — თოჯინა ბარ-ბი. თუმცა, შავფერებში, შავფერებში, შავფერებში გოგონა საერთოდ არ ჰგავს თოჯინას ვერაუბელ ქერათმანი დაიქოს. ის ვერც ძვირფასი ტანსაცმლის მრავალფეროვნებით დაიკვირბის. საუღელ ბარბის აცვია ტრადიციული მუს-ლიმინური ჰეჯაბი, თავზე მოხვეული აქვს ქალაია და ჰქვია მას არა ბარბი, არამედ რაზანა, რაც არაბულად ნიშნავს „შინაგან ძიებას“ (ანუ მუსლიმანი ქალი ბავშვი-ბიდანვე უპირველესად რელიგიურ ფასეულობებზე უნდა ფიქრობდეს).

საგულისხმოა, რომ ბარბის ძალიან გაუჭირდა პატ-არა არაბი გოგონების სახლში შეღწევა. მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე კონსერვატიული და ჩაკეტილი სახელმწი-ფოს ხელისუფლება ხელს უშლიდა ქვეყანაში „დასავ-ლური ვირუსის“ შეჭრას — მკაცრო ნაკვეთიანი მოქნი-ლი თოჯინა ცოდვილ აზრებს იწვევს, — ამტკიცებდნენ. 4 წლის წინ ბარბის არაბეთის შავ ბაზარზე თუ იშვიტა მყიდველი, თანაც ძალიან ძვირი ღირდა; მაგრამ სახელმწიფო გოგონებს ამ თოჯინით თამაში არ დაუცადა — შინაგან საქმეთა სამინისტროს ბრძანებით, აიკრძალა ბარბით ვაჭრობა. ერთი თოჯინის გაყიდვა 5-წლიან ციხეს უზადდება ვაჭარს, ხოლო დიდ ვაჭარებს — მყიდველს.

საბედნიეროდ, არაბ გოგონებს მიეშველა ბიზნესმენი აპარ სადაბო, რომელმაც გამოიგონა რაზანა. მან შეიღო დაერწმუნებინა მთავრობა, რომ ეს თოჯინა არის სულიერი სიღამაზის იდეალი, რომლის შესახებაც მოხსენიებულია ყურანში და არც მანვე აზრებს შინაგონების ვინაგან, რადგან მისი სხეული გახვეულია გრძელ, უფორმო კაბაში და თუ საქირიება მოითხოვს, სახეზეც ჩადრს ჩამოაფარებენ...

მირ ნოვოსტეი

პენეციას გადაარჩენენ

მეცნიერებმა მიაგნეს ვენეციის ჩაძირვისაგან ხსნის პარადოქსულ მეთოდს. როგორც ცნო-ბილია, ეს ლეგენდარული ქალაქი წელნიანდში თითო სასტიმეტრით ეშვება წყალში. XX ს-ის დასაწყისიდან დღემდე იგი 22 ს-ით ჩაიძირა. ამახათ, ვენეციას, როგორც ჩანს, ვერ უშველის 3,8 მილიონ დოლარად ღირებული წყალ-დიობისაგან დამცავი ჯებირი, რომელსაც 2022 წლიდან გამოიყენებენ. ამიტომ პადუის უნივერ-სიტეტის ინჟინერებმა შეიმუშავეს მეთოდი, რომელ-იც არა მხოლოდ აბაძლებს ამ ჯებირის ფეკ-ტიანობას, არამედ ქალაქს 30 ს-ით მაღლა ამისწევს სულ რაღაც 10 წლის მანძილზე. ამის მიღწევა სწავლულბს წყლის დახმარებით სურს. ნავთობრეწველობაში აღიარებული ტექნოლოგი-ის გამოყენებით მეცნიერები აპირებენ ქალაქის მყარი ქანის ქვეშ შეუშვან ზღვის წყალი. ქანი არ გაატარებს წყალს და დაიწყებს ანეკას ქუჩებთან და ნაგებობებთან ერთად. მსგავსი წინადადება წამოყენებული იყო 1970-იანი წლების დასაწყის-შიც, მაგრამ წარუმატებლად (ტექნოლოგიური ბაზა აკლებდა იყო განვითარებულს). დღეს, ინჟინერთა გეგუფის მეთაურის, ჯუსტე გამოლა-ტის იძიებით, ტექნოლოგიები ამგვარი პროექტე-ბის განმორცილებლის საშუალებას იძლევა ისე, რომ ქალაქს მინიმალური ზიანი მიადგეს.

ქრნალ „კარუსლის“ საფიგრო პოსტოტადი „კვირის პალიტრისთვის“

ზამთარის წე-სი: უბასუბე კრო-სკორდში დასამულ შეკითხვებს და პა-სუსები შესაბამის გრაფაში ჩანაწერო. კროსკორდის სწო-რად ამოსხნის შე-ბთვევაში გამოქე-ბულ უჯრებში მასსმე გორბის სიტყვებს ამო-კითხვათ.

წ. ფარისებრი ჯირკვლის გადიდება; 3. იტალიელი კომპოზიტორი; 4. სედიანი ში-ნარის ლირიკული ლექსი; 5. ეგვიპტის უადრესი მდინარე; 6. დაბა აღმოსავლეთ საქართველოში; 7. ახალი სტრიქონი, რომელ-იც ოდნავ შეუწყლია; 8. ბიბლიური პერსონა-ჟი; 9. ცნობარის დამყარებ კაზახთა მეთაუ-რი; 10. რა ერეკვა აიენმოს სატრფოს; 11.

ჩ	კ	ე	ნ	ბ	გ	დ	ე	ვ	ზ	რ	თ	ა	ლ	ვ	ბ	რ	მ	ო	ი	ყ	ე	ნ	თ
ი	ლ	ის	ე	ს						კ	ა	დ	ლ	ბ		ბ	რ	ლ	ლ	ბ	ვ	მ	ი

რა ერეკვა აქილევსის დედას, რომელსაც გან-ბანვის დროს შვილი ქუსლით ეჭირა; 2. ვახტანგ მოკლედ აჭრელი წყვილმეტყენიანი რქე; 3. რა ერეკვა გიორგი ბრწყინვალეს მამას; 4. მხატვრული ფილმი რომი შინაიდრისა და აღენ დელონის მონაწილეობით; 5. სია, წუსხა, ჩამონათვალი; 6. მინის ნიადაგი მადნეუ-ლის მომპოვებელი სანარბო; 7. რა ერეკვა არგენტინელ ფეხბურთელ არდიელს, რომელ-იც ნაკრებში მეკარისათვის განკუთვნილი პირველი ნომრით ასაბრეზობდა; 8. პომერ-

უაზროსო პეპსიკო

ირანის შაჰის ყოფილი ცოლის მეგვიდრობას, 22 მლნ ევროს, ორი წელია პატრონი არ ჰყავს. მემკვიდრედ დედოფალ სორას შმა ბიზანი იყო აღიარე-ბული, მაგრამ მან სიმდიდრით ტკობა ვერ მოასწრო, ისე მიჰყვა უკან დას. ვარაუდობენ, რომ მან უბის წიგნაკში ჩანჩურა აწდრძი, რომლის მიხედვითაც ქონება მის პირად მდივანს უნდა ერგოს. ასეა ეს თუ არა, სასამარლოს კომისია გამო-ავლენს.

სორას მილიონებზე პრეტენზიას აცხადებს მისი და, შა-რაფატი, რომელიც გერმანიაში მედად მუშაობს.

შაჰთან გაყრის შემდეგ სორამ ირანი დატოვა და ნათესაე-ბთან ერთად გერმანიაში გადასახლდა. შარაფატი ვერ შეეუა ევროპულ მკაცრ პეგას და სასმელს მიეცა. სორა შარათის კანონების ერთგული იყო და დის საქციელს კიცხავდა. ერთ მშვენიერ დღეს კი ფინანსური დახმარებულ შეუწყვიტა. ამიტომ შარაფატი ახლა მუშაობს და თან იმედოვნებს, რომ სასამარ-თლო მის სასარგებლოდ გადაწყვეტს დავას. აი, მაშინ კი აინ-ახლაურებს ყველაფერ იმას, რასაც დიდი ხანია მოკლებულია.

ვიხველი მოგზაურობა

44 წლის ინგლისელმა სტივ გოუმ ველოსიპედით დიდი ბრიტანეთი შემოიარა. თითქოს ამაში აღარაფერი უნდა იყოს გასაკვირი, რომ არა მოგზაურის იერი: მთელი გზა მან სრულიად შიშველმა გაიარა. 1 450 კილომეტრი სტივ გოუმ შლაპით, წინადაბითა და წაღებით დალაშქრა. უნესო საქციელისთვის არაერთხელ დააკვეს წესრიგის დამცველებმა, მაგრამ ამაოდ — იგი ჯიუტად აგრძელებდა გზას.

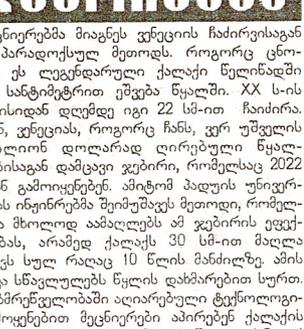
მოგზაურობის დასასრულს სტივ გოუმ ამაყად განაცხადა, ჩემი ვოიაჟით სიმიშველზე ხალხის ცრუნარმოადგენის შეცვლა მსურდათ.

გოკრუბ სვება

ნააოვნია ნააღვილი დრაკონი?

ინგლისში, ოქსფორდში, ვინმე მისტერ დეე-იდ პარტის გარაჟში დალუქული ქილა იპოვეს. მას-ში აღმოჩნდა პატარა დრაკონი. ქილას თან ახლდა გერმანულად დაწერილი წერილი, რომელიც 1890 წლით თარიღდებოდა. სპეციალისტებმა შეძლეს, აღედგინათ ამ აღმოჩენის ისტორია. ისინი ვარაუ-დობენ, რომ დრაკონი გამოსაკვლევად გერმანელმა სწავლულებმა გაუგზავნეს თავიანთ ბრიტანელ კოლეგებს. ბრიტანელებმა გადაწყვიტეს, რომ მილე-ბული ექსპონატი ნაყალბეგია და მისი განადგურების ბრძანება გასცეს. საბედნიეროდ, მისტერ პარტის ბაბაუამ, ნაცვლად იმისა, რომ უცნაური ქმინლება დაენვა, იგი შინ წაიღო. ასი წლის შემდეგ პანანინა დრაკონი იპოვეს. ჯერჯერობით მას უსაუკლო ნა-მუშევრად მიიჩნევენ, თუმცა ერთ-ერთი სწავლული დარწმუნებით ვერ ადასტურებს დრაკონის სიყალბეს. ამიტომ მან კოლეგებს შესთავაზა მოსტრის ქსოვი-ლის გამოკვლევა.

ქენტი

პიინაკე თაიილა

ორიოდ წლის წინ დიდ ბრიტანეთში (კვირის პა-ლიტრამ“ მომხდარზე უამბო მაშინ მკითხველს) საგა-მოფერო კომპლექსიდან „მილნიუმი-სახლი“ ბრილ-იანტების გატყვევის მცდელობისთვის ორი დამა-მარტოლო პროცესი გაიმართა და განაჩენილ გამო-იტგებდა. რომ ეცნა, საქმე დასრულებულიაო, უეცრად მსჯავრდადებულებმა მოსამართლეს უთხრეს — პროცესის დროს ეცნაო. როგორც გაირკვა, მოსამართლე თურმე ისე ხვრიინდა, რომ შეუძლებელი იყო, არ გაგეგონა და არ დაგენახა. მსჯავრდადებულების ადვოკატის თქმით, კანონის დამცველის შეუფერებლმა საქციელმა უარყოფითად იმოქმედა განაჩენის ვადაზე“. ადვოკატი დარწმუნებულია, რომ საქ-მის ხელახალი გადასინჯვის შემთხვევაში განუზო-რცილებელი ძარცვის გამო გამოტანილი პატიმრობის ვადა ერთიორად შემცირდება, მეტიც, შეიძლება პირობითი სასჯელითაც შეიცვალოს.

„დაურკაე ბყეს“

ავსტრიაში სტრესის დასამარცხებელი ახალი მეთოდი დანერგეს. ამიერიდან ყველას, ვინც მძიმე სამუშაო დღის შემდეგ შინ დადელი-დაქანცული ბრუნდება, შეუძლია ტყეში დარკოს და ბუნების ხმას მოუსმინოს. ამ მიზნით ქვეყნის სამხრეთის ტყეებში მოხილურები დადგეს, რომლებიც ავტომატურად ირთებდა. პროექტს „დაურკეე ტყე“ ჰქვია. პროგრამის ორგანი-ზატორებს უკვე აქვთ პროექტები — „დაურკეე ჩანქერს“ და „დაურკეე მთას“.

თნა ნოზიბოზი გაამოცხანაოლო კრუსკორდის პასუხები:

1. კლანი; 2. ვერონა; 3. იტალია; 4. რევერსი; 5. ისინდი; 6. საითე; 7. პრალა; 8. აბრაზი; 9. ლ. ლიდერი; 10. ინბაგი; 11. ტყეები; 12. რევერსი; 13. ავლდამა; 14. შალდორი; 15. ევალ; 16. ნარდი; 17. იაღონი; 18. გლაზგო; 19. ასმათი; 20. შვიგენი; 21. ენდრო; 22. თაგვი; 23. იმამბი; 24. აზნაური.

გამუქებულ უჯრებში იკითხება: არავითარი კვლი არ დაგიდანა.

კვირის «პალიტიკა» დაბადების დღეს ულოცავს ამ კვირაში დაბადებულ მკითხველებს და კვლავ გთავაზობთ სახელგანთქმული ადამიანების «მინიკალენდარს».

16 თებერვალი: ლადო აღუქაი-მესხი-შვილი, მსახიობი, საზოგადო მოღვაწე; ნიკო მუსხელიშვილი, მათემატიკოსი; ბორის პაიჭაძე, ლეგენდარული ფეხბურთელი; ჯონ მაკინროი, ჩოგბურთელი.

17 თებერვალი: ენატი ნინოშვილი, მწერალი; მაიკლ ჯორდან, NBA-ს ყველა დროის საუკეთესო კალათბურთელი; ჯერი ოკონორი, მსახიობი; რენე რუსო, მსახიობი.

18 თებერვალი: ვახტანგ მაგვარიანი, დირიჟორი; იოკო ონო, მხატვარი, ჯონ ლენონის ქვრივი; პაკო რაბანი, მოდელიერი; ჯონ ტრაველტა, მსახიობი; ვეგანი კაფელინკოვი, ჩოგბურთელი.

19 თებერვალი: საფარმურატ ნაზოვი (თურქმენბაში), თურქმენეთის პრეზიდენტი; ლეო ტიაჩელი, მწერალი; ჯეფ დენოლი, მსახიობი.

20 თებერვალი: ენო ფარარი, მენარე, სპორტსმენი; ჩარლზ ბარკლი, კალათბურთელი (NBA) ენდროუ ბერგმანი, რეჟისორი; სინდი კროუფორდი, მოდელი; რობერტ ოლტმენი, რეჟისორი.

21 თებერვალი: ავტოტენი ცაბარელი, დრამატურგი; ჯენიფერ ლავ ჰიუტი, მსახიობი.

22 თებერვალი: ჯორჯ ვაშინგტონი, აშშ-ის პრეზიდენტი; ჰენრი შერცი, ფიზიკოსი; არტურ შოპენ-ჰაუერი, ფილოსოფოსი; ნიკი ლაუდა, ავტომობილისტი.

სიტყვათა კონა

თახაი (არაბ.) — 1. ხის დიდი ლანგარი. 2. გარკვეული ზომის საწერი ქაღალდის ფურცელი. 3. ნაბჭედი ტექსტის აღრიცხვის ერთეული. **თახუნი** (არაბ.) (ძვ. და კუთხა) — გუნდი, ჯგუფი (ადამიანებისა, ცხოველებისა...). **თავაზი** (არაბ.) — ზრდილობა, პატივისცემა, მორიდება. **თავანი** — იგივეა, რაც სვენი. **თავი ზანი** — ყორღი, მარჯვე, ფხიანი.

თავდავლა — გზის მოჭრა, წინიდან დახვეწა. **თაველი** — 1. ღობისა და ზოგიერთი სხვა მარცვლოვანის ყვავილი. 2. საქართველოს ზოგ კუთხეში — სახელწოდება ყოველგვარი თავივინა.

თავთუხი — სორბლის ერთ-ერთი სახეობა: აქვს მკვერი ფხიანი თავთავი და მსხვილი მარცვალი. **თავი** (ძვ.) — ძირითადი თანხა სარგებლით გასცემული ფულისა, რომელსაც ფაქარი ატრიალებდა.

თავრთელი — საქონლის თავის ტყავი. **თავრთი** — ჩითის ხილბანდი.

თავრთბანი — მთავარი ჩოხბანი, უფროსი მწყემსი. **თავი** — მთავარი კოჭი, რომელიც სახლის სახურავის გასამართავადაა გადებული.

თათა — შეძახილი ძაღლის გასაგდებად. **თათაროსი** (თურქ.) — მოხარშული ძროხის ხორცი, წინიანი, ხახვითა და ნიხურით შეზავებული. სახელდახელოდ მოხარშული ხორცი. 2. გადამც. (საუბ.) წინასწარ მოუზადებლად, — სახელდახელოდ.

ვალენტინობა, ანუ რას აღვნიშნავთ 14 თებერვალს?!

— შეიძლება, კაცი დაებურდი და არ ვიცო, ვინ იყო და შევეგებრებულა მშობლებისგან ფრულად ჯვარს სწორდა, რას გამოე უნებართლო იმასაც ამბობენ, ეს ამბავი გამოიწვია და არავითარი ვალენტინი არ არსებობდა, უნებ, ცოტა რამ მოგვიხსოვოთ წმინდა ვალენტინის დღის შესახებ. *მურმან კაშია*

— არაერთი თქმულება, ლეგენდა თუ ქორი უკავშირდება წმინდა ვალენტინის, შეყვარებულთა მფარველისა და ნამებულის დღესასწაულს, თუმცა რაიმე ისტორიული და დასაბუთებული წყარო არ მოიპოვება. არის მხოლოდ ლეგენდები და ისიც რამდენიმე ვალენტინის შესახებ, რომელთა ცხოვრება ერთმანეთს ძალიან ნაავსებს. ერთ-ერთის თანახმად, ვალენტინი 269 წელს მწელ რომში აწამეს. იგი ეწინა და მქადაგებელი ყოფილა. მიუხედავად იმისა, რომ რომში ქრისტიანობა იდევნებოდა, ვალენტინი მღვდელი გამხდრა. თქმულების თანახმად, იგი ცხოვრობდა კლაუდიუს II-ის დროს, რომელიც განთქმული იყო დამპყრობელი ბრძოლებით. როდესაც კლაუდიუსს მორიგი ბრძოლისთვის ჯარის შეგროვება გასჭირვებია, ქორწინება აუკრძალეს, რადგანაც ჯარისკაცების სისუსტისა და სიზარმავის მიზეზად სიყვარულს, ქორწინებას თვლიდა. ვალენტინს კი, როგორც ექიმს და მღვდელს, ებრძოლებოდა ახალგაზრდა ჯარისკაცები და მათ თურმე ფარულად სწერდა ჯვარს. ეს შეუტყვისა კლაუდიუსს და 14 თებერვალს უწამებია ვალენტინი. ეს იმ დღე ყოფილა, როცა რომაელები სიყვარულის ქალღმერთის, უენისა დღესასწაულს აღნიშნავდნენ. ამდენად, რომაელებისთვის 14 თებერვალი სიმბოლური გახდა და სიყვარულის დღედ იქცა. არსებობს სხვა არაერთი მსგავსი თქმულება.

გიმი თუ რეალობა... შავნაბღიანი წმინდა გიორგი

— რომელ საუკუნეში ააგეს შავნაბადას მონასტერი, რატომ დაიარქვეს მას შავნაბადა, რომელი ისტორიული ბრძოლა გაიმართა შავნაბადაზე და როდის? *დათო ჩხეიძე*

კითხვებზე უპასუხებს **გორა ბაზაშვილი**, ნიკორწმინდის მხარის სანიფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი, ტანდემური უნივერსიტეტისა და სასულიერო აკადემიის ვიკარიუსი.

— საეკლესიო და ისტორიული წყაროები გვაუწყებენ, რომ კრწანისის (ერეკლე II-ის უკანასკნელი ბრძოლა, 1795 წლის 10 სექტემბერი) ბრძოლა გაგრძელდა რამდენიმე დღე. თბილისის აღების შემდეგ სპარსელებმა საალაფოდ დაიწყეს გასვლა. მტრის ლაშქარი დაბნეულობა მტკვრის მარჯვენა სანაპიროზე, მაღალ მთაზე ანუ შავნაბადაზე, როგორც მას ეწოდა მოვიდნენ. ალაფობა ქართველებისთვის გაცილებით მოიხ ალმონდა, ვიდრე თავად ბრძოლა. სპარსელთა ლაშქარი ყოველდღე არბევდა და აწიოკებდა მშვიდობიან განცხადებებს, საღამოს კი ბანაკში ბრუნდებოდა. ღამით სარსელებს თურმე შავნაბადაში მხედარი უწყველო ყოფნით თავს ესხმოდა და უმოწყალოდ ხოცავდა მათ ჯარისკაცებს. ეს გრძელდებოდა 9 დღის განმავლობაში. სპარსელებმა ვერაფრით ვერ შეძლეს ამ უწყველო მხედრის განიარაღება და მოკვლა. ბოლოს სპარსელთა ლაშქარი შეშინდა და ალა-შამადა-ნანმა ბრძანა თბილისის დატოვება. გაბრუნებულმა პირობაც კი დადო, რომ მომავალ წელს კვლავაც შემოესიოდა საქართველოდან განდევნას წმინდა გიორგის სახელს უკავშირებდა ხალხი და ამ ადგილსაც, სადაც თავად წმინდანი ერკინებოდა მტერს, შავნაბადაში წმინდა გიორგის პატრიარქად, შავნაბადა დაერქვა. მე-18 საუკუნის დასასრულს აქ წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია, შემდგომ კი სამონასტრო კომპლექსიც აშენდა.

რე სიმაღლისაა საქართველოს პრეზიდენტი?

— თუ უზენაესი არ არის, იქნებ გვიმასუსოთ, რა სიმაღლისაა და რამდენს იწონის საქართველოს ამჟამინდელი პრეზიდენტი? ასევე მაინტერესებს, რაიმე ნათესაური კავშირი ხომ არა აქვთ ასლან აბაშიძესა და მიხეილის ერთ-ერთ ბებთან (როგორც გავიგე, ისიც აბაშიძეა)? *გიორგი სტურუა*

კითხვებზე უპასუხებს **მზინა წერეთელი, მიხეილ სააკაშვილის** აბაშიძე.

— რაც შეეხება წონას, ნამდვილად არ ვიცი, რამდენს იწონის ამჟამად საქართველოს პრეზიდენტი, ისე კი მოიმატა და ეს შესაძლებელია... მიხეილის სიმაღლე კი 1 მეტრი და 96 სანტიმეტრია. რაც შეეხება შეკითხვას ასლან აბაშიძისა და მიხეილის ნათესაური კავშირის შესახებ, გიპასუხებთ, რომ დედის მხრიდან მიმისკო დიდი ბებია მართლაც აბაშიძე იყო.

გვარად, მაგრამ მხოლოდ გრიგოლ აბაშიძის და, და არა ასლან აბაშიძის ნათესავი. მოგხსენებთ, აბაშიძეების გვარი საქმად გავრცელებულია საქართველოში...

საქართველო რეიტინგში მესამე ადგილზეა...

ინტერნეტში მუშაობისას შემთხვევით წაგაწყდი ოპტიმისტის ქვეყნების რეიტინგს და რა საინტერესოსაც არ უნდა იყო, მათ შორის მე-3 ადგილზე საქართველო აღმოვაჩინე. სამშუბაროდ, საიტის მისამართი მაშინვე არ დავიხსომე და შემდგომში (მოგესტენებათ ეი-იუს თელასის „გარედიუს“ ამბავი) ვიღარ ვიპოვე. იქნებ გამოაქვეყნოთ ეს ინფორმაცია, რადგანაც არა მგონია, რომ ამ რეიტინგის შესახებ ბევრმა იცოდეს. *მალხაზ ლვინიანიძე*

ეს ინფორმაცია ჩვენთვისაც საინტერესო აღმოჩნდა და ინტერნეტში მართლაც მივაგენით Gallup-ის კვლევითი ჯგუფის სტატისტიკის მიერ გამოქვეყნებულ ოპტიმისტის და პესიმისტის ქვეყნების რეიტინგს. ქვემოთ მოყვანილი პროცენტული მაჩვენებელი კი ქვეყნის მოსახლეობის ოპტიმისტთა (პესიმისტთა) რაოდენობაა, ანუ ეს ადამიანები თვლიან, რომ 2004 წელს მათი ცხოვრება სასიკეთოდ (ან პირიქით) შეიცვლება.

ოპტიმისტი ქვეყნები:	პესიმისტი ქვეყნები:
1. კოსოვო 76%	1. ავსტრია 12%
2. პონკონგი 75%	2. იაპონია 14%
3. საქართველო 73%	3. პოლონეთი 15%
4. აზერბაიჯანი 72%	4. სლოვაკეთი 16%
5. აშშ 69%	5. ჩეხეთი 69%

ფეხბურთის მოყვანილი სტანდარტული უნდა იყოს

გატხოვთ განვიხილოთ, ფეხბურთის მოყვანილი ჩვეულებრივ უნდა იყოს სტანდარტული ზომის თუ მისი სიდიდე შეიძლება მერყეობდეს? *გოგიატა მაისურაძე*

კითხვებზე უპასუხებს **ოთარ კუთაბაძე**, ფეხბურთის ფედერაციის სამსახური ინსპექტორი უსრუსი. — უკანასკნელი წლების მანძილზე ფიფამ მართლაც დაანუსა სარტაშორისო მატჩების ჩასატარებლად მოედნის სტანდარტი და მისევე რეკომენდაციით, იგი სავალდებულოა ყველა ეროვნული ასოციაციისთვის. ფიფას უკანასკნელი მოთხოვნით, ფეხბურთის მოედნის ზომაა: 105 X 68 მ. რაც შეეხება კარს, აქ უკვე ძველი სტანდარტი შენარჩუნებული. სიგრძე 7 მ 32 სმ, ხოლო სიგანე 2 მ 44 სმ, ხოლო კარის ძეხის რადიუსი 120 მმ ანუ 12 სმ. თუმცა, შესაბამისად, დასველება ევროპის ქვეყნების ჩემპიონატებში ფეხბურთის მოედნის ზომა იყოს მაქსიმუმ 90 X 120 მ და მინიმუმ — 45 X 90 მ. თუმცა ამ უკანასკნელი

ზომის მოედანზე მატჩებს ამჟამად არავინ მართავს. საქართველოში „ლოკომოტივის“ სტადიონის მოედნის ზომა ზუსტად შეესაბამება ფიფას უკანასკნელ რეკომენდაციებს.

ვაპ ბერიძე «მზის» ქვეშ ადგილი გაათავისუფლა

— რატომ აღარ ჩანს ვაპ ბერიძე ტელეეკრანებზე? არადა, ზომ გვიპრდებოდა. სად არის ამჟამად და რას საქმიანობს? *მირანდა სებისკვერაძე*

კითხვებზე უპასუხებს **ვაპ ბერიძე**.

— ამჟამად დაკავებული ვარ გოგონას აღზრდით. რა თქმა უნდა, ტელეეკრანზე დაბრუნებას ნამდვილად ვაპირებ, მაგრამ არ დაგიმალავთ და ჩემი დეკრეტული შევტულება იმიტომ „გაგრძელდა“, რომ განდევნივით ტელეკომპანია „მზიდან“ საერთოდ წამოვიდე. ერთმნიშვნელოვნად ჩამოყალიბებული აზრი, სად და რომელ ტელეკომპანიაში დავინწყებ მუშაობას, ჯერ არა მაქვს. უკვე ახალი პროექტებიც კი მოვიფიქრე და მათ განხორციელებას ალბათ უახლოეს მომავალში შევედრე. ბავშვი წამოიზარდა და ახლა ესეც მიწყობს ხელს, რომ ახალ სამუშაოზე ვიფიქრო. „მზიდან“ წამოსვლის მიზეზი კი ძალზე მარტივია. დავრწმუნდი, რომ მის სათავეში არამარტოველი იმისთვის აღმოჩნდნენ, რომელთაც არასწორად მიმკაცვებ ტელეკომპანიის გეზი და სულაც არ მინდა მომავალში იმ გეზზე აღმოქნები, რომლის მიმართულიცაა. თუ კურსი ბუნდოვანია.

რუბრიკა მოამზადა რუსუდან ფორგოლიანმა
ძვირფასო მკითხველო, „ანინან პოემდე“ ეხდება თქვენი შეკითხვები უბასუსოდ არ დატოვოს, და ყველა მათგანზე კომპეტენტური პასუხი გაცდეს...

ჟირასი თუ ბიშოპი?

ნაკრებს ფრანგი ან უკრაინელი ჩაიბარებს

ალან ფორენი

16 თებერვალს, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი მერაბ ფორდანი დაასახლებს საქართველოს ნაკრების მთავარ მწვრთნელს, რომელიც ერთი შესარჩევი ციკლის განმავლობაში უთავადაცებს ჩვენს ეროვნულ გუნდს. არჩევანი ფრანგ ალან ფორენს და უკრაინელ ანანოლივი ბიშოპს შორის გაკეთდება.

ასე რომ, კვიპროსის ტურნირზე, სადაც საქართველოს ნაკრები 18 თებერვალს პირველ მატჩს ატარებს რუმინეთის ნაკრებთან და სადაც ერთი შესუსტებული შემადგენლობით წაარდგება, ჩვენი ეროვნული გუნდი უთავადაცავს ალან ფორენს.

მერაბ ფორდანი: — მე მესმის, რომ საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელის დანიშვნა აქტუალური თემა იყო ჩვენი საზოგადოებისთვის. ამ საკითხის გადაწყვეტა ერთგვარად გაიწვია, თუმცა ამას ცნობილი ობიექტური მიზეზები ჰქონდა. უკვე საბოლოოდ ჩამოყალიბდით, რომ 18 თებერვალამდე ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტს დაიკავებს ალან ფორენი, ან ანატოლი ბიშოპი. მივიღეთ კიდევ დადებითი პასუხები როგორც საფრანგეთიდან, ასევე კვიპროსიდან, სადაც ამჟამად ანატოლი ბიშოპი იმყოფება. ვისაუბრეთ მათთან და ვიცით, თუ როგორ წარმოუდგენიათ საქმიანობა საქართველოს ნაკრებში. ფორენსა უკვე გამოუგზავნა სასმუშაო პროგრამა. რაც შეეხება ბიშოპს, ის პროგრამას კვიპროსზე დაგადავადრებს. ასე რომ, 16 თებერვალს საბოლოო გადაწყვეტილებას მივიღებთ.

რატომ გამოირჩევა ალან ფორენი კანდიდატურაზე?

— მინდა დავამატო, რომ ალან ფორენი ჩვენი მხრიდან ყველაზე სასურველ კანდიდატად მოიაზრებოდა, მაგრამ სამწუხაროდ, მისგან უარყოფითი პასუხი მივიღეთ.

ამჟამად ვისგან იხრება თქვენი სიმპათიები?

— ვფიქრობ, ამ ეტაპზე ჩემი სიმპათიების გამოვლენისგან თავი უნდა შევიკავო, რადგან ასეთი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღება საჭიროა ცივი გონებით. უნდა განვიხილოთ ორივე კანდიდატის პროგრამა და საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის აღმასკომის წევრებთან კონსულტაციის შემდეგ მივიღოთ ობიექტური გადაწყვეტილება.

ფრანსუაზე რომელი გარიანტი სცხვას? მიშელის, ბიშოპის თუ ფორენის?

— ფრანსუარი თვალსაზრისით განსხვავება ამ სამ კანდიდატს შორის ფაქტობრივად არ არის.

რა გადის კონტრაქტზე საფარო საქართველოს ნაკრების ახალ მწვრთნელთან?

— კონტრაქტს ალბათ გავაფორმებთ შესარჩევი ტურნირის ბოლომდე. თუკი შედეგი დამაკმაყოფილებელი იქნა, ბუნებრივია, დაისძება საკითხი, რომ კონტრაქტი გაგრძელდეს. უნდა გითხრა, რომ ორივე კანდიდატს მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე მოხვედრას დაუვსახავთ მიზნად, აქვე გეტყვით იმას, რომ ამ მიზნის მიღწევისთვის სოლიდური პრემიებიც გათვალისწინებულია.

რამდენად კარგად იცნობენ ფრანკს და ბიშოპს ქართულ ფეხბურთის რეჟერებსა და დღგორებს?

— ალან ფორენთან სამსალოანი საუბრის შემდეგ, ის ინფორმირებულია ჩვენი ნაკრების ბაზის შესახებ, იმ პირობების შესახებაც, სადაც საქართველოს ნაკრებს მოუწევს მონაწილეობა მატჩებისთვის მზადება. საუბრობას გამოიწვია ისიც, რომ ერთი კარგადა ინფორმირებული, თუ რა ხდება პოსტამპოთა სივრცის საფეხბურთო ცხოვრებაში. ერთი სიტყვით, შემიძლია ვთქვა, რომ ალან ფორენს მოსაზრებული მოვიდა ჩემთან სასაუბროდ. რაც შეეხება ანატოლი ბიშოპს, ის კიდევ ფორე კარგად უნდა იცნობდეს ქართული ფეხბურთის პოტენციალს. ბუნებრივია, მიზეზი ყველაფერის წყნობაა.

რა მიღწევები აქვს ალან ფორენს სამწვრთნელო კარიერისა?

— მართალია, ალან ფორენს სამწვრთნელო ასპარეზზე არა აქვს დიდი მიღწევები, მაგრამ ეს არ არის ის მიზეზი, რომლის გამოც უარი უნდა ვთქვათ მის კანდიდატურაზე. გარდა იმისა, რომ მიშელ პლატინი დარწმუნებულია მის პროფესიონალიზმში, თავად მსოფლიო ჩემპიონატის მომგები მწვრთნელი ემე ჟაკეც ცალსახად მიანიშნებს, რომ ფორენს საკმაოდ კარგი მწვრთნელია და ის თავის შედეგს უახლოეს ხანში აწვევს.

როგორ იქნება საქართველოს ნაკრების მწვრთნელის სამუშაო რეჟიმი, საიდან უჩველმდგენლობას და საქართველოს ნაკრებს რამდენად ინტენსიური იქნება მისი სტუმრობა საქართველოში?

— საქართველოს ნაკრების მწვრთნელი ჩვეულებრივ რეჟიმით იმუშავებს. მწვრთნელი ხშირად უნდა ესწრებოდეს ნაკრების ლეგიონერების თამაშებს, თუმცა, ბუნებრივია, თვალყურს უნდა ადევნოს საქართველოს ჩემპიონატსა და იმ რეჟერებს, რომელიც ჩვენს პირველობაზეა. დარწმუნებული ვარ, საქართველოს ნაკრებში სულ ფორე მტკი ფეხბურთელი მოხვდება ეროვნული ჩემპიონატში.

რას იტყვით მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ეტაპის კალენდრის შესახებ. საბოლოოდ გადაწყვეტილება, რომ ფრანკს კრესისერთი შეადგენს კალენდრის?

— არის მცირე შანსი, რომ მოხდეს შემ-

ანხმება ჩვენ შორის. მე ვვლავარა უკრაინისა და ალბანეთის ფეხბურთის ფედერაციის წარმომადგენლებს. მათი მიზანია არის სურვილი, რომ შევიანხმდეთ. თუმცა, მთავარ პრობლემად მაინც თურქეთის ფეხბურთის ფედერაცია რჩება. ჩვენითვის მტკად არასასურველი ვარიანტიც, თუკი კალენდარი კენჭისყრით შედგება. საკმე ისაა, რომ აქ უმთავრესად ითვალისწინებენ გუნდების რეიტინგებს და ასეთი განლაგებით სხვადა კენჭისყრა. ამ ვარიანტისას კი იმაზე გაცილებით უარესს მივიღებთ, რაც კვიემი გეტყვინდა.

რა ადგილი უჭირავს ფორენსა და ბიშოპს უკრაინის პროგრამაში საკონტრაქტო მატჩებს?

— უფეს განსაზღვრული პერიოდი აქვს გამოყოფილი საკონტრაქტო მატჩებისთვის. ერთი რად 18 თებერვალა. შემდეგ მარტის ბოლო რიცხვები მოდის და აპრილშიც არის ფარგრა. მარტში გადაწყვეტილია, რომ ჩვენ ვეთავაშუმებთ გერმანიის ოლიმპიურ ნაკრებს. აპრილის ფარგრასაც გამოვიყენებთ. მიმდინარეობს ამ მიმართებით მუშაობა.

შეწვევითლი თუ არა თქვენ მიმართ სისხლის სამართლის საქმე?

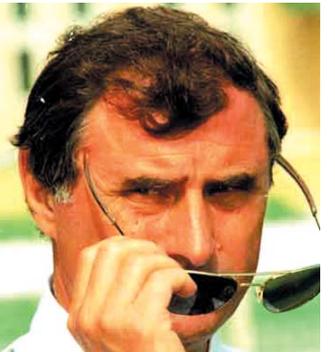
— სიმართლე გითხრა, ამ საკითხით არ დაღიბტურსებულვარ, მე ისევ იმ პოზიციას ვიწვებ, რომელიც დაბატმრებამდე მქონდა. მიმანია, რომ თანხა, რომელიც ბიუჯეტში შევიდა, ჩემი გადასახდელი არ იყო. სხვათა შორის, ამ პოზიციას ვარ ბოლო წუთამდე. არ მქონდა ინფორმაცია მის შესახებ, რომ ჩემი მიმართ თანხის გადახდას აპირებდნენ. მათ ფაქტის თანხმე დამყვევინდა. არადა თანხა იმ სტრუქტურის გადასახდელი იყო, რომლის საწარმოლმევიდრეც გახდა თბილისის „დინამო“. მომავალი ჩემი შრიდაც, საფეხბურთო კანონებიდან გამომდინარე ვცდებო, რომ ეს თანხა სწორად ამ სტრუქტურამ დაფაროს.

— ასლა კი გავაცინობთ ნაკრების მწვრთნელის კანდიდატა მცირე ბიოგრაფიას.

ანატოლი ბიშოპი

დაიბადა 1946 წლის 23 აპრილს კიევიში. სპორტის დამახარებული ოსტატი. გამოიღვა კიევის „დინამოს“ შემადგენლობაში (1963-1973), თავდასმებელი, ითამაშა 139 მატჩი, გაიტანა 49 გოლი. საბჭოთა კავშირის 1966, 1967, 1968 და 1971 წლების ჩემპიონი, საბჭოთა კავშირის 1966 წლის თასის მფლობელი, საბჭოთა კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში ჩაატარა 40 შეხვედრა, გაიტანა 15 გოლი, არის 1968 წლის ევროპის ჩემპიონატის და ოლიმპიური თამაშების, 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის მონაწილე.

მის სამწვრთნელო კარიერის წესსაშა მიუთხოვს „დინამო“, „ზენიტი“, კვიპროსის „ლიპსილი“, პორტუგალიის „მარტიუ“. საბჭოთა კავშირის ოლიმპიური ნაკრები, რომელმაც 1988 წელს სუელის ოლიმპიადაზე ოქრის მედლები მოიგო. წერსნიდა საბჭოთა კავ-

ანატოლი ბიშოპი

შორისა და შემდგომ დსთ-ის ნაკრებს (1990-1992), კორეის ნაკრებს (1994-1996), რუსეთის ნაკრებს (1998).

ბიშოპის საწარმოლო დონეზე მუშაობის ბოლო ცდა ნარუმბატელო ალპონდა — 1998 წელს რუსეთის ეროვნულმა გუნდმა 6 თამაშად ექვსივე ნაკო. რაც შეეხება ზოგად სტატისტიკურ მაჩვენებელს, სსრ კავშირის, დსთ-ისა და რუსეთის ნაკრებში მუშაობისას, ბიშოპს ჩატარებული აქვს 34 მატჩი, სადა ანაც 12 მოიგო, 11 ფრედ დასრულა და 11 ნაკო.

ალან ფორენი

დაიბადა 1952 წლის 9 თებერვალს. 80-იანი წლების საფრანგეთის ნაკრების ერთ-ერთი თვალსაჩინო მწვრთნელი, რომელიც მისილე იდაღისა და ანრი მიშელის ნაკრებში პლატინისა და ტიგანასთან ერთად ნამეყრ მითამაშედ ითვლებოდა, მას საკმაოდ გვიან, 29 წლისა მქონდა დებიუტი ეროვნულ ნაკრებში, რომლის მისიუტითაც 17 მატჩი გამოართა და 4 გოლი გაიტანა.

სამწვრთნელო კარიერა ფორენს დაბალი დონის გუნდებში დაიწყო, 1998 წელს კი „პარი სენ ჟერმენს“ მთავარი მწვრთნელი გახდა, რაც ყველაზე მაღალი პოსტია მისი სამწვრთნელო კარიერისას. ის წელს ფრანგული საკლუბო გრანდი მხოლოდ მეცხრე ადგილზე გავიდა და ფორენს გუნდის დატოვება მოუწევდა. 2000 წლიდან ფორენს მეორე დევიზიონის გუნდის, „ტულუზას“ სათავეში მოიღეს, რომელიც უმაღლეს დევიზიონში გადაიყვანა, მაგრამ მომდევნო წელს ფორენსწარე ადგილი უძლიერესთა შორის. ამის მერე ფორენი დიდი ხნის არმიულ გუნდს წვრთნიდა, მაგრამ მივი წარმატებითვის არც იქ მიუღწევია. 2003 წლიდან ის ისევ უმუშევარია. მას კონგის ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტს სთავაშობდნენ, მაგრამ კონტრაქტის ფინანსური მხარე ფრანგისთვის მიუღწევლი აღმოჩნდა. ამ ეტაპზე ფორენს ისევ „ტულუზას“ ვარიანტი ჰქონდა, რომელსაც იგი საწარაუდოდ, საქართველოს ნაკრებში მუშაობის პერსპექტივის გამო შევლია.

კახა ბასილია: სპორტი საზოგადოების სასახუკუი უნდა ჩაღვს

ბასილიას საქართველოს პრეზიდენტი სპორტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის პოსტს სთავაშობს.

კახა ბასილია: „დავადასტურებ, რომ მართლაც მაქვს შემოთავაზება, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილება არ მიმიღია. მიმანია, რომ სპორტის დეპარტამენტი აბსოლუტურად ზედმეტი რგოლია, ამგვარი სტუქტურა მხოლოდ პოსტსაშოთა სივრცეში შემორჩა. საჭიროა ოლიმპიური კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ოლიმპიურ ციკლზე.“

აუცილებელია სპორტის კანონის მიღება, რაც საშუალებას მოგვცემს ამ სფეროში ინვესტიციები მივიზილოთ. მეცნადებთ, რომელიც სპორტში ჩადენენ ინვესტიციებს, შეღავათი უნდა ჰქონდეთ.

სამწუხაროდ, ამ ეტაპზე არაფერს ამბობენ სპორტის დეპარტამენტის გაუქმებაზე, რაც შეეხება ხელმძღვანელად ჩემს დანიშვნას, გეტყვით, რომ მე არ ვარ დაინტერესებული ამ თანამდებობის დეკავებით. მთავარია, მეუბნებამედილი ჩამოვდლდნენ სპორტს. ჩემი მიზანია, რომ სპორტშიც სტრუქტურული ცვლილებები მოხდეს. თვითდაფინანსება სპორტის გადარჩენის საუკეთესო ფორმაა. ის ბაზები, რომლებიც მაგანმა ჩინოვნიკებმა შეისრეს, ხალხს უნდა დაუბრუნდეს. სპორტი საზოგადოების სასახურული უნდა ჩადგეს. რეფორმები, რომელსაც მე ვთავაშობ სახელმწიფოს, სწორედ ამ მიზანს ისახავს.“

მიმდინარე პოლიტიკური სიტუაციები და ის გარდემქმები, რაც ქვეყანაში იგეგმება, ბუნებრივია გვერდს ვერ აუქცევს სპორტის საფეროს. იგეგმება კულტურისა და სპორტის სამინისტროს შექმნა, რომელიც თავისთავად ახალი სტრუქტურული ერთეული იქნება საქართველოს რეფორმირებულ მთავრობაში.

ბოლო ხანს გაეროცვლებული ინფორმაციით, კარატეს ფედერაციის პრეზიდენტს კახა

საპარტელო — პირველი 14:19

კვირას პორტუგალიის ნაკრებთან „ლოკო-მოტივზე“ გამართული მატჩით დაიწყო ევროპის ერთა თასის გათამაშების მეორე ეტაპი. ჩვენი ნაკრების მეტოქე წინა წლის ერთა მცირე თასის მფლობელია, ერთგვარად მოლოდინეული იყო პორტუგალიელთა ნარმატება, რომელთაც შარშან საქართველოსა და რუმინეთის ნაკრებები ზედიზედ დაამარცხეს, მერე კი დაირჩინილი სამი მატჩიც მოიგეს და საქართველოში სტუმრობა ფავორიტის რანგში დაიხვეწა.

მიუხედავად ამისა, ქართველი გულშემატკვარი „პორტუგალიისათა“ გამარჯვებას ელოდა. თუმცა იმდენი გაუტყრდა. მატჩი სტუმრებმა მოიგეს 19:14. მომავალ შეხვედრას საქართველოს ნაკრები 22 თებერვალს ვაშარ-თავს სტუმრად ესაზნელებოან.

306 გადაიბიკავს ნაღველი?

ტურინის „ოვერტუსის“ ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, რომ სუზონის დასრულებისას ტრანსფერზე დააყენოს 2003 წლის საუკეთესო ფეხბურთელი, ჩემი ნახვარამცველი პველ ნდვედი, იმ მიზნით, რომ მიღებული თანხით ახალი მოთაშამეზე შეიძინოს და გუნდის გაახალგაზრდადება დაწყოთ.

„ბეტერმა ქალბატონმა“ 2001 წელს ზონდენ ზიდან „რეალს“ დაუთმო 64 მილიონ დოლარად და ამ თანხით საკმაოდ გააძლიერა გუნდი. უნდა ითქვას, რომ ტურინელი ხელმძღვანელობას ამჯერადაც ანალოგიური გზის გავლა აქვს გადაწყვეტილი.

პირველი მსურველები გამოჩნდნენ — „ჩელსი“ და „ბარსელონა“ შეცდვინან საჭარხლო აუქციონზე გამარჯვებას. თუმცა, ისიც სატქმელია, რომ გარდა სოლიდური თანხისა, მათ სავარუდოდ, ერთი ამ რამდენიმე ფეხბურთელის დათმობაც მოუწევთ იტალიელებისთვის.

უკვე კონკრეტული წინადადება „ბარსელონას“ ხელმძღვანელობის მხრიდან. ისინი შზად არიან 25 მილიონი გერმანული მარკის გადახდას და თან საიერი საცდელი ამ პუილი მესთაბილი ტურინელი.

რომან აბრამოვიჩი კი ვერაგვობით დღეს, მაგრამ თუკი მის „მადას“ გათვალისწინებთ, ეს დუმილი დიდხანს არ უნდა გაგრძელდეს.

გვერდი მოაზნადა გიგა ხორსელმა

